

PŘÍLOHA V
Sociální klimatický plán (čl. 6 odst. 7)

CCI	2026CZ05SCFP001
Země	Česko
Verze	1.0
Žlutě vyznačené pasáže budou doplněny	

Obsah

1. PŘEHLED SOCIÁLNÍHO KLIMATICKÉHO PLÁNU A POSTUP PŘI JEHO VYPRACOVÁVÁNÍ	6
1.1. Shrnutí.....	6
1.1.1. Souvislosti zelené transformace.....	6
1.1.2. Přehled hlavních plánovaných opatření a investic.....	9
1.1.3. Cíle opatření a investic.....	10
1.1.4. Souhrnná tabulka	11
1.2. Přehled současné politické situace.....	12
1.3. Proces konzultací	17
1.4. Definice.....	19
1.5. Předpokládaný dopad na zranitelné skupiny.....	22
2. POPIS OPATŘENÍ A INVESTIC, MILNÍKŮ A CÍLŮ	24
2.1. SLOŽKA: C1 - Odvětví budov.....	24
2.1.1. Popis složky (souhrnný rámeček)	24
2.1.2. Popis opatření a investic v rámci složky.....	25
2.1.2.1. Opatření/investice: 1: Renovace rodinných domů vlastněných a obývaných zranitelnými domácnostmi	25
2.1.2.1.1. Popis opatření/investice	25
2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozoat“	30
2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram.....	31
Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření .	32
2.1.2.1.4. Financování a náklady	35
Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice	37
2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy.....	38
2.1.2.1.6. Adicionalita.....	38
2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu.....	38
2.1.2.1. Opatření/investice: 4: Renovace bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi .	40
2.1.2.1.1. Popis opatření/investice	40
2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozoat“	45
2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram.....	46
Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření .	47
2.1.2.1.4. Financování a náklady	51
Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice	53
2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy.....	54
2.1.2.1.6. Adicionalita.....	54
2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu.....	54
2.1.2.1. Opatření/investice: 2: Výstavba dostupného nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti	55
2.1.2.1.1. Popis opatření/investice	55
2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozoat“	59
2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram.....	60
Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření .	61
2.1.2.1.4. Financování a náklady	63
Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice	65
2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy.....	66
2.1.2.1.6. Adicionalita.....	66
2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu.....	66
2.1.2.1. Opatření/investice: 3: Transformace ubytoven obývaných zranitelnými domácnostmi.....	68
2.1.2.1.1. Popis opatření/investice	68
2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozoat“	73
2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram.....	75

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření .	79
2.1.2.1.4. Financování a náklady	84
Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice	86
2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy	87
2.1.2.1.6. Adicionalita.....	87
2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu	87
2.1.2.1. Opatření/investice: 5: Poradenství	89
2.1.2.1.1. Popis opatření/investice	89
2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“	93
2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram.....	94
Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření .	96
2.1.2.1.4. Financování a náklady	101
Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice	103
2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy	104
2.1.2.1.6. Adicionalita.....	104
2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu	104
2.1.3. Odhad celkových nákladů složky C1	105
2.1.4. Milníky a cíle složky C1	106
2.1.5. Scénář v případě pozdějšího spuštění systému obchodování s emisemi	111
2.1. SLOŽKA: C2 - Odvětví silniční dopravy	118
2.1.1. Popis složky (souhrnný rámeček)	118
2.1.2. Popis opatření a investic v rámci složky	119
2.1.2.1. Opatření/investice: 1: Integrované projekty poptávkové dopravy doplňující existující linky veřejné dopravy	119
2.1.2.1.1. Popis opatření/investice	119
2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“	122
2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram.....	123
Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření	124
2.1.2.1.4. Financování a náklady	127
Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice	130
2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy	131
2.1.2.1.6. Adicionalita.....	131
2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu	131
2.1.2.1. Opatření/investice: 2: Nákup bezemisních vozidel veřejné dopravy.....	133
2.1.2.1.1. Popis opatření/investice	133
2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“	135
2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram.....	136
Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření	137
2.1.2.1.4. Financování a náklady	140
Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice	142
2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy	143
2.1.2.1.6. Adicionalita.....	143
2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu	143
2.1.3. Odhad celkových nákladů složky C2.....	145
2.1.4. Milníky a cíle složky C2	146
2.1.5. Scénář v případě pozdějšího spuštění systému obchodování s emisemi	148
2.3. SLOŽKA: C4 - Technická pomoc	151
2.3.1 Popis složky (souhrnný rámeček)	151
2.3.2. Popis akcí složky.....	152
2.3.2.1. Akce: 1- Lidské kapacity pro zajištění SKF	152
2.3.2.1.1 Popis akce složky	152

2.3.2.1.2. Milníky, cíle a harmonogram.....	152
Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro akci.....	153
2.3.2.1.3. Financování a náklady	156
Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech akce	158
2.3.2.1.4. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy	159
2.3.2.1.5. Adicionalita.....	159
2.3.2.1. Akce: 2- Technické zajištění SKF	160
2.3.2.1.1 Popis akce složky	160
2.3.2.1.2. Milníky, cíle a harmonogram.....	160
Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro akci.....	162
2.3.2.1.3. Financování a náklady	165
Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech akce	167
2.3.2.1.4. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy	168
2.3.2.1.5. Adicionalita.....	168
2.3.3. Odhadované celkové náklady složky C4	169
2.3.4. Milníky a cíle složky C4	170
2.3.5. Scénář v případě pozdějšího spuštění systému obchodování s emisemi	172
2.4. Zdroje převedené do/z programů ve sdíleném řízení.....	175
2.4.1. Odůvodnění převodů do programů ve sdíleném řízení.....	175
2.4.2. Odůvodnění převodů z programů ve sdíleném řízení do sociálního klimatického plánu.....	175
2.4.3. Tabulka převodů	175
2.5. Odhadované celkové náklady plánu	176
2.5.1. Popis způsobu, jakým se u nákladů dosahuje souladu se zásadou nákladové efektivnosti a úměrnosti vzhledem k očekávanému dopadu plánu.....	176
2.5.2. Tabulka shrnující náklady fondu podle zdroje financování.....	176
2.5.3. Minimální a maximální kritéria financování, která je třeba dodržet	176
3. ANALÝZA A CELKOVÝ DOPAD – Pozn.: kapitola bude doplněna.	178
3.1. Předpokládaný dopad plánovaných opatření a investic	178
3.1.1. Popis metodiky použité v odhadech	178
3.1.2. Popis očekávaných dopadů složek.....	178
3.1.2.1. Energetická účinnost.....	178
3.1.2.1.1. Celkový plán	178
3.1.2.1.2. Odvětví budov.....	178
3.1.2.1.3. Odvětví silniční dopravy	178
3.1.2.2. Renovace budov	179
3.1.2.2.1. Celkový plán	179
3.1.2.2.2. Odvětví budov.....	179
3.1.2.2.3. Odvětví silniční dopravy	179
3.1.2.3. Mobilita a doprava s nulovými a nízkými emisemi.....	180
3.1.2.3.1. Celkový plán	180
3.1.2.3.2. Odvětví budov.....	180
3.1.2.3.3. Odvětví silniční dopravy	180
3.1.2.4. Snižování emisí skleníkových plynů	181
3.1.2.4.1. Celkový plán	181
3.1.2.4.2. Odvětví budov.....	181
3.1.2.4.3. Odvětví silniční dopravy	181
3.1.2.5. Snížení počtu zranitelných domácností a zranitelných uživatelů dopravy	182
3.1.2.5.1. Celkový plán	182
3.1.2.5.2. Odvětví budov.....	182
3.1.2.5.3. Odvětví silniční dopravy	182
3.1.3. Kvantitativní tabulka dopadu plánu	183

3.1.4. Kvalitativní a kvantitativní tabulka očekávaného dopadu opatření dočasné přímé podpory příjmů na snížení počtu zranitelných domácností a zranitelných uživatelů dopravy, jakož i domácností trpících energetickou chudobou a dopravní chudobou.....	184
4. DOPLŇKOVOST A PROVÁDĚNÍ PLÁNU	185
4.1. Monitorování a provádění plánu	185
4.2. Soulad s jinými iniciativami	192
4.3. Doplnkovost financování	196
4.4. Specifické zeměpisné podmínky	201
4.5. Předcházení korupci, podvodům a střetům zájmů	202
4.6. Informace, komunikace a viditelnost	209

1. PŘEHLED SOCIÁLNÍHO KLIMATICKÉHO PLÁNU A POSTUP PŘI JEHO VYPRACOVÁVÁNÍ

1.1. Shrnutí

1.1.1. Souvislosti zelené transformace

Souvislosti zelené transformace v členském státě se zvláštním důrazem na hlavní výzvy související se sociálními dopady začlenění emisí skleníkových plynů z odvětví budov a silniční dopravy do oblasti působnosti směrnice 2003/87/ES a na to, jak bude plán na tyto výzvy reagovat.

Širší kontext zelené transformace: právní rámec a role SKF (shrnutí)

Sociální klimatický fond (SKF) vznikl v návaznosti na široký soubor politických iniciativ Evropské unie známý jako **Zelená dohoda pro Evropu**. Jejím cílem je EU nasměrovat na cestu ekologické transformace a dosáhnout **klimatické neutrality do roku 2050**. Tato transformace musí být spravedlivá – inkluzivní a taková, aby při ní nikdo nezůstal pozadu.

Evropský právní rámec pro klima potom stanovuje závazný cíl snížit do roku 2030 čisté emise skleníkových plynů nejméně o 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990. K praktickému dosažení tohoto cíle slouží legislativní balíček Fit for 55, který obsahuje mj. reformu systému obchodování s emisemi (ETS, Emissions Trading System) včetně zavedení tzv. ETS2. V rámci ETS2 se budou nově uplatňovat emisní povolenky na odvětví budov, silniční dopravy a další odvětví nespádající pod ETS1.

Z části výnosů z ETS2 bude financován Sociální klimatický fond (zřízený Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955), jehož cílem je přispět k sociálně spravedlivému přechodu ke klimatické neutralitě prostřednictvím řešení sociálních dopadů spojených se zavedením ETS2.

Předložený Sociální klimatický plán (SKP) vytváří rámec pro implementaci SKF a nastavuje konkrétní směry podpory identifikované jako klíčové a efektivní v českém kontextu.

Úspěšná spravedlivá transformace směrem ke klimatické neutralitě vyžaduje, aby opatření a investice cílily zejména na zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy – tedy skupiny, na které může rozšíření systému emisního obchodování působit nejvíce. SKP proto nastavuje soubor opatření, která mají těmto skupinám pomoci zvládnout sociální a ekonomické dopady přechodu na bezemisní technologie.

U zranitelných domácností může zavedení ETS2 zvýšit riziko pádu do energetické chudoby. O energetické chudobě a úsporách energií i emisí pojednává několik strategických dokumentů ČR i směrnic EK. Jako hlavní dlouhodobý nástroj boje proti energetické chudobě je shodně identifikováno snižování spotřebované energie prostřednictvím investic do (zejména hloubkových) renovací budov obývaných domácnostmi s nízkými a nižšími středními příjmy.

Česká republika ve svých strategických dokumentech chápe energetickou chudobou jako komplexní jev způsobený kombinací nízkých příjmů, vysokých výdajů na energie a špatného technického stavu budov. Dlouhodobá strategie renovací budov (DSRB) upozorňuje na klíčové překážky řešení energetické chudoby, jako jsou vysoké investiční náklady, nízká informovanost vlastníků nemovitostí a složitost dotačních programů. Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu (dále také jako „Národní klimaticko-energetický plán“, NKEP) zdůrazňuje roli dotačního programu Nová zelená úsporám, který pomáhá majitelům rodinných domů a bytů snižovat výdaje na energie. Zároveň zdůrazňuje roli energetického poradenství jako klíčového nástroje pro co nejefektivnější vynaložení finančních prostředků.

Přestože definice energetické chudoby v ČR dosud není legislativně zakotvena, NKEP odkazuje na expertní skupinu v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), jejímž cílem bylo tuto definici vytvořit. Směrnice o energetické náročnosti budov (Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1275, EPBD) a Směrnice o energetické účinnosti (Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791, EED) zdůrazňují nutnost hloubkových renovací, zapojení zranitelných skupin a využití

evropských fondů na zvyšování energetické účinnosti a jejich směřování převážně ke zranitelným skupinám, což přispívá nejen k úsporám a ochraně klimatu, ale i ke snižování sociálních nerovností.

SKF navazuje na cíle vymezené v národních i evropských dokumentech a v souladu s definovanými překážkami a klíčovými nástroji nastavuje soubor opatření k podpoře zranitelných skupin v prevenci a boji s energetickou chudobou. Sociálně klimatický plán analyzuje možnosti stanovení nejvhodnějších kritérií pro identifikaci energetické i dopravní chudoby a zranitelnosti tak, aby bylo možné efektivní zacílení podpory na individuální úrovni.

Rovněž snižování emisí v dopravě a rozvoji dostupné nízkoemisní a bezemisní dopravy je věnována pozornost v klíčových strategických dokumentech České republiky jako je NKEP, Politika ochrany klimatu, Státní politika životního prostředí a další. Strategické směřování těchto dokumentů rozpracovávají do akčních kroků plány nižší úrovně, jako např. Národní akční plán čisté mobility, Koncepce aktivní mobility, nebo Koncepce Smart Cities.

Směr vytyčený v těchto dokumentech odpovídá evropským cílům na snižování emisí. Primárně je zdůrazňována role a rozvoj veřejné dopravy, městské koncepce (Smart Cities a aktivní mobility) také zdůrazňují roli mikromobility – zejména cyklistické infrastruktury a infrastruktury pro pěší. Sekundárně je uváděno zaměření na rozvoj bezemisní automobilové dopravy, zejména prostřednictvím elektromobilů a alternativních paliv jako vodík a biopaliva.

Protože doprava nemůže fungovat podle principu „one size fits all“, je nutné věnovat pozornost všem dopravním režimům a prostředkům. I v nízkoemisní budoucnosti budou mít různé skupiny obyvatel odlišné dopravní potřeby a možnosti.

Užší kontext zelené transformace: Růst cen paliv v souvislosti s energetickou krizí a zavedením ETS2

Fosilní zdroje stále dominují v silniční dopravě i vytápění domácností. Zejména u domácností s příjmy v nižších decilech pak vidíme vyšší výdaje na vytápění než na dopravu.

V letech 2021–2022 prudce vzrostly ceny energií a paliv, přičemž cena benzínu a nafty se zvýšila až o 80 %, podobně jako u zemního plynu, hlavního paliva pro vytápění v ČR. Přestože ceny pohonných hmot i zemního plynu v posledních letech stagnují nebo začaly dokonce klesat, stále se drží vysoko nad hodnotami z doby před energetickou krizí.

Domácnosti s nižšími příjmy využívají pro vytápění a chlazení nejčastěji dálkové zdroje (63,3 %) a zemní plyn (23,2 %). [1] Ačkoli od roku 2015 dochází u českých domácností k významnému odklonu od využívání uhlí a roste podíl tepelných čerpadel a fotovoltaických panelů na rezidenčních budovách (počet nových instalací v roce 2023 vzrostl o více než čtvrtinu), vývoj není napříč příjmovými skupinami rovnoměrný. Příčinou je zejména skutečnost, že výměna zdroje energie je často finančně náročná a účinnost tepelných čerpadel je zároveň vázaná na celkový stav obývané nemovitosti, což vytváří překážky zejména pro nízkopříjmové domácnosti. Ty často zůstávají „uvězněny“ ve starších, méně ekologických systémech vytápění. Část nejzranitelnějších pak kvůli nedostatku financí vytápí své obydli nedostatečně.

V oblasti dopravy se ukazuje velká závislost na osobních autech, která jsou v 95,5 % poháněna fosilními palivy. Česká domácnost přitom vlastní průměrně 1,44 vozu – více než je evropský průměr.

Velká rozptýlenost sídel a špatná dostupnost služeb často znemožňují efektivní využití veřejné dopravy, což nutí obyvatele k individuální přepravě. V řídké obydlených oblastech je i bez emisních povolenek považováno 12 % populace za dopravně chudé [2], na rozdíl od 2 % v hustě obydlených oblastech. Zároveň Institut 2050 ve svém dotazníkovém šetření [3] z roku 2025 definuje jako dopravně nejzranitelnější nízko a středně příjmové skupiny obyvatel žijících na periferiích. Podle tohoto výzkumu je hlavní náhradou za osobní automobily veřejná doprava, jejímž hlavním problémem je zejména časová náročnost, nevhodné časy spojení, problematická návaznost a nedostatek spojů.

Dopad na výdaje domácností

Při zastropování ceny povolenky v systému ETS2 na ceně 45 EUR lze předpokládat měsíční nárůst výdajů domácností v průměru ve výši 200 až 400 korun.

V následujícím textu pracujeme jednak se scénářem ceny povolenky 30 EUR, resp. 60 EUR (odhadovaná cena povolenky v r. 2030), což odpovídá scénářům Evropské Komise, se kterými pracuje report spol. Trinomics vypracovaný v rámci mezinárodního projektu na podporu přípravy Sociálních klimatických plánů členských států Technical support instrument (TSI), jednak s cenami 45 EUR a 70 EUR, odpovídajícím modelacím v analýze spol. PwC vypracované pro Ministerstvo životního prostředí ČR na podzim 2025.

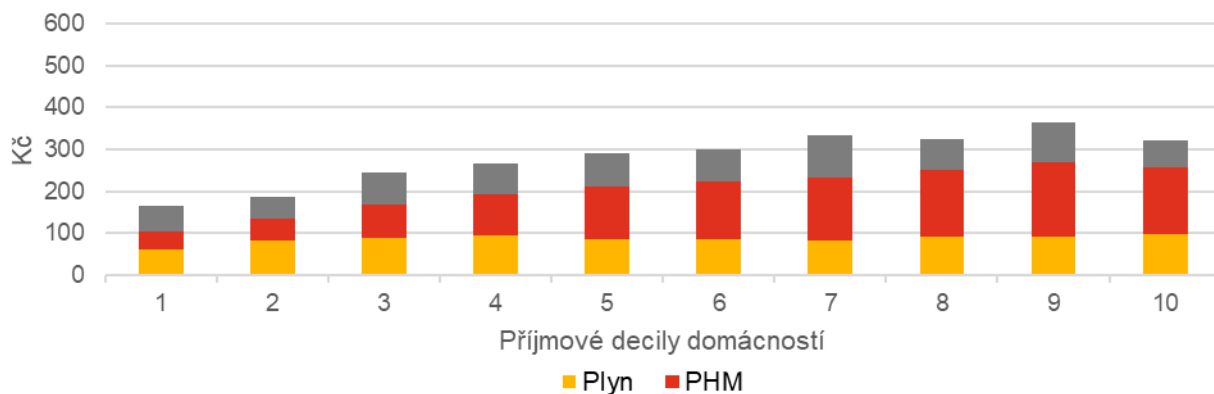
V případě nákladů na povolenku ve výši 30, resp. 60 EUR, dojde k růstu cen paliv a energií o 0,07 (resp. 0,14) EUR na litr benzínu a 0,005 (resp. 0,011) EUR na kWh zemního plynu. U hnědého uhlí by cena rostla o 0,011, (resp. 0,021) EUR na kWh.[4]

Celkové náklady domácností na vytápění se při povolenke za 30 EUR zvýší o 40–70 EUR ročně a na dopravu o 31–81 EUR ročně. Podle odhadů Evropské Komise bude cena povolenky, tudíž i dopad na domácnosti, v roce 2030 dvojnásobný. Při porovnání v relativních hodnotách vidíme nižší dopad na domácnosti (zejména v nižších decilech) u nákladů na dopravu (zvýšení o 0,4 % celkových ročních výdajů) ve srovnání s náklady na vytápění (zvýšení o 0,6 % celkových ročních výdajů).

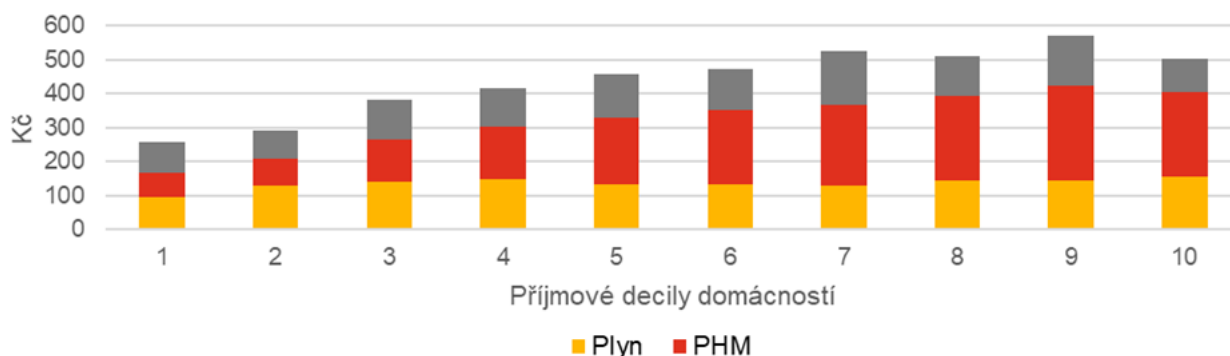
Podle analýzy společnosti PwC vypracované pro Ministerstvo životního prostředí ČR v říjnu 2025 zaplatí průměrná domácnost při ceně 45 EUR, resp. 70 EUR (v současných cenách) zhruba 300 Kč (resp. 500 Kč) měsíčně. Přičemž nízkopříjmové domácnosti zaplatí kolem 200 Kč (resp. 300 Kč), vysokopříjmové až 400 Kč (resp. 600 Kč), viz grafy níže. Podobné výsledky přináší analýza CERGE-EI (2025), která předpovídá výdaj na ETS2 v hodnotě 415 Kč měsíčně pro průměrnou domácnost při ceně 55 EUR za povolenku.

Graf: Dopad na domácnosti podle decilů

Scénář 1 - povolenka 45 EUR

Scénář 2 – povolenka 70 EUR

Dopad ETS2 na výdaje domácností na vytápění je přitom přímo závislý na využívaném zdroji vytápění i energetické účinnosti obývané nemovitosti. Největší dopad bude mít zavedení ETS2 na cca 300 000 domácností, které vytápějí uhlím v lokálních topeništích, a domácnosti, které topí zemním plynem. [5]

U dopravy navíc platí, že domácnosti v řídkce osídlených oblastech budou zasaženy o polovinu více než v hustě osídlených. To odpovídá očekávání, že domácnosti v okrajových oblastech jsou více odkázány na obecně finančně náročnější individuální dopravu z důvodu nízké dostupnosti veřejné dopravy. Při navrhování opatření na zmírnění dopadů ETS2 je tedy vhodné zaměřit se zejména na veřejnou dopravu, která nabízí příznivější ekologickou i ekonomickou bilanci pro domácnosti postižené dopravní chudobou.

[1] Report on the impacts of ETS2, the identification of vulnerable groups and stakeholder engagement plans – Final report for Czechia, Trinomics, 2025

[2] Trinomics považuje za dopravně chudé ty domácnosti, které vydávají na dopravu více než dvojnásobek mediánu celonárodních výdajů na dopravu.

[3] Institut 2050, Česká dopravní chudoba: tady a teď, 15.6.2025

[4] Trinomics, 2025

[5] [PwC 2025: Analýza dopadů EU ETS2 na ČR](#)

1.1.2. Přehled hlavních plánovaných opatření a investic

Výsledná podoba navržených opatření a investic vychází z výstupů pracovních skupin, které se pod vedením Ministerstva životního prostředí (MŽP) scházely od roku 2024.[1] Ve spolupráci s širokou skupinou zapojených odborníků byly definovány zranitelné skupiny, připravováno rozvržení alokace i seznam vhodných investic.

Zahrnutá opatření vycházejí z identifikovaných potřeb zranitelných domácností a uživatelů dopravy, rozvíjejí a doplňují již existující systémy podpory a programy, jsou proveditelná a přispívají ke spravedlivému a sociálně citlivému přechodu na čisté zdroje energií.

Ze SKF budou podpořeny následující investice:

Odvětví budov

1. **Renovace rodinných domů vlastněných a obývaných zranitelnými domácnostmi**
2. **Výstavba nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti**
3. **Transformace ubytoven obývaných zranitelnými domácnostmi**
4. **Renovace bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi**
5. **Poradenství**

Odvětví silniční dopravy

1. **Integrované projekty poptávkové dopravy doplňující existující linky veřejné dopravy**
2. **Nákup bezemisních vozidel veřejné dopravy**

Prostředky na investice v oblasti budov jsou rozděleny mezi skupinu nízkopříjmových vlastníků rodinných domů a bytů a nájemníků s nízkými a středními příjmy, kteří jsou dle dostupných studií nejvíce ohroženi energetickou chudobou a růstem cen v důsledku rozšíření systému emisního obchodování na sektor budov. Podle Centra socioekonomických výzkumů dopadu environmentálních politik bydlí 70 % energeticky chudých ve vlastním domě nebo bytě, zbývajících 30 % je rozděleno rovnoměrně mezi bydlení v nájmu a u příbuzných.[2] Dle studie Energetická chudoba v roce 2023 představují nájemníci a chudí vlastníci rodinných domů dvě největší skupiny zasažené energetickou chudobou. Pro nájemníky je však energetická chudoba výraznější problém než pro vlastníky. Zatímco v celé ČR je v energetické chudobě přibližně 13 % obyvatel, u nájemníků je podíl osob v energetické chudobě 26 %.[3]

Z toho důvodu jsou investice do renovací budov rozvrženy tak, aby podpořily skupinu zranitelných vlastníků, kterých je v absolutních počtech více, i nájemníků, kteří jsou náchylnější k pádu do energetické chudoby nejen z důvodu celkově většího zastoupení v nižších příjmových decilech. Na renovace vlastnického bydlení připadá cca 60 % prostředků ze SKF, na podporu nájemníků pak cca 40 %.

Ze SKF nebude hrazena přímá podpora příjmů. Finanční pomoc domácnostem s nízkými příjmy, které mají vysoké náklady na bydlení a energie v poměru k příjmům, je v České republice poskytována skrze systém sociálních dávek. V České republice je zároveň nastaven systém slev na jízdném pro zranitelné skupiny (studenti, senioři...) ve veřejné dopravě a příspěvek na dojíždění do zaměstnání.

[1] Seznam členů a zápisy z jednání z těchto uskupení jsou k nalezení zde:

<https://mzp.gov.cz/cz/agenda/prehled-dotaci/socialni-klimaticky-fond>

[2] Opatrný, M., Ščasný, M.: Energetická chudoba a finanční dostupnost dopravy analýza před a po Fit-for-55, Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik, 2025

[3] Klusáček, J., Kalenda S.: Energetická chudoba v roce 2023, Pro MPSV zpracovala Platforma pro sociální bydlení ve spolupráci s Fakultou sociálních studií Ostravské univerzity, 2024

1.1.3. Cíle opatření a investic

Oblast budov

Hlavním cílem navržených investic je snížit počet energeticky chudých domácností a zvýšit energetickou odolnost zranitelných domácností zlepšením energetické účinnosti jejich obydlí a tím snížením spotřeby a nákladů na energie. Opatření a investice zvýší dostupnost optimálních (hloubkových) a postupných renovací rodinných a bytových domů vlastněných a obývaných zranitelnými domácnostmi, zvýší počet energeticky účinných bytů dostupných pro zranitelné nájemníky, a v neposlední řadě umožní zachovat a rozšířit bezplatné komplexní poradenské služby pro zranitelné domácnosti. Investice zmírní socioekonomické dopady zavedení ETS2, a zároveň podpoří sociální začlenění zvláště ohrožených skupin. Podpora renovací budov a přechodu od fosilních k obnovitelným zdrojům vytápění u zranitelných domácností, které nemají dostatečné vlastní finanční zdroje, přispěje rovněž k naplnění národních klimatických cílů snížení emisí skleníkových plynů z rezidenčního sektoru.

Investice do výstavby nových energeticky účinných dostupných nájemních bytů sníží počet energeticky chudých domácností odkázaných kvůli nízkým příjmům a nedostatečným kapacitám dostupného nájemního bydlení v ČR na energeticky náročné, nekvalitní a substandardní bydlení.

Oblast dopravy

Investice v oblasti dopravy pomohou snížit počet zranitelných uživatelů dopravy a dopravně chudých jednotlivců a domácností. V kontextu České republiky jde zejména o obyvatele oblastí nedostatečně obslužených adekvátní veřejnou dopravou, kteří jsou v důsledku odkázáni na využívání osobního auta a často mají snížený přístup k základním nezbytným službám. Navržené investice podpoří rozvoj přístupné, finančně dostupné a flexibilní veřejné dopravy a tím přispějí ke zlepšení dopravní obslužnosti území, zpřístupní dopravu a služby všem obyvatelům a sníží závislost jednotlivců i domácností na osobních autech.

1.1.4. Souhrnná tabulka

Souhrnná tabulka zahrnující hlavní cíle plánu spolu s jeho odhadovanými celkovými náklady, včetně příspěvku z fondu, příspěvku členského státu a zdrojů z programů ve sdíleném řízení, které mají být převedeny do fondu, rozdělené do tří oblastí intervence: opatření a investice pro odvětví budov, opatření a investice pro odvětví silniční dopravy a opatření pro přímou podporu příjmů na základě níže uvedeného vzoru:

Oblast intervence	Celkové náklady		Sociální klimatický fond		Vnitrostátní		Zdroje převedené z programů ve sdíleném řízení		Dopad opatření a investic					
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	Snížení počtu zranitelných domácností	Snížení počtu domácností trpících energetickou chudobou	Snížení počtu zranitelných uživatelů dopravy	Snížení počtu domácností trpících dopravní chudobou	Snížení počtu zranitelných mikropodniků	Snížení emisí CO ₂ (ktCO ₂)
Odvětví budov	1 640 000 000	78,87	1 230 000 000	75,00	410 000 000	25,00	0	0,00						
Odvětví silniční dopravy	400 000 000	19,24	300 000 000	75,00	100 000 000	25,00	0	0,00						
Technická pomoc	39 370 139	1,89	29 527 604	75,00	9 842 535	25,00	0	0,00						
Celkem	2 079 370 139	100,00	1 559 527 604	75,00	519 842 535	25,00	0	0,00						

Pozn.: žlutě označeno bude doplněno.

1.2. Přehled současné politické situace

Informace o stávajících vnitrostátních politikách v oblasti energetiky a klimatu a o tom, jak jsou uplatňovány ve vnitrostátním kontextu, se zvláštním zaměřením na odvětví budov a dopravy a na nejzranitelnější skupiny.

Budovy

Dlouhodobá strategie renovací budov

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) publikovalo dne 16. června 2020 Dlouhodobou strategii renovací na podporu renovace vnitrostátního fondu obytných a jiných než obytných budov, veřejných i soukromých (dále jen **“Dlouhodobá strategie renovací budov“** nebo **„DSRB“**), podle článku 2a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov. Dlouhodobá strategie renovací budov přistupuje k problematice energetické chudoby jako k integrální součásti širšího rámce politik zaměřených na dekarbonizaci a zvyšování energetické účinnosti budov. Energetická chudoba je jedním z faktorů, který je třeba zohlednit při nastavování politik a opatření, zejména se zaměřením na energeticky nejnáročnější segmenty fondu budov. V tomto kontextu DSRB zdůrazňuje potřebu cílených opatření, která by umožnila energeticky chudým domácnostem přístup k renovacím, a tím snížení jejich energetické zátěže. Dlouhodobá strategie renovací budov identifikuje několik překážek, které komplikují řešení energetické chudoby. Patří mezi ně zejména vysoké počáteční investiční náklady na renovace, nedostatek finančních prostředků, nízká informovanost vlastníků budov o možnostech úspor energie, administrativní náročnost dotačních programů (obava z administrativy kvůli složitosti žádostí) a nedostatečná informovanost obyvatel. Dále je zmiňována nízká míra využívání dostupných dotačních programů, což je částečně způsobeno i nedůvěrou v jejich efektivitu.

Dlouhodobá strategie renovací budov nestanovuje kvantitativní cíle výhradně pro oblast energetické chudoby, nicméně v rámci širších cílů renovací budov uvádí indikativní milníky pro roky 2030, 2040 a 2050, které zahrnují snížení měrné potřeby tepla na vytápění a zvýšení podílu důkladně renovovaných budov. Jedním z hlavních cílů ČR je dosažení průměrné roční míry renovací na úrovni 3 % u veřejných budov a významné zvýšení tempa renovací v sektoru bytových domů.

DSRB navrhuje soubor opatření, která mají potenciál přispět ke zmírnění energetické chudoby. Mezi klíčová řešení patří zavedení cílených finančních nástrojů, jako jsou zvýhodněné úvěry a záruky (pro vlastníky rodinných domů), rozšíření dotačních programů (např. Nová zelená úsporám Light) a posílení technické asistence a poradenství. Dále klade důraz na zjednodušení administrativních procesů, zavedení poradenských center pro domácnosti, podporu komunitních projektů, a zvýšení informovanosti veřejnosti prostřednictvím komunikačních kampaní mj. pro domácnosti ohrožené energetickou chudobou.

Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu (NKEP)

Dne 18. prosince 2024 schválila vláda ČR aktualizaci **Vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu** (dále jen „vnitrostátní plán“ nebo „NKEP“). Tento vnitrostátní plán byl zpracován na základě požadavků nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu a v ČR poprvé schválen dne 13. ledna 2020. Vnitrostátní plán obsahuje cíle a politiky ve všech pěti rozměrech energetické unie na období 2021-2030 s výhledem do roku 2050. Tyto oblasti zahrnují: snižování množství skleníkových plynů v atmosféře, energetickou účinnost, vnitřní trh s energií, energetickou bezpečnost a výzkum, inovace a konkurenceschopnost. Vnitrostátní plán stanovuje cíle pro každou z těchto oblastí, respektive příspěvek ČR k cílům EU, a nástroje k jejich dosažení. NKEP obsahuje kapitoly, které pojednávají o energetické chudobě, včetně návrhu definice energetické chudoby,

a výsledků šetření. I když Vnitrostátní plán není zaměřen pouze na budovy, věnuje jim výraznou pozornost v rámci energetické účinnosti.

Vnitrostátní plán přistupuje k problematice energetické chudoby jako k multidimenzionálnímu jevu, který je výsledkem kombinace nízkých příjmů, vysokých výdajů na energie, nízké energetické účinnosti budov a zařízení a specifických potřeb domácností. NKEP konstatuje, že energetická chudoba zatím není v českém právním řádu legislativně definována, a proto byla zřízena expertní skupina pod Ministerstvem průmyslu a obchodu, jejímž úkolem je navrhnout definici energetické chudoby a zranitelných domácností, koordinovat přístup státu a navrhnout strategii a opatření v této oblasti.

Vnitrostátní plán identifikuje jako hlavní překážku absenci jednotné metodiky měření energetické chudoby, což komplikuje cílené zásahy a hodnocení účinnosti opatření. Skutečnost, že energetická chudoba není právně definována ztěžuje identifikaci zranitelných skupin. Dokument rovněž poukazuje na nedostatečnou koordinaci mezi sociální a energetickou politikou a na potřebu stanovit jasná kritéria pro sledování a vyhodnocování stavu energetické chudoby v ČR.

Vnitrostátní plán stanovuje cíl snížit počet osob ohrožených energetickou chudobou prostřednictvím zvyšování energetické účinnosti, zejména u nízkopříjmových domácností, a to v souladu s čl. 8 směrnice o energetické účinnosti. K měření pokroku využívá tři indikátory: M2 (výdaje na energie nad dvojnásobek mediánu), LIHC (nízký příjem a vysoké náklady) a jejich kombinaci M2/LIHC.

Vnitrostátní plán navrhuje soubor opatření, mezi něž patří zejména renovace budov, zvyšování jejich energetické účinnosti a cílené sociální kompenzace. Dokument rovněž zdůrazňuje význam bezplatného poradenství a rozvoje komunitní energetiky jako nástrojů pro zmírnění energetické chudoby.

Směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD)

Směrnice 2018/844/EU o energetické náročnosti budov mění směrnice 2012/27/EU a 2010/31/EU (dále jen „**Směrnice o energetické náročnosti budov**“ nebo „**Směrnice EPBD**“ (Energy Performance of Buildings Directive) podporuje renovaci stávajících budov, aby dosáhly vyšších energetických standardů, čímž přispívá k širším klimatickým a energetickým cílům EU. Směrnice EPBD požaduje vytvoření přehledu politik a opatření zaměřených na energeticky nejnáročnější segmenty vnitrostátního fondu budov, definuje problém rozdílných motivací a selhání trhu, jakož i nástin příslušných vnitrostátních kroků přispívajících ke zmírnění energetické chudoby.

MPO nyní pracuje na implementaci směrnice EPBD IV, která vstoupila v platnost v květnu 2024, s dvouletou lhůtou pro transpozici. MPO v současnosti prostřednictvím expertních pracovních skupin začleňuje směrnici do národní legislativy.

Směrnice o energetické náročnosti budov stanovuje minimální požadavky na energetickou náročnost. Stanovuje požadavky na výstavbu nových budov, na stávající budovy, technické systémy, požadavky na vydávání průkazu energetické náročnosti budovy, na kontrolu systému vytápění a systému klimatizace, a požadavky na nezávislé odborníky. Směrnice EPBD stanovuje požadavky na snížení energetické náročnosti nových a stávajících budov s cílem snížit spotřebu energie a emise skleníkových plynů ve stavebnictví.

Směrnice o energetické účinnosti (EED)

Směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti („Směrnice EED“) stanovuje jednotný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v Evropské unii s cílem dosažení unijních energetických cílů a dalšího zvyšování efektivity. V roce 2023 byla přijata její revidovaná verze – Směrnice (EU) 2023/1791.

Směrnice EED zavádí princip "energetická účinnost na prvním místě", stanovuje cíle a závazky ke snižování spotřeby energie, podporuje informovanost, ochranu spotřebitelů a rozvoj odborných znalostí v oblasti energetiky. Významnou pozornost věnuje zvyšování energetické účinnosti budov, zejména prostřednictvím povinných renovací veřejných objektů a podpory nízkopříjmových domácností.

Směrnice EED rovněž řeší problematiku energetické chudoby a zdůrazňuje využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti k podpoře investic do opatření ke zvyšování energetické účinnosti, které

přispívají k hospodářskému růstu, zaměstnanosti, inovacím, snížení energetické chudoby v domácnostech a sociální soudržnosti. Mezi možné oblasti podpory patří například opatření zaměřená na zvyšování energetické účinnosti veřejných budov a bydlení a rozvoj nových dovedností, které podpoří zaměstnanost v sektoru energetické účinnosti. Finanční mechanismy mohou podporovat školení a certifikaci, které slouží ke zlepšování a akreditaci dovedností v oblasti energetické účinnosti. Dále mohou poskytovat finanční prostředky na výzkum a demonstraci malovýkonných a mikrogeneračních energetických jednotek, zavádění opatření v obydlích za účelem prevence energetické chudoby, motivace majitelů (pronajímajících bytový fond), aby zvýšili energetickou účinnost vlastněných nemovitostí, a poskytování zdrojů na podporu a tvorbu standardů pro zajištění bezpečných a kvalitních pracovních podmínek.

Podle článku 7 odst. 7 písm. a) Směrnice EED mohou členské státy v rámci systému povinného zvyšování energetické účinnosti požadovat, aby část úspor byla dosažena prioritně v domácnostech ohrožených energetickou chudobou nebo v oblasti sociálního bydlení.

V souladu s požadavky článku 22 směrnice EED a článku 18 směrnice EPBD se zavádí jednotná kontaktní místa – tzv. one-stop-shopy. Tyto kontaktní body budou nabízet komplexní služby, včetně technické podpory, administrativního a finančního poradenství, přičemž zvláštní důraz bude kladen na pomoc energeticky chudým a zranitelným domácnostem.

Dopravní chudoba a zranitelné skupiny

Hlavní strategie se zvláštním zaměřením na odvětví dopravy a s ohledem na nejzranitelnější skupiny postižené dopravní chudobou, jsou uplatňovány prostřednictvím několika klíčových dokumentů.

Státní politika životního prostředí ČR (SPŽP) 2030 s výhledem do 2050

Tento dokument formuluje cíle v oblasti ochrany životního prostředí a stanovuje strategické směřování do roku 2030 s výhledem do roku 2050. Zaměřuje se na emise, mobilitu, ovzduší a infrastrukturu. V oblasti dopravy klade důraz na rozvoj městské hromadné dopravy a nemotorové dopravy (pěší a cyklistické) na úkor individuální automobilové dopravy, což má chránit zejména děti, seniory a osoby s respiračními problémy.

Podporuje také rozvoj vozidel s alternativním palivem (elektro, vodík, bioCNG, bioLNG) včetně potřebné infrastruktury, což má přispět k ochraně obyvatel měst. Dokument se zaměřuje na zlepšení kvality ovzduší a rozvoj sídel.

Konkrétně se dokument *SPŽP 2030 s výhledem do roku 2050* věnuje rozvoji nízkoemisní dopravy, a to jak v městském, tak dálkovém kontextu. V oblasti **městské mobility** klade důraz na podporu nízkoemisních a bezemisních vozidel, zejména ve veřejné hromadné dopravě. Zmiňuje potřebu modernizace vozového parku, včetně technických kontrol a emisního měření v reálném provozu, aby se eliminovala vozidla s výrazným negativním dopadem na kvalitu ovzduší. Dále podporuje tvorbu plánů udržitelné mobility, které integrují dopravu s územním plánováním, zdravím a energetikou. Mezi konkrétní opatření patří vyhlásování nízkoemisních zón, budování obchvatů, záchytných parkovišť (P+R), rozvoj cyklostezek a pěších tras, a také podpora sdílené mobility.

V **dálkové dopravě** dokument zdůrazňuje potřebu přesunu nákladní dopravy ze silnic na železnici. To zahrnuje výstavbu a modernizaci železničních tratí, elektrifikaci a využití alternativních paliv na neelektrifikovaných úsecích. Klíčovým prvkem je budování překladišť a terminálů pro kombinovanou dopravu, které umožní efektivní propojení silniční a železniční dopravy. V osobní dálkové dopravě se klade důraz na rozvoj příměstských železničních spojů a zlepšení návaznosti mezi různými druhy dopravy. Dokument rovněž podporuje rozvoj infrastruktury pro alternativní pohony, jako jsou dobíjecí stanice pro elektromobily a plnicí stanice pro vozidla na biometan či vodík.

Na SPŽP 2030 navazují další dokumenty související s dopravou a ty pak obsahují konkrétní opatření, cíle, indikátory a odpovědnosti, které naplňují rámec SPŽP 2030.

- *Národní program snižování emisí (NPSE aktualizace 2023)*
- *Politika ochrany klimatu v ČR (2017–2030)*
- *Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu (2021–2030)*
- *Národní akční plán čisté mobility*
- *Koncepce aktivní městské mobility (2021–2030)*
- *Koncepce Smart Cities*

Národní program snižování emisí (NPSE – aktualizace 2023)

Strategie a opatření ke snížení emisí znečišťujících látek, se zvláštním zaměřením na sektor dopravy a ochranu nejzranitelnějších skupin obyvatelstva před negativními dopady emisí, tvoří hlavní obsah předkládaného materiálu. Klíčová opatření zahrnují podporu nízkoemisních a bezemisních vozidel, zejména ve veřejné hromadné dopravě, přesun přepravních výkonů ze silniční dopravy na elektrifikovanou železnici, rozvoj a modernizaci dopravní infrastruktury a podporu multimodální městské mobility. Součástí aktivit ke zlepšení kvality ovzduší je rovněž snižování expozice obyvatel nadlimitnímu znečištění a rozvoj státní sítě pro monitoring imisí.

Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu (NKEP)

Dokument se zaměřuje na sociálně spravedlivou transformaci s ohledem na klimatické cíle, zejména na zranitelné skupiny v kontextu vyšších nákladů na mobilitu. Identifikuje dopravní chudobu jako novou formu ohrožení, která může dopadat zejména na nízkopříjmové domácnosti. Investice do nízkoemisní a bezemisní dopravy směřují do podpory nákupu vozidel pro veřejnou dopravu, což má zlepšit dostupnost a snížit dopravní chudobu.

Politika ochrany klimatu (POK – 2024)

Materiál zdůrazňuje význam veřejné dopravy jako zásadní složky systému sociálních služeb, jejíž rozvoj je nezbytné podporovat jak v městských aglomeracích, tak v příměstských a regionálních železničních sítích. Upozorňuje rovněž na význam inovativních konceptů, jako je e-carsharing a poptávková doprava, které mohou významně přispět ke zlepšení dopravní obslužnosti zranitelných skupin obyvatelstva. Strategická orientace na rozvoj pěší, cyklistické a veřejné dopravy, v úzké vazbě na udržitelný urbanistický rozvoj, má za cíl zvýšit dostupnost dopravy zejména pro osoby ohrožené dopravní chudobou.

POK uvádí, že kvalitní bezemisní veřejná hromadná doprava je klíčová pro budoucnost osobní dopravy a zároveň plní důležitou sociální funkci. V kapitole *Vize transformace dopravy* je uvedeno, že snižování emisí v dopravě úzce souvisí s úsporami energie. Pro dekarbonizaci dopravy je zásadní posilovat druhy přepravy, které jsou energeticky málo náročné, a snížit tak podíl energeticky náročné automobilové dopravy. To znamená rozvíjet pěší dopravu, veřejnou hromadnou dopravu a nákladní železniční dopravu, případně vnitrozemskou plavbu. Dále pak také hledat úspory energie v rámci jednotlivých druhů přepravy. Ze současných technologií může podstatné úspory energie přinést hlavně elektrifikace, tedy postupná náhrada spalovacích motorů elektrickými a další elektrizace vlakové dopravy. Zmiňuje se:

- výstavba nových linek metra, trolejbusových a tramvajových tratí,
- rozvoj příměstské a dálkové železniční dopravy,
- podpora pěší a cyklistické dopravy ve městech,
- důraz na elektrifikovanou kolejovou dopravu jako nejefektivnější formu dopravy.

Dokument zmiňuje nové přístupy k mobilitě:

- **e-carsharing a poptávková doprava,**

- **autonomní vozidla** jako budoucí součást veřejné dopravy,
- **rozvoj dobíjecí infrastruktury** pro elektromobily a vodíková vozidla,
- **Smart Cities** jako rámec pro moderní městskou mobilitu.

Národní akční plán čisté mobility (NAP ČM – 2. aktualizace, 2024)

NAP ČM se zaměřuje na rozvoj infrastruktury a technologií (dobíjecí stanice, elektrobusy) a obsahuje podkapitolu zaměřenou na podporu zranitelných domácností a uživatelů dopravy. Podpora zranitelných skupin zahrnuje vytvoření možnosti poptávkové dopravy v území. Služby sdílení nízkoemisních automobilů mohou hrát zásadní roli při zajištění dostupnosti čisté mobility pro zranitelné skupiny obyvatelstva.

V dokumentu je dále uvedeno, že transformace evropské dopravy směrem k nízkoemisní a bezemisní mobilitě je nezbytná, a zároveň musí být spravedlivá. Nesmí vést k tomu, že sociálně slabší skupiny obyvatel, domácnosti, podniky či další uživatelé dopravy budou znevýhodněni. V souvislosti s novou směrnicí ETS2, která rozšiřuje systém obchodování s emisními povolenkami i na dopravní sektor, se očekává nárůst nákladů na fosilní paliva. Tyto zvýšené náklady bude třeba během přechodného období kompenzovat, a zároveň podpořit systémové změny směrem k čisté mobilitě.

Zejména obyvatelé venkovských a periferních oblastí budou i nadále závislí na veřejné dopravě. Od roku 2027 však hrozí její zhoršená dostupnost v důsledku rostoucích nákladů na přepravu. Aby se předešlo negativním dopadům na zranitelné skupiny, bude nutné zavést přímé formy podpory, například slevy na jízdném.

Navrhované opatření se zaměřuje na kompenzaci zvýšených nákladů spojených se zaváděním nízkoemisní a bezemisní veřejné dopravy. Zároveň se počítá s možností zavedení poptávkové dopravy na úrovni obcí, která by mohla efektivně doplňovat stávající městskou hromadnou a veřejnou dopravu, včetně železniční dopravy. V některých případech může být vhodné propojení s e-carsharingem. Cílem je zajistit, aby i zranitelné skupiny měly přístup k cenově dostupné a efektivní dopravě bez nadměrné finanční zátěže.

Koncepce aktivní městské mobility (2021–2030)

Materiál klade mimořádný důraz na problematiku dopravní chudoby a na potřeby zranitelných skupin obyvatelstva, přičemž se této oblasti věnuje nejvíce ze všech posuzovaných dokumentů. Zdůrazňuje nutnost zajištění rovného přístupu k dopravním službám pro všechny, včetně seniorů, dětí, osob se zdravotním postižením, pečujících osob, žen a sociálně či geograficky znevýhodněných skupin. Podporuje rozvoj bezbariérové infrastruktury, zvyšování bezpečnosti veřejného prostoru, kvalitní osvětlení zastávek, rozvoj sdílené a veřejné dopravy, zavádění multimodálních informačních systémů, vzdělávání a osvětu v oblasti udržitelné mobility, zapojení veřejnosti a tvorbu školních a firemních plánů mobility.

Koncepce Smart Cities

Koncepce Smart Cities se zaměřuje na zlepšení kvality života prostřednictvím inovativních technologických nástrojů a přístupů. Klade důraz na odolnost, spolupráci, finanční udržitelnost a řešení založená na relevantních informacích a faktech. V oblasti dopravy se zaměřuje na zajištění dostupné, bezpečné a ekologické dopravní infrastruktury, která odpovídá potřebám všech obyvatel, včetně zranitelných skupin. Typová opatření zahrnují monitorování mobility obyvatel, návrh modelu dopravní obslužnosti, výstavbu bezpečných dobíjecích a plnicích stanic pro elektromobily, bioCNG či vodík, výstavbu husté sítě bezpečných cyklostezek, rozvoj infrastruktury pro pěší a cyklistickou dopravu, a podporu sdílené dopravy.

Strategie v národním kontextu jsou zaměřeny na zajištění dostupné, bezpečné a ekologické dopravní infrastruktury, která odpovídá potřebám všech obyvatel, včetně nejzranitelnějších skupin. Dokumenty

kladou důraz na inovativní technologická řešení, spolupráci, finanční udržitelnost a zapojení občanů do rozhodovacích procesů.

Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 (s výhledem do roku 2050)

Jedním ze specifických cílů Dopravní politiky ČR je i „Zajištění dopravní obslužnosti ve venkovských a periferních oblastech“. Tohoto cíle má být dosaženo zejména:

- podporou veřejné dopravy i v méně zalidněných regionech,
- zajištěním minimální úrovně dopravní obslužnosti,
- aktivní metodickou pomocí krajům při plánování dopravní obslužnosti.

Dokument také poukazuje na to, že při plánování dopravy mají být zohledněny sociální aspekty tak, aby byla zajištěna dostupnost základních potřeb a služeb, jakými jsou práce, vzdělání a zdravotní péče a aby tak obyvatelé měli rovné příležitosti na trhu práce a ve službách.

1.3. Proces konzultací

Shrnutí procesu konzultace s místními a regionálními orgány, sociálními partnery, organizacemi občanské společnosti, mládežnickými organizacemi a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami, jak se uplatňuje v souladu s vnitrostátním právním rámcem, za účelem vypracování a případně provádění plánu, včetně rozsahu, druhu a načasování konzultačních činností, jakož i toho, jak jsou v plánu zohledněny názory zúčastněných stran.

V rámci přípravy Sociálního klimatického plánu (SKP) proběhla série konzultací, veřejných projednání a participativních setkání na různých úrovních, které započaly již v únoru 2024. Sociální klimatický fond (SKF) má průřezové tematické zaměření, které vyžaduje úzkou spolupráci několika ministerstev. Vedle Ministerstva životního prostředí (MŽP) jde zejména o Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO), Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstvo dopravy (MD) a Ministerstvo financí (MF). Ke koordinaci ústředních orgánů veřejné správy se ministerstva pravidelně potkávala v rámci meziresortní pracovní skupiny k SKF, k listopadu 2025 proběhlo 6 setkání.

Na počátku přípravy SKP byly v únoru 2024 ustanoveny tematické pracovní skupiny (TPS SKF), jejichž úkolem bylo identifikovat relevantní stakeholdery, zajistit sběr potřebných dat a analytických podkladů a poskytnout odborné informace v oblastech budov a dopravy. Jednání se účastnili tito klíčoví aktéři: zástupci místních samospráv a regionálních aktérů, zástupci hospodářských a sociálních partnerů, zástupci ekologických a sociálních nestátních neziskových organizací, výzkumných institucí a další. K listopadu 2025 proběhlo 7 jednání tematické pracovní skupiny zaměřené na sektor dopravy (TPS SKF D) a 5 jednání tematické pracovní skupiny věnované sektoru budov (TPS SKF B). V rámci jednání TPS probíhala konzultace podkladových materiálů, příprava návrhů relevantních investic (long list), mapování absorpční kapacity, následná prioritizace a vytvoření doporučeného shortlistu investic a opatření. Členové tematických pracovních skupin se rovněž zapojovali do formování definic a nastavení vhodného zacílení podpory, dávali své připomínky k rozdělení alokace a opakovaně přispívali k udržení pozornosti na efektivitě využití prostředků. Aktuální podoba SKP do velké míry vychází z podkladů připravených TPS, i když v některých dílčích oblastech byla korigována zejména nutností nastavit podporu proveditelně a najít na výsledné podobě SKP shodu na politické úrovni.

Součástí procesu zapojení územních partnerů byla aktivní účast na Regionálních stálých konferencích (RSK). Tyto krajské platformy jsou významným nástrojem koordinace regionální politiky, umožňují systematické informování a zapojování národních, regionálních i místních aktérů včetně zástupců krajů, obcí, akademické sféry a nevládních organizací. Díky účasti na RSK je možné zohlednit územní specifika, vytvořit efektivní partnerství a posílit legitimitu připravovaných opatření a investic. Zástupci

MŽP představili lokálním partnerům SKP a několikrát v průběhu přípravy SKP konzultovali proveditelnost navržených investic v kontextu konkrétních krajů (k představení došlo např. v Libereckém kraji, Jihočeském kraji, Jihomoravském kraji a dalších).

SKP byl dále konzultován na Vládním výboru pro regionální politiku a Národní stálé konferenci (NSK). Vládní výbor pro regionální politiku je důležitým koordinačním orgánem, který umožňuje meziresortní spolupráci na nejvyšší úrovni a stanovuje strategický směr regionální politiky státu. Národní stálá konference pak slouží jako klíčová platforma pro dialog a koordinaci mezi centrální vládou, kraji, místními samosprávami a dalšími socioekonomickými partnery na národní úrovni.

V rámci specifických tematických konzultací byl rovněž v rámci spolupráce v TSI projektu uspořádán odborný workshop k problematice mikropodniků, jehož cílem bylo definovat specifické dopady zavedení systému ETS2 na mikropodniky.

V listopadu 2024 se uskutečnil participativní workshop k energetické chudobě, kterého se účastnilo více než 40 zástupců nevládních organizací, terénních sociálních pracovníků, zástupců regionálních samospráv (zejména ze sociálních odborů měst a obcí) a místních akčních skupin (MAS). Tento workshop výrazně přispěl k hlubšímu porozumění energetické chudobě v České republice, potřebám energeticky chudých domácností a umožnil širší informování klíčových aktérů o průběhu přípravy Sociálního klimatického plánu včetně definování mezer a nedostatků v nastavení současných podpor a programů. Výstupní report z akce je dostupný zde: https://mzp.gov.cz/system/files/2025-07/OFDE-workshop_spolecne_proti_energeticke_chudobe-20241211_0.pdf Z výstupů workshopu vyplynulo, že cílová skupina zvláště zranitelných domácností potřebuje specifickou podobu poradenství (osobní, založenou na důvěře), což bylo zohledněno v SKP při nastavování investice č. 5 (Poradenství), v níž byla posílena role lokálních partnerů a sociálních služeb. Jako další téma se ukazovala malá informovanost a zároveň zájem o zapojení do sdílení energií u cílové skupiny. Výstupy významně přispěly k nastavení klíčových oblastí, které je třeba posílit v podpoře energeticky chudých a zranitelných domácností a ukázaly nové výzvy (zejména v oblasti poradenství a komunikace).

V říjnu 2025 se ve spolupráci s Českou radou dětí a mládeže uskutečnily kulaté stoly k tématům bydlení a dopravy, zúčastnilo se jich 21 mladých lidí ve věku 18-30 let pocházejících z různých regionů a s různým socioekonomickým zázemím. Akce kombinovala informativní vstupy, participativní metody a reflexi mladých lidí nad vlastní zkušeností s bydlením a energetickou náročností domácností a s každodenní dopravou. Výstupem jsou konkrétní doporučení pro Ministerstvo životního prostředí, ve kterých mladí lidé zohledňují svou žitou zkušenost. V oblasti dopravy např. kladou důraz na integraci všech módů dopravy do srozumitelného, finančně dostupného a inkluzivního systému. Upozorňují zároveň na existující potřebu využívat osobní auta zejména ve venkovských oblastech, ale i v blízkém okolí velkých měst. V oblasti bydlení zdůrazňují potřebu adresovat situaci lidí v nájemním bydlení, ve které se mladí lidé často nachází, a apelují na lepší informování veřejnosti o možnostech energetických úspor. Z kulatých stolů rovněž vyplynulo, že mladí lidé by rádi bydleli v energeticky úsporném vlastním bydlení, které je zároveň začleněno do klidného prostředí, a přitom nabízí dobrou dopravní dostupnost. S ohledem na významný růst cen bydlení v uplynulých letech však vnímají ideální bydlení jako nedosažitelné a za zásadní pokládají zvyšování kapacit dostupného energeticky úsporného nájemního bydlení. Do větší míry detailu (konkrétní podstatné aspekty bydlení) předpokládáme promítnutí výstupů a další návazné konzultace při přípravě konkrétních výzev a informační kampaně. Kulaté stoly celkově přispěly k lepšímu porozumění specifické perspektivě mladých lidí stejně jako navázání kontaktů a konzultaci SKP přímo s cílovou skupinou.

Během léta a podzimu 2025 proběhly také dvě dotazníková šetření (pro oblast budov a pro oblast dopravy) mapující zkušenosti a potřeby lokálních a regionálních aktérů (zejména obcí a místních akčních skupin (MAS)) jakožto klíčových partnerů při realizaci všech navržených investic. Na šetření spolupracovalo MŽP se Svazem měst a obcí ČR, MMR a s Národní sítí místních akčních skupin. Výstupy z dotazníkového šetření pro oblast budov ukázaly, že obce mají zájem renovovat svůj bytový fond, nemají však dostatek ucelených informací o dostupných programech (chybí jedno místo, kde by byly dostupné jak informace o možnostech podpory renovací, tak výstavby nových bytů). Ze strany obcí dále zaznívalo, že bariérou rozvoje bytového fondu pro zranitelné jednotlivce a domácnosti jsou nedostatečné personální a odborné kapacity na úrovni obcí a složitá a nejednotná administrace žádostí o podporu u různých subjektů vypisujících výzvy (SFŽP, SFPI atd.). Obce mají na svých územích objekty,

kteře jsou ve velmi špatném stavu a zároveň obývané zvláště zranitelnými skupinami, které mají zájem řešit, brání tomu však soukromé vlastnictví takových objektů, nedostatek financí a nedostatek personálních kapacit u menších obcí. V neposlední řadě je pak pro některé obce bariérou pro snižování energetické náročnosti bydlení nedostatek financí (nízká % výše dotace) a nejistota přiznání dotace. Řada připomínek od obcí je reflektována v investicích na podporu renovací a výstavby dostupného nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti, případně bude využita při vypisování konkrétních výzev. Některé bariéry nelze v rámci SKF odstranit (např. omezené personální kapacity na obcích nebo složitost stavebních řízení a schvalovacích procesů), jsou však reflektovány jako možná rizika a zohledněny při nastavování cílů.

Nejdůležitějším tělesem pro veřejnou konzultaci je Platforma SKF, která sdružuje státní orgány, sektorové organizace, zástupce regionů, sociální a expertní instituce, ale i zástupce cílových skupin. Platforma je klíčový konzultační útvar, který bude ve fázi implementace přetvořen v monitorovací výbor SKF, který bude mít právo schvalovat nejdůležitější rozhodnutí ohledně alokace prostředků i governance SKF. Členové a hosté Platformy SKF mají k dispozici pracovní verze dokumentů, které mohou připomínkovat. Zasláné připomínky jsou průběžně zapracovávány a vypořádávány v procesu finalizace SKP.

Nad rámec výše uvedených konzultací probíhala od počátku příprav SKP řada setkání a spolupráce v menších úzce tematicky zaměřených pracovních skupinách a individuální konzultace s odborníky na řadu oblastí. Zapojeno bylo v intenzivnější míře např. Centrum pro dopravu a energetiku, Asociace pro mezinárodní otázky, EUROPEUM, hnutí DUHA, iniciativa Auto*Mat, Institut 2050, zástupci místních akčních skupin, zástupci výzkumných organizací (STEM, SEEPIA a další), univerzity, Centrum pasivního domu, zástupci komunit sdílejících energie, zástupci konkrétních obcí a další.

Ministerstvo životního prostředí je ve všech jednáních maximálně transparentní, proto jsou zápisy a prezentace z jednání zveřejňovány na webových stránkách MŽP: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/prehled-dotaci/socialni-klimaticky-fond>

1.4. Definice

Vysvětlení toho, jak mají být definice energetické chudoby a dopravní chudoby uplatňovány na vnitrostátní úrovni.

Energetická chudoba

Domácnost je energeticky chudá, pokud nemá dostatečný disponibilní příjem a přístup k základním energetickým službám potřebným k uspokojení svých základních potřeb, jako je vytápění, teplá voda, chlazení, osvětlení a energie pro napájení spotřebičů, a to v důsledku alespoň jednoho z následujících faktorů:

- vysokých výdajů za energie, nebo
- vysoké energetické náročnosti bydlení.

Indikátory:

Povinný indikátor: Domácnost s ekvivalizovaným čistým měsíčním příjmem do 3. decilu.

Povinně volitelné indikátory:

- vysoký podíl výdajů na energie v příjmech domácnosti, podíl na výdajích na energie v příjmech je vyšší než dvojnásobek národního mediánu (2M), pro účely SKF podíl výdajů na energie minimálně 15 %, nebo

- energetická náročnost bydlení odpovídá energetické třídě D a horší.

K naplnění definice energetické chudoby je třeba splnit povinný indikátor a zároveň alespoň jeden z indikátorů volitelných.

Zranitelné domácnosti

Definice: zranitelné jsou **domácnosti trpící energetickou chudobou** nebo domácnosti, včetně domácností s **nízkými a nižšími středními příjmy** (do 6. příjmového decilu), **které jsou významně postiženy cenovými dopady začlenění emisí skleníkových plynů z budov do oblasti působnosti směrnice 2003/87/ES a které postrádají prostředky na renovaci budovy, jíž obývají.**

Kontext:

V ČR vznikla v uplynulých letech řada výzkumů a studií, které se zabývaly energetickou chudobou. Impulsem se stala energetická krize, která způsobila skokový nárůst cen energií a rozšířila skupinu domácností, které se ocitly v problémech s hrazením účtů za energie. Tyto studie nahlížejí skupinu energeticky chudých z různých perspektiv.[1] Kromě zkoumání fenoménu energetické chudoby a jeho rozšíření na území ČR se většina výzkumů věnovala otázce, jaké skupiny v populaci jsou energetickou chudobou zasaženy nejvíce, jaká podpora a jaké ochrany jsou pro tyto skupiny k dispozici, a v omezené míře i návrhem řešení.

Indikátory energetické chudoby se v jednotlivých studiích drobně liší, všechny se však shodují, že v energetické chudobě se v českém kontextu nacházejí zejména domácnosti, které mají nízké až střední příjmy, obývají nemovitost, která má vysokou energetickou náročnost a náklady na energie jsou významnou položkou v poměru k příjmům. Přičemž platí, že čím nižší příjmy, tím větší důsledky má pro domácnost růst cen energií. Část domácností s nízkými příjmy má dluhy na energiích, část není schopna dostatečně vytápět obydlí nebo je nucena hledat cesty, jak ušetřit na základních potřebách jako jsou potraviny nebo léky.

Ačkoli nízký příjem sám o sobě může vést k nedostatečnému přístupu k energiím, o energetické chudobě hovoří většina studií až v okamžiku, kdy se pojí s vysokými náklady na energie, vysokou energetickou náročností obydlí, nebo dluhy na energiích. Specifickým jevem je tzv. skrytá energetická chudoba, kdy jsou náklady na energie nízké v důsledku snižování jejich spotřeby až za hranici komfortu či zdraví (např. nedostatečné vytápění jen části obývané nemovitosti).

Za transpozici definice energetické chudoby do národní legislativy je zodpovědné Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO).

MPO pracuje s definicí energetické chudoby především při nastavování a koordinaci aktivit v oblasti energetické účinnosti a energetických úspor. V prvé řadě jde o transpozici směrnice EED, dle které má MPO povinnost ukotvit pojem energetická chudoba do národní legislativy, konkrétně dle článku 2 odst. 52 revidované Směrnice o energetické účinnosti (EED), přičemž povinnost transponovat tento pojem byla stanovena do října 2025.

Legislativní ukotvení definice je základem pro další návazné aktivity, zároveň je považována za první krok strukturovaného přístupu k zakotvení problematiky do vnitrostátního legislativního rámce a umožní sledování vývoje energetické chudoby na území ČR. Skrze nastavené indikátory umožní stanovit konkrétní počet osob v energetické chudobě na území ČR. Toto číslo bude sloužit jak pro vykazování směrem k EU, tak ke sledování fenoménu na národní úrovni.

Konečné znění definice energetické chudoby v SKP je shodné se zněním definice, která vzešla z expertní pracovní skupiny zřízené při MPO právě za účelem vytvoření legislativní definice.

Energetická chudoba je zároveň v kontextu SKP součástí širšího pojmu zranitelná domácnost, na kterou podpora ze SKF cílí.

Nastavení poměrně úzké skupiny osob, které spadají pod definici energetické chudoby (jde zejména o omezení příjmu do 3. příjmového decilu) umožní připravované podpory (nejen ze SKF) přesněji cílit na ty skutečně nejpotřebnější. Zranitelná domácnost naopak zahrnuje domácnosti s příjmy až do 6.

příjmového decilu, protože se ukazuje, že v důsledku dramatického růstu cen bydlení v posledních letech v ČR a zároveň poklesu reálných mezd jsou i domácnosti se středními až vyššími středními příjmy ohroženy růstem cen energií, a to zejména pokud nevlastní nemovitost, a jsou tak odkázány na nájemní bydlení.

Konkrétní skupina způsobilých příjemců je blíže specifikována u jednotlivých investic. Vždy se však jedná o podmnožinu zranitelných domácností.

Dopravní chudoba

Dopravní chudoba je „stav, kdy jednotlivci a domácnosti nejsou vůbec či jen obtížně schopni pokrýt náklady na soukromou nebo veřejnou dopravu, nebo kdy nemají žádný či jen omezený přístup k dopravě nezbytné k získání přístupu k základním socioekonomickým službám a činnostem, s přihlédnutím k vnitrostátním a prostorovým souvislostem“[2].

V kontextu České republiky jde o:

- osoby žijící v obci, ze které jezdí 13 a méně párů spojů bez přestupu do obce s rozšířenou působností, do jejíhož správního obvodu daná obec spadá nebo
- osoby žijící v části obce, ze které jezdí 13 a méně párů spojů s nejvýše jedním přestupem do obce s rozšířenou působností, do jejíhož správního obvodu daná obec spadá.

Takto je definice pro český kontext formulována z následujících důvodů:

Zaměření na obsluženost veřejnou dopravou (dimenze availability):

Dle analýz je v České republice dominantní problematickou dimenzí dopravní chudoby právě nedostupnost veřejné dopravy. Obyvatelé míst, která nejsou dostatečně obsloužena veřejnou dopravou, jsou odkázáni na využívání individuální automobilové dopravy. Nemalá část osob přitom nemůže z různých důvodů osobní auto sama řídit (děti a mladí lidé do 18 let nebo senioři, kteří nemohou mít řidičský průkaz). Provoz automobilu je také relativně nákladný (podíl na celkových výdajích českých domácností je u soukromé dopravy 3,18 %, u veřejné jen 0,51 % (Analýza stavu dopravní chudoby v ČR, STEM 2024)) a ne každá domácnost si ho může dovolit. Případně si nemůže dovolit provozovat tolik osobních aut, kolik by bylo potřeba pro naplnění dopravních potřeb všech členů domácnosti (např. rodiny s více dětmi). Proto je v České republice pro naplnění dopravních potřeb všech obyvatel zásadní kvalitní veřejná doprava.

Finanční dostupnost veřejné dopravy do velké míry adresují existující opatření v oblasti ceny jízdného. Stát např. financuje slevy pro cestující v regionální a dálkové dopravě:

- děti do 6 let: zdarma
- děti nad 6 let, studující do 26 let, senioři nad 65 let: sleva 50 %
- držitelé průkazů ZTP (zvlášť tělesně postižený) a ZTP/P (zvlášť tělesně postižený s průvodcem): sleva 75 %

Určení hranice 13 párů přímých spojů z/do obce s rozšířenou působností (ORP):

13 je mediánový počet párů přímých spojů. Za území nedostatečně dopravně obsloužené považujeme to, které má méně než mediánový počet párů spojů (včetně).

Kritérium pracuje se spoji bez přestupu, protože při využití spojů s přestupem se v datovém souboru objevují i velmi časově náročná spojení, která není možné považovat za plnohodnotnou možnost dopravy.

Jsou počítány spoje z/do ORP, protože v jádru problematiky dopravní chudoby je dostupnost služeb. Ty se koncentrují zpravidla v ORP jakožto větších centrech svých území, proto předpokládáme, že dobrá dostupnost ORP znamená i dobrou dostupnost služeb.

Využití druhého kritéria obsluženosti části obce:

Sídelní struktura České republiky je fragmentovaná. Byť se ČR vyznačuje velkým počtem obcí (6 258), i v rámci této administrativní jednotky existuje často vícero sídel (vesnic). Obce se proto administrativně dělí ještě na „části obce“, přičemž 40 % obcí (po vyloučení velkých měst a ORP) má více než jednu část. Analýza obsluženosti veřejnou dopravou pracuje s úrovní obcí jakožto nejnížší administrativní jednotkou, u které jsou údaje o veřejné dopravě ještě spolehlivé a zároveň dostupné na celostátní úrovni. V některých případech kvůli tomu dochází ke zkreslení, kdy je dobře obsloužena jedna část obce (např. centrální část obce s autobusovým/vlakovým terminálem) a tím pádem se obec v analýze ukazuje jako celkově dobře obsloužená, ale zároveň má obec další části, které jsou obslouženy špatně nebo vůbec. Abychom nevyloučili taková území z možnosti získat podporu ze Sociálního klimatického fondu, zavádíme do definice dopravní chudoby druhé kritérium, které zohledňuje dostupnost částí obce.

V tomto kritériu uvažujeme se stejným počtem párů spojů do ORP, jako u kritéria na úrovni obcí, ale může jít o spoje s jedním přestupem. Spojení mezi částmi obcí a ORP totiž zpravidla funguje s přestupem v centrální části obce na lépe obsloužené linky a je možné ho považovat za plnohodnotné.

Pro zajištění využití financí pro cílenou podporu nejzranitelnějších bude v rámci jednotlivých výzev nastaven systém prioritizace nebo bonifikace žadatelů, do kterého bude možné zahrnout např. i socioekonomické ukazatele.

[1] Zde hlavní studie ze zmiňovaného období, z nichž některé byly použity při vytváření Sociálního klimatického plánu; (1) Opatrný, M., Ščasný, M.: Energetická chudoba a finanční dostupnost dopravy analýza před a po Fit-for-55, Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik, 2025 (2) Klusáček, J., Kalenda, S.: Energetická chudoba v roce 2023, Platforma pro sociální bydlení ve spolupráci s Fakultou sociálních studií Ostravské univerzity, 2024 (3) Kroh, M., Zpěvák, A.: Energetická chudoba v České republice a dopady zelené ekonomiky v kontextu vnitrostátní a regionální (evropské) reflexe, Univerzita Jana Amose Komenského, 2022 (4) Report on the impacts of ETS2, the identification of vulnerable groups and stakeholder engagement plans – Final report for Czechia, Trinomics, 2025

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955, čl.

2 <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj>

1.5. Předpokládaný dopad na zranitelné skupiny

Odhad pravděpodobných dopadů zvýšení cen v důsledku zavedení systému obchodování s emisemi zřízeného podle kapitoly IVa směrnice 2003/87/ES na domácnosti, a zejména na výskyt případů energetické chudoby a dopravní chudoby, a na mikropodniky, sestávající zejména z odhadovaného počtu a určení zranitelných domácností, zranitelných mikropodniků a zranitelných uživatelů dopravy. Tyto dopady je třeba analyzovat na vhodné územní úrovni stanovené každým členským státem s přihlédnutím ke specifické vnitrostátní situaci a k aspektům, jako je přístup k veřejné dopravě a základním službám a určení nejpostiženějších oblastí.

Kontextové ukazatele	
1. Počet zranitelných domácností	
2. Počet domácností trpících energetickou chudobou	
18. Počet zranitelných uživatelů dopravy	
19. Počet domácností trpících dopravní chudobou	

32. Počet zranitelných mikropodniků	
35. Podíl dočasné přímé podpory příjmů na celkových nákladech sociálních klimatických plánů	

Popis metodiky použité v odhadech při zajištění toho, aby tyto odhady byly vypočteny s dostatečnou úrovní regionálního členění, a v příslušných případech uveďte rozdělení údajů podle genderu, věku a statusu osoby se zdravotním postižením

Pozn. podkapitola 1.5 bude doplněna.

2. POPIS OPATŘENÍ A INVESTIC, MILNÍKŮ A CÍLŮ

2.1. SLOŽKA: C1 - Odvětví budov

2.1.1. Popis složky (souhrnný rámeček)

Oblast intervence: Odvětví budov

Cíl:

Hlavním cílem je zmírnit energetickou chudobu a zvýšit energetickou odolnost zranitelných domácností zlepšením energetické účinnosti jejich obydlí a tím snížením spotřeby a nákladů na energie. Opatření a investice jsou navrženy tak, aby byla zajištěna cenová dostupnost, pohodlí a přístup k čisté energii prostřednictvím hloubkových a dílčích renovací, výstavby energeticky účinných bytů a komplexních poradenských služeb. Tím, že se investice zaměřují na nízkopříjmové skupiny neúměrně postižené zavedením ETS2, mají zmírnit socioekonomické dopady, podpořit sociální začlenění a přispět k národním klimatickým cílům snížením emisí skleníkových plynů z rezidenčního sektoru.

Opatření a investice:

1. Renovace rodinných domů ve vlastnictví a obývaných zranitelnými domácnostmi
2. Výstavba dostupného nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti
3. Transformace ubytoven obývaných zranitelnými domácnostmi
4. Renovace bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi
5. Poradenství

Odhadované celkové náklady EUR 1 640 000 000 z toho

Požadované náklady, které mají být hrazeny z fondu: EUR 1 230 000 000

Náklady, které mají být hrazeny ze zdrojů převedených z programů ve sdíleném řízení (např. ESF+, EFRR atd.): EUR 0

Náklady, které mají být hrazeny z příspěvku členského státu: EUR 410 000 000

2.1.2. Popis opatření a investic v rámci složky

2.1.2.1. Opatření/investice: 1: Renovace rodinných domů vlastněných a obývaných zranitelnými domácnostmi

Oblast intervence: Art.8.1.(a) - Podporovat renovace budov, zejména pro zranitelné domácnosti a zranitelné mikropodniky, které využívají budovy s nejhorší energetickou náročností, a to i pro nájemníky a osoby žijící v sociálním bydlení

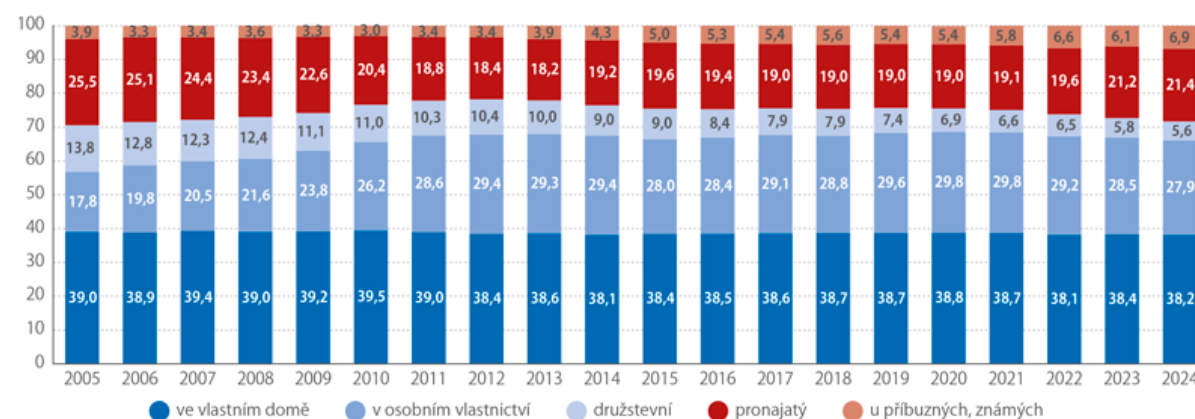
2.1.2.1.1. Popis opatření/investice

Jasná a fakticky podložená analýza stávajících výzev a způsobu, jakým je opatření a investice řeší

Zranitelní majitelé rodinných domů

V České republice dlouhodobě preferovanou formu bydlení představuje bydlení vlastnické. Podle dat z roku 2024 (šetření ČSÚ SILC) bydlí ve vlastním rodinném domě 38,2 % domácností.

Právní forma užívání bytu (%)

Zdroj: ČSÚ, SILC

Významná část zranitelných domácností a domácností potýkajících se s energetickou chudobou vlastní starší nemovitost ve velmi špatném stavu, energeticky velmi náročnou, často s instalovaným neefektivním systémem vytápění jako jsou kotle na uhlí nebo plyn, což vede k vysokým emisím, vysoké spotřebě energie a v důsledku k vysokým výdajům domácnosti za energie. Tyto domácnosti zároveň nemají z důvodu různých bariér, jako jsou nízké příjmy, malé úspory, nedostatečné kompetence a další, možnost svou nemovitost sami renovovat. S ohledem na nutnost snižovat energetickou náročnost těchto budov (z důvodu ochrany klimatu i zachování udržitelných nákladů na energie) je žádoucí tyto domácnosti podpořit při výměně fosilních zdrojů vytápění a realizaci opatření zvyšujících energetickou účinnost vlastněných nemovitostí.

Energeticky chudé domácnosti

Podle studie Trinomics vypracované v rámci TSI projektu pro přípravu SKP trpí energetickou chudobou cca 690 000 osob (5 % populace, 6,7 % domácností)[1]. Po rozšíření systému emisního obchodování o sektor budov a dopravy (ETS2) a ceně povolenky ve výši 30 EUR dojde k nárůstu skupiny na 5,8 % populace (7,5 % domácností), při ceně povolenky ve výši 60 EUR by pak skupina vzrostla na 6,6 % populace (8,1 % domácností).

Nejvíce zasaženy energetickou chudobou jsou osoby s nejnižšími příjmy (40 % obyvatel v prvním příjmovém decilu je energeticky chudých), poté rodiče samoživitelé (19 % rodičů samoživitelů je energeticky chudých), nízkopříjmové rodiny s více dětmi (18 %) a senioři (18 %).

Se závěry uvedené studie se do velké míry shoduje studie Energetická chudoba v ČR v roce 2023, kterou pro Ministerstvo práce a sociálních věcí zpracovala Platforma pro sociální bydlení ve spolupráci

s Fakultou sociálních studií Ostravské univerzity[2]. Dle této studie žilo v ČR k roku 2023 přibližně 1,3 milionu obyvatel v energetické chudobě, což představuje 13 % populace a zahrnuje přibližně 700 tisíc domácností.

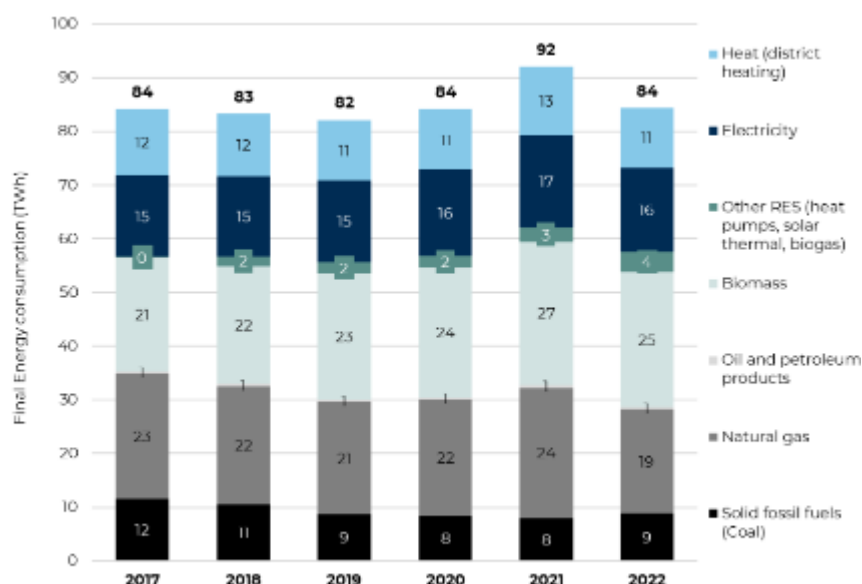
Přibližně 440 tisíc osob se pak nachází v extrémní energetické chudobě.

Je však třeba doplnit, že v České republice momentálně není dostupná žádná databáze nebo statistické údaje, podle kterých by bylo možné přesně zjistit aktuální počet domácností, které trpí energetickou chudobou. Vyčíslení vychází z analýzy mikrodat reprezentativního šetření Českého statistického úřadu (ČSÚ) příjmů a životních podmínek obyvatel a domácností (EU-SILC).

Energetická chudoba není významně regionálně podmíněna, podíl energeticky chudých domácností na celkové populaci se příliš neliší mezi kraji, ani v závislosti na velikosti sídel[3].

Podle Výzkumného projektu Českého rozhlasu a agentury PAQ Research Česko 2022: Život k nezaplacení (<https://data.irozhlas.cz/zivot/projekt/>) jsou domácnosti s příjmy do výše národního mediánu zároveň velmi omezené ve schopnosti spořit ze svých příjmů významnější částky. Domácnosti pod hranicí chudoby nejsou schopny ušetřit v podstatě nic, domácnosti s příjmy mezi 60 a 100 % národního mediánu jsou schopny měsíčně ušetřit cca 1 500 Kč (<https://data.irozhlas.cz/zivot/uspory-castky/>). Z toho vyplývá omezená schopnost domácností z vlastních prostředků investovat do úsporných opatření a potřeba hledat efektivní cesty, jak tyto domácnosti v realizaci úsporných opatření podpořit.

Pro stanovení dopadu zavedení ETS2 na zranitelné domácnosti v oblasti budov je zároveň vhodné sledovat mimo jiné faktory (jako jsou celkové náklady na energie v poměru k příjmům, vysoká energetická náročnost obydlí a zároveň nedostatek vlastních prostředků na jeho renovaci) zejména zdroje vytápění obydlí a spotřebu energií na vytápění vynaložených těmito domácnostmi. Pokud se podíváme na spotřebu energií v domácnostech v letech 2017-2022 zobrazené v grafu 1-2, je zřejmé, že skladba spotřeby se mění jen velice pozvolna. Nejvýraznější změnou je pokles využití tuhých paliv (zejména uhlí) z 12 TWh v roce 2017 na 9 TWh v roce 2022. V posledním sledovaném roce je také zřejmý pokles využití zemního plynu, nicméně ten ještě musí být potvrzen dalším sledováním. Kromě výjimečného roku 2021 se také celková spotřeba držela ve všech sledovaných letech na podobné úrovni – v rozmezí 82 – 84 TWh.

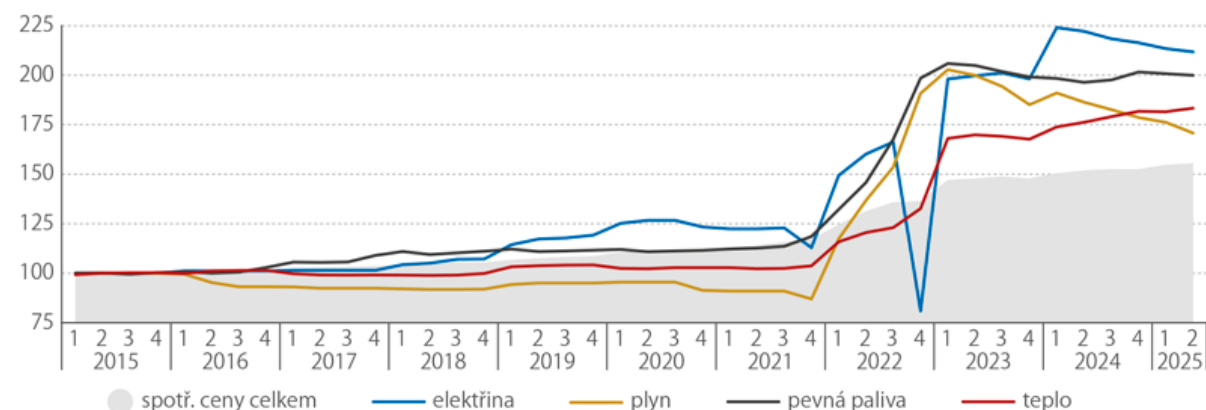
Graf 1-2: Spotřeba energií v domácnostech v letech 2017-2022

Zdroj: Trinomics, 2025, na základě dat EUROSTAT

Po skokovém nárůstu cen všech energií a paliv využívaných domácnostmi (nejen) na vytápění v roce 2022 v důsledku energetické krize, ceny v letech 2023 a 2024 stagnují, v případě zemního plynu dochází dokonce ke snížení ceny. To má za následek stagnaci spotřeby. Změna trendu spotřeby

naznačuje, že efekt dřívějších úsporných opatření v domácnostech i firmách se již vyčerpává. Motivace k úsporám patrně klesá i vlivem stabilizace a následného zlevňování cen energií, jež se projevilo zejména u zemního plynu. Spotřebitelé platili letos v 2. čtvrtletí za plyn meziročně o 8 % méně. I tak se však jednalo o dvojnásobek dlouhodobého minima z konce roku 2021.

Spotřebitelské ceny celkem za vybrané druhy energií v Česku (úroveň roku 2015 = 100)

Poznámka: Propad cen elektřiny ve 4. čtvrtletí 2022 souvisel s dočasně zavedenými vládními úspornými opatřeními pro domácnosti (úsporný tarif a odpuštění poplatku za podporované zdroje energie).

Zdroj: ČSÚ

Z výše uvedených dat vyplývá, že domácnosti jsou při volbě zdroje vytápění i velikosti spotřeby motivovány jednak dostupností daného zdroje, jednak cenou a v neposlední řadě vlastní schopností investovat do výměny, která je u zranitelných domácností významně limitována nedostatečnou možností ušetřit z vlastních zdrojů prostředky na nákladnější investici. V případě růstu cen tak sice dochází k přizpůsobení se v podobě snížení spotřeby, to je však zejména u nízkopříjmových domácností často spojeno s nižším standardem života a je výrazně limitováno díky nedostatku finančních prostředků těchto domácností na investice do úsporných technologií a zateplení vlastního bydlení.

Aktuálně dostupné možnosti podpory, jejich limity a potenciál SKF

V ČR dlouhodobě (od roku 2014) existuje dotační program Nová zelená úsporám (dále jen NZÚ), který byl v roce 2022 rozšířen o podporu zaměřenou speciálně na nízkopříjmové domácnosti jako jeden z kroků ke zmírnění následků energetické krize (program NZÚ Light, aktuálně nízkopříjmová větev programu NZÚ Light). Způsobilými žadateli jsou osoby ve starobním a invalidním důchodu a příjemci dávek státní sociální podpory – příspěvku na bydlení a přídatků na děti. V rámci programu NZÚ jsou nízkopříjmové domácnosti zvýhodněny v případě realizace zateplení svého domu nebo bytové jednotky nebo při výměně neekologického zdroje tepla a instalaci OZE. Souběžně s tím je těmto domácnostem poskytována bezplatná odborná pomoc jak při návrhu vhodných úsporných opatření, tak při podání žádosti o podporu a realizaci navrhovaného opatření. Díky vysokému zájmu o tento program jsou alokované finanční prostředky rychle čerpány a hrozí, že podpora pro ohrožené domácnosti nebude z důvodu vyčerpání zdrojů dostupná. Např. aktuálně je příjem žádostí z důvodu vyčerpání prostředků pro rok 2025 pozastaven ve všech výzvách s výjimkou NZÚ bytové domy pro obce a NZÚ výměna zdroje vytápění pro nízkopříjmové domácnosti. Finance z SKF by umožnily tuto podporu v dalších letech zachovat a plynule v ní pokračovat.

Z dosud realizované podpory pro ohrožené domácnosti (zejména NZÚ Light) zároveň vyplynula potřeba jasnější definice způsobilých příjemců podpory.

Ze statistik čerpání podpory v programu NZÚ Light vyplývá, že za období dvou let trvání programu (01/2023-12/2024) byla drtivá většina žadatelů ze skupiny seniorů pobírajících starobní důchod.

Statistiky NZÚ Light dle žadatelů:

Příjemci starobního důchodu 89 % všech podaných žádostí = 84 506 žádostí (392 353 485 EUR)

Příjemci invalidního důchodu ve 3. stupni = 2 626 žádostí (13 762 124 EUR)

Příjemci přídatku na dítě = 2 630 žádostí (16 892 354 EUR)

Příjemci příspěvku na bydlení = 4 780 žádostí (26 794 701 EUR)

Vzhledem k tomu, že v rámci programu dosud nebyly testovány příjmy (s výjimkou domácností, které dokládaly omezené příjmy skrze dokládání nároku na dávky státní sociální podpory Příspěvek na bydlení a Přídavek na dítě), není jasné, jak velká část žadatelů spadá do kategorie skutečně nízkopříjmových (nebo s nižšími středními příjmy). Není ani zřejmé, jakou část příjmů vydávaly podpořené domácnosti na úhradu nákladů na energie. Jasné bylo naopak cílení na domácnosti, které nevlastní další nemovitosti k bydlení a renovace tak bude podpořena v případě nemovitostí, které jsou domácnostmi skutečně dlouhodobě obývány.

V návazné podpoře realizované ze SKF tak dojde k přesnějšímu cílení, kdy mezi způsobilé žadatele o podporu nebudou již spadat příjemci starobního důchodu bez ohledu na jeho výši, ale naopak zranitelné domácnosti, jejichž příjmy se pohybují v pásmu do 6. příjmového decilu a zároveň mají buď vysoké náklady na energie (více než 15 % z celkových příjmů) nebo je jejich nemovitost zvláště energeticky náročná a ve špatném technickém stavu (energetická třída D a horší).

Pro zajištění prioritního cílení na nejzranitelnější bude **podpora v prvních fázích omezena na domácnosti s příjmy do 3. příjmového decilu**, které zároveň nevlastní další nemovitost určenou k bydlení, ani jiný významný majetek a splňují zároveň podmínku velmi vysoké energetické náročnosti obývané nemovitosti (třída D a horší).

Investice do renovací rodinných domů ve vlastnictví zranitelných domácností bude navíc podpořena cíleným poradenstvím (hrazeno v rámci samostatné investice – I5) zahrnujícím osobní zapojení lokálních samospráv (kontaktní místa pro bydlení), místních akčních skupin a dalších partnerů dlouhodobě navázaných na zranitelné skupiny (nestátní neziskové organizace v sektoru sociálních služeb).

V případě domácností s nižšími středními a středními příjmy, které nejsou energeticky chudé, ale mohou být ohrožené zavedením ETS2, je v rámci investice vhodné zaměřit se na snížení energetické náročnosti obývané budovy a u domácností, které využívají k vytápění fosilní paliva, zaměřením zejména na výměnu zdroje vytápění. Výzvy pro domácnosti ve vyšším než 3. příjmovém decilu však budou vypisovány pouze v případě, že bude uspokojen zájem o podporu u domácností do 3. příjmového decilu.

[1] Trinomics definuje skupinu energeticky chudých jako ty domácnosti, které vytápí fosilními palivy a zároveň vydávají na vytápění více než dvojnásobek mediánu ve skupině obyvatel, kteří vytápí fosilními palivy.

[2] Klusáček definuje skupinu energeticky chudých jako “lidé, kteří žijí v domácnosti s příjmem do 5. příjmového decilu a přiznávají buď to, že si nemohou dovolit dostatečně vytápět byt, nebo dluhy na energiích, anebo vydávají na energie více než 20 % svého čistého měsíčního příjmu, a současně se nacházejí v chudobě (tj. příjmové či subjektivní chudobě nebo v materiální deprivaci).” Klusáček, Kalenda: Energetická chudoba v roce 2023, Platforma pro sociální bydlení pro MPSV s Fakultou sociální studií Ostravské univerzity, 2024

[3] Trinomics, 2025

Povaha, druh a velikost opatření nebo investic, jež mohou zahrnovat i opatření dodatečné technické podpory v souladu s čl. 11 odst. 4, přičemž se uvede, zda se jedná o nová opatření či investice či o opatření či investice stávající, jež mají být rozšířeny s podporou z fondu

Investice navazuje na nízkopříjmovou větev programu Nová zelená úsporám Light (podpora renovací rodinných domů vlastněných a zároveň obývaných zranitelnými skupinami obyvatel), prodlužuje jeho trvání v čase a specifikuje cílovou skupinu způsobilých příjemců dle definice zranitelné osoby (domácnosti) v SKP.

Prioritně bude podpořena skupina energeticky chudých domácností (do 3. příjmového decilu), v případě vyčerpání absorpční kapacity bude skupina způsobilých příjemců postupně rozšiřována o domácnosti ve vyšších příjmových decilech, maximálně však do 6. příjmového decilu.

Investice zahrnuje následující podporované aktivity:

Výměna zdroje vytápění

Zateplení budovy v různém stupni dle renovačních pasů od dílčích po komplexní

- dílčí zateplení:
 - výměna výplní otvorů
 - částečné zateplení střechy/stropu/obálky, podlah atd.
- optimální (komplexní) zateplení

Instalace OZE (fotovoltaika) včetně bateriových úložišť, pouze v kombinaci se zateplením

Projektová dokumentace výše uvedených investic, např. energetický posudek nebo stavební projekt.

Administrace bude probíhat v rámci administrace programu Nová zelená úsporám jako jedna z větví programu, který má již vybudovanou značku i administrativní struktury.

Podrobné informace o cíli opatření nebo investic a o tom, na koho nebo na co se zaměřují; vysvětlení způsobu, jakým by opatření a investice účinně přispěly k dosažení cílů fondu v rámci celkového uspořádání relevantních politik členského státu a jakým sníží závislost na fosilních palivech

Cílem opatření je zejména zamezit významnému dopadu růstu cen energií na zranitelné domácnosti, které obývají vlastní rodinné domy s vysokou energetickou náročností. Záměrem je také zvýšit energetickou účinnost budov vlastněných a obývaných zranitelnými domácnostmi, které nemají prostředky a kapacity na zateplení obydlí z vlastních zdrojů. Dále pak snížit počet domácností, které jsou závislé na fosilních zdrojích vytápění a samy nemají prostředky a kapacity na výměnu neekologického kotle za udržitelný zdroj vytápění, a zároveň snížit náklady na energie domácností v energetické chudobě a tím přispět k snižování počtu postižených domácností a zároveň snižování emisí v sektoru budov. U zranitelných domácností, u kterých by zvýšení nákladů v důsledku zavedení ETS2 vedlo k pádu do energetické chudoby, je cílem tomuto předcházet.

Cílovou skupinou příjemců jsou zranitelní jednotlivci a domácnosti (dle definice v SKP), které vlastní nemovitost s vysokou energetickou náročností, kterou zároveň využívají k dlouhodobému bydlení (omezené je i vlastnictví další nemovitosti určené k bydlení u členů společné domácnosti), mají omezené příjmy, vysoké výdaje za energie a tím omezené možnosti snižovat energetickou náročnost s využitím vlastních zdrojů.

Prioritně budou podpořeny domácnosti energeticky chudé (s příjmem do 3. příjmového decilu), které zároveň obývají nemovitost odpovídající klasifikační třídě D anebo horší dle PENB.

Zvyšování energetické účinnosti budov a snižování počtu fosilních zdrojů vytápění u zranitelných domácností přispěje přímo ke spravedlivému přechodu na dlouhodobě udržitelný způsob využívání budov k individuálnímu bydlení.

Popis způsobu, jakým se opatření nebo investice provádějí (prováděcí prostředky) s odkazem na správní kapacity členských států na celostátní a případně i na regionální a místní úrovni, s vysvětlením, jak bude zajištěno včasné použití prostředků a jejich případné nasměrování na nižší než celostátní úroveň

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí (SFŽP) bude implementovat danou investici prostřednictvím vyhlášení výzvy na centrální úrovni. Kapacity na administraci dané výzvy budou pokryty v rámci složky technická pomoc.

Ministerstvo životního prostředí bude implementačním orgánem, Státní fond životního prostředí bude odpovědný za provádění, měření a podávání zpráv.

Implementace opatření bude vycházet z administrativních postupů pro stávající program Nová zelená úsporám a Nová zelená úsporám Light. Před zahájením příjmu žádostí bude vyhlášena výzva s konkrétními parametry.

Vysvětlení způsobu, jakým budou opatření nebo investice v příslušných případech usilovat o řešení problematiky genderové nerovnosti

Aspekty zohledňující pohlaví nebo gender nejsou cíleně sledovány.

Harmonogram opatření nebo investic; (harmonogram pro postupné snižování uvedené podpory v případě podpory týkající se nízkoemisních vozidel)

Q2/2026 - vyhlášení výzvy pro příjem žádostí

Q2/2032 - dosažení konečného cíle

Podrobně viz tabulka rozložení cílů v čase.

2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“

Informace o tom, jakým způsobem opatření a investice zahrnuté do složky dosahují souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852. Komise poskytne technické pokyny podle čl. 6 odst. 5 tohoto nařízení.

Investice je navržena v souladu s Oznámení Komise – Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Sociálním klimatickém fondu (C/2025/1596). Za dodržení podmínek zásady „významně nepoškozovat“ (Do No Significant Harm, DNSH) odpovídá implementační orgán dané investice.

Obsah investice naplňuje parametry:

- Přílohy 1 Tabulka 1 Činnosti a aktiva B2 Individuální opatření týkající se energeticky úsporné renovace (bez dalšího dokazování DNSH),
- Přílohy 1 tabulka 1 Činnosti a aktiva B6 Instalace, údržba a opravy zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů (bez dalšího dokazování DNSH)
- Přílohy 1 Tabulka 1 Činnosti a aktiva B7.1 Systémy vytápění na bázi biomasy – další dokazování – Splnění podmínek stanovených v Technických pokynech bude upraveno na úrovni výzvy.
- Přílohy 1 Tabulka 1 Činnosti a aktiva B9 Připojení k sítím dálkového vytápění a chlazení – další dokazování – Splnění podmínek stanovených v Technických pokynech bude upraveno na úrovni výzvy.

2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram

Následující informace o každém milníku a cíli, které budou odrážet pokrok při provádění opatření a investic této složky:

Milník: C1.A.II.1 Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí

Popis

Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí a její zveřejnění na webu NZÚ.
MŽP/SFŽP vypíše výzvu, na jejímž základě bude možné přijímat žádosti od konečných příjemců.

Cíl: C1.A.II.S1 Počet podpořených projektů

Popis

- Celkový počet renovací (komplexní/dílčí)
- Celkový počet výměn zdroje energie (vytápění)
- Celkový počet instalovaných OZE (ve vazbě na zateplení)
- Celkový počet dalších opatření snižujících spotřebu energií a náklady na energie (ve vazbě na zateplení)

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C1.A.II.1.2026Q3	C1.A.II	M	Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí				2026	Q3
C1.A.II.S1.2028Q4	C1.A.II	T	Počet podpořených projektů	Počet podpořených projektů	0,00	12 416,00	2028	Q4
C1.A.II.S1.2030Q4	C1.A.II	T	Počet podpořených projektů	Počet podpořených projektů	12 416,00	26 384,00	2030	Q4
C1.A.II.S1.2032Q2	C1.A.II	T	Počet podpořených projektů	Počet podpořených projektů	26 384,00	38 800,00	2032	Q2

Proč byl(y) konkrétní milník(y) nebo cíl(e) zvolen(y)

Milník: *Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí*: Vyhlášení výzvy je klíčovým momentem, který potvrzuje splnění veškerých legislativních podmínek pro zahájení podpory. Ve výzvě jsou zároveň stanoveny konkrétní podmínky pro žadatele/příjemce podpory. Na základě vyhlášené výzvy je možné zahájit příjem žádostí.

Cíl: *Počet podpořených projektů*: celkový počet podpořených projektů umožňuje sledovat, kolika žadatelům/domácnostem byla poskytnuta podpora ze SKF. Cíl bude zahrnovat počet podpořených hloubkových renovací, dílčích renovací, vyměněných zdrojů vytápění i dalších dílčích aktivit podpořených v kombinaci se zateplením (instalace fotovoltaických panelů, systém řízeného větrání apod.).

Co daný milník (dané milníky) nebo ukazatel(e)/cíl(e) měří

Milník: *Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí* měří splnění všech legislativních i administrativních podmínek pro zahájení příjmu žádostí.

Cíl: *Počet podpořených projektů* podává informaci o počtu zranitelných domácností a realizovaných úsporných opatření, které byly podpořeny.

Jaké metodiky a zdroje budou použity a jak bude řádné dosažení milníku/milníků nebo cíle/cílů objektivně ověřováno

Data o dokončených projektech (doložení realizace a ukončení žádosti splněním všech podmínek).

Jaké je východisko (počáteční bod) a jaká je úroveň nebo konkrétní bod, jichž má být dosaženo (pouze pro ukazatele/cíle)

východisko: 0

cíl: 38 800 podpořených projektů

Do kdy bude dosaženo konečného milníku (konečných milníků) nebo cíle (cílů) (čtvrtletí a rok)

Milník: Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí 3Q/2026

Cíl: Počet podpořených projektů 2Q/2032

Kdo a který orgán bude pověřen prováděním, měřením a podáváním zpráv

Ministerstvo životního prostředí bude implementačním orgánem, Státní fond životního prostředí bude zodpovědný za provádění, měření a podávání zpráv.

2.1.2.1.4. Financování a náklady

Informace a vysvětlení k odhadovaným celkovým nákladům složky a za každé opatření a za každou investici, podepřené odpovídajícím odůvodněním, včetně:

Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů

Podle údajů ze stávajících výzev zaměřených na domácnosti v programu Nová zelená úsporám a Nová zelená úsporám Light (zaměřeném na domácnosti s nízkými příjmy) činila průměrná finanční podpora vyplacená na jednu žádost týkající se rodinných domů přibližně 8 500 EUR na standardní opatření (zateplení, fotovoltaické systémy, tepelná čerpadla) v rámci programu NZÚ (a jeho alternativ). Na dílčí opatření v programu zaměřeném na seniory a domácnosti s nižšími příjmy, byly vyplaceny finanční prostředky ve výši přibližně 4 800 EUR na projekt. Na hloubkové rekonstrukce realizované zejména v programu NZÚ Oprav dům po babičce a klasické NZÚ (bez příjmových omezení žadatelů) činila podpora přibližně 29 710 EUR. Průměrná výše vyplacené podpory v programu NZÚ Light byla ovlivněna podmínkami programu, její maximální výše byla omezena a neumožnila tak realizaci opatření většího rozsahu nebo více současně. V navrhovaném programu bude limit posunut tak, aby umožnil podporovat větší rozsah opatření. Podíl nákladných komplexních opatření však s ohledem na cílovou skupinu zůstane nízký, pokud nedojde k vytvoření a spuštění finančního nástroje přizpůsobeného cílové skupině. Nízkopříjmové domácnosti nedisponují dostatečnými vlastními zdroji a současně ani možností získat (byť zvýhodněný) úvěr od komerčních poskytovatelů. Komplexní opatření tak budou pravděpodobně realizována především jako postupné kroky, s využitím renovačních pasů. Při zachování trendu žádostí a zohlednění změn v nákladech na materiál a práci ve vztahu k míře inflace, jakož i s přihlédnutím k cíli zvýšit počet komplexních renovací, lze odhadnout počet podpořených domácností s přiděleným rozpočtem investice. Celkem bude podpořeno 38 800 žádostí, z toho lze předpokládat, že se bude jednat o cca 23 200 žádostí týkajících se podpory dílčích opatření snižujících energetickou náročnost budovy (obvykle více než jedno) a jejich kombinací, cca 7 200 výměn zdroje vytápění, 5 400 instalací fotovoltaických systémů (pouze ve vazbě na zateplení) a 3 000 žádostí podporujících drobná doplňující opatření.

Orientační komplexní harmonogram, v kterém by tyto očekávané náklady měly nastat

Opatření je plánováno na celou dobu trvání SCP, tj. sedm let. Čerpání však nebude v průběhu času rovnoměrné.

Informace o příspěvku členského státu k celkovým nákladům opatření a investice

75 % SKF, 25 % národní rozpočet

Jakékoli informace o tom, jaké financování z jiných nástrojů Unie je nebo by mohlo být plánováno v souvislosti se stejným opatřením/investicí

N/A

Jakékoli informace o plánovaném financování ze soukromých zdrojů a v relevantních případech o cílové úrovni pákového efektu

N/A

v nutných případech odůvodnění věrohodnosti a přiměřenosti odhadovaných nákladů, v případě potřeby s přihlédnutím k vnitrostátním specifikům

N/A

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C1.A.I1	Renovace rodinných domů vlastněných a obývaných zranitelnými domácnostmi	1. 1. 2026	30. 6. 2032	640 000 000	32 000 000	89 600 000	128 000 000	128 000 000	108 800 000	89 600 000	64 000 000

2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím veřejných nebo soukromých subjektů jiných než zranitelných domácností, zranitelných mikropodniků či zranitelných uživatelů dopravy, vysvětlení toho, jaká opatření nebo investice tyto subjekty přijmou a jakým způsobem budou tato opatření a investice v konečném důsledku ku prospěchu zranitelným domácnostem, zranitelným mikropodnikům a zranitelným uživatelům dopravy.

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím finančních zprostředkovatelů, popis opatření, která členský stát hodlá přijmout k zajištění toho, aby finanční zprostředkovatelé přenesli veškeré přínosy na konečné příjemce.

N/A

2.1.2.1.6. Adicionalita

Vysvětlení a odůvodnění toho, jakým způsobem jsou nové nebo stávající opatření nebo investice doplňkové a že nenahrazují opakované výdaje z vnitrostátního rozpočtu, v souladu s čl. 13 odst. 2, přičemž je třeba podat takové vysvětlení i v souvislosti s opatřeními a investicemi zahrnutými do plánu podle čl. 4 odst. 5.

Investice navazuje na úspěšný program Nová zelená úsporám. Zdroje z SKF prodlouží v čase podporu pro zranitelné a nízkopříjmové příjemce. Umožní zachovat podporu v dostupné výši a podobě přizpůsobené zranitelným skupinám. S ohledem na skutečnost, že program NZÚ je financován ze zdrojů z Modernizačního fondu a Národního plánu obnovy a do budoucna je počítáno s částečným financováním z výnosů z emisního obchodování, bude SKF stávající i budoucí zdroje doplňovat v části specificky zaměřené na zranitelné skupiny, aby byl efekt úspory emisí i počtu podpořených žadatelů maximální.

Při podání žádosti bude vyhodnoceno, zda spadá žadatel do skupiny zranitelných domácností, resp. je způsobilý pro podání žádosti do programu s vyšší mírou podpory (podrobné podmínky dle aktuální podoby výzvy), v případě zranitelného žadatele (domácnosti), bude podpora hrazena ze SKF, v ostatních případech z dalších zdrojů dle jejich dostupnosti a aktuálně vypsanych výzev.

2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu

Vysvětlení, zda podpora opatření nebo investice i) nebude představovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, ii) bude financována na základě existujícího režimu státní podpory spadajícího do působnosti nařízení o blokových výjimkách, zejména obecného nařízení o blokových výjimkách, nebo schválena rozhodnutím Komise o státní podpoře (s uvedením referenčního čísla tohoto režimu (SA.nnnnn) nebo iii) povede k novému opatření státní podpory, vysvětlení, zda bude splňovat podmínky nařízení o blokových výjimkách, například obecné nařízení o blokových výjimkách (s uvedením jeho článku), iv) je v souladu s nařízením o podpoře de minimis, v) vyžaduje oznámení státní podpory, v němž se uvede, kdy členský stát hodlá Komisi předběžně oznámit nebo oznámit plánovanou podporu opatření nebo investice a použitelný nástroj státní podpory zajišťující její slučitelnost s vnitřním trhem.

N/A

2.1.2.1. Opatření/investice: 4: Renovace bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi

Oblast intervence: Art.8.1.(a) - Podporovat renovace budov, zejména pro zranitelné domácnosti a zranitelné mikropodniky, které využívají budovy s nejhorší energetickou náročností, a to i pro nájemníky a osoby žijící v sociálním bydlení

2.1.2.1.1. Popis opatření/investice

Jasná a fakticky podložená analýza stávajících výzev a způsobu, jakým je opatření a investice řeší

Mnoho jednotlivců a domácností s nižšími a nižšími středními příjmy (týká se zvláště výrazně jednotlivců a domácností trpících energetickou chudobou) obývá byty v nemovitostech, které nejsou zrekonstruované, nebo žije v jiných formách nevyhovujícího bydlení (nebytové prostory, ubytovny, dočasné formy bydlení, např. azylové domy). Příjmy domácností mají totiž zásadní vliv na investice do zateplení budov (zvyšování energetické účinnosti bydlení). Nízké příjmy jsou jednou z hlavních příčin, které takovým investicím brání.

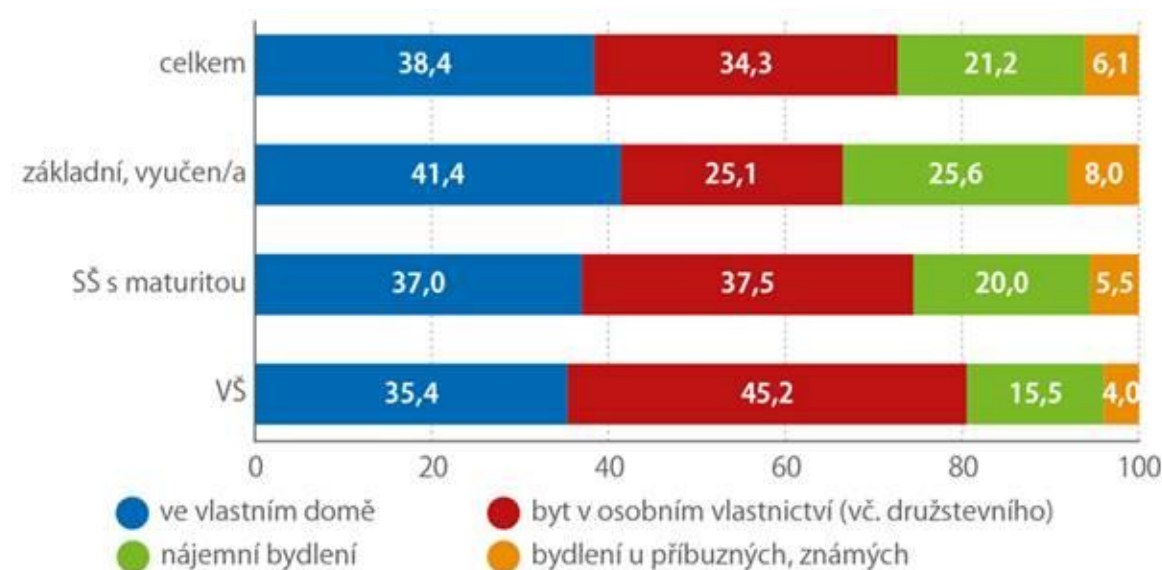
Nízkopříjmové domácnosti obecně postrádají finanční zdroje potřebné k investování do energeticky úsporných opatření, jako je izolace nebo výměna oken. Tato situace vede k začarovanému kruhu, kde vysoké výdaje na energie zabraňují investicím do úsporných opatření, což následně udržuje nebo zvyšuje spotřebu energie a finanční zranitelnost domácnosti.

Obyvatelé energeticky neúčinných domů musí na vytápění a elektřinu vynaložit neúměrně vysoké procento svého příjmu ve srovnání s těmi, kteří žijí v energeticky efektivních budovách[1].

Nedostatek financí na straně zranitelných domácností ve spojení s vysokými cenami bydlení v poměru k příjmům v ČR vede zároveň k velmi omezeným možnostem těchto domácností bydlení změnit. Průměrné náklady na bydlení v Česku činily 18,9 % příjmu domácností v roce 2022 a přibližně 22,1 % disponibilního příjmu v roce 2023. Přístup k přiměřenému a cenově dostupnému bydlení je obtížnější pro domácnosti s nízkými a středními příjmy a pro osoby ve zranitelných situacích[2].

V ČR je významně preferovanou variantou vlastnické bydlení. Podle údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) bydlí v České republice přibližně 72,7 % domácností ve vlastním domě nebo bytě (včetně družstevního vlastnictví). Z toho ve vlastním bytě bydlí 34,3 % domácností.

Právní forma užívání bytu podle vzdělání osoby v čele domácnosti (2023, %)

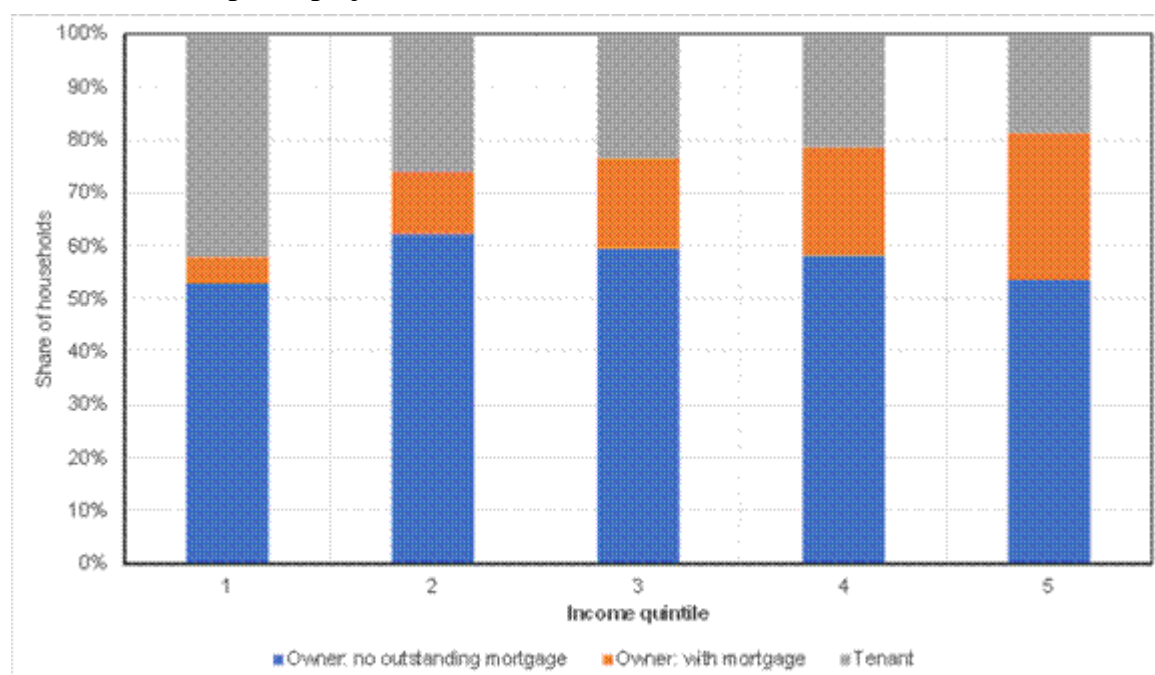

Zdroj: ČSÚ, SILC

Nových bytů nevzniká dostatek a často jsou v současnosti nedostupné i pro osoby se středními příjmy. Starší byty pak často vyžadují investice. Společně s vysokými cenami bydlení v poměru k příjmům je řada domácností v situaci, kdy si pořizuje vlastní bydlení za cenu významného zadlužení. Na následné investice do snižování energetické náročnosti vlastněné nemovitosti pak již majitel není schopen z příjmu zatíženého splátkou hypotečního úvěru ušetřit. Řada domácností pak na vlastní bydlení nedosáhne vůbec. Na nájemním trhu přitom není dostatek kvalitních a finančně dostupných bytů, které by umožňovaly domácnostem zohledňovat při výběru nájemního bydlení kromě ceny, lokality a velikosti i energetické úspory.

Energetická náročnost obydlí je přitom jedním z klíčových faktorů ovlivňujících náklady na energie a energetickou chudobu. Domácnosti žijící ve starších a špatně izolovaných budovách jsou více ohroženy energetickou chudobou v důsledku zvýšené spotřeby energie na vytápění a chlazení. To podtrhuje význam zlepšení energetické účinnosti fondu budov, zejména u obydlí obývaných zranitelnými skupinami, pro zmírnění dopadů energetické chudoby.

Stav vlastnictví podle příjmového kvintilu

Zdroj: Eurostat, Eurostat, Eurostat, Eurostat, Eurostat, Eurostat, Eurostat, Eurostat, Eurostat, Eurostat, Eurostat: Oeko-Institut SEEK-EU mikromodel založený na údajích EU-SILC 2023

Z výše uvedeného vyplývá, že kromě podpory renovací rodinných domů ve vlastnictví a zároveň obývaných zranitelnými domácnostmi jsou při řešení a prevenci energetické chudoby klíčové i renovace bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi.

Významnou skupinou domácností ohrožených energetickou chudobou a růstem cen nákladů na energie (zejména vytápění) je skupina domácností v nájmu.

Na základě dat z roku 2023 dle definice Energetické chudoby využívané ve studii *Energetická chudoba v roce 2023*, kterou pro Ministerstvo práce a sociálních věcí zpracovala Platforma pro sociální bydlení ve spolupráci s Fakultou sociálních studií Ostravské univerzity^[3] se v nájemním bydlení nachází přibližně 530 tisíc osob, které čelí energetické chudobě. Tato skupina tvoří 40 % z celkové populace v energetické chudobě v České republice, odhadované na přibližně 1,3 milionu obyvatel. Míra ohrožení energetickou chudobou je u nájemníků výrazně vyšší než u vlastníků. Vysoké riziko je způsobeno kombinací faktorů, jako jsou nízké příjmy nájemníků a skutečnost, že velká část nájemního bydlení v ČR se nachází v bytových domech, které nebyly zrekonstruovány a vyznačují se vysokou energetickou

náročností. Například u nezaměstnaných žijících v pronajatém bytě dosahovala průměrná prevalence energetické chudoby v letech 2005 až 2018 hodnoty 74,2 %.

Podpora energetických úspor v bytových domech soukromých majitelů naráží na celou řadu bariér a překážek. Nabídka bytů k dlouhodobému pronájmu je zejména ve větších městech nedostatečná, nájem jsou vysoké, majitelé nejsou motivováni k energeticky úsporným renovacím, protože náklady na energie hradí na základě přímé smlouvy s dodavatelem energií nájemník. Nájemní domy často vlastní majitelé, kteří je získali v restituci a nemají prostředky na nákladnou rekonstrukci, nebo naopak spekulanti, jejichž byznys je postavený na modelu, kdy za minimální nutné výdaje do správy nemovitostí inkasují vysoké nájemné, na které často přispívá stát skrze sociální dávky na bydlení. Řadu bytů pak pronajímají jednotlivci, kteří vlastní jednotky bytů v bytových domech spravovaných společenstvími vlastníků jednotek nebo bytovými družstvy. Nastavit model podpory, který by umožnil snižovat energetickou náročnost bytových domů a zároveň zajistil v dlouhodobém horizontu výši nájemného dostupnou pro zranitelné skupiny, je velmi obtížné.

Jako vhodné řešení se tak jeví podpora energeticky úsporných renovací obecních bytových domů pronajímaných v režimu sociálního nebo dostupného bydlení a podpora renovací bytových domů, kde jsou vlastníky (a zároveň obyvateli) jednotlivých bytových jednotek zranitelné domácnosti, které v důsledku nižších příjmů nemají prostředky na spolufinancování úsporných opatření (zateplení, výměna zdroje vytápění apod.) na bytovém domě (bytové domy spravované Společenstvím vlastníků jednotek (SVJ) a Bytovým družstvem (BD)).

Ze SKF je tak plánováno podpořit formou dotace renovace bytových domů ve vlastnictví obcí s cílem zvýšit energetickou účinnost bydlení pronajímaného zranitelným domácnostem (v režimu sociálního bydlení v případě energeticky chudých a nejzranitelnějších skupin) nebo za jasně dané nájemné (např. nákladové nájemné vypočtené dle aktuální právní úpravy, příp. dle nařízení vlády), které nejsou energeticky chudé, ale jsou pádem do energetické chudoby ohrožené, a budou významně zasaženy zvýšením cen v důsledku zavedení ETS2.

Plánována je rovněž podpora zranitelných domácností, které vlastní byt nebo jsou členy bytového družstva, a to skrze dotaci na zateplení či výměnu zdroje vytápění v bytových domech obývaných převážně zranitelnými domácnostmi (v pozici vlastníků bytových jednotek nebo členů bytového družstva s právem užívání bytu). Podpora pomůže v případě, kdy společenství vlastníků jednotek nebo bytové družstvo má zájem snižovat energetickou náročnost bytového domu, zároveň realizaci projektu na zateplení nebo výměnu zdroje energie brání nedostatek prostředků na zvýšený příspěvek do fondu oprav na straně zranitelných domácností.

[1] Zdroj: UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO pro ČMKOS Praha – srpen 2022; Energetická chudoba v české republice a dopady zelené ekonomiky v kontextu vnitrostátní a regionální (evropské) reflexe; <https://www.cmkos.cz/hotothur/2024/04/Energeticka-chudoba.pdf>

[2] zdroj: OECD National Accounts Statistics; fHousing Reforms in Czechia and Poland; <https://mmr.gov.cz/getmedia/ceda26e3-62e8-4e9b-b246-38778ad95f91/Housing-Reforms-in-Czechia-and-Poland.pdf.aspx?ext=.pdf>.

[3] Klusáček definuje skupinu energeticky chudých jako “lidé, kteří žijí v domácnosti s příjmem do 5. příjmového decilu a přiznávají buď to, že si nemohou dovolit dostatečně vytápět byt, nebo dluhy na energiích, anebo vydávají na energie více než 20 % svého čistého měsíčního příjmu, a současně se nacházejí v chudobě (tj. příjmové či subjektivní chudobě nebo v materiální deprivaci).” Klusáček, Kalenda: Energetická chudoba v roce 2023, Platforma pro sociální bydlení pro MPSV s Fakultou sociální studií Ostravské univerzity, 2024

Povaha, druh a velikost opatření nebo investic, jež mohou zahrnovat i opatření dodatečné technické podpory v souladu s čl. 11 odst. 4, přičemž se uvede, zda se jedná o nová opatření či investice či o opatření či investice stávající, jež mají být rozšířeny s podporou z fondu

Toto opatření bude zahrnovat dotaci na zateplení a výměnu zdroje vytápění u bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi. Jeho součástí bude výměna zdroje energie a podpora instalace OZE.

Za zranitelnou domácnost je považována domácnost energeticky chudá (s příjmem do 3. příjmového decilu, která zároveň vydává za energie 15 % a více ze svých příjmů nebo obývá budovu odpovídající energetické třídě D a horší dle PENB), anebo má příjem do 6. příjmového decilu a zároveň je významně zasažena dopady růstu cen v důsledku zavedení ETS2 a nemá vlastní prostředky na snížení energetické náročnosti vlastního bydlení.

Podpora bude poskytována formou dotace a dotačního bonusu, zvažována je kombinace se zvýhodněným úvěrem. Navazovat bude na podporu z programu Nová zelená úsporám (NZÚ) pro bytové domy. Dotace budou poskytovány na renovaci sociálních a dostupných bytů ve vlastnictví obcí za účelem snížení jejich energetické náročnosti. V případě renovace celého bytového domu ze SKF bude podmínkou poskytování minimálně 70 % bytových jednotek cílové skupině zranitelných domácností (do 6. příjmového decilu) po dobu udržitelnosti projektu. Ve výzvě bude zároveň nastaven mechanismus zajišťující % zastoupení domácností v energetické chudobě (do 3. příjmového decilu), které bude v souladu s požadavky na dlouhodobě udržitelnou skladbu obyvatel a prevenci sociálně patologických jevů v lokalitě.

V případě podpory renovací bytových domů ve vlastnictví bytových družstev a společenství vlastníků jednotek bude podpora ze SKF poskytována v % výši odpovídající % zranitelných domácností (např. v případě bytového domu obývaného ze 30 % zranitelnými domácnostmi bude 30 % celkové výše dotace hrazeno ze SKF, 70 % dotace pak z dalších zdrojů NZÚ, zejména dalších výnosů z obchodování s emisními povolenkami či specificky z Modernizačního fondu). Dotační bonus na ohroženou domácnost bude doplňovat (navyšovat celkovou výši) podpory poskytované SVJ, případně bytovému družstvu, které má mezi členy zranitelné domácnosti obývajících bytové jednotky v renovovaném bytovém domě. V případě podpory bytové jednotky obývané zranitelnou domácností v pozici nájemce budou nastaveny podmínky zajišťující, že podpořená bytová jednotka bude nadále pronajímána zranitelné domácnosti za nájemné, které bude pro danou domácnost dostupné. V úvahu připadá podpora vázaná na zapojení konkrétní bytové jednotky do podporovaného bydlení dle zákona č. 175/2025 Sb. o podpoře bydlení.

Podpoření budou jak zranitelní vlastníci, tak zranitelní nájemníci.

Podpora bude poskytována formou kombinace dotace a zvýhodněného úvěru (v případě renovací obecních bytových domů) doplněné o dotační bonus na zranitelnou domácnost.

Mezi podporovaná opatření patří zateplování, výměna zdrojů vytápění, a další doprovodná opatření v kombinaci (příprava teplé vody, fotovoltaické systémy včetně akumulace a sdílení energie, systém větrání s rekuperací tepla, využití tepla z odpadních vod apod.)

Opatření navazuje na program Nová zelená úsporám – bytové domy (v části specificky zaměřené na podporu nízkopříjmových a ohrožených skupin), který prodlužuje v čase a upravuje cílovou skupinu. V případě rekonstrukcí obecních bytových domů využívaných k sociálnímu bydlení předpokládáme podporu celé rekonstrukce. U podpory energetických úspor ostatních bytových domů plánujeme podpořit bytové domy % dle podílu zranitelných domácností v bytovém domě. a to formou dotace (zvažována kombinace se zvýhodněným úvěrem) navýšené o bonus na nízkopříjmovou domácnost tak, aby byla renovace bytového domu umožněna i v případě významných omezení na straně vlastních zdrojů zranitelných domácností. Podpora ze SKF bude kombinována s podporou z jiných zdrojů v rámci standardní NZÚ pro bytové domy.

Podrobné informace o cíli opatření nebo investic a o tom, na koho nebo na co se zaměřují; vysvětlení způsobu, jakým by opatření a investice účinně přispěly k dosažení cílů fondu v rámci celkového uspořádání relevantních politik členského státu a jakým sníží závislost na fosilních palivech

Smyslem investice je zvýšit energetickou účinnost budov obývaných zranitelnými domácnostmi a snížit množství fosilních zdrojů vytápění v těchto bytových domech a tím snížit emise CO₂ z těchto budov a zároveň snížit náklady zranitelných domácností, které tyto budovy obývají, na energie a snížit dopad zvýšení cen energií v důsledku zavedení ETS2 na tyto domácnosti.

Mnoho bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi je ve špatném stavu. Pokud jde o obecní sociální bydlení, nemají obce, na rozdíl od soukromých majitelů, finanční prostředky na renovace často velmi starých a zchátralých bytových domů, a to z důvodu, že jejich příjmy z nájmu jsou omezené s ohledem na charakter sociálního bydlení. V případě bytových domů ve vlastnictví bytových družstev a společenství vlastníků jednotek blokuje často účast zranitelných a energeticky chudých domácností v těchto subjektech renovace, protože limitované možnosti spoluúčasti a příspěvků do fondu oprav na straně těchto domácností neumožňují rekonstruovat bytový dům ani s využitím standardních programů NZÚ (omezená podpora max. na 50 % způsobilých nákladů apod.).

Část bytových domů prošla v posledních letech zateplením a dalšími rekonstrukcemi. Bytové domy obývané domácnostmi s nízkými příjmy (vlastníky bytů nebo nájemníky) jsou však stále z velké části ve špatném stavu a nesplňují energetické standardy, a to z důvodu nedostatečných možností financování ze strany vlastníků, nezájmu vlastníků nebo nízké schopnosti vlastníků financovat renovaci. V případě společenství vlastníků jednotek nebo bytových družstev v bytových domech, kde je podíl domácností s nízkými příjmy velmi vysoký, je často překážkou renovace nemožnost získat odpovídající částku od vlastníků nebo členů s nízkými příjmy (např. zvýšením příspěvků do fondu oprav), nedostatečná způsobilost získat komerční úvěr na nutnou spoluúčast a tím nemožnost žádat o podporu z programů NZÚ bytové domy.

Plánována je podpora postupných renovací dle finančních a kapacitních možností vlastníků.

Předpokládáme povinnost předložit studii, PENB nebo renovační pas, který vyloučí riziko nevhodného pořadí kroků u postupných renovací dle rozsahu plánovaných opatření, finančních a kapacitních možností vlastníků.

Popis způsobu, jakým se opatření nebo investice provádějí (prováděcí prostředky) s odkazem na správní kapacity členských států na celostátní a případně i na regionální a místní úrovni, s vysvětlením, jak bude zajištěno včasné použití prostředků a jejich případné nasměrování na nižší než celostátní úroveň

Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí bude implementovat danou investici prostřednictvím vyhlášení výzvy na centrální úrovni. Kapacity na administraci dané výzvy budou pokryty v rámci složky technická pomoc.

Ministerstvo životního prostředí bude implementačním orgánem, Státní fond životního prostředí bude odpovědný za provádění, měření a podávání zpráv.

Implementace opatření bude vycházet z administrativních postupů pro stávající program Nová zelená úsporám pro bytové domy. Před zahájením příjmu žádostí bude vyhlášena výzva s konkrétními parametry.

Vysvětlení způsobu, jakým budou opatření nebo investice v příslušných případech usilovat o řešení problematiky genderové nerovnosti

Žádný aspekt specifický pro pohlaví.

Harmonogram opatření nebo investic; (harmonogram pro postupné snižování uvedené podpory v případě podpory týkající se nízkoemisních vozidel)

Q2/2026 - vyhlášení výzvy pro příjem žádostí

Q2/2032 - dosažení konečného cíle

Podrobně viz tabulka rozložení cílů v čase.

2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“

Informace o tom, jakým způsobem opatření a investice zahrnuté do složky dosahují souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852. Komise poskytne technické pokyny podle čl. 6 odst. 5 tohoto nařízení.

Investice je navržena v souladu s Oznámení Komise – Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Sociálním klimatickém fondu (C/2025/1596). Za dodržení DNSH podmínek odpovídá implementační orgán dané investice.

Obsah investice naplňuje parametry:

- Přílohy 1 Tabulka 1 Činnosti a aktiva B2 Individuální opatření týkající se energeticky úsporné renovace (bez dalšího dokazování DNSH),
- Přílohy 1 tabulka 1 Činnosti a aktiva B6 Instalace, údržba a opravy zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů (bez dalšího dokazování DNSH).

2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram

Následující informace o každém milníku a cíli, které budou odrážet pokrok při provádění opatření a investic této složky:

Milník: C1.A.I4.1 Vyhlášení výzvy

Popis

Vyhlášení výzvy k přijímání žádostí do programu a její vyvěšení na webu SFŽP.

Cíl: C1.A.I4.S1 Počet podpořených bytových jednotek

Popis

Vyhodnocuje počet bytových jednotek, které byly z prostředků SKF v rámci investice renovovány. Jedná se jednak o bytové jednotky v bytových domech, které byly podpořeny pouze ze SKF (obecní sociální a dostupné bydlení), tak o bytové jednotky podpořené ze SKF v kombinaci s podporou renovace bytového domu z jiných zdrojů viz popsany model (zejména SVJ a bytová družstva).

Cíl: C1.A.I4.S2 Počet poskytnutých dotačních bonusů

Popis

Vyhodnocuje počet poskytnutých bonusů na zranitelnou domácnost, díky kterým je umožněna renovace bytového domu obývaného zranitelnými domácnostmi (navýšení podpory v bytovém domě obývaném zranitelnými domácnostmi v určitém %).

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C1.A.I4.1.2026Q3	C1.A.I4	M	Vyhlášení výzvy				2026	Q3
C1.A.I4.S1.2027Q4	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	0,00	4 100,00	2027	Q4
C1.A.I4.S1.2029Q4	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	4 100,00	12 300,00	2029	Q4
C1.A.I4.S1.2031Q4	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	12 300,00	19 000,00	2031	Q4
C1.A.I4.S1.2032Q2	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	19 000,00	20 500,00	2032	Q2
C1.A.I4.S2.2027Q4	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	0,00	2 382,00	2027	Q4
C1.A.I4.S2.2029Q4	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých	Počet poskytnutých dotačních bonusů	2 382,00	7 146,00	2029	Q4

			dotačních bonusů					
C1.A.I4.S2.2031Q4	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	7 146,00	12 700,00	2031	Q4
C1.A.I4.S2.2032Q2	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	12 700,00	15 880,00	2032	Q2

Proč byl(y) konkrétní milník(y) nebo cíl(e) zvolen(y)

Milníky a cíle vycházejí z dat, která lze v rámci sledování realizovaných opatření získat. Počet zrenovovaných bytových jednotek poskytne přehled o počtu zranitelných domácností, kterým bylo díky programu umožněno snížit energetickou náročnost bydlení, a tím snížit náklady na energie a riziko energetické chudoby v důsledku zavedení ETS2. Počet bytových jednotek, u kterých došlo podporou zateplení a dalších opatření ke snížení energetické náročnosti, lze zároveň využít pro výpočet snížení emisí CO₂ pro sektor budov. V rámci podpořených projektů bude sledován i počet jednotlivých intervencí (počet zateplení a jejich rozsah, počet a parametry výměn výplní otvorů, výměn zdrojů vytápění apod.), díky čemuž bude následně možné počítat úsporu emisí. Vzhledem k tomu, že očekáváme kombinaci jednotlivých konkrétních intervencí zejména u žadatelů z řad SVJ a bytových družstev, nebylo by vhodné nastavit jako cíle počty jednotlivých intervencí, protože by pak domácnost s více intervencemi byla započtena opakovaně.

Co daný milník (dané milníky) nebo ukazatel(e)/cíl(e) měří

- Počet optimálních renovací
- Počet dílčích renovací (částečně zrenovovaných bytových jednotek, postupné renovace)
- Počet vyměněných fosilních zdrojů vytápění
- Počet instalovaných OZE včetně akumulace a dalších realizovaných doprovodných opatření (pouze ve vazbě na zateplení)
- Počet zranitelných domácností, kterým byla poskytnuta podpora

Jaké metodiky a zdroje budou použity a jak bude řádné dosažení milníku/milníků nebo cíle/cílů objektivně ověřováno

Cíle budou měřeny vyhodnocením statistik programu a specifického opatření. Bude tedy vycházet přímo z údajů poskytovatele podpory, který bude dohlížet na realizaci výzvy.

Jaké je východisko (počáteční bod) a jaká je úroveň nebo konkrétní bod, jichž má být dosaženo (pouze pro ukazatele/cíle)

Počet podpořených bytových jednotek:

- počáteční bod – 0
- dosažený bod – 20 500

Počet poskytnutých dotačních bonusů (SVJ a bytová družstva):

- počáteční bod – 0
- dosažený bod – 15 880

Do kdy bude dosaženo konečného milníku (konečných milníků) nebo cíle (cílů) (čtvrtletí a rok)

Plánována je podpora na celou dobu trvání SKF. Očekáváme pomalejší nárůst cílových hodnot z důvodu složitější přípravy projektů renovace v bytových domech. S ohledem na skutečnost, že se nejedná o nový program, ale o program, který navazuje na běžící podporu ohrožených domácností v NZÚ bytové domy, očekáváme připravenost části žadatelů již v okamžiku spuštění financování.

Milník: Vyhlášení výzvy a její zveřejnění na webu SFŽP předpokládáme v roce 2026 (do půl roku od schválení SKP). Program navazuje na NZÚ bytové domy, po potřebných úpravách a schválení nového znění výzvy monitorovacím výborem předpokládáme vyhlášení v Q3/2026.

Cíl: Podpořena renovace 20 500 bytových jednotek obývaných zranitelnými domácnostmi. Výsledných hodnot bude dosaženo ve 2Q/2032.

Cíl: Poskytnut dotační bonus pro 15 880 domácností v bytových domech (průměr 4 800 EUR na bytovou jednotku), bonus navyšuje podporu na bytovou jednotu ve vlastnictví zranitelné domácnosti.

Kdo a který orgán bude pověřen prováděním, měřením a podáváním zpráv

Ministerstvo životního prostředí bude implementačním orgánem, Státní fond životního prostředí bude zodpovědný za provádění, měření a podávání zpráv.

2.1.2.1.4. Financování a náklady

Informace a vysvětlení k odhadovaným celkovým nákladům složky a za každé opatření a za každou investici, podepřené odpovídajícím odůvodněním, včetně:

Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů

Vzhledem k tomu, že podpora navazuje na běžící program NZÚ pro bytové domy, lze náklady na jednotlivá realizovaná úsporná opatření opřít o zkušenosti expertní pracovní skupiny, která se podílela na přípravě konkrétních parametrů pro podporu v předchozích výzvách. Náklady na jednu podpořenou bytovou jednotku jsou vypočteny s ohledem na předpokládanou četnost jednotlivých podporovaných aktivit, náklady na trhu s materiály, náklady na práci obvyklé v oboru. Započtena je zvažovaná vyšší míra podpory pro cílové domácnosti, než jaká je poskytována ve standardních výzvách stejně jako doplnění dotační podpory u bytových domů ve vlastnictví obcí o zvýhodněný úvěr.

Orientační komplexní harmonogram, v kterém by tyto očekávané náklady měly nastat

Opatření je plánováno na celou dobu trvání SKP, tj. sedm let. Čerpání však nebude v průběhu času rovnoměrné.

Informace o příspěvku členského státu k celkovým nákladům opatření a investice

75 % SKF, 25 % státní rozpočet

Jakékoli informace o tom, jaké financování z jiných nástrojů Unie je nebo by mohlo být plánováno v souvislosti se stejným opatřením/investicí

V případě renovací bytových domů ve správě SVJ či bytových družstev je možné, že bude z důvodu efektivity (maximalizace počtu podpořených renovovaných bytových domů) kombinováno financování ze SKF a dalších zdrojů v rámci NZÚ (zejména další výnosy z emisních povolenek či Modernizační fond). Podpora ze SKF bude na část nákladů odpovídající % podílu zranitelných domácností v bytovém domě. Bude navýšena tak, aby byla umožněna smysluplná renovace celého bytového domu i v případech, kdy nedostatek vlastních finančních prostředků na straně zranitelných domácností, a tím nemožnost těchto domácností uhradit spolupodíl na renovaci či zvýšený příspěvek do fondu oprav v důsledku vzniku nákladů na renovaci na straně SVJ, brání SVJ v realizaci aktivit vedoucích ke snížení energetické náročnosti bytového domu.

Jakékoli informace o plánovaném financování ze soukromých zdrojů a v relevantních případech o cílové úrovni pákového efektu

N/A

--

v nutných případech odůvodnění věrohodnosti a přiměřenosti odhadovaných nákladů, v případě potřeby s přihlédnutím k vnitrostátním specifikům

N/A

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C1.A.I4	Renovace bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi	1. 1. 2026	30. 6. 2032	280 000 000	14 000 000	39 200 000	56 000 000	56 000 000	47 600 000	39 200 000	28 000 000

2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím veřejných nebo soukromých subjektů jiných než zranitelných domácností, zranitelných mikropodniků či zranitelných uživatelů dopravy, vysvětlení toho, jaká opatření nebo investice tyto subjekty přijmou a jakým způsobem budou tato opatření a investice v konečném důsledku ku prospěchu zranitelným domácnostem, zranitelným mikropodnikům a zranitelným uživatelům dopravy.

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím finančních zprostředkovatelů, popis opatření, která členský stát hodlá přijmout k zajištění toho, aby finanční zprostředkovatelé přenesli veškeré přínosy na konečné příjemce.

N/A

2.1.2.1.6. Adicionalita

Vysvětlení a odůvodnění toho, jakým způsobem jsou nové nebo stávající opatření nebo investice doplňkové a že nenahrazují opakované výdaje z vnitrostátního rozpočtu, v souladu s čl. 13 odst. 2, přičemž je třeba podat takové vysvětlení i v souvislosti s opatřeními a investicemi zahrnutými do plánu podle čl. 4 odst. 5.

Podpora bude prodlužovat trvání běžících programů na podporu zranitelných domácností v rámci NZÚ pro bytové domy, zároveň upravuje cílovou skupinu a podporu rozšiřuje na všechny zranitelné domácnosti dle definice viz výše (oproti aktuální situaci, kdy je speciální podpora poskytována pouze příjemcům starobního důchodu, osobám ve 2. a 3. stupni invalidity a příjemcům sociálních dávek). Z důvodu vyčerpání dostupných finančních prostředků by programy, které umožňují poskytnout větší podporu zranitelným domácnostem, bez zapojení financí ze SKF musely být výrazně omezeny nebo zrušeny v průběhu roku 2026. Jedná se zejména o alokované zdroje z Modernizačního fondu.

2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu

Vysvětlení, zda podpora opatření nebo investice i) nebude představovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, ii) bude financována na základě existujícího režimu státní podpory spadajícího do působnosti nařízení o blokových výjimkách, zejména obecného nařízení o blokových výjimkách, nebo schválena rozhodnutím Komise o státní podpoře (s uvedením referenčního čísla tohoto režimu (SA.nnnnn) nebo iii) povede k novému opatření státní podpory, vysvětlení, zda bude splňovat podmínky nařízení o blokových výjimkách, například obecné nařízení o blokových výjimkách (s uvedením jeho článku), iv) je v souladu s nařízením o podpoře de minimis, v) vyžaduje oznámení státní podpory, v němž se uvede, kdy členský stát hodlá Komisi předběžně oznámit nebo oznámit plánovanou podporu opatření nebo investice a použitelný nástroj státní podpory zajišťující její slučitelnost s vnitřním trhem.

N/A

2.1.2.1. Opatření/investice: 2: Výstavba dostupného nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti

Oblast intervence: Art.8.1.(b) - Podporovat přístup k cenově dostupnému energeticky účinnému bydlení, včetně sociálního bydlení

2.1.2.1.1. Popis opatření/investice

Jasná a fakticky podložená analýza stávajících výzev a způsobu, jakým je opatření a investice řeší

Lidé bez vlastního bydlení (převážně nájemníci) představují v ČR významnou část z populace žijící v energetické chudobě. Dle jedné z předchozích studií *Energetická chudoba v ČR v roce 2023* (J. Klusáček a S. Kalenda pro Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)) se jedná o více než 600 tisíc osob, celkem tedy o polovinu z celkového počtu osob v energetické chudobě. Dalšími významnými skupinami jsou starší lidé v rodinných domech a chudí vlastníci rodinných domů. Pro skupinu nájemníků zároveň platí, že dotace na investice do vlastnického bydlení jsou ze své podstaty neúčinné. Nový program investic do bydlení pro lidi bez vlastního bydlení má významný potenciál snížit energetickou chudobu v Česku a zmírnit dopady růstu cen v důsledku zavedení ETS2.

Dosáhnout snížení energetické náročnosti existujícího nájemního bydlení je obtížné, protože pronajímatelé nemají motivaci snižovat energetickou náročnost bydlení, které pronajímají. Zatímco náklady na snížení energetické náročnosti budovy platí majitel (pronajímatel), za energie uspoří nájemci, protože smlouvy s dodavateli energií uzavírají oni. V případě, kdy se pronajímatel rozhodne k rekonstrukci, která zvýší energetickou účinnost budovy, zpravidla promítne cenu rekonstrukce do výše nájemného, čímž se bydlení stane nedostupným pro nájemníky s nižšími příjmy.

Řada jednotlivců a domácností trpících energetickou chudobou také obývá nájemní byty v nemovitostech, jejichž energetickou náročnost není možné snížit nebo by to bylo extrémně nákladné z jiných důvodů, jedná se např. o historické budovy.

Nadto se přibližně 160 tisíc lidí v Česku nachází v bytové nouzi, tj. různých formách nevyhovujícího bydlení (nebytové objekty, ubytovny, dočasné formy bydlení, jako jsou azylové domy, extrémně přelidněné bydlení apod.). Často se jedná o osoby a domácnosti, které nemají možnost své bydlení změnit (přestěhovat se do dražšího úspornějšího komerčního nájemního bydlení, pořídit si vlastní bydlení). A současně jde o domácnosti nejvíce zatížené energetickou chudobou, protože pro tyto formy nevyhovujícího bydlení je typické neefektivní a vysoce nákladné vytápění.

Ze Sociálního klimatického fondu (SKF) bude podpořena výstavba bydlení pro zranitelné domácnosti, které nevlastní nemovitost k bydlení a zároveň nemají přístup k energeticky úspornému dostupnému nájemnímu bydlení.

Za zranitelné domácnosti budou považovány domácnosti s příjmem do 6. decilu bez vlastního bydlení. Ve výrazné části budov využívaných pro nájemní bydlení dosud nebyla provedena dostatečná úsporná opatření a státní podpora domácností v nich byla dosud omezená.

Zranitelnost takto vymezených domácností po zavedení ETS2 lze doložit pomocí indikátorů šetření Životní podmínky 2024 (SILC 2024), kdy se zároveň vychází z toho, že v důsledku zavedení ETS2 dojde ke zvýšení ceny plynu pro domácnosti nejméně o 15 % a ke zvýšení ceny uhlí pro domácnosti nejméně o 48 %. Míra ohrožení zranitelných domácností je dle většiny indikátorů 3krát vyšší, než je všeobecná míra ohrožení v Česku (jde především o reziduální chudobu, materiální deprivaci, dluhy na energiích apod.). Téměř 60 % těchto domácností vydává na energie více než 15 % svých příjmů a 69 % se nachází v chudobě (reziduální či subjektivní).

Těchto domácností je celkem 850 tisíc a tvoří téměř 20 % celkové populace.

Regionální rozložení těchto domácností je nerovnoměrné a nejvíce těchto domácností je v relativním poměru i absolutních číslech v Praze a Moravskoslezském kraji. Ve většině těchto domácností se topí dálkovým vytápěním (kromě vysokokapacitních tepláren, které jsou již zahrnuty pod systém ETS1, jde o menší lokální zdroje spadající pod ETS2) nebo domovní kotelnou a byty jsou obvykle nedostatečně

zatepleny (bez zásadnějších energeticky úsporných opatření). Teplárny i domovní kotelny přitom i nadále využívají především fosilní paliva. Vzhledem k těmto skutečnostem lze předpokládat, že ETS2 povede k celkovému nárůstu cen energií ve velké většině domácností bez vlastního bydlení.

Takto určená cílová skupina zároveň umožňuje udržení žádoucího sociálního mixu v bydlení, protože do ní spadá i řada domácností veřejných zaměstnanců (zejména úředníci, učitelé, pracovníci v sociálních službách, knihovníci, pomocníci v kuchyni, údržbáři, uklízeči, asistenti pedagoga).

Z analýzy dat SILC 2024 dále vyplývá, že pro osoby žijící v domácnostech, které nevlastní nemovitost k bydlení a zároveň mají v poměru k příjmům vysoké náklady na energie, platí, že 48 % z nich se nachází v energetické chudobě podle relativně přísné definice aplikované ve studii Energetická chudoba v roce 2023 zpracované pro MPSV (mezi energeticky chudé jsou započítány pouze domácnosti, které mají vysoké náklady na energie a současně se nachází v příjmové chudobě).

Podíl domácností v nájmu, které se nacházejí v energetické chudobě, je ve vazbě na již realizované programy snižování energetické náročnosti vlastnického bydlení velmi vysoký, a nájemníci tak představují klíčovou cílovou skupinu, na kterou je třeba se při snižování energetické chudoby zaměřit. Vhodně by tak byly doplněny stávající dotační programy (Nová zelená úsporám (NZÚ), NZÚ Light a NZÚ bytové domy).

Výstavba nových úsporných nájemních bytů dostupných pro zranitelné domácnosti, které jsou ve velké míře ohroženy energetickou chudobou, představuje cestu ke snížení energetické chudoby v ČR a ke snížení dopadů zavedení ETS2 na zranitelné domácnosti.

Povaha, druh a velikost opatření nebo investic, jež mohou zahrnovat i opatření dodatečné technické podpory v souladu s čl. 11 odst. 4, přičemž se uvede, zda se jedná o nová opatření či investice či o opatření či investice stávající, jež mají být rozšířeny s podporou z fondu

Navrhované opatření navazuje na úspěšný program Dostupné nájemní bydlení (SFPI, MMR), který byl zahájen v říjnu 2024 s alokací 280 000 000 EUR. Koncem června 2025 bylo do programu přijato již více než 320 žádostí o podporu ve výši přesahující 800 000 000 EUR. Nová fáze programu bude financována z prostředků SKF a zaměřena na podporu výstavby energeticky úsporného a cenově dostupného nájemního bydlení pro zranitelné skupiny obyvatel.

Program Dostupné nájemní bydlení a realizace NPO končí v roce 2026 a navržený program stávající program prodlužuje v čase.

Celková alokace programu pro období 2027–2032 bude 560 000 000 EUR, z toho 448 000 000 EUR příspěvek SKF a 112 000 000 EUR příspěvek státního rozpočtu. Příjemci budou kofinancovat minimálně 10 % celkových investičních nákladů projektu, podpora bude současně kombinace dotace a zvýhodněného revolvingového finančního nástroje, obrátka bude v budoucnu využita na pokračování programu.

Podrobné informace o cíli opatření nebo investic a o tom, na koho nebo na co se zaměřují; vysvětlení způsobu, jakým by opatření a investice účinně přispěly k dosažení cílů fondu v rámci celkového uspořádání relevantních politik členského státu a jakým sníží závislost na fosilních palivech

Cílem navrhovaného opatření je rozšířit kapacity energeticky úsporného a cenově dostupného nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti. Výstavba nových bytových jednotek se zaměřuje především na obecní bytový fond, případně na kapacity neziskových organizací a sociálního sektoru, které mohou dlouhodobě zajistit přístupnost a stabilitu bydlení pro tuto cílovou skupinu. Kromě toho se počítá i s možností zapojit soukromé subjekty, které představují významné doplnění absorpční kapacity

(územní samosprávy, především menší obce, ne vždy disponují potřebnými kompetencemi k investicím do dostupného nájemního bydlení, a ne vždy jsou motivovány k investicím do bydlení určeného pro sociálně ohrožené skupiny). Dle zkušeností s programem Dostupné nájemní bydlení tvoří soukromí investoři významnou část žadatelů (aktuálně necelou polovinu), přičemž možná rizika programu jsou dostatečně eliminována nastavením finančního nástroje. Podmínky programu stanovují udržitelnost min. 20 let, během kterých je příjemce povinen mj. dodržovat stanovený režim nájemního bydlení (včetně příslušné cílové skupiny).

Navržené opatření přispívá k dosažení hlavních cílů Sociálního klimatického fondu tím, že:

- snižuje energetickou náročnost budov prostřednictvím výstavby novostaveb splňujících požadavky na nízkoemisní nebo nulové emise (v souladu se směrnici EPBD),
- zmírňuje dopady ETS2 na zranitelné domácnosti tím, že jim poskytuje přístup k energeticky efektivnímu a dlouhodobě dostupnému bydlení,
- posiluje sociální soudržnost a podporuje integraci zranitelných skupin do běžné společnosti,
- zajišťuje dlouhodobou udržitelnost a odolnost bydlení i v kontextu klimatické transformace.

Podporované aktivity:

Výstavba nových nájemních bytů: Zaměřeno na výstavbu bytových domů s nájemními byty, které splňují požadavky na energetickou účinnost a jsou určeny pro zranitelné domácnosti.

Stavební úpravy nebytových prostor: Přestavba prostor určených k jiným účelům než k bydlení na nájemní byty, za předpokladu, že vzniknou byty splňující kritéria energetické účinnosti.

Nástavby a přístavby: Rozšíření stávajících budov o nové nájemní byty prostřednictvím nástaveb nebo přístaveb, s důrazem na energetickou efektivitu.

Komplexní stavební úpravy neobyvatelných budov: Rekonstrukce rodinných nebo bytových domů nezpůsobilých k bydlení, které povedou k vytvoření nájemních bytů splňujících požadované standardy včetně nároků na energetickou účinnost.

Rekonstrukce stávajících bytových jednotek bez změny jejich účelu nebudou v rámci této investice podporovány, neboť spadají pod jinou investici implementovanou Ministerstvem životního prostředí.

Podpora bude poskytována formou kombinace dotace a zvýhodněného úvěru.

Nově vzniklé budovy s nájemními byty musí splňovat požadavky na energetickou náročnost budov dle Směrnice EU 2024/1275 o energetické náročnosti budov, tzn. že budou splňovat požadavky na budovy s téměř nulovou spotřebou energie a od 1. 1. 2028 u veřejných budov požadavky na budovy s nulovými emisemi.

Nájemné bude stanoveno jako nákladové a musí být nižší než obvyklé nájemné v dané lokalitě. Nájemní smlouvy budou uzavírány na dobu určitou s možností prodloužení, přičemž minimální doba udržitelnosti projektu je 20 let.

Cílové skupiny: Zranitelné domácnosti, v případě příjemce jiného, než je obec (např. NNO, soukromý subjekt), možnost pro obec alokovat 25 % bytů (tj. příjemce bude muset byty nabídnout, obec je může a nemusí využít).

Nezbytným předpokladem pro zajištění dostatečné absorpční kapacity pro budování energeticky úsporného a cenově dostupného nájemního bydlení pro cílové skupiny SKF je aktivní oslovování a motivace obcí, stejně jako zajištění poradenství a podpory obcím při přípravě a realizaci záměrů.

Poradenství naváže na ověřený koncept poradenství na Státním fondu podpory investic (SFPI), konkrétně na činnost koordinačního a kompetenčního centra (KKC) spolu se stávajícími regionálními centry (RC), která jsou zastoupena ve všech krajích a mají dlouhodobě budovanou vazbu na představitele územních samospráv a aktuálně poskytují poradenství obcím s přípravou investic do dostupného nájemního bydlení. Místní dostupnost tohoto typu poradenství je mj. v souladu s politikou regionálního rozvoje.

V rámci poradenství budou regionální centra pomáhat s hodnocením vybraných lokalit z hlediska urbánní ekonomiky, s poradenstvím zasazení této investice do komplexního rozvojového rámce obce, s

vyhledáváním relevantních objektů pro případnou přestavbu na bytové domy, s různými fázemi developmentu, s výpočtem návratnosti při stanoveném nájmu, s ekonomickým hodnocením různých variant projektů, s konzultacemi k přípravě projektů za účelem splnění podmínek daných SKF a s dalším nutným kontextem (zdůvodnění projektu a potřeby konkrétní cílové skupiny, ekonomika projektu, celková bytová situace v obci, legislativní nároky na stavbu, problematika nájemních vztahů atp.). K uvedeným věcným okruhům poradenství budou dále vyvíjeny také informační a edukační aktivity pro municipality. Počítáme také s externí podporou odborníků při vypracovávání studií spojených s developmentem a projektovou přípravou výstavby.

Popis způsobu, jakým se opatření nebo investice provádějí (prováděcí prostředky) s odkazem na správní kapacity členských států na celostátní a případně i na regionální a místní úrovni, s vysvětlením, jak bude zajištěno včasné použití prostředků a jejich případné nasměrování na nižší než celostátní úroveň

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) ve spolupráci se SFPI bude implementovat danou investici prostřednictvím vyhlášení výzvy na centrální úrovni. Kapacity na administraci dané výzvy budou pokryty v rámci složky technická pomoc.

Jak již bylo uvedeno výše, díky běžícímu programu Dostupného nájemního bydlení a díky síti regionálních center SFPI je k dispozici připravená pipeline projektů, na kterých se již nyní průběžně pracuje, a které budou připraveny k podání. Díky tomu předpokládáme dostatek financovatelných projektů, stejně jako rychlý náběh realizace projektů, která bude rovnoměrně rozložena v čase.

Výše uvedený program Dostupné nájemní bydlení je určen pro jinou cílovou skupinu (zjednodušeně domácnosti do 8. příjmového decilu), přičemž definice cílové skupiny SKF je užší, a počet projektů tedy bude nižší (přesný poměr nelze odhadnout). Zároveň však počítáme s tím, že jednotlivé projekty budou v rámci výstavby kombinovat nájemní bydlení pro různé cílové skupiny.

Program nájemního bydlení koncipujeme tak, aby se nejednalo o úzce vymezené sociální bydlení (tj. bydlení např. jen pro nejchudší nebo nejohroženější část populace), se kterým nejsou v ČR příliš dobré zkušenosti (např. Sociální bydlení v Integrovaném regionálním operačním programu (IROP)), protože o něj obce jeví jen malý zájem, je náročné se o takový bytový fond starat (intenzivnější potřeba sociálních a dalších služeb) a především je zde riziko nárůstu rezidenční segregace, případně sociální exkluze. Z toho důvodu plánujeme v programu specifikovat vhodný sociální mix (mj. nájemní bydlení pro nejohroženější domácnosti, sociální bydlení, dostupné bydlení) s vhodným systémem dotačních bonifikací (např. bonifikace za 10 % nejohroženějších domácností, na podíl sociálního bydlení atp.). Celkově také při návrhu vhodného sociálního mixu počítáme s tím, že zranitelné domácnosti (tj. celkově do 6. příjmového decilu) budou tvořit min. 70 % nájemníků v podpořených bytech, a domácnosti nad tuto hranici pak budou tvořit nejvýše 30 %.

Vysvětlení způsobu, jakým budou opatření nebo investice v příslušných případech usilovat o řešení problematiky genderové nerovnosti

N/A

Harmonogram opatření nebo investic; (harmonogram pro postupné snižování uvedené podpory v případě podpory týkající se nízkoemisních vozidel)

06/2026 Změnová notifikace pro program Dostupné nájemní bydlení

01/2027 Vyhlášení nové výzvy / úpravy stávající výzvy
01/2027 Start podpory regionálních center podpory investic do bydlení
03/2027 Příjem žádostí do programu

2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“

Informace o tom, jakým způsobem opatření a investice zahrnuté do složky dosahují souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852. Komise poskytne technické pokyny podle čl. 6 odst. 5 tohoto nařízení.

Investice je navržena v souladu s Oznámení Komise – Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Sociálním klimatickém fondu (C/2025/1596). Za dodržení DNSH podmínek odpovídá implementační orgán dané investice.

Obsah investice naplňuje parametry:

- Přílohy 1 Tabulka 1 Činnosti a aktiva B2 Individuální opatření týkající se energeticky úsporné renovace (bez dalšího dokazování DNSH),
- Přílohy 1 tabulka 1 Činnosti a aktiva B6 Instalace, údržba a opravy zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů (bez dalšího dokazování DNSH)
- Přílohy 1 Tabulka 1 Činnosti a aktiva B3.1 Energeticky úsporná renovace stávajících budov nesloužících k těžbě, skladování, přepravě nebo výrobě fosilních paliv – další dokazování – Splnění podmínek stanovených v Technických pokynech bude upraveno na úrovni výzvy.
- Přílohy 1 Tabulka 1 Činnosti a aktiva B9 Připojení k sítím dálkového vytápění a chlazení – další chlazení – další podmínek stanovených v Technických pokynech bude upraveno na úrovni výzvy.

Složka zahrnuje výstavbu a přestavbu budov určených pro dostupné nájemní bydlení s důrazem na energetickou účinnost, udržitelnost a sociální přínos. Veškeré podporované stavby budou splňovat požadavky směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD) a budou v souladu s příslušnými technickými screeningovými kritérii podle delegovaných aktů k Taxonomii EU.

Soulad se zásadou DNSH bude definován ve výzvě a sledován prostřednictvím předběžného hodnocení projektů, environmentálních posudků a ověřování plnění technických kritérií podle taxonomie v rámci projektové dokumentace a následného dohledu nad realizací.

2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram

Následující informace o každém milníku a cíli, které budou odrážet pokrok při provádění opatření a investic této složky:

Milník: C1.B.I2.1 Usnesení vlády ČR s novými pravidly programu Dostupné nájemní bydlení

Popis

Přijetí usnesení vlády ČR s novými pravidly programu Dostupné nájemní bydlení.

Cíl: C1.B.I2.S1 Počet podpořených nízkoenergetických dostupných bytů

Popis

Počet podpořených nízkoenergetických dostupných bytů pro cílovou skupinu.

Cíl: C1.B.I2.S2 Počet konzultovaných projektů k investičním záměrům

Popis

Počet projektů zkonzultovaných v rámci poradenství financovaným z této investice.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C1.B.I2.1.2026Q2	C1.B.I2	M	Usnesení vlády ČR s novými pravidly programu Dostupné nájemní bydlení				2026	Q2
C1.B.I2.S1.2032Q2	C1.B.I2	T	Počet podpořených nízkoenergetických dostupných bytů	Počet bytů	0,00	3 465,00	2032	Q2
C1.B.I2.S2.2032Q2	C1.B.I2	T	Počet konzultovaných projektů k investičním záměrům	Počet projektů	0,00	540,00	2032	Q2

Proč byl(y) konkrétní milník(y) nebo cíl(e) zvolen(y)

Cíl byl zvolen na základě celkové alokace programu (560 mil. EUR) a jednotkového nákladu za byt v novostavbě v předložených projektech dostupného nájemního bydlení, celkově lze za tyto prostředky podpořit až 3 465 bytů.

Co daný milník (dané milníky) nebo ukazatel(e)/cíl(e) měří

Počet podpořených nízkoenergetických dostupných bytů pro cílovou skupinu.

Jaké metodiky a zdroje budou použity a jak bude řádné dosažení milníku/milníků nebo cíle/cílů objektivně ověřováno

Evidence podpořených projektů dle smluv s příjemci podpory.

Jaké je východisko (počáteční bod) a jaká je úroveň nebo konkrétní bod, jichž má být dosaženo (pouze pro ukazatele/cíle)

Počet podpořených nízkoenergetických dostupných bytů pro cílovou skupinu:

počáteční bod – 0

dosažený bod – 3465

Počet konzultovaných projektů k investičním záměrům:

počáteční bod – 0

dosažený bod – 540

Do kdy bude dosaženo konečného milníku (konečných milníků) nebo cíle (cílů) (čtvrtletí a rok)

Milník bude dosažen v Q2/2026.

Konečné cíle budou dosaženy v Q2/2032.

Kdo a který orgán bude pověřen prováděním, měřením a podáváním zpráv

Usnesení vlády: MMR

Počet podpořených nízkoenergetických dostupných bytů: SFPI

2.1.2.1.4. Financování a náklady

Informace a vysvětlení k odhadovaným celkovým nákladům složky a za každé opatření a za každou investici, podepřené odpovídajícím odůvodněním, včetně:

Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů

Indikativní jednotkové náklady výstavby jednoho bytu vycházejí z průměrných očekávaných nákladů na výstavbu jednoho bytu v novostavbě v rámci žádostí do programu Dostupné nájemní bydlení podaných v roce 2024–2025. Započítáváme postupné zdražování stavebních prací a materiálů.

Na poradenství popsané výše předpokládáme roční rozpočet ve výši 3 160 000 EUR, z toho počítáme s výdaji na provoz poradenství vztahující se k výstavbě v rámci podpory ze SKF (koordinální centrum a regionální centra) ve výši 2 560 000 EUR plus 600 000 EUR na poskytnutí externího odborného poradenství ve fázi developmentu a realizace výstavby (např. projektová příprava stavby, návrh dispozičního řešení, včetně zahrnutí energeticky úsporných řešení, vypracování projektové dokumentace pro jednotlivé fáze projektu, příprava zadávacího řízení pro realizaci stavby, vlastní realizace a dokončení stavby).

Orientační komplexní harmonogram, v kterém by tyto očekávané náklady měly nastat

Viz tabulka rozložení nákladů v čase níže. Předpokládá se rovnoměrný průběh financování.

Informace o příspěvku členského státu k celkovým nákladům opatření a investice

Příspěvek státního rozpočtu pro toto opatření bude činit 112 000 000 EUR pro období 2027–2032.

Jakékoli informace o tom, jaké financování z jiných nástrojů Unie je nebo by mohlo být plánováno v souvislosti se stejným opatřením/investicí

N/A

Jakékoli informace o plánovaném financování ze soukromých zdrojů a v relevantních případech o cílové úrovni pákového efektu

N/A

v nutných případech odůvodnění věrohodnosti a přiměřenosti odhadovaných nákladů, v případě potřeby s přihlédnutím k vnitrostátním specifikům

Viz výše (*Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy)*), včetně odůvodnění těchto předpokladů).

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C1.B.I2	Výstavba dostupného nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti	1. 1. 2026	30. 6. 2032	560 000 000	28 000 000	78 400 000	112 000 000	112 000 000	95 200 000	78 400 000	56 000 000

2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím veřejných nebo soukromých subjektů jiných než zranitelných domácností, zranitelných mikropodniků či zranitelných uživatelů dopravy, vysvětlení toho, jaká opatření nebo investice tyto subjekty přijmou a jakým způsobem budou tato opatření a investice v konečném důsledku ku prospěchu zranitelným domácnostem, zranitelným mikropodnikům a zranitelným uživatelům dopravy.

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím finančních zprostředkovatelů, popis opatření, která členský stát hodlá přijmout k zajištění toho, aby finanční zprostředkovatelé přenesli veškeré přínosy na konečné příjemce.

Příjemci podpory – obce, soukromé subjekty, neziskové organizace a církve – budou poskytovat nízkoenergetické nájemní bydlení domácnostem z cílové skupiny za nákladové nájemné s kontrolovaným ziskem.

Poskytovatel podpory (SFPI) bude administrovat podporu za režijní náklady bez zisku.

2.1.2.1.6. Adicionalita

Vysvětlení a odůvodnění toho, jakým způsobem jsou nové nebo stávající opatření nebo investice doplňkové a že nenahrazují opakované výdaje z vnitrostátního rozpočtu, v souladu s čl. 13 odst. 2, přičemž je třeba podat takové vysvětlení i v souvislosti s opatřeními a investicemi zahrnutými do plánu podle čl. 4 odst. 5.

Program bude časově navazovat na komponentu NPO 2.10 Dostupné nájemní bydlení, jejíž financování končí v roce 2026, a prodlužovat ji v čase.

2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu

Vysvětlení, zda podpora opatření nebo investice i) nebude představovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, ii) bude financována na základě existujícího režimu státní podpory spadajícího do působnosti nařízení o blokových výjimkách, zejména obecného nařízení o blokových výjimkách, nebo schválena rozhodnutím Komise o státní podpoře (s uvedením referenčního čísla tohoto režimu (SA.nnnnn) nebo iii) povede k novému opatření státní podpory, vysvětlení, zda bude splňovat podmínky nařízení o blokových výjimkách, například obecné nařízení o blokových výjimkách (s uvedením jeho článku), iv) je v souladu s nařízením o podpoře de minimis, v) vyžaduje oznámení státní podpory, v němž se uvede, kdy členský stát hodlá Komisi předběžně oznámit nebo oznámit plánovanou podporu opatření nebo investice a použitelný nástroj státní podpory zajišťující její slučitelnost s vnitřním trhem.

Program Dostupné nájemní bydlení byl v roce 2023 notifikován na základě článku 07(3)(c) TFEU pod číslem SA.106249 a byl shledán slučitelným s vnitřním trhem EU. Dílčí úprava programu byla následně notifikována v roce 2024 pod číslem SA.115811. Program je notifikovaný s celkovou podporou 480 000 000 EUR pro roky 2025–2029.

Jedná se o pilotní schéma podpory dostupného nájemního bydlení. První období programu je financováno z prostředků Národního plánu obnovy (úvěrová složka) a státního rozpočtu (grantová

složka), kdy pravidla NPO vyžadují uzavření smluv o financování nejpozději do 06/2026. Od roku 2027 se plánuje částečné či plné financování programu ze zdrojů SKF. Celková podpora NPO a SR do roku 2026 (včetně) nepřesáhne 280 000 000 EUR, pokud vezmeme v úvahu možnost navýšení rozpočtu programu o 20 % bez povinnosti oznámení EK, lze v aktuálně notifikované verzi v letech 2027–2029 ještě investovat dalších 296 000 000 EUR. Podporu pro roky 2030–2032 lze následně navýšit a prodloužit jednoduchým oznámením.

Budeme konzultovat s DG COMP, zda je třeba oznamovat případné zúžení cílové skupiny programu.

2.1.2.1. Opatření/investice: 3: Transformace ubytoven obývaných zranitelnými domácnostmi

Oblast intervence: Art.8.1.(b) - Podporovat přístup k cenově dostupnému energeticky účinnému bydlení, včetně sociálního bydlení

2.1.2.1.1. Popis opatření/investice

Jasná a fakticky podložená analýza stávajících výzev a způsobu, jakým je opatření a investice řeší

Smyslem investice je výkup a následná transformace objektů, či skupiny objektů, definovaných a) špatným technickým stavem a mimořádnou energetickou náročností a zároveň b) vysokou koncentrací zranitelných domácností. Klíčovou součástí procesu je bezpečná relokace stávajících obyvatel do nesegregovaného a energeticky efektivního bydlení.

Řešený problém

Energetická chudoba osob odkázaných na paralelní/segregovaný trh se substandardním bydlením. *Paralelní trh se substandardním bydlením* představuje nejextrémnější podobu sociálního vyloučení v ČR. Jedná se o ubytovávání domácností v objektech vyznačujících se **jednak značnou energetickou ne hospodárností, jednak koncentrací sociálně a ekonomicky nejslabších domácností**. Přes **90 % obyvatel těchto objektů spadá pod hranici příjmové chudoby**. V těchto objektech jsou ubytováváni lidé, kteří nemají přístup na trh se standardním bydlením především z důvodu diskriminace (rasové, zdravotní), obavám majitelů z rizikové skupiny nájemníků (např. vícečetné nízkopříjmové domácnosti) či nízkým příjmům. Substandardní ubytování je poskytováno v zásadě ve dvou typech objektů:

1. *Objekty zkolaudované pro poskytování krátkodobého ubytování*

Soukromých ubytovacích zařízení (zejména ubytoven, případně hotelů, hostelů, motelů, penzionů) využívaných pro dlouhodobé bydlení sociálně slabých domácností v bytové nouzi **je v ČR 670**. Osoby zde ubytované zpravidla sdílejí toalety, koupelny a kuchyně. **Na ubytovnách dlouhodobě žije v ČR přibližně 9 200 domácností**. V ubytovnách jsou **nejvíce zastoupeny domácnosti jednotlivců**, které činí více než polovinu domácností (55,5 %). Necelou pětinu pak tvoří úplné rodiny – bezdětné (16,4 %) a zhruba desetinu (11,4 %) úplné rodiny s dětmi. **Průměrná velikost domácnosti na ubytovně je 1,3 osob. Mediánová velikost soukromých ubytoven je 38 ubytovacích míst[1].**

1. *Bytové domy v nevyhovujícím technickém stavu a sociálně či etnický segregované*

Tyto objekty jsou naopak většinou obývány rodinami, často velmi početnými. **V extrémních případech není v bytech dostupná tekoucí voda, záchod, elektřina, nebo se nacházejí ve stavbách s narušenou statikou apod[2].** V takových **podmínkách žije téměř 4 000 domácností**. Při započtení obyvatel sociálně a etnický segregovaných budov, které bytový substandard nevykazují, avšak splňují kritéria programu, by se výsledné číslo blížilo **12 000 domácnostem**. **Průměrná velikost domácností v těchto domech je 3,8 osob.**

Řešený jev je součástí strukturálního problému krize bydlení a energetické chudoby. Jde o predátorskou podnikatelskou strategii, kdy soukromí pronajímatelé cílí na sociálně nejslabší a společensky ostrakizované, často romské, domácnosti, které nemohou získat přístup ke standardnímu bydlení. Pronajímatelé maximalizují své příjmy z pronájmu získané prostřednictvím dávek na bydlení ubytovaných osob. Přitom však jen minimálně investují do domu a jeho vybavení při vědomí, že ubytovaní obtížně najdou jiné, kvalitnější ubytování. Tyto podnikatelské strategie jsou založeny na nedostatku kapacit standardního bydlení a ubytování pro nízkopříjmové a sociálně vyloučené domácnosti, zejména obecního či sociálního bydlení. Chybějící kapacity bydlení v místě jsou však jen jednou překážkou k řešení problému. **Bez získání kontroly nad objekty využívanými k tomuto typu podnikání je pro municipality značně rizikové jejich obyvatelům nabízet jakoukoliv alternativu**

bydlení. Uvolněná místa v substandardním a energeticky neúsporném ubytování by totiž rychle obsadili další zájemci z řad diskriminovaných a znevýhodněných skupin obyvatel.

Absorpční kapacita

Počet objektů, které by splňovaly kritéria pro zařazení do programu, lze na území ČR odhadnout na minimálně 2 000. Pro jeho úspěch je však klíčová ochota samospráv tyto objekty vykupovat, rekonstruovat či odstraňovat a jejich stávající obyvatele podporovat při získání standardního a energeticky úspornějšího bydlení.

Vzhledem k tomu, že v ČR podobně komplexní program nikdy nebyl spuštěn, nelze se při určování absorpční kapacity opírat o vyhodnocení předchozích let. Zájem potenciálních realizátorů lze však předpokládat na základě následujících skutečností:

- V rámci šetření SMOČR z července roku 2025, kterého se účastnilo 274 obcí (zejména I. a II. stupně), identifikovalo 80 z nich na svém území objekt, který by mohl splňovat kritéria programu. Více než polovina z těchto obcí pak deklarovala zájem o řešení identifikovaných objektů v intencích programu.
- Co se týče ochoty samospráv podporovat osoby v bytové nouzi v přesunu do standardního bydlení, v rámci výzev OPZ+ č. 007 a 101, realizovalo 15 obcí projekty, díky nimž ubytovaly s podporou přes 300 domácností převážně v rámci svých bytových fondů. Další desítky obcí pak nabídlo své byty realizátorům projektů z řad neziskových organizací.
- V rámci projektu Koordinace politik desegregace pak Agentura pro sociální začleňování (ASZ) jen v roce 2025 eviduje 5 obcí[3], které výkup problematických objektů s následnou řízenou relokací nájemníků připravují. Jedná se o situace, kdy se město spoléhá na svůj rozpočet, případně je desegregační záměr neúplný (není pomoheno všem obyvatelům, není dořešena budoucí funkce objektu).

Závěry:

- Počet objektů využívaných k paralelnímu trhu s bydlením s vysokou koncentrací zranitelných domácností a osob v příjmové chudobě lze odhadovat na více než 2 000.
- Některé obce tuto problematiku vnímají a chtějí ji řešit. Řada obcí k odkupu problematických budov dokonce přistupuje i s využitím vlastních zdrojů. Často jim pak ale nezbyvají zdroje či motivace na adekvátní podporu relokace nájemníků do energeticky úsporného dlouhodobě udržitelného bydlení. V rámci nereprezentativního dotazníkového šetření SMOČR dokonce polovina obcí, které na svém území identifikovaly budovu splňující kritéria programu, deklarovala zájem tento objekt vykoupit a jeho obyvatelům zajistit nesegregované bydlení.
- Některé obce jsou ochotny realizovat projekty poskytující dlouhodobé kvalitní bydlení osobám v bytové nouzi či diskriminovaným na trhu s bydlením.

[1] Průměrná velikost je pak 58,3 ubytovacích míst. Celkem 80 ubytoven disponuje kapacitou pro ubytování vyšší než 100 míst.

[2] Metodika sběru Sociofaktor, 2022. Nevhodný byt musel splňovat alespoň jednu z těchto charakteristik: i. V bytě/příbytku není dostupná tekoucí voda; ii. V bytě/příbytku není dostupná teplá voda; iii. V bytě/příbytku není dostupná elektřina; iv. V bytě/příbytku není dostupný záchod; v. V bytě/příbytku není dostupná koupelna/sprcha; vi. V bytě/příbytku není dostupná kuchyň/kuchyňský kout s dřezem; vii. V chladných dnech je v bytě/příbytku zima, ale domácnost nemá možnost si zatopit; viii. Okna nebo vstupní dveře do bytu/příbytku díky silnému a trvalému poškození již neplní svou funkci, případně zcela chybí; ix. V obývaném prostoru je trvale a silně rozšířená plíseň, která se vyskytuje z důvodu celoroční vlhkosti (nejde o plísně v zimním období způsobené nevhodným užíváním bytu, např. nedostatečným větráním); x. Statika/konstrukce domu je natolik narušená, že výrazně omezuje či ohrožuje obyvatele.

[3] Česká Kamenice, Teplice, Karlovy Vary, Karviná, Šluknov.

Povaha, druh a velikost opatření nebo investic, jež mohou zahrnovat i opatření dodatečné technické podpory v souladu s čl. 11 odst. 4, přičemž se uvede, zda se jedná o nová opatření či investice či o opatření či investice stávající, jež mají být rozšířeny s podporou z fondu

Celková alokace programu pro období 2027–2032 bude **80,000,000 EUR**, z toho 60,000,000 EUR příspěvek SKF a 20,000,000 EUR příspěvek státního rozpočtu. Z alokované částky bude hrazena podpora investičních i **neinvestičních výdajů** realizovaných projektů, dále pak **poradenství a metodická podpora** pro žadatele a příjemce.

Míra a forma podpory:

- 85% dotace na aktivity: výkup, relokace nájemníků, demolice, projektová příprava, renovace, výstavba.
- Poradenství a metodické vedení procesu relokace – bude realizátorům poskytováno zdarma prostřednictvím implementačních partnerů.

Poradenství a metodickou podporu zajišťuje:

- Agentura pro sociální začleňování prostřednictvím týmu o 10 FTE (hrazeno v rámci opatření),
- Centrum regionálního rozvoje (hrazeno v rámci technické pomoci).

Jedná se o zcela nové opatření. V jeho rámci bude podpořeno přibližně 30 projektů.

Podrobné informace o cíli opatření nebo investic a o tom, na koho nebo na co se zaměřují; vysvětlení způsobu, jakým by opatření a investice účinně přispěly k dosažení cílů fondu v rámci celkového uspořádání relevantních politik členského státu a jakým sníží závislost na fosilních palivech

Cílem investice je výkup a následná sanace objektů (demolice, rekonstrukce) definovaných a) špatným technickým stavem a vyšší energetickou náročností (PENB – D a horší) a zároveň b) vysokou koncentrací zranitelných domácností (nejméně 80 %) Klíčovou součástí procesu je bezpečná relokace stávajících obyvatel do nesegregovaného a energeticky efektivnějšího bydlení.

Navržené opatření přispívá k dosažení hlavních cílů Sociálního klimatického fondu tím, že:

- Snižuje počet zranitelných domácností (konkrétně domácností v energetické chudobě) tím, že jim poskytuje přístup k energeticky efektivnějšímu dlouhodobému bydlení;
- Snižuje energetickou náročnost budov prostřednictvím demolice nebo renovace, přičemž případné rekonstrukce musí u staveb splňovat podmínku, že energetická náročnost budovy bude snížena oproti stavu před intervencí alespoň o jeden stupeň;
- Zajišťuje dlouhodobou udržitelnost a odolnost bydlení i v kontextu klimatické transformace;
- Posiluje sociální soudržnost a podporuje integraci zranitelných skupin do běžné společnosti.

Přehled klíčových aktivit:

1.fáze – Akvizice a relokace

- **Výkup (přibližně 10 % finanční alokace)** – Obec se v projektu zaváže, že po výkupu objektu dojde k ukončení energeticky neúsporného využívání objektu a řešení bytové situace jeho obyvatel.

- **Podpora nájemníků (přibližně 7 % finanční alokace)** – Cílem akce je zajistit obyvatelům přístup k cenově dostupnému energeticky účinnému bydlení. Jde o naplnění hlavního účelu SKF. Relokace nájemníků je náročný proces, který předpokládá vznik plánu relokace, personálních kapacit na koordinaci a přímou podporu, případně vznik krizového/garančního fondu pro zajištění bytů a stabilizaci nájemníků v novém prostředí.
- **Poradenství a metodické vedení podpory domácnostem (přibližně 2 % finanční alokace)** – Podpora sociálně slabým nájemníkům při relokaci je mimořádně náročný proces s celou řadou rizik. Předpokládá se, že jeho plánování a koordinace bude probíhat za intenzivního metodického vedení ze strany ASZ. Poradenství je rovněž nástrojem pro zajištění absorpční kapacity.
- **Projektová příprava (přibližně 1 % finanční alokace)** – Zpracování architektonické studie, dokumentace pro stavební řízení a prováděcí dokumentace je zcela zásadním krokem pro stavební řešení vykoupené energeticky neefektivní budovy.

2. fáze – Renovace/ Demolice/Výstavba

- **Renovace (přibližně 50 % finanční alokace)** – renovací objektu dochází ke zvýšení energetické účinnosti budovy. Dochází k naplnění účelu SKF snižování energetické náročnosti budov obývaných zranitelnými domácnostmi. Renovace musí u staveb splňovat podmínku, že energetická náročnost budovy bude snížena oproti stavu před intervencí alespoň o jeden stupeň.
- **Demolice/ a výstavba cenově dostupného energeticky účinného bydlení (přibližně 30 % finanční alokace)** – v případě, že rekonstrukce objektu bude vyhodnocena jako nevhodná, dojde k její demolici v souladu s principy DNSH. V případech, kdy zpracovaný plán relokace předpokládá nahrazení zaniklých kapacit výstavbou či renovací jiného objektu, bude zpracována příprava výstavby dostupného energeticky účinného bydlení. Parametry plánované výstavby budou odpovídat parametrům stanoveným v programu Výstavba.

Popis způsobu, jakým se opatření nebo investice provádějí (prováděcí prostředky) s odkazem na správní kapacity členských států na celostátní a případně i na regionální a místní úrovni, s vysvětlením, jak bude zajištěno včasné použití prostředků a jejich případné nasměrování na nižší než celostátní úroveň

Výzvy vypisuje implementační orgán, kterým je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Zprostředkování podpory

Program předpokládá rozdělení podpory do dvou typů výzev:

První výzva slouží k a) výkupu energeticky neúsporného objektu do rukou obce, b) zabezpečení podpory zranitelných domácností při zajištění dostupného a energeticky efektivnějšího bydlení, c) k rozvaze dalšího využití budovy a zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení. Podpora je formou dotace.

Druhá výzva pak cílí na řešení samotného problematického objektu (renovace/demolice/výstavba). Podpora je formou dotace. Podmínky výzvy budou obdobné jako pro program SKF “Výstavba”, resp. “Renovace bytových domů”.

Etapizace implementace

Proces implementace opatření lze pro konkrétní projekty rozdělit do 5 etap. Ty nebudou u jednotlivých realizátorů zahájeny ve stejnou dobu, lišit se mohou i délkou trvání. Z hlediska implementace programu jako celku se tyto etapy budou časově překrývat:

- **Příprava** – v této etapě dochází k intenzivní propagaci programu a budování absorpční kapacity. Program předpokládá, že příprava projektových záměrů bude probíhat formou intenzivní

negociace mezi žadatelem a implementačními orgány (ASZ – MMR). Výstupem z této etapy je předložený projektový záměr na odkup budovy a relokace jeho obyvatel (1. výzva).

- Akvizice – v této etapě dochází k odkupu objektu obcí. Obec za metodické podpory MMR, ASZ zahájí intenzivní participativní plánování a zajišťování zdrojů pro podporu relokace obyvatel do energeticky efektivního dostupného bydlení. Bydlení může být poskytnuto z bytového fondu obce, nebo ve spolupráci se soukromými majiteli. Obec dále zahájí práce na architektonické studii pro řešení pořízeného objektu. Výstupem z této etapy je plán relokace a podpory zranitelných domácností, studie řešení objektu.
- Zajištění náhradního bydlení – za metodického vedení ASZ – MMR probíhá zajišťování náhradního bydlení pro domácnosti a jejich podpora. Obec pokračuje v projektové přípravě pro stavební povolení. Končí realizace aktivit hrazených z 1. výzvy. Výstupem z této etapy je mimo jiné předložený projektový záměr do 2. výzvy.
- Po schválení projektu do 2. výzvy obec zahájí renovaci budovy, případně demoliční práce, či výstavbu nové budovy.
- Evaluace – dlouhodobé sledování dopadů program realizuje ASZ – MMR.

Role implementačních aktérů

MMR

- Je implementačním orgánem a věcným garantem;
- Vypisuje výzvy;
- Poskytuje finance.

Agentura pro sociální začleňování (ASZ – MMR)

- Propaguje program a připravuje absorpční kapacitu;
- Koordinuje poradenství dalších subjektů;
- Řídí proces negociace v rámci přípravy projektových žádostí;
- Metodicky vede tvorbu plánu realokace a podpory nájemníků;
- Metodicky podporuje proces relokace a podpory nájemníků;
- Podporuje síťování aktérů v místě;
- Poskytuje poradenství ohledně prevence ztráty bydlení a správu nájemních vztahů;
- Provádí evaluaci úspěšnosti zabydlení relokovaných domácností a dopadů asanace.

Centrum regionálního rozvoje (CRR)

- Propaguje program a připravuje absorpční kapacitu;
- Konzultuje vhodnost renovace/demolice z hlediska energetické účinnosti;
- Konzultuje nastavení finančního modelu, přípravu scénářové analýzy apod.;
- Pomáhá s přípravou dokumentace pro územní a stavební řízení včetně zpracování odborných posudků;
- Pomáhá s přípravou žádostí o podporu (splnění podmínek; programu, DNSH, odolnost vůči klimatu atd.);
- Pomáhá s nastavením veřejných zakázek, smluvní podmínky tendru, technické parametry splňující požadavky SKF;
- Případně konzultuje při změně parametrů výstavby s ohledem na dispoziční řešení, energetickou účinnost a soulad s parametry SKF;
- Administruje žádosti o platbu.

Vysvětlení způsobu, jakým budou opatření nebo investice v příslušných případech usilovat o řešení problematiky genderové nerovnosti

V soukromých ubytovnách žije výrazně více mužů – ti tvoří až tři čtvrtiny domácností. V energeticky neúspěšných bytových domech využívaných pro paralelní trh se substandardním ubytováním je však podíl mužů a žen vyrovnaný.

Harmonogram opatření nebo investic; (harmonogram pro postupné snižování uvedené podpory v případě podpory týkající se nízkoemisních vozidel)

	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Výstupy / milníky	- Rozvoj administrativních a poradenských kapacit - Vyhlášení výzvy – Akvizice a relokace	- Podáno 5 žádostí o podporu - Odkoupeno 5 objektů - Vyhlášení výzvy – Renovace / Demolice / Výstavba	- Podáno 20 žádostí o podporu na akvizici - Odkoupeno 15 objektů - Zahájení 5 relokací - Podáno 10 žádostí o renovaci/demolici	- Podáno 5 žádostí o podporu na akvizici - Odkoupeno 15 objektů - Zahájení 20 relokací - Podáno 10 žádostí o renovaci/demolici - Získáno 10 stavebních povolení	- Zahájení 5 relokací - Získáno 10 stavebních povolení	- Získáno 10 stavebních povolení - Relokováno 500 domácností - Zdemolováno 20 energeticky neúspěšných objektů
Čerpání finanční alokace	0,5 %	1,5 %	5 %	22 %	38 %	33 %

2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“

Informace o tom, jakým způsobem opatření a investice zahrnuté do složky dosahují souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852. Komise poskytne technické pokyny podle čl. 6 odst. 5 tohoto nařízení.

Investiční aktivity podporované v rámci této složky jsou navrženy v plném souladu se zásadou „nezpůsobení významné újmy“ (DNSH) ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852. Investice zahrnuje demolici, výstavbu a přestavbu budov určených pro dostupné nájemní bydlení s důrazem na energetickou účinnost, udržitelnost a sociální přínos. Veškeré podporované stavby budou splňovat požadavky směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD) a budou v souladu s příslušnými technickými screeningovými kritérii podle delegovaných aktů k Taxonomii EU.

Na úrovni programu a jednotlivých projektů budou aplikována specifická opatření a kontroly pro zajištění souladu se zásadou DNSH.

Soulad se zásadou DNSH bude definován ve výzvě a sledován prostřednictvím předběžného hodnocení projektů, environmentálních posudků a ověřování plnění technických kritérií podle taxonomie v rámci projektové dokumentace a následného dohledu nad realizací.

2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram

Následující informace o každém milníku a cíli, které budou odrážet pokrok při provádění opatření a investic této složky:

Milník: C1.B.I3.1 Vyhlášení výzvy k podávání projektů “Akvizice a relokační”

Popis

Milníkem je oficiální vyhlášení výzvy.

Vyhlášení výzvy je nejdříve v roce 2026. Příjem žádostí k projektům “Akvizice a relokační” bude otevřen do roku 2030. Výběr a posuzování projektů bude průběžný do vyčerpání alokace.

Výzvou je spuštění příjmu projektů na a) výkupu problematického objektu do rukou obce, b) zabezpečení citlivé relokační zranitelných domácností do standardního a energeticky efektivního bydlení, c) k rozvaze dalšího využití budovy a zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení.

Cílem je vyhlášení výzvy a následné přihlášení a podpora nejméně 30 projektů obcí.

Na projekty “Akvizice a relokační” je alokováno přibližně 17 % celkových finančních prostředků opatření.

Milník: C1.B.I3.2 Vyhlášení výzvy k podávání projektů “Renovace/ Demolice/Výstavba”

Popis

Milníkem je oficiální vyhlášení výzvy.

Výzvou je spuštění příjmu projektů na stavebně technické řešení problematických objektů, tj. na renovaci, nebo demolici a případně následné částečné nahrazení bytových kapacit formou dostupného energeticky efektivního bydlení.

K vyhlášení výzvy by došlo nejdříve v roce 2028. Příjem žádostí by byl otevřen do roku 2031.

Cílem je podpořit nejméně 20 projektů obcí. Žadatelem by mohly být pouze obce, úspěšné v první výzvě. Výběr a posuzování projektů bude průběžný do vyčerpání alokace.

Jedná se o finančně náročnější projekty – je na ně alokováno přibližně 80 % celkových finančních prostředků opatření. Zároveň platí, že na informace o podaných projektech do první výzvy, jakožto i průběžné zprávy o realizaci, pomohou nastavit realistická očekávání o charakteru další práce s danými objekty.

Cíl: C1.B.I3.I3 Počet zranitelných domácností, které využily alespoň jedno strukturální opatření ke snížení svých emisí v odvětví budov

Popis

Cíl: V rámci tohoto cíle tak bude možné prokázat přebytování 500 původně energeticky zranitelných domácností do cenově dostupného a energeticky účinnějšího bydlení. Indikátorem bude počet platných nájemních smluv na období nejméně dvou let uzavřených do jednoho roku od nastěhování.

Časový plán: Celkového cíle bude dosaženo do Q2/2032. Předpokládá se však, že k zahájení prvních relokací dojde nejdříve v roce 2027. Největší část relokací bude realizována podle předpokladů v letech 2030-2031.

Očekáváme, že v rámci realizace opatření dojde do Q2/2032 k relokaci přibližně 700 domácností. Na základě dosavadních zkušeností s relokacemi obyvatel podobných objektů je však rozumné předpokládat, že část domácností nebude ochotna využít nabízené podpory a zařídí se po svém. V takových případech často nebude možné doložit, v jakých podmínkách domácnost žije. Další část nezapočítaných domácností představuje ty, kterým bude po zhodnocení zdravotního stavu zajištěna péče například v léčebnách dlouhodobě nemocných (LDN) (tedy mimo byt).

Jedná se o byty ubytoven a bytových domů energeticky náročných a v nevyhovujícím technickém stavu se sociálně či etnický segregovanými obyvateli, které prostřednictvím podporované relokace získají nové bydlení. To se bude vyznačovat následujícími charakteristikami:

- byty budou zkolaudované jako byty,
- byty budou spadat alespoň do energetické třídy PENB -C.

Cíl: C1.B.I3.S1 Vykoupené energeticky neúsporné objekty využívané na paralelním/segregovaném trhu bydlení

Popis

Cíl: Vykoupení nejméně 30 energeticky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu bydlení. Kvantitativní indikátor: objekt.

Časový plán: Celkového cíle bude dosaženo do Q2/2032. Předpokládá se však, že k zahájení prvních výkupů dojde nejdříve v roce 2027. Největší část výkupů bude realizována podle předpokladů v letech 2028-2029. Indikátorem bude řádně uzavřená kupní smlouva.

Vykoupením objektu dojde k energetickým úsporám, protože jej již nebude možné nadále používat k energeticky nevhodnému sub standardnímu bydlení. Další využití objektu bude záviset na posouzení účelnosti a energetické výhodnosti jeho případné rekonstrukce či demolice.

Vykoupené objekty se budou svou velikostí lišit, stejně tak jako charakterem a počtem ubytovaných. Mediánová velikost soukromých ubytoven je v současnosti 38 ubytovacích míst[1]. Jako minimální hranice bude v program nastavena velikost 12 míst. V případě bytových domů využívaných ke stejnému účelu se počítá s minimální velikostí 4 bytové jednotky. Objekty budou obývány zranitelnými domácnostmi, nejméně z 80 procent.

Objekty budou muset být energetické třídy PENB – D a horší.

Výkupem objektů bude dosaženo cílů SKF tým, že:

- snižují energetickou náročnost (budovu již nebude možné využívat k energeticky neúspornému bydlení).

Výkupní cena nesmí přesáhnout cenu v místě obvyklou.

[1] Průměrná velikost je pak 58,3 ubytovacích míst. Celkem 80 ubytoven disponuje kapacitou pro ubytování vyšší než 100 míst.

Cíl: C1.B.I3.S2 Zahájena rekonstrukce energeticky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu

Popis

Cíl: Rekonstrukce nejméně 10 energeticky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu bydlení. Kvantitativní indikátor: Stavební povolení/ Uzavření smlouvy s dodavatelem stavebních prací (kontrola kolaudace po 5 letech).

Časový plán: Celkového cíle bude dosaženo do Q2/2032. Předpokládá se však, že k zahájení prvních rekonstrukcí dojde nejdříve v roce 2030. Největší část rekonstrukcí bude realizována podle předpokladů v letech 2031-2032.

Objekty budou rekonstruovány na energetickou třídu nejméně o jeden stupeň úspornější, než původně vykoupěný objekt (nejméně však PENB – C). Rekonstrukce u daného objektu může zahrnovat i stavební úpravy nebytových prostor za předpokladu, že vzniknou byty splňující kritéria energetické účinnosti jako u ostatních bytů v objektu.

Cílová skupina nájemníků rekonstruovaných objektů:

70 % nájemníků budou tvořit zranitelné domácnosti (tj. do 6. příjmového decilu) bez vlastního bydlení. Podmínky programu budou zároveň obsahovat mechanismy prevence rezidenční segregace (např. stanovení limitu domácností s příjmy pod 1,6 životního minima). Nájemní smlouvy budou uzavírány na dobu určitou s možností prodloužení, přičemž minimální doba udržitelnosti projektu je 20 let.

Rekonstrukcí objektů bude dosaženo cílů SKF tým, že:

- sníží energetickou náročnost budov,
- zmírní dopady ETS2 na zranitelné domácnosti tím, že jim poskytuje přístup k energeticky efektivnímu a dlouhodobě dostupnému bydlení,
- posílí sociální soudržnost a podpoří integraci zranitelných skupin do běžné společnosti,
- zajistí dlouhodobou udržitelnost a odolnost bydlení i v kontextu klimatické transformace.

Cíl: C1.B.I3.S3 Demolice energetiky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu bydlení

Popis

Cíl: Demolice nejméně 20 energeticky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu bydlení. Kvantitativní indikátor: dokumentace k demolici objektu.

Časový plán: Celkového cíle bude dosaženo do Q2/2032. Předpokládá se však, že k zahájení prvních demolic dojde nejdříve v roce 2028. Největší část demolice bude realizována podle předpokladů v letech 2029-2031.

K demolici objektu bude přistoupeno pouze na základě posouzení její účelnosti v rámci projektů podpořených z první výzvy. Demolice bude realizována za dodržení pravidel DNSH.

Demolicí objektu dojde k energetickým úsporám, protože jej již nebude možné nadále používat k energeticky nevhodnému substandardnímu bydlení.

Demolicí objektů bude dosaženo cílů SKF tým, že:

- sníží energetickou náročnost budov,
- posílí sociální soudržnost a podpoří integraci zranitelných skupin do běžné společnosti.

Cíl: C1.B.I3.S4 Zahájení výstavby objektů s energeticky úspornými byty

Popis

Cíl: Zpracování a schválení projektů pro stavební povolení výstavby nejméně 10 objektů s energeticky úspornými nájemními byty. Kvantitativní indikátor: Stavební povolení/ Uzavření smlouvy s dodavatelem stavebních prací (kontrola kolaudace po 5 letech).

Časový plán: Celkového cíle bude dosaženo do Q2/2032. Předpokládá se však, že vzhledem k nutnosti předchozího vykoupení, posouzení objektů, zpracování dokumentace a k délce stavebního řízení dojde ke schválení prvních stavebních povolení nejdříve v roce 2030. Největší část stavebních povolení bude získána v roce 2032.

K přípravě projektů na výstavbu objektu bude přistoupeno pouze na základě posouzení její účelnosti a potřebnosti v rámci projektů podpořených z první výzvy.

Cílová skupina nájemníků:

70 % nájemníků budou tvořit zranitelné domácnosti (tj. do 6. příjmového decilu) bez vlastního bydlení. Podmínky programu budou zároveň obsahovat mechanismy prevence rezidenční segregace (např. stanovení limitu domácností s příjmy pod 1,6 životního minima). Nájemní smlouvy budou uzavírány na dobu určitou s možností prodloužení, přičemž minimální doba udržitelnosti projektu je 20 let.

Přípravou výstavby objektů bude dosaženo cílů SKF tým, že:

- zmírňuje dopady ETS2 na zranitelné domácnosti tím, že jim poskytuje přístup k energeticky efektivnímu a dlouhodobě dostupnému bydlení,
- posiluje sociální soudržnost a podporuje integraci zranitelných skupin do běžné společnosti,
- zajišťuje dlouhodobou udržitelnost a odolnost bydlení i v kontextu klimatické transformace.

Cíl: C1.B.I3.S5 Agentura pro sociální začleňování poskytne komplexní podporu obcím, které podají úspěšné projekty

Popis

Cíl: Agentura poskytne komplexní podporu 30 obcím, které podají úspěšné projekty. Kvantitativní indikátor: Smlouva o poskytnuté pomoci mezi obcí a Agenturou.

Časový plán: Celkového cíle bude dosaženo do Q2/2032. Předpokládá se však, že již od začátku programu bude Agentura program propagovat, připravovat absorpční kapacitu a podporovat proces přípravy projektových žádostí. V období po získání projektu obcí bude metodicky vést tvorbu plánu realokace a podpory nájemníků, podporovat síťování aktérů v místě a poskytovat poradenství ohledně prevence ztráty bydlení a správy nájemních vztahů.

V období po relokaci (nejdříve 2027) bude provádět evaluaci úspěšnosti zabydlení relokovaných domácností a dopadů asanace.

Tato činnost podpoří dosažení cílů SKF v oblasti:

- snížení energetické náročnosti budov,
- posílení sociální soudržnosti a podpoření integrace zranitelných skupin do běžné společnosti.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C1.B.I3.1.2027Q2	C1.B.I3	M	Vyhlášení výzvy k podávání projektů “Akvizice a relokace”				2027	Q2
C1.B.I3.2.2029Q2	C1.B.I3	M	Vyhlášení výzvy k podávání projektů “Renovace/ Demolice/Výstavba”				2029	Q2
C1.B.I3.I3.2032Q2	C1.B.I3	T	Počet zranitelných domácností, které využily alespoň jedno strukturální opatření ke snížení svých emisí v odvětví budov	Počet domácností	0,00	500,00	2032	Q2
C1.B.I3.S1.2032Q2	C1.B.I3	T	Vykoupené energeticky neúsporné objekty využívané na paralelním/segregovaném trhu bydlení	Počet budov	0,00	30,00	2032	Q2
C1.B.I3.S2.2032Q2	C1.B.I3	T	Zahájena rekonstrukce energeticky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu	Počet budov	0,00	10,00	2032	Q2
C1.B.I3.S3.2032Q2	C1.B.I3	T	Demolice energetiky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu bydlení	Počet budov	0,00	20,00	2032	Q2

C1.B.I3.S4.2032Q2	C1.B.I3	T	Zahájena výstavba objektů s energeticky úspornými byty	Počet budov	0,00	10,00	2032	Q2
C1.B.I3.S5.2032Q2	C1.B.I3	T	Agentura pro sociální začleňování poskytne komplexní podporu obcím, které podají úspěšné projekty	Počet podaných žádostí o podporu	0,00	30,00	2032	Q2

1. Stavební povolení namísto kolaudace (fáze Renovace/ Demolice/Výstavba)

Za vhodný indikátor splnění podmínek dotace považujeme:

- Stavební povolení,
- případně uzavření smlouvy s dodavatelem stavebních prací,
- či Protokol o předání staveniště dodavateli stavebních prací,
- či Oznámení o započetí stavebních prací.

Při stanovení kolaudačního rozhodnutí jako indikátoru se obáváme vysokého rizika, že se potenciální žadatelé nebudou o dotaci ucházet. Může se tak díť z oprávněné obavy, že kolaudaci do roku 2032 nestihnou a že se za splnění indikátoru nemohou zaručit, jelikož proces následující po podání žádosti o stavební povolení není zcela v jejich rukou.

Bereme při tom v potaz rozdělení programu do dvou dotačních okruhů (1) na výkup, podporu hledání standardního bydlení obyvatel a pořízení studie a projektové dokumentace pro budoucnost budovy a (2) na případné demolice, výstavbu či rekonstrukci. Předpokládáme, že ubytovny budou v první fázi v soukromém vlastnictví, ale že cílem je dovést celý proces úspěšně do plné přestavby.

Navrhujeme proto alternativní indikátor uzavření smlouvy s dodavatelem stavebních prací, jelikož se předpokládá, že:

1. investor (žadatel) má na základě smlouvy vůči dodavateli právní a finanční závazek, započal tedy realizaci záměru a nehodlá od něj upustit,
2. dodavatel má vyhrazen či si na základě smlouvy vyhradí čas na realizaci stavby, která vzápětí započne.

Povinnost kolaudace pak lze v případě potřeby zadat s časovým odstupem např. 5-10 let od splnění indikátoru. Věříme, že tato úprava umožní realizaci více projektů i ve druhé fázi. Stojíme za ní také proto, že délka stavebního řízení, stejně jako průběh výstavby i jednání o výkupu, nejsou zcela pod kontrolou žadatele jako objednatele stavby a do jejich průtahů často vstupují faktory, které nelze před započtím řízení či prací předpokládat a žadatel se za ně tedy nemůže zaručit. Délka stavebního řízení se v ČR standardně pohybuje mezi 6-12 měsíci, v případě sporů se ale může protáhnout až na několik let. Proces stavebního řízení se v ČR řadí mezi nejdelší v rámci EU (srov. žebříček Doing Business Světové banky, 2019).

Předpokládáme-li:

- jednání o odkupu v délce 1 roku,
- přípravu projektové dokumentace v délce 1-2 let,
- stavební řízení v délce 6-12 měsíců,

může být při schválení žádosti v roce 2027 stavba započata nejdříve v roce 2030, což by na její dokončení poskytlo maximálně 2 roky takovým žadatelům, kteří se do výzvy přihlásili okamžitě po jejím vypsání, a to s již rozmyšleným záměrem. Pokud má ovšem výzva oslovit i obce méně odhodlané nebo ve složitější situaci, nepovažujeme tento čas za dostatečný k dokončení stavby až ke kolaudaci.

1. Očekávaný poměr realizovaných renovací, výstavby a demolice

Pro aktivitu neexistuje precedent, hodnoty byly stanoveny odborným odhadem. Vycházíme ze skutečnosti, že v případě objektů zkolaudovaných jako ubytovny jde zpravidla o mimořádně nekvalitní objekty vybudované pro jiný účel než pro dlouhodobé bydlení, jejichž rekonstrukce se často ukáže být příliš nákladná. Rekonstrukce se bude naopak častěji týkat druhého typu řešených objektů, tj. bytových domů v nevyhovujícím technickém stavu a sociálně či etnicky segregované. Z praxe víme, že ty jsou mnohdy součástí standardní městské bytové zástavby, občas i součástí historických center měst. Ne všechny zdemolované objekty budou nahrazeny. Sociálně vyloučené lokality se ve větší míře vyskytují

v územích hospodářského a demografického úpadku a provázejí fenomén tzv. „shrinking cities“. V obci, kde výrazným tempem klesá poptávka po bydlení není účelné zdemolované kapacity nahrazovat.

Určení cílové skupiny nájemníků renovovaných/vystavených budov

Nájemníky podpořených bytů budou alespoň z 70 % tvořit „zranitelné domácnosti“ definované 6. příjmovým decilem bez vlastního bydlení. Další omezování není vhodné z následujících důvodů:

1. Potřebnost

Lidé bez vlastního bydlení (převážně nájemníci) představují v ČR významnou část z populace žijící v energetické chudobě. Dle jedné z předchozích studií Energetická chudoba v ČR v roce 2023 (J. Klusáček a S. Kalenda pro MPSV) se jedná o více než 600 tisíc osob, celkem tedy o polovinu z celkového počtu osob v energetické chudobě. Dalšími významnými skupinami jsou starší lidé v rodinných domech a chudí vlastníci rodinných domů. Pro skupinu nájemníků zároveň platí, že dotace na investice do vlastnického bydlení jsou ze své podstaty neúčinné. Nový program investic do bydlení pro lidi bez vlastního bydlení má významný potenciál snížit energetickou chudobu v Česku a zmírnit dopady růstu cen v důsledku zavedení ETS2.

Dosáhnout snížení energetické náročnosti existujícího nájemního bydlení je obtížné, protože pronajímatelé nemají motivaci snižovat energetickou náročnost bydlení, které pronajímají. Zatímco náklady na snížení energetické náročnosti budovy platí majitel (pronajímatel), za energie uspoří nájemci, protože smlouvy s dodavateli energií uzavírají oni. V případě, kdy se pronajímatel rozhodne k rekonstrukci, která zvýší energetickou účinnost budovy, zpravidla promítne cenu rekonstrukce do výše nájemného, čímž se bydlení stane nedostupným pro nájemníky s nižšími příjmy.

Řada jednotlivců a domácností trpících energetickou chudobou také obývá nájemní byty v nemovitostech, jejichž energetickou náročnost není možné snížit nebo by to bylo extrémně nákladné z jiných důvodů, jedná se např. o historické budovy.

Nadto přibližně 160 tisíc lidí v Česku se nachází v bytové nouzi, tj. různých formách nevyhovujícího bydlení (nebytové objekty, ubytovny, dočasné formy bydlení, jako jsou azylové domy, extrémně přelidněné bydlení apod.). Často se jedná o osoby a domácnosti, které nemají možnost své bydlení změnit (přestěhovat se do dražšího úspornějšího komerčního nájemního bydlení, pořídit si vlastní bydlení). A současně jde o domácnosti nejvíce zatížené energetickou chudobou, protože pro tyto formy nevyhovujícího bydlení je typické vysoce nákladné vytápění.

Zranitelnost domácností do 6. příjmového decilu bez vlastního bydlení po zavedení ETS2 lze doložit pomocí indikátorů šetření Životní podmínky 2024 (SILC 2024), kdy se zároveň vychází z toho, že v důsledku zavedení ETS2 dojde ke zvýšení ceny plynu pro domácnosti nejméně o 15 % a ke zvýšení ceny uhlí pro domácnosti nejméně o 48 %. Míra ohrožení zranitelných domácností je dle většiny indikátorů 3krát vyšší, než je všeobecná míra ohrožení v Česku (jde především o reziduální chudobu, materiální deprivaci, dluhy na energiích apod.). Téměř 60 % těchto domácností vydává na energie více než 15 % svých příjmů a 69 % se nachází v chudobě (reziduální či subjektivní).

Těchto domácností je celkem 850 tis. a tvoří téměř 20 % celkové populace.

Regionální rozložení těchto domácností je nerovnoměrné a nejvíce těchto domácností je v relativním poměru i absolutních číslech v Praze a Moravskoslezském kraji. Ve většině těchto domácností se topí dálkovým vytápěním nebo domovní kotelnou a byty jsou obvykle nedostatečně zatepleny (bez zásadnějších energeticky úsporných opatření). Teplárny i domovní kotelny přitom i nadále využívají především fosilní paliva. Vzhledem k těmto skutečnostem lze předpokládat, že ETS2 povede k celkovému nárůstu cen energií ve velké většině domácností bez vlastního bydlení.

2. Absorpční kapacita

Aby byl program pro žadatele atraktivní, musí být správa pořízených bytů po dobu udržitelnosti (tj. 20 let) kompatibilní se správou zbylého obecního bytového fondu. Správce (obec) si musí být jistý, že mu stanovené podmínky umožňují provádět výměny bytů a že nebude mít i v dlouhodobém horizontu problém nalézt nájemníky splňující kritéria pro cílovou skupinu (např. vytápění určitým typem kotle).

Právě komplikovaná správa a s ní spojená administrativa byla často uváděným důvodem pro nízké čerpání některých programů sociálního bydlení v ČR.

3. Sociální mix

Program by měl podporovat vytváření rezidenčního sociálního mixu. Z tohoto důvodu není vhodné cílovou skupinu nájemníků oproti obecné definici “zranitelné domácnosti” zužovat. Naopak je vhodné ponechat možnost obsadit 30 % bytů jinou cílovou skupinou (což zároveň přispívá k snadnější správě bytového fondu, a tedy i k větší atraktivitě programu pro žadatele.)

Co daný milník (dané milníky) nebo ukazatel(e)/cíl(e) měří

Viz výše v rámci 2.1.2.1.3

Jaké metodiky a zdroje budou použity a jak bude řádné dosažení milníku/milníků nebo cíle/cílů objektivně ověřováno

Agentura pro sociální začleňování bude provádět evaluaci dopadů opatření. Podrobné metodologické postupy vzniknou v průběhu roku 2027. Předpokládáme však využívat následující zdroje informací:

- Evidence podpořených projektů dle smluv s příjemci podpory;
- Průběžná evidence procesu relokace domácností, která bude nastavena v rámci tvorby plánů relokace;
- Šetření v místě realizace.

Jaké je východisko (počáteční bod) a jaká je úroveň nebo konkrétní bod, jichž má být dosaženo (pouze pro ukazatele/cíle)

Viz výše v rámci 2.1.2.1.3

Do kdy bude dosaženo konečného milníku (konečných milníků) nebo cíle (cílů) (čtvrtletí a rok)

Viz výše v rámci 2.1.2.1.3

Kdo a který orgán bude pověřen prováděním, měřením a podáváním zpráv

Ministerstvo pro místní rozvoj, více viz část 2.1.2.1.1.

2.1.2.1.4. Financování a náklady

Informace a vysvětlení k odhadovaným celkovým nákladům složky a za každé opatření a za každou investici, podepřené odpovídajícím odůvodněním, včetně:

Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů

Náklady na rekonstrukce/výstavby

Indikativní jednotkové náklady výstavby jednoho bytu vycházejí z průměrných očekávaných nákladů na výstavbu jednoho bytu v novostavbě v rámci žádostí do programu Dostupné nájemní bydlení podaných v roce 2024–2025. Započítáváme postupné zdražování stavebních prací a materiálů. Při kalkulaci výstupů tak vycházíme z částky 3,75 milionů Kč/byt (25 % kofinancuje realizátor). Očekáváme, že bude rekonstruováno/ vystavěno 480 bytů.

Náklady na výkup

Cena výkupu se v praxi bude značně lišit (stropována bude znaleckým posudkem). Pro kalkulaci alokace se vycházelo z příkladů výkupu problematických objektů evidovaných ASZ v letech 2024–2025. Jednotkové náklady činí 500 000 Kč/byt.

Náklady na podporu domácností

Vycházíme z dobré praxe projektů Housing- first a Housing-led, realizovaných v ČR v letech 2019–2025, kdy na jednoho pracovníka podpory připadá 10 domácností. Kalkulaci jednotkových nákladů přejímáme z RIA k zákonu o podpoře bydlení. Ten stanovuje roční náklad na domácnost na 83 464 Kč. Zároveň platí, že zhruba 30 % domácností využívá podpory ještě následující rok. K podpoře domácností byl na základě zkušeností připočten paušál 40 tis. Kč na náklady spojené se stěhováním. Podpořeno bude přibližně 680 domácností.

Cena poradenství

ASZ – dle zkušeností z projektu Centrum podpory a rozvoje aktivit směřujících k desegregaci v území (CZ.03.02.02/00/22_004/0003844) je vhodné pro metodické vedení realizátora takto komplexního projektu a monitoring jeho dopadů vyčlenit 0,3 úvazku pracovníka. Roční náklady na 1 FTE činí 960 tis. Kč

Další relevantní vztahy

- 30 projektů = 10 zkolaudovaných ubytoven + 20 bytových domů využívaných k obchodu s chudobou
- 1 zkolaudovaná ubytovna = 38 domácností = 46 osob
- 1 bytový dům = 15 domácností = 60 osob

Cílová skupina nájemního bydlení vzniklého z akcí renovace a výstavba.

Orientační komplexní harmonogram, v kterém by tyto očekávané náklady měly nastat

Viz tabulka

Informace o příspěvku členského státu k celkovým nákladům opatření a investice

Opatření bude kofinancováno 25 % z národních zdrojů.

Jakékoli informace o tom, jaké financování z jiných nástrojů Unie je nebo by mohlo být plánováno v souvislosti se stejným opatřením/investicí

V tuto chvíli neznáme strukturu ani obsah budoucího financování z prostředků koheze 2028+, proto nejsme schopni tento údaj poskytnout.

Jakékoli informace o plánovaném financování ze soukromých zdrojů a v relevantních případech o cílové úrovni pákového efektu

Se zapojením soukromých zdrojů pro realizaci opatření se nepočítá. Ubytování extrémně sociálně slabých domácností není lukrativní, pakliže se neděje v rámci popsanych vykořisťovatelských praktik. Smyslem opatření je ale naopak tyto praktiky ukončovat.

v nutných případech odůvodnění věrohodnosti a přiměřenosti odhadovaných nákladů, v případě potřeby s přihlédnutím k vnitrostátním specifikům

N/A

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C1.B.I3	Transformace ubytoven obývaných zranitelnými domácnostmi	1. 1. 2026	30. 6. 2032	80 000 000	0	400 000	1 200 000	4 000 000	17 600 000	30 400 000	26 400 000

2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím veřejných nebo soukromých subjektů jiných než zranitelných domácností, zranitelných mikropodniků či zranitelných uživatelů dopravy, vysvětlení toho, jaká opatření nebo investice tyto subjekty přijmou a jakým způsobem budou tato opatření a investice v konečném důsledku ku prospěchu zranitelným domácnostem, zranitelným mikropodnikům a zranitelným uživatelům dopravy.

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím finančních zprostředkovatelů, popis opatření, která členský stát hodlá přijmout k zajištění toho, aby finanční zprostředkovatelé přenesli veškeré přínosy na konečné příjemce.

N/A

2.1.2.1.6. Adicionalita

Vysvětlení a odůvodnění toho, jakým způsobem jsou nové nebo stávající opatření nebo investice doplňkové a že nenahrazují opakované výdaje z vnitrostátního rozpočtu, v souladu s čl. 13 odst. 2, přičemž je třeba podat takové vysvětlení i v souvislosti s opatřeními a investicemi zahrnutými do plánu podle čl. 4 odst. 5.

Navržené opatření nemá aktuálně v rámci národních výdajů obdoby.

2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu

Vysvětlení, zda podpora opatření nebo investice i) nebude představovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, ii) bude financována na základě existujícího režimu státní podpory spadajícího do působnosti nařízení o blokových výjimkách, zejména obecného nařízení o blokových výjimkách, nebo schválena rozhodnutím Komise o státní podpoře (s uvedením referenčního čísla tohoto režimu (SA.nnnnnn) nebo iii) povede k novému opatření státní podpory, vysvětlení, zda bude splňovat podmínky nařízení o blokových výjimkách, například obecné nařízení o blokových výjimkách (s uvedením jeho článku), iv) je v souladu s nařízením o podpoře de minimis, v) vyžaduje oznámení státní podpory, v němž se uvede, kdy členský stát hodlá Komisi předběžně oznámit nebo oznámit plánovanou podporu opatření nebo investice a použitelný nástroj státní podpory zajišťující její slučitelnost s vnitřním trhem.

Prozatím je uvažováno o využití následujících režimů podpory:

- Sociální bydlení SOHZ,
- Notifikace Dostupné nájemní bydlení na základě článku 07(3)(c) TFEU pod číslem SA.106249,
- De minimis,
- De minimis/SOHZ,
- GBER,
- Mimo veřejnou podporu.

Při výběru režimu podpory bude zohledněn motivační účinek.

2.1.2.1. Opatření/investice: 5: Poradenství

Oblast intervence: Art.8.1.(d) - Poskytovat cílené, přístupné a cenově dostupné informace, vzdělávání, osvětu a poradenství o nákladově efektivních opatřeních a investicích, o dostupné podpoře renovace budov a energetické účinnosti, jakož i o udržitelné a cenově dostupné mobilitě a dopravních alternativách

2.1.2.1.1. Popis opatření/investice

Jasná a fakticky podložená analýza stávajících výzev a způsobu, jakým je opatření a investice řeší

Zranitelné domácnosti často čelí celé řadě problémů, přičemž kvalita a energetická náročnost bydlení je jen jedním z nich. Část zvláště zranitelných domácností vlastní nemovitost ve špatném technickém stavu, část bydlí v nájemním bydlení, na jehož technický stav a energetickou náročnost nemá vliv. Obě výše zmíněné skupiny spojuje nedostatek možností bez pomoci ovlivnit náklady na energie, které jsou mnohdy v poměru k příjmům velmi vysoké, což se projevuje vysokým podílem nákladů na energie na příjmech, nedoplatky na účtech za energie či snižováním spotřeby energií skrze opatření, která mohou v důsledku vést až k ohrožení zdraví (snižování teploty vytápění pod hranici komfortu, v případě seniorů, dětí a lidí s onemocněním pak až pod bezpečnou hranici, vytápěním jen části obývané nemovitosti). V některých případech sahají domácnosti k omezení výdajů v jiných oblastech, např. výdaje na potraviny, což může rovněž vést ke zdravotním rizikům.

Zranitelní vlastníci rodinných domů často čelí různým bariérám účasti na dotačních programech nabízených státními orgány. Ty vyplývají zejména z výrazné informační nerovnosti, která existuje napříč všemi dotačními programy. Proto je při navrhování dotačních programů potřeba počítat s těmito bariérami a snažit se je co nejefektivněji odstraňovat.

Možné bariéry plynoucí z informační nerovnosti:

- **Absence technických znalostí:** snížení energetické náročnosti nemovitosti je technicky náročnou aktivitou, která vyžaduje relativně hlubokou znalost dostupných technologií, jejich výhod a nevýhod. Snížení energetické náročnosti je proces, který se sestává z několika kroků, u každého z nichž je možné využít několik technologií. Nejde tedy o aplikaci jedné technologie na jednu část budovy. Proto je pro technicky neerudovaného uživatele problematické určit finančně i časově nejefektivnější souslednost jednotlivých kroků.
- **Neznalost dotačních programů:** i přes masivní marketingovou kampaň je často náročné informovat o probíhajících dotačních programech. To platí zejména pro skupiny energeticky chudé a zranitelné.
- **Komplikovanost podání žádosti o dotaci:** přestože se MŽP trvale snaží co nejvíce zjednodušit proces podání žádosti o dotaci, zejména pro nízkopříjmové a ohrožené skupiny vlastníků, může být i jednoduchý proces podání žádosti odrazující a může zapříčinit, že účast na dotačním programu bude nižší u nejcitlivějších skupin.

Riziko neúčasti na dotačních programech z důvodu existence těchto bariér je ještě větší u těch skupin, které jsou ohrožené nejvíce – samoživitelky, nízkopříjmové rodiny, domácnosti s invalidním důchodcem a seniorky nad 65 let žijící v jednočlenné domácnosti. Podle Trinomics (2025) je až 35 % obyvatel těchto skupin energeticky chudých.[1] Zároveň se dá předpokládat, že právě členové těchto skupin mají nejméně času a technických znalostí k tomu, aby učinili vhodná rozhodnutí při snižování energetické náročnosti svého obydlí.

V současné době je nastaven, a průběžně na základě zkušeností upravován, systém bezplatného technického a dotačního poradenství pro ohrožené vlastníky rodinných domů zajišťovaný Místními akčními skupinami (MAS), Energetickými konzultačními a informačními středisky (EKIS, M-EKIS a K-EKIS) v rámci programu Nová zelená úsporám (NZÚ) Light (včetně systému vzdělávání energetických poradců). Aktuálně probíhá Reforma poradenství financovaná z Národního plánu obnovy, která má za cíl nastavit komplexní poradenskou síť zaměřenou na zajištění dostupnosti

energetického poradenství pro širokou skupinu osob a institucí. V rámci této reformy je pamatováno i na poradenství pro cílovou skupinu majitelů rodinných domů, kteří potřebují podporu v procesu renovace (zahrnuje technické i dotační poradenství).

Systém počítá s řadou aktivit ve prospěch zranitelných domácností, stále však vyžaduje prvotní aktivitu na straně vlastníka rodinného domu, který poradce kontaktuje a projeví zájem o pomoc s posouzením vhodnosti konkrétních kroků v rámci renovace a zejména vyřízením žádosti o dotaci, či který se případně zúčastní semináře k energetickým úsporám.

Systém nepočítá s domácnostmi, které samy z různých důvodů aktivitu nevyvinou. Důvody jsou zejména nedostatek informací o možnostech renovací a nabídce dotačních programů u části zvláště zranitelných, kteří nesledují standardní kampaně a tradičním sdělovacím prostředkům nedůvěřují, nedostatek času a kapacit se o možnost zlepšit stav obydlí zajímat, nedůvěra v systém (a přesvědčení, že domácnost nemá možnost na podporu díky svým nízkým příjmům nebo celkové sociální situaci dosáhnout apod.). Tyto bariéry byly opakovaně zmiňovány a identifikovány jak v rámci tematických pracovních skupin pro přípravu Sociálního klimatického fondu (SKF), tak na participativním workshopu k energetické chudobě, který byl široce navštíven zástupci organizací (sociálních služeb a sociálních pracovníků samospráv) pracujících s cílovou skupinou zranitelných domácností.

K zacílení opatření ze SKF na všechny skupiny spadající do cílové skupiny zranitelných domácností je klíčové navázat na reformu poradenství a prodloužit v čase financování nastavených aktivit a zároveň rozšířit a doplnit poradenský systém o terénní formu, vzdělat v energetickém poradenství sociální služby (sociální a terénní pracovníky) poskytující podporu zvláště zranitelným domácnostem, a cílit na nově vznikající kontaktní místa pro bydlení.

V SKF je tak nastavován masivní systém informování, motivace a poradenství zaměřený na překonávání bariér na straně zvláště zranitelných skupin.

Specifickou podskupinou zranitelných domácností jsou osoby a rodiny potýkající se kromě energetické chudoby a nízké informovanosti o možnostech jejího řešení ještě s dalšími překážkami. Jde zejména o nízké kompetence, dlouhodobou nezaměstnanost, velmi nízké příjmy a extrémní chudobu často v kombinaci s nájemní formou bydlení (zejména u pronajímatelů, jejichž byznys model je postavený na maximalizaci zisku z nájmu, často hrazeného s příspěvím sociálních dávek, a zároveň minimalizaci investic do nemovitosti). Tyto domácnosti nemají možnost ovlivnit energetickou náročnost svého obydlí, často však mají vysoké náklady na energie z důvodu špatného stavu obývané nemovitosti, ale i jejího nevhodného užívání (vysoce energeticky náročné spotřebiče, nevhodný způsob vytápění/větrání, neudržovaná otopná soustava, špatné využívání zdroje vytápění apod.).

Pro snížení nákladů na energie u těchto domácností, či zamezení jejich neudržitelnému růstu po zavedení ETS2, je třeba pečlivě vyhodnotit příčiny problému a skrze dlouhodobou systematickou práci založenou na vztahu poradce/domácnost nastavit proces změn ve všech oblastech identifikovaných v konkrétním případě jako zdroj energetické chudoby.

[1] Trinomics používá odlišnou definici energetické chudoby, než je uvedeno v kapitole 1.4. Za energeticky chudou domácnost je považována domácnost, které: 1) výdaje jsou ve spodní polovině distribuční křivky, 2) výdaje za energie překračují dvojnásobek národního mediánu. Trinomics zároveň zohledňuje jen domácnosti, které v tuto chvíli vytápí svoje nemovitosti fosilními palivy.

Povaha, druh a velikost opatření nebo investic, jež mohou zahrnovat i opatření dodatečné technické podpory v souladu s čl. 11 odst. 4, přičemž se uvede, zda se jedná o nová opatření či investice či o opatření či investice stávající, jež mají být rozšířeny s podporou z fondu

Navrhované opatření navazuje na reformu poradenství spuštěnou v roce 2024 a financovanou ze zdrojů Národního plánu obnovy (NPO) a prodlužuje trvání klíčových aktivit v čase. Zároveň posiluje důraz na poradenství zaměřené na nejzranitelnější skupinu obyvatel ČR (nízkopříjmových vlastníků rodinných domů a bytů i nájemníků). Ze SKF bude po ukončení NPO nadále financováno školení energetických

poradců schopných vyhotovit tzv. renovační pas (zejména zástupci MAS a EKIS, kteří jsou následně registrováni pod Státním fondem životního prostředí (SFŽP)), i samotný náklad na poradenství a vyhotovení renovačního pasu pro zranitelné domácnosti, které chtějí čerpat podporu z programu NZÚ Light. Renovační pas bude sloužit ke zhodnocení stavu obývané nemovitosti a navržení postupných kroků směřujících ke snížení energetické náročnosti budovy. Renovační pas definuje seznam potřebných stavebně technických zásahů individuálně pro každou budovu včetně vhodného pořadí realizace jednotlivých kroků. Na základě doporučení uvedených v renovačním pasu bude možné volit rozsah renovace dle finančních možností vlastníka nemovitosti tak, aby na ně bylo možné v budoucnu navázat další fází renovace s cílem postupně dosáhnout maximálních energetických úspor. To přinese částečné řešení situace, kdy zranitelný vlastník rodinného domu není schopen financovat a zvládnout hloubkovou renovaci, je však schopen realizovat úsporná opatření po jednotlivých krocích.

SKF na NPO dále naváže ve financování seminářů pro zranitelné domácnosti v lokalitě jejich bydliště.

V případě zájmu o podporu z dotačního programu NZÚ (financované ze SKF) bude vytvoření renovačního pasu pro způsobilé žadatele dotováno z prostředků SKF. Přestože renovační pas není nákladově významnou položkou, může pro energeticky chudé a zranitelné jedince a domácnosti představovat symbolickou překážku v konečném rozhodnutí, zda zahájit renovaci vedoucí ke snížení energetické náročnosti vlastněné a obývané nemovitosti. Zároveň bude vlastníkům nemovitosti hrazeno i další návazné poradenství týkající se dalších možností, jak uspořít za energie (změna návyků, výměna spotřebičů a drobná úsporná opatření nevyžadující zásah do konstrukce nemovitosti), aby nebyli diskvalifikováni z realizace možných úspor ti, kteří z různých důvodů nebudou ani s dotační podporou schopni dosáhnout úspor skrze renovaci obývané nemovitosti (zejména půjde o nájemníky, ale může jít i o zranitelné majitele památkově chráněných objektů nebo majitele nemovitostí, jejichž renovace by byla z různých důvodů neúčelná nebo příliš nákladná i s využitím dotace).

Kromě vyškolení energetických poradců a následného financování renovačních pasů a energetického poradenství pro zranitelné domácnosti předpokládáme **rozvoj speciálního programu dlouhodobého poradenství pro zvláště zranitelné domácnosti, které vyžadují z důvodu kumulace problémů a nízkých kompetencí speciální podporu**. Program bude navazovat na inovativní projekt MPSV „Prevence energetické chudoby prostřednictvím edukačních, aktivizačních a motivačních nástrojů a systémových změn“, který je spolufinancován z Operačního programu Zaměstnanost+ (OPZ+), z výzvy na sociální inovace. Registrační číslo projektu je CZ.03.03.01/00/23_051/0004835. Aktuální projekt pracuje s modelem mikrotýmů (sociální/terénní pracovník zaměřený na komunikaci se zvláště zranitelnými domácnostmi a odborník na energetické úspory), kteří v konkrétním území cíleně vyhledávají domácnosti s nízkými příjmy a zároveň vysokými náklady na energie, které zároveň potřebují intenzivní, cílenou, dlouhodobou podporu založenou na důvěře z důvodu rozličných rizikových faktorů (vysoký nebo naopak nízký věk, nízké vzdělání, sociální vyloučení, diskriminace, dlouhodobá nezaměstnanost, nedůvěra v majoritní společnost apod.). Těmto domácnostem pak poskytuje dlouhodobou podporu a poradenství přímo v domácnosti.

Nad rámec osobního individuálního poradenství bude podpořen rozvoj webového rozhraní vznikajícího v rámci reformy poradenství a vznik IT nástroje (chatbot/mobilní aplikace), který bude zdarma k dispozici zranitelným domácnostem i (nejen) pracovníkům sociálních služeb zaměřujících se na podporu ohrožených skupin. Tento nástroj umožní skrze uživatelsky přívětivé a jednoduché rozhraní identifikovat příčiny vysoké spotřeby a vysokých nákladů na energie u konkrétních domácností a navrhne možné kroky vedoucí ke snížení spotřeby a nákladů.

Rovněž počítáme s podporou zapojování domácností do sdílení energií, zejména formou podpory pro existující nebo vznikající energetická společenství v eliminaci překážek a identifikaci a řešení rizik spojených se zapojováním zranitelných domácností do těchto společenství. Podpora bude poskytnuta zejména na uhrazení nákladů na nutnou rekonstrukci rozvodů vyžadovanou k výměně elektroměru za průběhový, uhrazení vstupního poplatku zranitelné domácnosti při vstupu do energetického společenství. Zvažována je dotační podpora vytvoření analýzy zapojení zranitelných domácností, či dotace na podporu vzniku energetických společenství (náklady na dokumentaci) specificky se zaměřující na nastavení všestranně výhodného modelu integrace zranitelných domácností či vznik garančního fondu na krátkodobou překlenovací úhradu dluhu zranitelné domácnosti vůči energetickému společenství.

Podrobné informace o cíli opatření nebo investic a o tom, na koho nebo na co se zaměřují; vysvětlení způsobu, jakým by opatření a investice účinně přispěly k dosažení cílů fondu v rámci celkového uspořádání relevantních politik členského státu a jakým sníží závislost na fosilních palivech

Smyslem investice je podpořit energeticky chudé a zranitelné domácnosti ve volbě a realizaci vhodných úsporných opatření, nejen formou dotace na investiční náklady spojené s renovací nemovitosti. Pro úspěšný přechod na udržitelnější hospodaření s energiemi, výměnu zdrojů energie za ekologičtější a efektivnější a zvýšení energetické účinnosti budov užívaných k bydlení je třeba doplnit v případě zranitelných domácností podporu o cílené, dostupné a bezplatné poradenství (včetně dotačního) přímo v místě bydliště, zprostředkování kontaktu s energetickým specialistou, který vypracuje renovační pas budovy, případně poskytne energetické poradenství na základní úrovni. Energeticky chudé a zranitelné domácnosti tak získají přímý přístup ke konkrétním informacím o jimi obývaných nemovitostech včetně informací o konkrétním postupu, jak snížit energetickou náročnost budovy, či se zapojit do využívání obnovitelných zdrojů energie. Domácnosti skrze vyškolené poradce, kteří budou nejen schopni poskytnout odborné informace, ale zejména poskytnout konkrétní srozumitelné poradenství a podporu s vyřízením dotace na navržené investice, získají možnost zapojit se aktivně do procesu zelené transformace, snížit svoje účty za energie a závislost na fosilních palivech.

Záměrem investice je rovněž pokračovat v podpoře školení odborníků, kteří poskytují široce dostupné energetické poradenství, poskytování bezplatných seminářů pro cílovou skupinu, individuálního poradenství v místě bydliště a vypracování renovačních pasů pro majitele rodinných domů.

Pro zvlášť zranitelné domácnosti (viz výše) bude k dispozici dlouhodobé poradenství a podpora, která přispěje k drobným úpravám a změnám umožňujícím jednak snížit spotřebu a tím i účty za energie, jednak podpoří domácnosti v zapojení do společnosti, a tím pomůže předcházet vyloučení části obyvatel v důsledku nedostatku zdrojů v procesu nutných změn.

V neposlední řadě pomůže investice vytvořením a rozvojem IT nástrojů a rozhraní (web, chatbot/mobilní aplikace k dlouhodobé dostupnosti podpory pro osoby z cílové skupiny a zapojení sociálních pracovníků, poradců a dalších odborníků do prevence a snižování energetické chudoby.

V rámci opatření bude podpořeno zapojování zranitelných domácností do sdílení energie (energetické komunity/společenství), což povede k nižší závislosti zranitelných domácností na fosilních palivech a umožní přístup k energii z čistých zdrojů i domácnostem, které nemají možnost pořídit si vlastní čisté zdroje energie.

Popis způsobu, jakým se opatření nebo investice provádějí (prováděcí prostředky) s odkazem na správní kapacity členských států na celostátní a případně i na regionální a místní úrovni, s vysvětlením, jak bude zajištěno včasné použití prostředků a jejich případné nasměrování na nižší než celostátní úroveň

Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí bude implementovat danou investici prostřednictvím vyhlášení výzev na centrální úrovni. Kapacity na administraci daných výzev budou pokryty v rámci složky technická pomoc.

Vysvětlení způsobu, jakým budou opatření nebo investice v příslušných případech usilovat o řešení problematiky genderové nerovnosti

Vzhledem k tomu, že mezi největší skupiny mezi zranitelnými domácnostmi patří jednočlenné seniorské domácnosti a rodiče samoživitele, v nichž v obou případech v kontextu ČR převažují ženy, lze dovozovat, že častěji bude poradenství poskytováno ženám. V rámci poradenství bude možné cílit také na odstranění předsudků vůči ženám (v české společnosti často považovaným za málo technicky zdatné) a nerovností v přístupu ke znalostem a informacím (poradenství bude poskytováno mimo jiné lokálními sociálními službami, které častěji v domácnosti pracují se ženami).

Harmonogram opatření nebo investic; (harmonogram pro postupné snižování uvedené podpory v případě podpory týkající se nízkoemisních vozidel)

Vyhlášení prvních výzev na školení energetických poradců, poskytování poradenství i projekty pro dlouhodobé poradenství předpokládáme ve Q3/2026. Realizaci ostatních aktivit předpokládáme po celou dobu trvání SKF. Prostředky na projekty dlouhodobého poradenství budou tříleté, realizované na základě žádostí podaných do průběžné výzvy. Předpokládáme postupný růst realizovaných projektů, poslední projekty budou zahájeny v Q2/2029.

2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“

Informace o tom, jakým způsobem opatření a investice zahrnuté do složky dosahují souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852. Komise poskytne technické pokyny podle čl. 6 odst. 5 tohoto nařízení.

Investice je navržena v souladu s Oznámení Komise – Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Sociálním klimatickém fondu (C/2025/1596). Za dodržení DNSH podmínek odpovídá implementační orgán dané investice.

Obsah investice naplňuje parametry:

- Přílohy 1 Tabulka 1 Činnosti a aktiva B1 Osvětová činnost (bez dalšího dokazování DNSH),
- Přílohy 1 Tabulka 2 Činnosti a aktiva E14 Činnosti a aktiva související s poskytováním informací, vzděláváním, zvyšováním povědomí a poradenstvím atd. (bez dalšího dokazování DNSH),
- Přílohy 1 Tabulka 2 Činnosti a aktiva E12 Instalace technologie umožňující připojení k inteligentní síti a sdílení energie (např. inteligentní měřiče, systémy hospodaření s energií) pro domácnosti a mikropodniky (bez dalšího dokazování DNSH).

2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram

Následující informace o každém milníku a cíli, které budou odrážet pokrok při provádění opatření a investic této složky:

Milník: C1.D.I5.1 Vyhlášení výzvy k podávání žádostí na vzdělávání energetických poradců

Popis

Vyhlášení výzvy na webových stránkách SFŽP.

Milník: C1.D.I5.2 Vyhlášení výzvy na realizaci individuálního poradenství a zpracování renovačních pasů

Popis

Vyhlášení výzvy na webových stránkách SFŽP.

Milník: C1.D.I5.3 Vyhlášení výzvy na projekty dlouhodobého poradenství pro zvláště zranitelné domácnosti

Popis

Vyhlášení výzvy na webových stránkách SFŽP.

Milník: C1.D.I5.4 Vyhlášení výzvy na realizaci lokálních seminářů

Popis

Vyhlášení výzvy na webových stránkách SFŽP.

Cíl: C1.D.I5.S1 Počet vyškolených energetických poradců

Popis

Počet osob z řad sítí poradců, sociálních pracovníků, zaměstnanců kontaktních míst pro bydlení a dalších, kteří úspěšně dokončí kurz školení energetického poradce v rámci systému MŽP.

Cíl: C1.D.I5.S2 Počet poskytnutých hodin poradenství

Popis

Počet hodin energetického poradenství, které je poskytnuto klientům z cílové skupiny. Zahrnuje individuální energetické poradenství realizované na kontaktních a poradenských místech i poradenství realizované přímo v místě bydliště zranitelné domácnosti.

Cíl: C1.D.I5.S4 Počet vytvořených renovačních pasů

Popis

Počet renovačních pasů, které jsou vytvořeny pro cílovou skupinu.

Cíl: C1.D.I5.S5 Počet podpořených domácností v dlouhodobém modelu poradenství

Popis

Počet domácností, které byly podpořeny v rámci projektů dlouhodobého poradenství zaměřeného na energetické úspory zvláště zranitelných skupin.

Cíl: C1.D.I5.S7 Mobilní aplikace/chatbot pro využití sociálními službami a zranitelnými domácnostmi

Popis

Vznikne a bude dána do užívání mobilní aplikace/chatbot, který bude dostupný bezplatně pro pracovníky nestátních neziskových organizací podporujících zranitelné domácnosti (sociální služby nabízející podporu rodinám se zaměstnáním, bydlením, sociálními dávkami, vzděláváním dětí apod. nevěnující se přímo energetickému poradenství) a pro zranitelné domácnosti.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C1.D.I5.1.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy k podávání žádostí na vzdělávání energetických poradců				2026	Q2
C1.D.I5.2.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy na realizaci individuálního poradenství a zpracování renovačních pasů				2026	Q2
C1.D.I5.3.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy na projekty dlouhodobého poradenství pro zvlášť zranitelné domácnosti				2026	Q2
C1.D.I5.4.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy na realizaci lokálních seminářů				2026	Q2
C1.D.I5.S1.2027Q4	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	0,00	200,00	2027	Q4
C1.D.I5.S1.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	200,00	600,00	2029	Q4

C1.D.I5.S1.2031Q4	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	600,00	1 000,00	2031	Q4
C1.D.I5.S1.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	1 000,00	1 200,00	2032	Q2
C1.D.I5.S2.2027Q4	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	0,00	6 000,00	2027	Q4
C1.D.I5.S2.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	6 000,00	19 000,00	2029	Q4
C1.D.I5.S2.2031Q4	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	19 000,00	39 000,00	2031	Q4
C1.D.I5.S2.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	39 000,00	46 500,00	2032	Q2
C1.D.I5.S4.2027Q4	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	0,00	5 000,00	2027	Q4
C1.D.I5.S4.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	5 000,00	16 000,00	2029	Q4
C1.D.I5.S4.2031Q4	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	16 000,00	27 000,00	2031	Q4
C1.D.I5.S4.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	27 000,00	38 800,00	2032	Q2
C1.D.I5.S5.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet podpořených domácností v dlouhodobém modelu poradenství	Počet domácností	0,00	11 000,00	2029	Q4
C1.D.I5.S5.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet podpořených domácností v	Počet domácností	11 000,00	22 000,00	2032	Q2

			dlouhodobém modelu poradenství					
C1.D.I5.S7.2032Q2	C1.D.I5	T	Mobilní aplikace/chatbot pro využití sociálními službami a zranitelnými domácnostmi	Mobilní aplikace/chatbot	0,00	1,00	2032	Q2

Proč byl(y) konkrétní milník(y) nebo cíl(e) zvolen(y)

Zvolené cíle pomohou sledovat velikost zasažené cílové skupiny (skrže počty osob podpořených v rámci seminářů a dlouhodobé poradenství pro zvlášť zranitelné domácnosti), počet hodin dodané podpory těmto domácnostem, počet domácností, kterým renovační pas pomůže odstranit vstupní bariéru pro efektivní energeticky úsporné renovace a které tak mohou postupně významně snížit energetickou náročnost svého bydlení.

Co daný milník (dané milníky) nebo ukazatel(e)/cíl(e) měří

Počet podpořených zranitelných domácností, navýšení kapacit a zajištění udržitelnosti dostupného poradenství a rozsah poskytnuté podpory.

Jaké metodiky a zdroje budou použity a jak bude řádné dosažení milníku/milníků nebo cíle/cílů objektivně ověřováno

Seznam vyškolených energetických poradců (evidovaných v databázi SFŽP).
Doložení podpořených renovačních pasů (seznam/záznam v databázi).
Rozsah poskytovaného individuálního poradenství (jednorázové energetické i dlouhodobé nízkoprahové) bude poskytovatel vykazovat skrze interní evidenci (klientskou databázi).
Prezenční listiny a fotodokumentace z realizovaných seminářů.
Existující funkční webové rozhraní a aplikace/chatbot dle zadaných požadavků.
U podpory zapojování zranitelných domácností do energetických společenství seznam členů s označením zranitelných domácností, příp. doklad o započtení uhrazení nákladů, které byly v rámci investice financovány a doložení, že byly započteny/využity ve prospěch zranitelného člena ES/domácnosti zapojené do sdílení energií.

Jaké je východisko (počáteční bod) a jaká je úroveň nebo konkrétní bod, jichž má být dosaženo (pouze pro ukazatele/cíle)

Viz tabulka níže.

Do kdy bude dosaženo konečného milníku (konečných milníků) nebo cíle (cílů) (čtvrtletí a rok)

Viz tabulka níže.

Kdo a který orgán bude pověřen prováděním, měřením a podáváním zpráv

Implementační orgán Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se zprostředkujícím subjektem implementace Státním fondem životního prostředí. Více popsáno v podkapitole 4.1 Monitorování a provádění plánu.

2.1.2.1.4. Financování a náklady

Informace a vysvětlení k odhadovaným celkovým nákladům složky a za každé opatření a za každou investici, podepřené odpovídajícím odůvodněním, včetně:

Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů

V případě aktivit navazujících na již běžící programy a výzvy (NPO, projekt OPZ+) budou konkrétní jednotkové náklady vypočteny na základě dat a zkušeností získaných při realizaci, dále na základě cen obvyklých na trhu (realizace zakázek na tvorbu IT nástrojů obdobného rozsahu a s podobnými funkcemi), s ohledem na obvyklé mzdové náklady a odměny za odborné a poradenské služby (zejm. u renovačního pasu se zohledněním zapojení všech potřebných odborníků).

Orientační komplexní harmonogram, v kterém by tyto očekávané náklady měly nastat

Rovnoměrné čerpání po celé období. V prvním roce očekáváme nižší čerpání.

Informace o příspěvku členského státu k celkovým nákladům opatření a investice

Národní příspěvek bude 25 %.

Jakékoli informace o tom, jaké financování z jiných nástrojů Unie je nebo by mohlo být plánováno v souvislosti se stejným opatřením/investicí

U některých aktivit navazuje na financování z NPO, nepředpokládáme však souběh financování, stejně tak u návaznosti na realizovaný projekt Prevence energetické chudoby plánujeme navázat v čase a rozšířit aktivitu, souběh obou zdrojů financování nepředpokládáme.

Jakékoli informace o plánovaném financování ze soukromých zdrojů a v relevantních případech o cílové úrovni pákového efektu

N/A

v nutných případech odůvodnění věrohodnosti a přiměřenosti odhadovaných nákladů, v případě potřeby s přihlédnutím k vnitrostátním specifikům

Viz výše (Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů).

--

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C1.D.15	Poradenství	1. 1. 2026	30. 6. 2032	80 000 000	4 000 000	11 200 000	16 000 000	16 000 000	13 600 000	11 200 000	8 000 000

2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím veřejných nebo soukromých subjektů jiných než zranitelných domácností, zranitelných mikropodniků či zranitelných uživatelů dopravy, vysvětlení toho, jaká opatření nebo investice tyto subjekty přijmou a jakým způsobem budou tato opatření a investice v konečném důsledku ku prospěchu zranitelným domácnostem, zranitelným mikropodnikům a zranitelným uživatelům dopravy.

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím finančních zprostředkovatelů, popis opatření, která členský stát hodlá přijmout k zajištění toho, aby finanční zprostředkovatelé přenesli veškeré přínosy na konečné příjemce.

Přestože jsou renovační pasy a poradenské služby hrazeny pouze žadatelům z cílové skupiny, energetičtí poradci nejsou dedikováni pouze pro cílovou skupinu. Vyškolený poradce tak může poskytovat za úplaty poradenství i osobám mimo cílovou skupinu. Pokud získá k činnosti oprávnění, nelze toto omezit pouze na dotované poradenství pro cílovou skupinu.

U IT nástroje je rovněž zřejmé, že je budou moci využívat i osoby mimo cílovou skupinu, navržen však bude tak, aby vyhovoval zejména osobám z cílové skupiny.

2.1.2.1.6. Adicionalita

Vysvětlení a odůvodnění toho, jakým způsobem jsou nové nebo stávající opatření nebo investice doplňkové a že nenahrazují opakované výdaje z vnitrostátního rozpočtu, v souladu s čl. 13 odst. 2, přičemž je třeba podat takové vysvětlení i v souvislosti s opatřeními a investicemi zahrnutými do plánu podle čl. 4 odst. 5.

Žádnou aktivitu financovanou v rámci investice ze SKF neplánujeme financovat z jiných zdrojů státního rozpočtu ani EU.

2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu

Vysvětlení, zda podpora opatření nebo investice i) nebude představovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, ii) bude financována na základě existujícího režimu státní podpory spadajícího do působnosti nařízení o blokových výjimkách, zejména obecného nařízení o blokových výjimkách, nebo schválena rozhodnutím Komise o státní podpoře (s uvedením referenčního čísla tohoto režimu (SA.nnnnn) nebo iii) povede k novému opatření státní podpory, vysvětlení, zda bude splňovat podmínky nařízení o blokových výjimkách, například obecné nařízení o blokových výjimkách (s uvedením jeho článku), iv) je v souladu s nařízením o podpoře de minimis, v) vyžaduje oznámení státní podpory, v němž se uvede, kdy členský stát hodlá Komisi předběžně oznámit nebo oznámit plánovanou podporu opatření nebo investice a použitelný nástroj státní podpory zajišťující její slučitelnost s vnitřním trhem.

2.1.3. Odhad celkových nákladů složky C1

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investic pro složku

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C1.A.II	Renovace rodinných domů vlastněných a obývaných zranitelnými domácnostmi	1. 1. 2026	30. 6. 2032	640 000 000	32 000 000	89 600 000	128 000 000	128 000 000	108 800 000	89 600 000	64 000 000
C1.A.I4	Renovace bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi	1. 1. 2026	30. 6. 2032	280 000 000	14 000 000	39 200 000	56 000 000	56 000 000	47 600 000	39 200 000	28 000 000
C1.B.I2	Výstavba dostupného nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti	1. 1. 2026	30. 6. 2032	560 000 000	28 000 000	78 400 000	112 000 000	112 000 000	95 200 000	78 400 000	56 000 000
C1.B.I3	Transformace ubytoven obývaných zranitelnými domácnostmi	1. 1. 2026	30. 6. 2032	80 000 000	0	400 000	1 200 000	4 000 000	17 600 000	30 400 000	26 400 000
C1.D.I5	Poradenství	1. 1. 2026	30. 6. 2032	80 000 000	4 000 000	11 200 000	16 000 000	16 000 000	13 600 000	11 200 000	8 000 000
CELKEM				1 640 000 000	78 000 000	218 800 000	313 200 000	316 000 000	282 800 000	248 800 000	182 400 000

Tabulka s informacemi o financování složky

CELKEM	Příspěvek ze Sociálního klimatického fondu	Zdroje převedené z programů ve sdíleném řízení	Vnitrostátní veřejný příspěvek	Podíl vnitrostátního příspěvku (= vnitrostátní veřejné / celkem)
1 640 000 000	1 230 000 000	0	410 000 000	25,0000%

2.1.4. Milníky a cíle složky C1

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro složku

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C1.A.II.1.2026Q3	C1.A.II	M	Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí				2026	Q3
C1.A.II.S1.2028Q4	C1.A.II	T	Počet podpořených projektů	Počet podpořených projektů	0,00	12 416,00	2028	Q4
C1.A.II.S1.2030Q4	C1.A.II	T	Počet podpořených projektů	Počet podpořených projektů	12 416,00	26 384,00	2030	Q4
C1.A.II.S1.2032Q2	C1.A.II	T	Počet podpořených projektů	Počet podpořených projektů	26 384,00	38 800,00	2032	Q2
C1.A.I4.1.2026Q3	C1.A.I4	M	Vyhlášení výzvy				2026	Q3
C1.A.I4.S1.2027Q4	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	0,00	4 100,00	2027	Q4
C1.A.I4.S1.2029Q4	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	4 100,00	12 300,00	2029	Q4
C1.A.I4.S1.2031Q4	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	12 300,00	19 000,00	2031	Q4
C1.A.I4.S1.2032Q2	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	19 000,00	20 500,00	2032	Q2
C1.A.I4.S2.2027Q4	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	0,00	2 382,00	2027	Q4

C1.A.I4.S2.2029Q4	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	2 382,00	7 146,00	2029	Q4
C1.A.I4.S2.2031Q4	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	7 146,00	12 700,00	2031	Q4
C1.A.I4.S2.2032Q2	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	12 700,00	15 880,00	2032	Q2
C1.B.I2.1.2026Q2	C1.B.I2	M	Usnesení vlády ČR s novými pravidly programu Dostupné nájemní bydlení				2026	Q2
C1.B.I2.S1.2032Q2	C1.B.I2	T	Počet podpořených nízkoenergetických dostupných bytů	Počet bytů	0,00	3 465,00	2032	Q2
C1.B.I2.S2.2032Q2	C1.B.I2	T	Počet konzultovaných projektů k investičním záměrům	Počet projektů	0,00	540,00	2032	Q2
C1.B.I3.1.2027Q2	C1.B.I3	M	Vyhlášení výzvy k podávání projektů “Akvizice a relokace”				2027	Q2
C1.B.I3.2.2029Q2	C1.B.I3	M	Vyhlášení výzvy k podávání projektů “Renovace/ Demolice/Výstavba”				2029	Q2
C1.B.I3.I3.2032Q2	C1.B.I3	T	Počet zranitelných domácností, které využily alespoň jedno strukturální opatření ke snížení svých emisí v odvětví budov	Počet domácností	0,00	500,00	2032	Q2
C1.B.I3.S1.2032Q2	C1.B.I3	T	Vykoupené energeticky neúsporné objekty využívané na	Počet budov	0,00	30,00	2032	Q2

			paralelním/segregovaném trhu bydlení					
C1.B.I3.S2.2032Q2	C1.B.I3	T	Zahájena rekonstrukce energeticky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu	Počet budov	0,00	10,00	2032	Q2
C1.B.I3.S3.2032Q2	C1.B.I3	T	Demolice energetiky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu bydlení	Počet budov	0,00	20,00	2032	Q2
C1.B.I3.S4.2032Q2	C1.B.I3	T	Zahájena výstavba objektů s energeticky úspornými byty	Počet budov	0,00	10,00	2032	Q2
C1.B.I3.S5.2032Q2	C1.B.I3	T	Agentura pro sociální začleňování poskytne komplexní podporu obcím, které podají úspěšné projekty	Počet podaných žádostí o podporu	0,00	30,00	2032	Q2
C1.D.I5.1.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy k podávání žádostí na vzdělávání energetických poradců				2026	Q2
C1.D.I5.2.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy na realizaci individuálního poradenství a zpracování renovačních pasů				2026	Q2
C1.D.I5.3.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy na projekty dlouhodobého poradenství pro zvlášť zranitelné domácnosti				2026	Q2

C1.D.I5.4.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy na realizaci lokálních seminářů				2026	Q2
C1.D.I5.S1.2027Q4	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	0,00	200,00	2027	Q4
C1.D.I5.S1.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	200,00	600,00	2029	Q4
C1.D.I5.S1.2031Q4	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	600,00	1 000,00	2031	Q4
C1.D.I5.S1.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	1 000,00	1 200,00	2032	Q2
C1.D.I5.S2.2027Q4	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	0,00	6 000,00	2027	Q4
C1.D.I5.S2.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	6 000,00	19 000,00	2029	Q4
C1.D.I5.S2.2031Q4	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	19 000,00	39 000,00	2031	Q4
C1.D.I5.S2.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	39 000,00	46 500,00	2032	Q2
C1.D.I5.S4.2027Q4	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	0,00	5 000,00	2027	Q4
C1.D.I5.S4.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	5 000,00	16 000,00	2029	Q4
C1.D.I5.S4.2031Q4	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	16 000,00	27 000,00	2031	Q4
C1.D.I5.S4.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	27 000,00	38 800,00	2032	Q2

C1.D.I5.S5.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet podpořených domácností v dlouhodobém modelu poradenství	Počet domácností	0,00	11 000,00	2029	Q4
C1.D.I5.S5.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet podpořených domácností v dlouhodobém modelu poradenství	Počet domácností	11 000,00	22 000,00	2032	Q2
C1.D.I5.S7.2032Q2	C1.D.I5	T	Mobilní aplikace/chatbot pro využití sociálními službami a zranitelnými domácnostmi	Mobilní aplikace/chatbot	0,00	1,00	2032	Q2

2.1.5. Scénář v případě pozdějšího spuštění systému obchodování s emisemi

Popis a vyčíslení nezbytných úprav opatření, investic, milníků, cílů, částky příspěvku členského státu a jakýchkoli dalších relevantních prvků plánu vyplývajících z odkladu spuštění systému obchodování s emisemi zřízeného podle kapitoly IVa směrnice 2003/87/ES v souladu s článkem 30k uvedené směrnice.

Samostatná verze souhrnného rámečku, tabulky milníků, cílů a harmonogramu a tabulky odhadovaných nákladů.

Při odložení ETS2 o rok budou dané investice zachovány a jejich podoba se nemění, pouze se snižuje celková alokace, a tedy se poměrově snižují i jednotlivé cíle. Alokace na dané investice bude snížena poměrově k nově dostupné alokaci SKF.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro složku

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C1.A.II.1.2026Q3	C1.A.II	M	Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí				2026	Q3
C1.A.II.S1.2028Q4	C1.A.II	T	Počet podpořených projektů	Počet podpořených projektů	0,00	10 426,00	2028	Q4
C1.A.II.S1.2030Q4	C1.A.II	T	Počet podpořených projektů	Počet podpořených projektů	10 426,00	22 155,00	2030	Q4
C1.A.II.S1.2032Q2	C1.A.II	T	Počet podpořených projektů	Počet podpořených projektů	22 155,00	32 580,00	2032	Q2
C1.A.I4.1.2026Q3	C1.A.I4	M	Vyhlášení výzvy				2026	Q3
C1.A.I4.S1.2027Q4	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	0,00	3 443,00	2027	Q4
C1.A.I4.S1.2029Q4	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	3 443,00	10 328,00	2029	Q4
C1.A.I4.S1.2031Q4	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	10 328,00	15 954,00	2031	Q4
C1.A.I4.S1.2032Q2	C1.A.I4	T	Počet podpořených bytových jednotek	Počet podpořených bytových jednotek	15 954,00	17 214,00	2032	Q2
C1.A.I4.S2.2027Q4	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	0,00	2 000,00	2027	Q4
C1.A.I4.S2.2029Q4	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	2 000,00	6 000,00	2029	Q4

C1.A.I4.S2.2031Q4	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	6 000,00	10 664,00	2031	Q4
C1.A.I4.S2.2032Q2	C1.A.I4	T	Počet poskytnutých dotačních bonusů	Počet poskytnutých dotačních bonusů	10 664,00	13 334,00	2032	Q2
C1.B.I2.1.2026Q2	C1.B.I2	M	Usnesení vlády ČR s novými pravidly programu Dostupné nájemní bydlení				2026	Q2
C1.B.I2.S1.2032Q4	C1.B.I2	T	Počet podpořených nízkoenergetických dostupných bytů	Počet bytů	0,00	2 910,00	2032	Q4
C1.B.I2.S2.2032Q4	C1.B.I2	T	Počet konzultovaných projektů k investičním záměrům	Počet projektů	0,00	453,00	2032	Q4
C1.B.I3.1.2027Q2	C1.B.I3	M	Vyhlášení výzvy k podávání projektů “Akvizice a relokační”				2027	Q2
C1.B.I3.2.2029Q2	C1.B.I3	M	Vyhlášení výzvy k podávání projektů “Renovace/ Demolice/Výstavba”				2029	Q2
C1.B.I3.I3.2032Q2	C1.B.I3	T	Počet zranitelných domácností, které využily alespoň jedno strukturální opatření ke snížení svých emisí v odvětví budov	Počet domácností	0,00	420,00	2032	Q2
C1.B.I3.S1.2032Q2	C1.B.I3	T	Vykoupené energeticky neúsporné objekty využívané na paralelním/segregovaném trhu bydlení	Počet budov	0,00	25,00	2032	Q2

C1.B.I3.S2.2032Q2	C1.B.I3	T	Zahájena rekonstrukce energeticky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu	Počet budov	0,00	8,00	2032	Q2
C1.B.I3.S3.2032Q2	C1.B.I3	T	Demolice energetiky neúsporných objektů využívaných na paralelním/segregovaném trhu bydlení	Počet budov	0,00	17,00	2032	Q2
C1.B.I3.S4.2032Q2	C1.B.I3	T	Zahájena výstavba objektů s energeticky úspornými byty	Počet budov	0,00	8,00	2032	Q2
C1.B.I3.S5.2032Q2	C1.B.I3	T	Agentura pro sociální začleňování poskytne komplexní podporu obcím, které podají úspěšné projekty	Počet podaných žádostí o podporu	0,00	25,00	2032	Q2
C1.D.I5.1.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy k podávání žádostí na vzdělávání energetických poradců				2026	Q2
C1.D.I5.2.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy na realizaci individuálního poradenství a zpracování renovačních pasů				2026	Q2
C1.D.I5.3.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy na projekty dlouhodobého poradenství pro zvlášť zranitelné domácnosti				2026	Q2
C1.D.I5.4.2026Q2	C1.D.I5	M	Vyhlášení výzvy na realizaci lokálních seminářů				2026	Q2

C1.D.I5.S1.2027Q4	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	0,00	168,00	2027	Q4
C1.D.I5.S1.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	168,00	504,00	2029	Q4
C1.D.I5.S1.2031Q4	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	504,00	840,00	2031	Q4
C1.D.I5.S1.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet vyškolených energetických poradců	Počet osob	840,00	1 008,00	2032	Q2
C1.D.I5.S2.2027Q4	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	0,00	5 038,00	2027	Q4
C1.D.I5.S2.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	5 038,00	15 954,00	2029	Q4
C1.D.I5.S2.2031Q4	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	15 954,00	32 748,00	2031	Q4
C1.D.I5.S2.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet poskytnutých hodin poradenství	Počet hodin	32 748,00	39 046,00	2032	Q2
C1.D.I5.S4.2027Q4	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	0,00	4 199,00	2027	Q4
C1.D.I5.S4.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	4 199,00	13 435,00	2029	Q4
C1.D.I5.S4.2031Q4	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	13 435,00	22 672,00	2031	Q4
C1.D.I5.S4.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet vytvořených renovačních pasů	Počet renovačních pasů	22 672,00	32 580,00	2032	Q2
C1.D.I5.S5.2029Q4	C1.D.I5	T	Počet podpořených domácností v dlouhodobém modelu poradenství	Počet domácností	0,00	9 237,00	2029	Q4

C1.D.I5.S5.2032Q2	C1.D.I5	T	Počet podpořených domácností v dlouhodobém modelu poradenství	Počet domácností	9 237,00	18 473,00	2032	Q2
C1.D.I5.S7.2032Q2	C1.D.I5	T	Mobilní aplikace/chatbot pro využití sociálními službami a zranitelnými domácnostmi	Mobilní aplikace/chatbot	0,00	1,00	2032	Q2

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech akcí pro složku

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C1.A.I1	Renovace rodinných domů vlastních a obývaných zranitelnými domácnostmi	1. 1. 2026	30. 6. 2032	537 397 100	26 869 855	75 235 594	107 479 420	107 479 420	91 357 507	75 235 594	53 739 710
C1.A.I4	Renovace bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi	1. 1. 2026	30. 6. 2032	235 111 230	11 755 562	32 915 572	47 022 246	47 022 246	39 968 909	32 915 572	23 511 123
C1.B.I2	Výstavba dostupného nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti	1. 1. 2026	30. 6. 2032	470 222 464	23 511 123	65 831 145	94 044 493	94 044 493	79 937 819	65 831 145	47 022 246
C1.B.I3	Transformace ubytoven obývaných zranitelnými domácnostmi	1. 1. 2026	30. 6. 2032	67 174 637	0	335 873	1 007 620	3 358 732	14 778 420	25 526 362	22 167 630
C1.D.I5	Poradenství	1. 1. 2026	30. 6. 2032	67 174 638	3 358 732	9 404 449	13 434 928	13 434 928	11 419 688	9 404 449	6 717 464
CELKEM				1 377 080 069	65 495 272	183 722 633	262 988 707	265 339 819	237 462 343	208 913 122	153 158 173

Tabulka s informacemi o financování složky

CELKEM	Příspěvek ze Sociálního klimatického fondu	Zdroje převedené z programů ve sdíleném řízení	Vnitrostátní veřejný příspěvek	Podíl vnitrostátního příspěvku (= vnitrostátní veřejné / celkem)
1 377 080 069	1 032 810 052	0	344 270 017	25,0000%

2.1. SLOŽKA: C2 - Odvětví silniční dopravy

2.1.1. Popis složky (souhrnný rámeček)

Oblast intervence: Odvětví silniční dopravy

Cíl:

Investice v oblasti dopravy pomohou snížit počet zranitelných uživatelů dopravy a dopravně chudých jednotlivců a domácností. V kontextu České republiky jde zejména o obyvatele oblastí nedostatečně obslužených adekvátní veřejnou dopravou, kteří jsou v důsledku odkázáni na využívání osobního auta a často mají snížený přístup k základním nezbytným službám. Navržené investice podpoří rozvoj přístupné, finančně dostupné a flexibilní veřejné dopravy a tím přispějí ke zlepšení dopravní obslužnosti území, zpřístupní dopravu a služby všem obyvatelům a sníží závislost jednotlivců i domácností na osobních autech.

Opatření a investice:

1. Integrované projekty poptávkové dopravy doplňující existující linky veřejné dopravy
2. Nákup bezemisních vozidel veřejné dopravy

Odhadované celkové náklady EUR 400 000 000 z toho

Požadované náklady, které mají být hrazeny z fondu: EUR 300 000 000

Náklady, které mají být hrazeny ze zdrojů převedených z programů ve sdíleném řízení (např. ESF+, EFRR atd.): EUR 0

Náklady, které mají být hrazeny z příspěvku členského státu: EUR 100 000 000

2.1.2. Popis opatření a investic v rámci složky

2.1.2.1. Opatření/investice: 1: Integrované projekty poptávkové dopravy doplňující existující linky veřejné dopravy

Oblast intervence: Art.8.1.(g) - Motivovat k využívání cenově dostupné a přístupné veřejné dopravy a podporovat soukromé a veřejné subjekty, včetně družstev, při rozvoji a poskytování udržitelné mobility jako služby, sdílených služeb mobility a možností aktivní mobility

2.1.2.1.1. Popis opatření/investice

Jasná a fakticky podložená analýza stávajících výzev a způsobu, jakým je opatření a investice řeší

Pro Českou republiku je typická fragmentovaná sídelní struktura (více viz odůvodnění definice dopravní chudoby v podkapitole 1.4 Definice). Velký počet sídel s sebou nese časté problémy s dostupností některých služeb v místě bydliště a nutnost dojíždět za prací, vzděláváním, k lékaři či na nákupy. V řídce osídlených oblastech není mnohdy ekonomicky efektivní provozovat standardní veřejnou hromadnou dopravu v dostatečně častých intervalech. Domácnosti s komplexnějšími dopravními potřebami (zejména rodiny s dětmi) jsou pak odkázány na automobil. Je proto potřeba poskytnout obyvatelům těchto špatně dostupných oblastí bezemisní alternativy, které jim umožní se flexibilně dopravovat za službami. Existence flexibilních ekonomicky příznivých alternativ k osobním automobilům poháněným fosilními palivy je klíčovým krokem, jak obyvatele odlehlých regionů a menších obcí motivovat k přesunu do ekologicky šetrnějších a udržitelnějších forem dopravy.

Struktura stávajícího systému veřejné dopravy (kapacita autobusů, počet spojů a jízdní řády) není v některých oblastech vhodná pro službu reagující na měnící se poptávku různých skupin obyvatelstva (pracující dospělí, samostatně výdělečně činní, žáci a studenti, senioři, nezaměstnaní atd.). Poptávková doprava jako doplňkový prvek obvyklé služby veřejné dopravy v těchto oblastech je proto považována za investici, která bude efektivně reagovat na potřeby již nyní dopravně chudých domácností i domácností ohrožených dopravní chudobou v důsledku zavedení ETS2. Cílem poptávkové dopravy je poskytnout obyvatelům žijícím v oblastech nedostatečně obslužených veřejnou dopravou možnost objednat si jízdu v čase a místě podle aktuální potřeby. Očekává se, že poptávková doprava tak vyplní mezeru ve veřejné dopravní obslužnosti těchto oblastí.

Odhaduje se, že největší část obyvatelstva ohroženého dopravní chudobou, a zvláště ohroženého zavedením ETS2, žije v řídce osídlených oblastech, kde je 12 % obyvatelstva považováno za ohrožené i bez zavedení ETS2 (tj. 0 EUR/tCO₂), což se zvýší na 15 % při ceně ETS2 60 EUR/tCO₂. Individuální automobilová doprava je ve venkovských oblastech častěji využívána k dojíždění do měst, kde jsou poskytovány základní služby, jako je školství, zdravotní péče a více pracovních příležitostí. Zvýšení ceny v důsledku ETS2 pocítí nejvíce ti, kteří k dojíždění používají osobní automobily. Zlepšení přístupu ke službám skrze zkvalitnění veřejné dopravy proto dopady ETS2 účinně zmírní.

Povaha, druh a velikost opatření nebo investic, jež mohou zahrnovat i opatření dodatečné technické podpory v souladu s čl. 11 odst. 4, přičemž se uvede, zda se jedná o nová opatření či investice či o opatření či investice stávající, jež mají být rozšířeny s podporou z fondu

Z investice se budou hradit investiční náklady na zavedení poptávkové dopravy, a po omezenou dobu pro úspěšné nastartování systému také náklady provozní (více viz 2.1.2.1.4 Financování a náklady).

Jedná se o novou investici. Do české legislativy byla poptávková doprava zavedena teprve v červenci 2025 novelou Zákona o silniční dopravě 111/1994 Sb.[1], neexistují zatím žádné státní programy na její

podporu. Funguje pouze několik pilotních projektů, které jsou financovány z lokálních a regionálních zdrojů a v naprosté většině využívají vozidla na fosilní paliva.

Existují programy na podporu nákupu bezemisních vozidel veřejné dopravy a nabíjecí infrastruktury pro veřejnou dopravu (viz podkapitola 4.3 Doplnkovost financování), které však nepodporují komplexní zavádění poptávkové dopravy a od této investice se zásadně odlišují.

Celková výše investice je 360 mil. EUR.

[1] <https://www.e-sbirka.cz/sb/1994/111?zalozka=text>

Podrobné informace o cíli opatření nebo investic a o tom, na koho nebo na co se zaměřují; vysvětlení způsobu, jakým by opatření a investice účinně přispěly k dosažení cílů fondu v rámci celkového uspořádání relevantních politik členského státu a jakým sníží závislost na fosilních palivech

Záměrem této investice je podpořit zavádění flexibilní a efektivní poptávkové dopravy v regionech, kde je standardní veřejná doprava neefektivní nebo nedostatečná dle definice v podkapitole 1.4 Definice. Tento systém bude využívat moderní technologie pro optimalizaci dopravy na základě skutečných potřeb cestujících, přičemž bude minimalizovat náklady, zlepšovat dostupnost služeb a snižovat závislost na fosilních palivech (nakoupená vozidla budou bezemisní, zároveň zkvalitněná veřejná doprava nahradí část individuální automobilové dopravy, kterou v Česku zajišťují z většiny automobily na fosilní paliva[1]). Poptávková doprava doplní současné systémy veřejné dopravy a bude zaváděna podle plánů dopravní obsluhy krajů a příslušných obcí. Povinnost objednatelů vypracovat plán dopravní obsluhy území vyplývá z ustanovení § 5 Zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů.

Záměrem je umožnit žadatelům realizovat komplexní projekty poptávkové dopravy, proto budou moci být z investice podpořeny: analytická příprava, nákup bezemisních vozidel, dispečerského softwaru a dobíjecí infrastruktury, úprava zastávek a zázemí, doplňkové způsoby dopravy v malém rozsahu (např. elektrocargokola, elektrické skútry, jízdní kola atp.) a po omezenou dobu pro nastartování nové služby také provozní náklady (zejm. náklady na řidiče a palivo). Podpora doplňkových způsobů dopravy je klíčová vzhledem k demografické diverzitě zranitelných uživatelů dopravy.

Investice cílí na dopravně chudé osoby a zranitelné uživatele dopravy, kterými jsou dle výše zmíněných analýz zejména nízko a středně příjmové rodiny s dětmi, samoživitelky a jednotlivci do 65 let. V řídké osídlených oblastech, kde je podíl dopravní chudoby a zranitelnosti nejvyšší, je nutné se vzhledem k velkým vzdálenostem a charakteru rozmístění základních služeb za těmito službami dopravovat. Tato území nejsou dostatečně obsloužena veřejnou hromadnou dopravou, proto zde vzniká potřeba využívat osobní automobil. Zmíněné ohrožené skupiny si však vlastnictví a provoz auta nemohou finančně dovolit, např. ve vícečlenných rodinách není ekonomicky únosné, aby každý dospělý člen domácnosti měl své auto. Přitom každý člen rodiny může mít přepravní potřebu v jiný čas a na jiné místo. Auto v tomto ohledu navíc není efektivní investicí. Průměrný v ČR registrovaný osobní automobil je využíván denně jen 40 minut, to je jen 2,8 % času, pětimístný osobní automobil je obsazen v průměru jen 1,3 osobami, to je jen 26 % jeho přepravní kapacity, výsledná produktivita využívání investice vložené do pořízení osobního automobilu je v ČR tedy jen 0,7 %. Na ekonomický aspekt bude mít navíc negativní vliv zavedení ETS2. Pro osoby pod 18 let, které nemohou řídit, není možné se autem dopravovat vůbec, řada lidí také nemá řidičské oprávnění ze zdravotních důvodů. Podpora poptávkové dopravy tak umožní v území nabídnout flexibilní alternativu k individuální automobilové dopravě odpovídající poptávce různých skupin lidí, čímž zajistí lepší dostupnost dopravy obecně, a také zmírní negativní dopady ETS2 na domácnosti a jednotlivce. Tím sníží počet zranitelných uživatelů dopravy a efektivně přispěje naplnění cílů SKF.

Díky podpoře malých vozidel (mikrobusů, minibusů a midibusů) bude vyřešen také problém s nedostatkem řidičů s řidičským oprávněním skupiny D, na který upozorňovali stakeholderi v rámci konzultací a označovali ho za jednu z aktuálních překážek pro rozšíření služeb veřejné dopravy. Malá

vozidla do 8 míst kromě řidiče a do hmotnosti 3500 kg mohou řídit i lidé s široce rozšířeným řidičským oprávněním skupiny B.

Poptávková doprava bude operovat na flexibilní trase v souladu s §2 odst. 7 novely Zákona o silniční dopravě 111/1994 Sb.[2], ve kterém je poptávková doprava definována jako "pravidelné poskytování přepravních služeb ve vymezeném území, při kterém cestující vystupují a nastupují na jízdním řádem určených zastávkách nebo jiných místech a trasa linky se tvoří na základě objednávek cestujících".

Integrace systémů poptávkové dopravy do stávajících systémů veřejné dopravy:

Nejsou stanoveny požadavky na přímou integraci podpořené poptávkové dopravy do širších systémů veřejné dopravy (např. krajského integrovaného systému). Cílem je umožnit vznik projektů reagujících na lokální situaci. Existující systémy nepokrývají celé území České republiky, proto nemůže být integrace povinná. Zároveň může v některých případech představovat nejvhodnější řešení např. vzhledem k využití stávajících personálních kapacit.

Přístupnost:

Je dbáno i na přístupnost poptávkové dopravy pro všechny skupiny obyvatel. Její objednávání bude zajišťováno primárně přes mobilní aplikaci, což může být pro někoho bariéra (např. staří lidé, lidé s omezenými IT dovednostmi). Vnitrostátní právní úprava však v případě zavedení poptávkové dopravy neumožňuje objednání výlučně pomocí aplikace, bude tedy možné objednávání přes telefonický dispečink či osobně.

Finanční dostupnost:

Nejsou stanoveny požadavky na výši jízdného v podpořených systémech poptávkové dopravy. O výši jízdného v podpořených systémech budou rozhodovat sami žadatelé na základě znalosti místních potřeb a možností. Pokud by poptávková doprava byla integrována do širšího systému veřejné dopravy, předpokládáme i zahrnutí do jednotného tarifního systému včetně slev pro seniory, děti, ZTP atd. (viz podkapitola 1.4 Definice). Z dostupných analýz vyplývá, že i vzhledem k existujícím slevám a systémům podpory není cena jízdného veřejné dopravy zásadní překážkou pro její využívání.

[1] Podle analýzy Centra dopravního výzkumu bylo mezi lety 2020-2024 90,2 % nově registrovaných automobilů poháněných fosilními palivy (benzín, nafta, CNG, LNG).

<https://www.cistadoprava.cz/registrace-novych-osobnich-vozidel-v-cr/>

[2] <https://www.e-sbirka.cz/sb/1994/111?zalozka=text>

Popis způsobu, jakým se opatření nebo investice provádějí (prováděcí prostředky) s odkazem na správní kapacity členských států na celostátní a případně i na regionální a místní úrovni, s vysvětlením, jak bude zajištěno včasné použití prostředků a jejich případné nasměrování na nižší než celostátní úrovně

Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí bude implementovat danou investici prostřednictvím vyhlášení výzvy na centrální úrovni. Kapacity na administraci dané výzvy budou pokryty v rámci složky technická pomoc.

Hlavním subjektem odpovědným za plánování a zajištění poskytování služeb jsou regionální autority ve spolupráci s místními obcemi a soukromými poskytovateli dopravních služeb.

Vysvětlení způsobu, jakým budou opatření nebo investice v příslušných případech usilovat o řešení problematiky genderové nerovnosti

Podle údajů EU-SILC vlastní v České republice automobil pouze 31 % žen žijících o samotě, zatímco u mužů je to 67 % (EU-SILC 2023). Z toho vyplývá, že ženy více využívají veřejnou dopravu, jejíž

dostupnost silněji určuje schopnost žen naplnit své dopravní potřeby. V nedostatečně obsloužených územích jsou tak ženy oproti mužům znevýhodněny. Očekává se, že z rozvoje flexibilní poptávkové dopravy tak budou ženy více benefitovat a to přispěje k vyrovnání daného znevýhodnění.

Harmonogram opatření nebo investic; (harmonogram pro postupné snižování uvedené podpory v případě podpory týkající se nízkoemisních vozidel)

Q1/2027 – vyhlášena výzva k předkládání žádostí o podporu, v gesci SFŽP

Q2/2032 – dosažení konečného cíle

Podrobnosti viz tabulka časového rozložení cílů níže.

Nízkoemisní vozidla nebudou podporována.

2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“

Informace o tom, jakým způsobem opatření a investice zahrnuté do složky dosahují souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852. Komise poskytne technické pokyny podle čl. 6 odst. 5 tohoto nařízení.

Investice je navržena v souladu s Oznámení Komise – Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Sociálním klimatickém fondu (C/2025/1596). Za dodržení DNSH podmínek odpovídá implementační orgán dané investice.

Obsah investice naplňuje parametry:

- Přílohy 2 Tabulka 1 Činnosti a aktiva T3 Vozidla s nulovými emisemi kategorií M1 (např. osobní automobily) a N1 (např. dodávková vozidla), včetně vozidel zvláštního určení (např. sanitky) – další dokazování – Splnění podmínek stanovených v Technických pokynech bude upraveno na úrovni výzvy.
- Přílohy 2 Tabulka 1 Činnosti a aktiva T4 Vozidla s nulovými emisemi kategorií M2 (např. minibusy), M3 (např. meziměstské autokary), N2 (např. nákladní dodávková vozidla) atd. – další dokazování – Splnění podmínek stanovených v Technických pokynech bude upraveno na úrovni výzvy.
- Přílohy 2 Tabulka 1 Činnosti a aktiva T14 Individuální opatření v oblasti infrastruktury pro silniční veřejnou dopravu (bez dalšího dokazování DNSH)
- Přílohy 2 Tabulka 1 Činnosti a aktiva T16 Výstavba neliniové infrastruktury pro silniční veřejnou dopravu – další dokazování – Splnění podmínek stanovených v Technických pokynech bude upraveno na úrovni výzvy.

2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram

Milník: C2.G.I1.1 Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí

Popis

Program bude administrativně zřízen a budou podniknuty právní kroky k jeho vstupu v platnost. Budou shromážděny důkazy o vnějším hluku odvalování a koeficientu valivého odporu, jak je uvádí EPREL, a také o koeficientu oděru pneumatik. Požadavky na posouzení DNSH v oblasti infrastruktury pro veřejnou dopravu budou doplněny.

Cíl: C2.G.I1.I21 Nákup vozidel s nulovými emisemi

Popis

Počet bezemisních vozidel, jejichž nákup byl podpořen ze SKF a jsou provozována v režimu poptávkové dopravy.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C2.G.II.1.2027Q1	C2.G.II	M	Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí				2027	Q1
C2.G.II.I21.2029Q2	C2.G.II	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	0,00	100,00	2029	Q2
C2.G.II.I21.2030Q2	C2.G.II	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	100,00	300,00	2030	Q2
C2.G.II.I21.2031Q2	C2.G.II	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	300,00	650,00	2031	Q2
C2.G.II.I21.2032Q2	C2.G.II	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	650,00	1 000,00	2032	Q2

Proč byl(y) konkrétní milník(y) nebo cíl(e) zvolen(y)

Milníky a cíle odrážejí dostupné financování pro tuto investici.

Za cíl byl zvolen počet vozidel, protože adekvátně odráží celkový rozsah všech podpořených systémů poptávkové dopravy bez ohledu na rozsah jednotlivých projektů. Velikost projektu není nijak omezena, aby byla umožněna co největší flexibilita a uzpůsobení vznikajících systémů lokálním potřebám. Navíc je poptávková doprava v Česku nová služba, kterou legislativa zavádí teprve od července 2025, a v území jsou s ní pouze limitované zkušenosti. Vzhledem k těmto skutečnostem není možné přesně odhadnout, kolik systémů poptávkové dopravy bude ze SKF podpořeno, a je proto vhodné jako cíl určit počet vozidel, které budou v tomto režimu provozovány.

Co daný milník (dané milníky) nebo ukazatel(e)/cíl(e) měří

Milník ukazuje, zda byla vyhlášena výzva k předkládání žádostí o podporu integrovaných projektů poptávkové dopravy.

Cíl měří počet bezemisních vozidel, jejichž nákup byl podpořen z SKF, která jsou provozována v režimu poptávkové dopravy.

Jaké metodiky a zdroje budou použity a jak bude řádné dosažení milníku/milníků nebo cíle/cílů objektivně ověřováno

Dosažení milníku bude doloženo odkazem na zveřejněnou výzvu k předkládání žádostí na webových stránkách SFŽP.

Dosažení cíle bude doloženo seznamem pořízených vozidel a čestným prohlášením o jejich provozu v režimu poptávkové dopravy a jízdním řádem této služby z Celostátního informačního systému o jízdních řádech.

Jaké je východisko (počáteční bod) a jaká je úroveň nebo konkrétní bod, jichž má být dosaženo (pouze pro ukazatele/cíle)

Nákup vozidel s nulovými emisemi:

počáteční bod – 0

dosažený bod – 1000

Do kdy bude dosaženo konečného milníku (konečných milníků) nebo cíle (cílů) (čtvrtletí a rok)

Milník bude dosažen v Q1/2027.

Konečný cíl bude dosažen v Q2/2032.

Kdo a který orgán bude pověřen prováděním, měřením a podáváním zpráv

Implementační orgán Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se zprostředkujícím subjektem implementace Státním fondem životního prostředí. Více popsáno v podkapitole 4.1 Monitorování a provádění plánu.

2.1.2.1.4. Financování a náklady

Informace a vysvětlení k odhadovaným celkovým nákladům složky a za každé opatření a za každou investici, podepřené odpovídajícím odůvodněním, včetně:

Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů

Jednotkové náklady (bez DPH):

- 1 bezemisní vozidlo (M1, M2 do 22 míst, M3 do 22 míst) – **99 174 EUR**
 - na základě online průzkumu současné tržní nabídky bezemisních vozidel tohoto typu (např. Ford Transit Bus, Mercedes EQV 300, VW ID.BUZZ Long, Iveco Daily Tourys)
- 1 dobíjecí stanice s výkonem do 22 kW s 1 dobíjecím bodem – ukotvená do země - **8 800 EUR**
- 1 dobíjecí stanice s výkonem do 22 kW se 2 dobíjecími body – ukotvená do země - **17 200 EUR**
 - na základě zkušeností z existujících programů podpory dobíjecí infrastruktury a zkušeností s provozem elektrických vozidel v režimu poptávkové dopravy (nájezd, čas na dobíjení)
- analytická příprava projektu – **33 058 EUR**
- pořízení/úprava SW pro koordinaci objednávek – **3 306 EUR** (SW může být vyvíjen vlastní, nebo pořizována licence, může dojít k úpravě současných SW dopravce)
- úprava zastávky pro poptávkovou dopravu pro splnění všech podmínek bezpečného provozu a přístupnosti (např. u školy, nemocnice apod.) – **99 174 EUR** (pokud je upravována zastávka, vznikají požadavky na osvětlení vodící linie, výšky obrubníků)
 - na základě zkušeností s úpravou zastávek
- úprava garážového stání/zázemí pro vozidla – **33 058 EUR**
 - na základě zkušeností s úpravou garážového stání

Provozní náklady:

- dispečink – **20 000 EUR/rok**
 - na základě zkušeností s provozem dispečinku veřejné dopravy v rámci jejích pilotních provozů
- řidič – **32 000 EUR/1 řidič/rok**
 - na základě Informací a statistik o průměrném výdělku (ISPV) v gesci MPSV
- energie – **22 680 EUR/rok** (15*150*21*12)
 - 0,6 EUR/km, průměrný nájezd vozidla 150 km/denně, 21 dní v každém měsíci
 - na základě údajů z pilotních provozů poptávkové dopravy

Provozní náklady budou hrazeny v počáteční fázi projektů pro jejich úspěšné nastartování, maximálně po dobu 2 let (určeno na základě zkušeností s provozem veřejné dopravy vč. poptávkové). Toto časové omezení mj. zajistí, že žadatelé alokují dostatek vlastních zdrojů na provoz systému poptávkové dopravy, čímž se zajistí jeho dlouhodobá udržitelnost.

Modelový projekt s jedním vozidlem:

investiční náklady:

- 1 bezemisní vozidlo – **99 174 EUR**
- 1 dobíjecí stanice s 1 dobíjecím bodem – **8 800 EUR**

- analytická příprava – **33 058 EUR**
- pořízení SW – **3 306 EUR**
- 1x úprava zastávky – **99 174 EUR**
- 1x úprava garážového stání – **33 058 EUR**

celkové investiční náklady – 276 569 EUR

náklady pro SKF při modelové výši podpory 70 % CAPEX – 193 598 EUR

provozní náklady:

- dispečink – **20 000 EUR/rok**
 - na základě zkušeností s provozem dispečinku veřejné dopravy v rámci jejích pilotních provozů
- 2x řidič – **64 000 EUR/rok** (celkem za 2 osoby)
 - na základě Informací a statistik o průměrném výdělku (ISPV) v gesci MPSV
- energie – **22 680 EUR/rok**

celkové provozní náklady na 1 rok - 106 680 EUR

náklady pro SKF při modelové výši podpory 50 % OPEX v prvním roce a 30 % ve druhém roce – 85 344 EUR

celkové modelové náklady na projekt s jedním vozidlem - 278 942 EUR

Orientační komplexní harmonogram, v kterém by tyto očekávané náklady měly nastat

Viz tabulka rozložení nákladů v čase níže. Předpokládá se forma zálohové dotace, část financí je tedy ze SKF vyplacena již před splněním prvního cíle.

Informace o příspěvku členského státu k celkovým nákladům opatření a investice

Národní příspěvek k celkové ceně investice bude 25 %. Zdrojem bude státní rozpočet, zejména ostatní výnosy z ETS2.

Jakékoli informace o tom, jaké financování z jiných nástrojů Unie je nebo by mohlo být plánováno v souvislosti se stejným opatřením/investicí

N/A

Jakékoli informace o plánovaném financování ze soukromých zdrojů a v relevantních případech o cílové úrovni pákového efektu

N/A

v nutných případech odůvodnění věrohodnosti a přiměřenosti odhadovaných nákladů, v případě potřeby s přihlédnutím k vnitrostátním specifikům

Viz výše (Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů).

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C2.G.I1	Integrované projekty poptávkové dopravy doplňující existující linky veřejné dopravy	1. 1. 2026	30. 6. 2032	360 000 000	0	18 000 000	18 000 000	36 000 000	72 000 000	108 000 000	108 000 000

2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím veřejných nebo soukromých subjektů jiných než zranitelných domácností, zranitelných mikropodniků či zranitelných uživatelů dopravy, vysvětlení toho, jaká opatření nebo investice tyto subjekty přijmou a jakým způsobem budou tato opatření a investice v konečném důsledku ku prospěchu zranitelným domácnostem, zranitelným mikropodnikům a zranitelným uživatelům dopravy.

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím finančních zprostředkovatelů, popis opatření, která členský stát hodlá přijmout k zajištění toho, aby finanční zprostředkovatelé přenesli veškeré přínosy na konečné příjemce.

Finance z této investice nebudou vypláceny přímo zranitelným uživatelům dopravy, ale územním aktérům (obcím, společenstvím obcí, krajům apod.), případně i soukromým entitám (dopravcům) apod. Není totiž v možnostech zranitelných uživatelů dopravy, aby veřejnou dopravu sami objednávali či provozovali. Podpora bude proto směřována ke zmíněným územním a dalším aktérům, kteří tuto možnost a kompetenci mají. Ti budou vázáni využít finance k zavádění poptávkové dopravy, ze které budou zranitelní uživatelé benefitovat díky zacílení investic do nedostatečně obslužených území.

Využití podpořené poptávkové dopravy nebude limitováno pouze na vymezené nedostatečně obslužené oblasti, ale bude umožněno ji částečně provozovat i v oblastech, které dostatečně obslužené veřejnou dopravou jsou. Podíl nedostatečně a dostatečně obsluženého území v podpořeném projektu bude specifikován ve výzvách. Je důležité, aby investice pomohla naplnit cíl zlepšení dostupnosti služeb, které se zpravidla nachází ve větších městech, a proto bude moci podpořená poptávková doprava zajíždět i do těchto měst a propojovat je tak s okolím.

2.1.2.1.6. Adicionalita

Vysvětlení a odůvodnění toho, jakým způsobem jsou nové nebo stávající opatření nebo investice doplňkové a že nenahrazují opakované výdaje z vnitrostátního rozpočtu, v souladu s čl. 13 odst. 2, přičemž je třeba podat takové vysvětlení i v souvislosti s opatřeními a investicemi zahrnutými do plánu podle čl. 4 odst. 5.

Zavádění poptávkové dopravy není podporováno z jiných státních zdrojů.

Za rok 2023 vynaložily regiony a obce na autobusovou dopravu 431 mil. EUR. Tato částka se v důsledku podpory nebude snižovat.

2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu

Vysvětlení, zda podpora opatření nebo investice i) nebude představovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, ii) bude financována na základě existujícího režimu státní podpory spadajícího do působnosti nařízení o blokových výjimkách, zejména obecného nařízení o blokových výjimkách, nebo schválena rozhodnutím Komise o státní podpoře (s uvedením referenčního čísla tohoto režimu (SA.nnnnn) nebo iii) povede k novému opatření státní podpory, vysvětlení, zda bude splňovat podmínky nařízení o blokových výjimkách, například obecné nařízení o blokových výjimkách (s uvedením jeho článku), iv) je v souladu s nařízením o podpoře de minimis, v) vyžaduje oznámení státní podpory, v němž se uvede, kdy

členský stát hodlá Komisi předběžně oznámit nebo oznámit plánovanou podporu opatření nebo investice a použitelný nástroj státní podpory zajišťující její slučitelnost s vnitřním trhem.

Je řešeno dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici jako veřejná služba v přepravě cestujících.

Soulad s pravidly EU pro veřejnou podporu bude detailně řešen ve znění vypsání výzev.

2.1.2.1. Opatření/investice: 2: Nákup bezemisních vozidel veřejné dopravy

Oblast intervence: Art.8.1.(g) - Motivovat k využívání cenově dostupné a přístupné veřejné dopravy a podporovat soukromé a veřejné subjekty, včetně družstev, při rozvoji a poskytování udržitelné mobility jako služby, sdílených služeb mobility a možností aktivní mobility

2.1.2.1.1. Popis opatření/investice

Jasná a fakticky podložená analýza stávajících výzev a způsobu, jakým je opatření a investice řeší

Současný systém veřejné dopravy v regionech je z velké části založen na využívání velkokapacitních autobusů, které ale velikostí neodpovídají poptávce a zpravidla jezdí poloprázdné. Tento problém alespoň částečně týká 75 % obcí a místních akčních skupin, které se zúčastnily dotazníkového šetření o veřejné dopravě pořádaného v říjnu 2025 Ministerstvem životního prostředí pro účely SKP. Neefektivní využití vozového parku veřejné dopravy znamená ne hospodárné zacházení se zdroji provozovatele i objednatele, mj. vysoké náklady na pohonné hmoty a provoz v kontrastu k malé vytiženosti vozidel, a tedy nízkému výběru peněz za jízdné.

Očekává se, že zavedení ETS2 a zdražení fosilních paliv bude mít dopady i na veřejnou dopravu. Provozovatelé mohou sanovat vyšší náklady na provoz jednak zvýšením ceny jízdného, což by znamenalo nižší finanční dostupnost (affordability) pro cestující veřejné dopravy. Kromě toho mohou zvýšit poplatek za provoz veřejné dopravy pro objednatele. Jako důvod nerozšiřování nebo nezavádění veřejné dopravy ale nejčastěji uvádí již dnes účastníci výše zmíněného dotazníkového šetření mezi obcemi a místními akčními skupinami nedostatek financí (uvedlo 43 % zúčastněných), takže při zvýšení poplatků hrozí rušení stávajících linek i celkové omezování služby, tedy snížení její dostupnosti (availability).

Největší část obyvatelstva ohroženého dopravní chudobou, a zvláště zranitelného v případě zavedení ETS2, se odhaduje pro řídce osídlené oblasti, kde je 12 % obyvatelstva považováno za ohrožené i bez ETS2 (tj. 0 EUR/tCO₂) a při ceně ETS2 60 EUR/tCO₂ se zvýší na 15 %. Individuální automobilová doprava je ve venkovských oblastech častěji využívána k dojíždění do měst, kde jsou poskytovány základní služby, jako je školství, zdravotní péče a více pracovních příležitostí. Zvýšení ceny v důsledku ETS2 pocítí nejvíce ti, kteří k dojíždění používají osobní automobily.

Tato investice proto podpoří nákup malých bezemisních vozidel (M1, M2 do 22 míst, M3 do 22 míst) pro veřejnou dopravu. Tato vozidla přinesou snížení nákladů na zajištění provozu a optimalizaci systému veřejné dopravy, který bude lépe odpovídat lokální poptávce. Díky tomu předejdeme redukci spojů veřejné dopravy v souvislosti se zavedením ETS2.

Moderní vozidla splňující současné trendy v přepravě cestujících usnadní cestování zranitelným skupinám obyvatel, kterými jsou rodiny s dětmi, senioři a osoby s omezenou schopností pohybu. Kromě nízkopodlažnosti pro pohodlný nástup cestujících budou mít informační systémy, včetně hlásičů pro nevidomé, které jsou požadovány legislativou pro nová vozidla (nový požadavek z novely zákona pro nová vozidla).

Tato vozidla budou provozována na linkách, na které v jednotlivých lokalitách mohou navazovat systémy poptávkové dopravy, nebo na linkách v dopravně chudém území, kde by poptávková doprava s ohledem na přepravní proudy nebyla dostatečně efektivní. Každá z linek, u níž dojde ke změně vozidla, musí být vedena z větší části po zastávkách v dopravně chudém území.

Povaha, druh a velikost opatření nebo investic, jež mohou zahrnovat i opatření dodatečné technické podpory v souladu s čl. 11 odst. 4, přičemž se uvede, zda se jedná o nová opatření či investice či o opatření či investice stávající, jež mají být rozšířeny s podporou z fondu

Z investice se budou hradit investiční náklady na nákup bezemisních vozidel veřejné dopravy a dobíjecí infrastruktury (více viz 2.1.2.1.4 Financování a náklady).

Investice doplňuje stávající programy podpory nákupu bezemisních vozidel veřejné dopravy (více viz podkapitola 4.3 Doplňkovost financování), přičemž je zacílena na specifickou cílovou skupinu zranitelných uživatelů dopravy.

Celková výše investice je 40 mil. EUR.

Podrobné informace o cíli opatření nebo investic a o tom, na koho nebo na co se zaměřují; vysvětlení způsobu, jakým by opatření a investice účinně přispěly k dosažení cílů fondu v rámci celkového uspořádání relevantních politik členského státu a jakým sníží závislost na fosilních palivech

Záměrem této investice je v regionech s nevyhovující veřejnou dopravou podpořit nasazení malých bezemisních autobusů, jejichž velikost odpovídá poptávce lépe než stávající velká vozidla. Taková podpora umožní optimalizovat systém veřejné dopravy, zajistí lepší dostupnost dopravy obecně, předejde redukci spojů a také zmírní negativní dopady ETS2 na domácnosti a jednotlivce. Tím sníží počet zranitelných uživatelů dopravy a efektivně přispěje naplnění cílů SKF.

Díky podpoře malých vozidel (mikrobusů, minibusů a midibusů) bude adresován také problém s nedostatkem řidičů s řidičským oprávněním skupiny D, na který upozorňovali stakeholderi v rámci konzultací a označovali ho za jednu z aktuálních překážek pro rozšíření služeb veřejné dopravy. Malá vozidla do 8 míst kromě řidiče a do hmotnosti 3500 kg mohou řídit i lidé s široce rozšířeným řidičským oprávněním skupiny B.

Investice cílí na všechny osoby žijící a pohybující se v oblastech nedostatečně obslužených veřejnou dopravou dle vymezení v podkapitole 1.4 Definice.

Moderní vozidla splňující současné trendy v přepravě cestujících zpřístupní cestování rodinám s dětmi a osobám s omezenou možností pohybu a orientace.

Popis způsobu, jakým se opatření nebo investice provádějí (prováděcí prostředky) s odkazem na správní kapacity členských států na celostátní a případně i na regionální a místní úrovni, s vysvětlením, jak bude zajištěno včasné použití prostředků a jejich případné nasměrování na nižší než celostátní úroveň

Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí bude implementovat danou investici prostřednictvím vyhlášení výzvy na centrální úrovni. Kapacity na administraci dané výzvy budou pokryty v rámci složky technická pomoc.

Vysvětlení způsobu, jakým budou opatření nebo investice v příslušných případech usilovat o řešení problematiky genderové nerovnosti

Podle údajů EU-SILC vlastní v České republice automobil pouze 31 % žen žijících o samotě, zatímco u mužů je to 67 % (EU-SILC 2023). Z toho vyplývá, že ženy více využívají veřejnou dopravu, jejíž dostupnost silněji určuje schopnost žen naplnit své dopravní potřeby. V nedostatečně obslužených územích jsou tak ženy oproti mužům znevýhodněny. Očekává se, že z rozvoje veřejné dopravy tak budou ženy více benefitovat, a přispěje to k vyrovnaní daného znevýhodnění.

Harmonogram opatření nebo investic; (harmonogram pro postupné snižování uvedené podpory v případě podpory týkající se nízkoemisních vozidel)

Q1/2027 – vyhlášena výzva k předkládání žádostí o podporu, v gesci Státního fondu životního prostředí
Q2/2032 – dosažení konečného cíle

Podrobnosti viz tabulka časového rozložení cílů níže.

Nízkoemisní vozidla nebudou podporována.

2.1.2.1.2. Zásada „významně nepoškozovat“

Informace o tom, jakým způsobem opatření a investice zahrnuté do složky dosahují souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852. Komise poskytne technické pokyny podle čl. 6 odst. 5 tohoto nařízení.

Investice je navržena v souladu s Oznámení Komise – Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Sociálním klimatickém fondu (C/2025/1596). Za dodržení DNSH podmínek odpovídá implementační orgán dané investice.

Obsah investice naplňuje parametry:

- Přílohy 2 Tabulka 1 Činnosti a aktiva T3 Vozidla s nulovými emisemi kategorií M1 (např. osobní automobily) a N1 (např. dodávková vozidla), včetně vozidel zvláštního určení (např. sanitky) – další dokazování – Splnění podmínek stanovených v Technických pokynech bude upraveno na úrovni výzvy.
- Přílohy 2 Tabulka 1 Činnosti a aktiva T4 Vozidla s nulovými emisemi kategorií M2 (např. minibusy), M3 (např. meziměstské autokary), N2 (např. nákladní dodávková vozidla) atd. – další dokazování – Splnění podmínek stanovených v Technických pokynech bude upraveno na úrovni výzvy.
- Přílohy 2 Tabulka 1 Činnosti a aktiva T14 Individuální opatření v oblasti infrastruktury pro silniční veřejnou dopravu (bez dalšího dokazování DNSH).

2.1.2.1.3. Milníky, cíle a harmonogram

Milník: C2.G.I2.1 Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí

Popis

Program bude administrativně zřízen a budou podniknuty právní kroky k jeho vstupu v platnost. Budou shromážděny důkazy o vnějším hluku odvalování a koeficientu valivého odporu, jak je uvádí EPREL, a také o koeficientu oděru pneumatik.

Cíl: C2.G.I2.I21 Nákup vozidel s nulovými emisemi

Popis

Počet bezemisních vozidel, jejichž nákup byl podpořen ze SKF a jsou provozována v režimu veřejné linkové dopravy.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro opatření

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C2.G.I2.1.2027Q1	C2.G.I2	M	Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí				2027	Q1
C2.G.I2.I21.2028Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	0,00	80,00	2028	Q2
C2.G.I2.I21.2029Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	80,00	160,00	2029	Q2
C2.G.I2.I21.2030Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	160,00	240,00	2030	Q2
C2.G.I2.I21.2031Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	240,00	320,00	2031	Q2
C2.G.I2.I21.2032Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	320,00	400,00	2032	Q2

Proč byl(y) konkrétní milník(y) nebo cíl(e) zvolen(y)

Milníky a cíl odrážejí dostupné financování pro tuto investici.

Co daný milník (dané milníky) nebo ukazatel(e)/cíl(e) měří

Milník ukazuje, zda byla vyhlášena výzva k předkládání žádostí o podporu integrovaných projektů poptávkové dopravy.

Cíl měří počet bezemisních vozidel nakoupených ze SKF a provozovaných v režimu veřejné linkové dopravy.

Jaké metodiky a zdroje budou použity a jak bude řádné dosažení milníku/milníků nebo cíle/cílů objektivně ověřováno

Dosažení milníku bude doloženo odkazem na zveřejněnou výzvu k předkládání žádostí na webových stránkách SFŽP.

Dosažení cíle bude doloženo seznamem pořízených vozidel a čestným prohlášením o jejich provozu v režimu veřejné linkové dopravy a jízdním řádem této služby z Celostátního informačního systému o jízdních řádech.

Jaké je východisko (počáteční bod) a jaká je úroveň nebo konkrétní bod, jichž má být dosaženo (pouze pro ukazatele/cíle)

Nákup vozidel s nulovými emisemi:

počáteční bod – 0

dosažený bod – 400

Do kdy bude dosaženo konečného milníku (konečných milníků) nebo cíle (cílů) (čtvrtletí a rok)

Milník bude dosažen v Q1/2027.

Konečný cíl bude dosažen v Q2/2032.

Kdo a který orgán bude pověřen prováděním, měřením a podáváním zpráv

Implementační orgán Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se zprostředkujícím subjektem implementace Státním fondem životního prostředí. Více popsáno v podkapitole 4.1 Monitorování a provádění plánu.

2.1.2.1.4. Financování a náklady

Informace a vysvětlení k odhadovaným celkovým nákladům složky a za každé opatření a za každou investici, podepřené odpovídajícím odůvodněním, včetně:

Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů

Jednotkové náklady (bez DPH):

- 1 bezemisní vozidlo (M1, M2 do 22 míst, M3 do 22 míst) – **99 174 EUR**
 - na základě online průzkumu současné tržní nabídky bezemisních vozidel tohoto typu (Ford Transit Bus, Mercedes EQV 300, VW ID.BUZZ Long, Iveco Daily Tourys)
- 1 dobíjecí stanice s výkonem do 22 kW s 1 dobíjecím bodem – ukotvená do země - **8 800 EUR**
- 1 dobíjecí stanice s výkonem do 22 kW se 2 dobíjecími body – ukotvená do země - **17 200 EUR**
 - na základě zkušeností z existujících programů podpory dobíjecí infrastruktury a zkušeností s provozem elektrických vozidel v režimu poptávkové dopravy (nájezd, čas na dobíjení)

Modelový projekt:

investiční náklady:

- 1 bezemisní vozidlo – **99 174 EUR**
- 1 dobíjecí stanice s 1 dobíjecím bodem – **8 800 EUR**

celkové investiční náklady – 107 974 EUR

náklady pro SKF při modelové výši podpory 85 % CAPEX – 91 778 EUR

Orientační komplexní harmonogram, v kterém by tyto očekávané náklady měly nastat

Viz tabulka rozložení nákladů v čase níže. Předpokládá se forma zálohové dotace, část financí je tedy ze SKF vyplacena již před splněním prvního cíle.

Informace o příspěvku členského státu k celkovým nákladům opatření a investice

Národní příspěvek k celkové ceně investice bude 25 %. Zdrojem bude státní rozpočet, zejména ostatní výnosy z ETS2.

Jakékoli informace o tom, jaké financování z jiných nástrojů Unie je nebo by mohlo být plánováno v souvislosti se stejným opatřením/investicí

N/A

Jakékoli informace o plánovaném financování ze soukromých zdrojů a v relevantních případech o cílové úrovni pákového efektu

N/A

v nutných případech odůvodnění věrohodnosti a přiměřenosti odhadovaných nákladů, v případě potřeby s přihlédnutím k vnitrostátním specifikům

Viz výše (Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů).

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investice

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C2.G.I2	Nákup bezemisních vozidel veřejné dopravy	1. 1. 2026	30. 6. 2032	40 000 000	0	4 000 000	4 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000

2.1.2.1.5. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím veřejných nebo soukromých subjektů jiných než zranitelných domácností, zranitelných mikropodniků či zranitelných uživatelů dopravy, vysvětlení toho, jaká opatření nebo investice tyto subjekty přijmou a jakým způsobem budou tato opatření a investice v konečném důsledku ku prospěchu zranitelným domácnostem, zranitelným mikropodnikům a zranitelným uživatelům dopravy.

Je-li podpora z fondu poskytována prostřednictvím finančních zprostředkovatelů, popis opatření, která členský stát hodlá přijmout k zajištění toho, aby finanční zprostředkovatelé přenesli veškeré přínosy na konečné příjemce.

Finance z této investice nebudou vypláceny přímo zranitelným uživatelům dopravy, ale územním aktérům (obcím, společenstvím obcí, krajům apod.), případně i soukromým entitám (dopravcům). Není totiž v možnostech zranitelných uživatelů dopravy, aby veřejnou dopravu sami objednávali či provozovali. Podpora bude proto směřována ke zmíněným územním a dalším aktérům, kteří tuto možnost a kompetenci mají. Ti budou vázáni využít finance k nákupu bezemisních vozidel veřejné dopravy, který napomůže optimalizaci celého systému veřejné dopravy, z níž budou zranitelní uživatelé benefitovat.

Využití podpořených vozidel nebude limitováno pouze na vymezené nedostatečně obsloužené oblasti, ale bude umožněno ji částečně provozovat i v oblastech, které dostatečně obsloužené veřejnou dopravou jsou. Podíl nedostatečně a dostatečně obslouženého území v podpořeném projektu bude specifikován ve výzvách. Vzhledem k propojenosti celého systému veřejné dopravy uvažujeme s tím, že jeho celkové zkvalitňování a propojování s poptávkou umožní lépe využít vozový park, snížit náklady na provoz a obsloužit dosud špatně obsloužené oblasti, z čehož budou zranitelní uživatelé dopravy benefitovat.

2.1.2.1.6. Adicionalita

Vysvětlení a odůvodnění toho, jakým způsobem jsou nové nebo stávající opatření nebo investice doplňkové a že nenahrazují opakované výdaje z vnitrostátního rozpočtu, v souladu s čl. 13 odst. 2, přičemž je třeba podat takové vysvětlení i v souvislosti s opatřeními a investicemi zahrnutými do plánu podle čl. 4 odst. 5.

Adicionalita s překrývajícími se programy podpory (viz podkapitola 4.3 Doplňkovost financování) bude zajištěna čestným prohlášením žadatelů o předcházení dvojímu financování. Ministerstvo životního prostředí spolupracuje s řídicími orgány daných programů na nastavování odpovídajících podmínek.

Za rok 2023 vynaložily regiony a obce na autobusovou dopravu 431 mil. EUR. Tato částka se v důsledku podpory nebude snižovat.

2.1.2.1.7. Soulad s pravidly EU pro státní podporu

Vysvětlení, zda podpora opatření nebo investice i) nebude představovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, ii) bude financována na základě existujícího režimu státní podpory spadajícího do působnosti nařízení o blokových výjimkách, zejména obecného nařízení o blokových výjimkách, nebo schválena rozhodnutím Komise o státní podpoře (s uvedením referenčního čísla tohoto režimu (SA.nnnnn) nebo iii) povede k novému opatření státní podpory, vysvětlení, zda bude splňovat podmínky nařízení o

blokových výjimkách, například obecné nařízení o blokových výjimkách (s uvedením jeho článku), iv) je v souladu s nařízením o podpoře de minimis, v) vyžaduje oznámení státní podpory, v němž se uvede, kdy členský stát hodlá Komisi předběžně oznámit nebo oznámit plánovanou podporu opatření nebo investice a použitelný nástroj státní podpory zajišťující její slučitelnost s vnitřním trhem.

Je řešeno dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici jako veřejná služba v přepravě cestujících.

Soulad s pravidly EU pro veřejnou podporu bude detailně řešen ve znění vypsání výzev.

2.1.3. Odhad celkových nákladů složky C2

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech opatření/investic pro složku

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C2.G.I1	Integrované projekty poptávkové dopravy doplňující existující linky veřejné dopravy	1. 1. 2026	30. 6. 2032	360 000 000	0	18 000 000	18 000 000	36 000 000	72 000 000	108 000 000	108 000 000
C2.G.I2	Nákup bezemisních vozidel veřejné dopravy	1. 1. 2026	30. 6. 2032	40 000 000	0	4 000 000	4 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
CELKEM				400 000 000	0	22 000 000	22 000 000	44 000 000	80 000 000	116 000 000	116 000 000

Tabulka s informacemi o financování složky

CELKEM	Příspěvek ze Sociálního klimatického fondu	Zdroje převedené z programů ve sdíleném řízení	Vnitrostátní veřejný příspěvek	Podíl vnitrostátního příspěvku (= vnitrostátní veřejné / celkem)
400 000 000	300 000 000	0	100 000 000	25,0000%

2.1.4. Milníky a cíle složky C2

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro složku

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C2.G.I1.1.2027Q1	C2.G.I1	M	Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí				2027	Q1
C2.G.I1.I21.2029Q2	C2.G.I1	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	0,00	100,00	2029	Q2
C2.G.I1.I21.2030Q2	C2.G.I1	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	100,00	300,00	2030	Q2
C2.G.I1.I21.2031Q2	C2.G.I1	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	300,00	650,00	2031	Q2
C2.G.I1.I21.2032Q2	C2.G.I1	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	650,00	1 000,00	2032	Q2
C2.G.I2.1.2027Q1	C2.G.I2	M	Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí				2027	Q1
C2.G.I2.I21.2028Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	0,00	80,00	2028	Q2

C2.G.I2.I21.2029Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	80,00	160,00	2029	Q2
C2.G.I2.I21.2030Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	160,00	240,00	2030	Q2
C2.G.I2.I21.2031Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	240,00	320,00	2031	Q2
C2.G.I2.I21.2032Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	320,00	400,00	2032	Q2

2.1.5. Scénář v případě pozdějšího spuštění systému obchodování s emisemi

Popis a vyčíslení nezbytných úprav opatření, investic, milníků, cílů, částky příspěvku členského státu a jakýchkoli dalších relevantních prvků plánu vyplývajících z odkladu spuštění systému obchodování s emisemi zřízeného podle kapitoly IVa směrnice 2003/87/ES v souladu s článkem 30k uvedené směrnice.

Samostatná verze souhrnného rámečku, tabulky milníků, cílů a harmonogramu a tabulky odhadovaných nákladů.

Při odložení ETS2 o rok budou dané investice zachovány a jejich podoba se nemění, pouze se snižuje celková alokace a tedy se poměrově snižují i jednotlivé cíle. Alokace na dané investice bude snížena poměrově k nově dostupné alokaci SKF.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro složku

Pořadové číslo	Opatření	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka opatření	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C2.G.I1.1.2027Q1	C2.G.I1	M	Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí				2027	Q1
C2.G.I1.I21.2029Q2	C2.G.I1	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	0,00	84,00	2029	Q2
C2.G.I1.I21.2030Q2	C2.G.I1	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	84,00	252,00	2030	Q2
C2.G.I1.I21.2031Q2	C2.G.I1	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	252,00	546,00	2031	Q2
C2.G.I1.I21.2032Q2	C2.G.I1	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	546,00	840,00	2032	Q2
C2.G.I2.1.2027Q1	C2.G.I2	M	Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí				2027	Q1
C2.G.I2.I21.2028Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	0,00	67,00	2028	Q2

C2.G.I2.I21.2029Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	67,00	134,00	2029	Q2
C2.G.I2.I21.2030Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	134,00	202,00	2030	Q2
C2.G.I2.I21.2031Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	202,00	269,00	2031	Q2
C2.G.I2.I21.2032Q2	C2.G.I2	T	Nákup vozidel s nulovými emisemi	Počet vozidel s nulovými emisemi	269,00	336,00	2032	Q2

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech akcí pro složku

Pořadové číslo	Opatření	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C2.G.I1	Integrované projekty poptávkové dopravy doplňující existující linky veřejné dopravy	1. 7. 2026	30. 6. 2032	302 285 869	0	15 114 293	15 114 293	30 228 587	60 457 174	90 685 761	90 685 761
C2.G.I2	Nákup bezemisních vozidel veřejné dopravy	1. 7. 2026	30. 6. 2032	33 587 319	0	3 358 731	3 358 732	6 717 464	6 717 464	6 717 464	6 717 464
CELKEM				335 873 188	0	18 473 024	18 473 025	36 946 051	67 174 638	97 403 225	97 403 225

Tabulka s informacemi o financování složky

CELKEM	Příspěvek ze Sociálního klimatického fondu	Zdroje převedené z programů ve sdíleném řízení	Vnitrostátní veřejný příspěvek	Podíl vnitrostátního příspěvku (= vnitrostátní veřejné / celkem)
335 873 188	251 904 891	0	83 968 297	25,0000%

2.3. SLOŽKA: C4 - Technická pomoc

2.3.1 Popis složky (souhrnný rámeček)

Oblast intervence: Technická pomoc

Cíl:

Technická pomoc je stanovena v souladu s Článkem 6(2) pro účinnou správu a provádění Sociálního klimatického fondu (SKF). Využití technické pomoci přispěje k dosažení účelu SKF vytvořením vhodných podmínek pro kvalitní řízení, monitorování, kontrolování a řádné čerpání finančních prostředků ze SKF dle pravidel národní a evropské legislativy. Technická pomoc bude využita zejména pro posílení personálních kapacit potřebných k řízení, implementaci, monitorování, kontrole a auditu SKF. Rovněž daná složka podpoří například využívání efektivních informačních systémů, vyhotovení metodických a analytických nástrojů nezbytných k dosažení účelu SKF, aktivity směřující k zajištění informovanosti i k aktivnímu zapojení veřejnosti.

Akce:

A1. Lidské kapacity pro zajištění SKF

- Lidské kapacity zejména pro orgány zapojené do řízení, monitorování, implementace, kontroly a auditu. (Jedná se tedy o pracovníky zejména pro vedoucí koordinační útvar, pro implementační orgány a jejich zprostředkující subjekty implementace a v neposlední řadě pro auditní orgán.)

A2. Technické zajištění SKF

- Technické zajištění SKF spočívá v úpravě nebo pořízení informačních systémů a dalších nástrojů na monitorování a pro implementaci SKF, dále v organizačním zajištění monitorovacího výboru, pracovních skupin, obdobných koordinačních jednání a dalších případných eventů, konferencí, workshopů apod. spojených s propagací a realizací SKP, včetně zajištění metodické a analytické podpory, publicity, osvěty a komunikace s veřejností.

Odhadované celkové náklady EUR 39 370 139 z toho

Požadované náklady, které mají být hrazeny z fondu: EUR 29 527 604

Náklady, které mají být hrazeny ze zdrojů převedených z programů ve sdíleném řízení (např. ESF+, EFRR atd.): EUR 0

Náklady, které mají být hrazeny z příspěvku členského státu: EUR 9 842 535

2.3.2. Popis akcí složky

2.3.2.1. Akce: 1- Lidské kapacity pro zajištění SKF

Oblast intervence: C4.TA.A1 Art.8.3 - Technická pomoc

2.3.2.1.1 Popis akce složky

Informace o povaze, druhu a rozsahu opatření technické pomoci

Zajištění dostatečných lidských kapacit pro orgány zapojené do plnění účelů SKF (zejména aktéři řídicí, implementační, kontrolní struktury).

Aktivita podporuje zajištění a rozvoj lidských zdrojů, tzn. náklady na zaměstnance, vč. zajištění zaměstnanců a případné náklady na jejich vzdělávání.

2.3.2.1.2. Milníky, cíle a harmonogram

Milník: C4.TA.A1.1 Schválení usnesení vlády o lidských kapacitách pro SKF

Popis

Schválení usnesení vlády o lidských kapacitách pro SKF. Usnesení zahrnuje systemizaci pozic na příslušných ministerstvech (např. Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo financí) a v příslušných zprostředkujících subjektech implementace (např. Státní fond životního prostředí).

Cíl: C4.TA.A1.S1 Alokování míst pro plnění účelů SKF

Popis

Počet alokovaných míst pro plnění účelu SKF v přepočtu na plný pracovní úvazek (FTE). Místa jsou určena zejména pro metodiky, koordinátory, pracovníky administrující investice, kontrolory a auditory, rozpočtáře apod.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro akci

Pořadové číslo	Akce	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka akce	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C4.TA.A1.1.2026Q3	C4.TA.A1	M	Schválení usnesení vlády o lidských kapacitách pro SKF				2026	Q3
C4.TA.A1.S1.2027Q4	C4.TA.A1	T	Alokování míst pro plnění účelů SKF	Počet FTE	0,00	59,00	2027	Q4
C4.TA.A1.S1.2030Q4	C4.TA.A1	T	Alokování míst pro plnění účelů SKF	Počet FTE	59,00	61,00	2030	Q4
C4.TA.A1.S1.2032Q4	C4.TA.A1	T	Alokování míst pro plnění účelů SKF	Počet FTE	61,00	60,00	2032	Q4

Proč byl(y) konkrétní milník(y) nebo cíl(e) zvolen(y)

Z dosavadní praxe vyplývá, že dostatečné lidské kapacity jsou pro efektivní řízení, implementaci a kontrolu čerpání prostředků ze SKF nezbytné.

Stanovené cíle a milník u A1 technické pomoci mířící na podporu lidských kapacit umožňují efektivní naplňování účelů SKF.

Milník představuje schválení usnesení vlády o návrhu systemizace míst vyčleněných pro SKF. Milník zajistí lidské kapacity pro SKF.

První cíl stanovuje počet vyčleněných míst pro SKF v raném stádiu implementace SKF, následuje průběžný cíl a finální cíl na počet alokovaných míst.

Co daný milník (dané milníky) nebo ukazatel(e)/cíle(e) měří

Milník představuje přijetí Usnesení vlády o systemizaci pracovních a služebních míst pro SKF. Přijetím usnesení budou vytvořena a do organizační struktury úřadu začleněna konkrétní místa, na která bude možné vyhlásit výběrová řízení.

Cíle měří počty alokovaných míst (místa nově vyhrazená pro SKF – prodloužení míst v čase, či nově vzniklá místa) pro SKF v přepočtu na plné úvazky.

Jaké metodiky a zdroje budou použity a jak bude řádné dosažení milníku/milníků nebo cíle/cílů objektivně ověřováno

Milník:

Splnění milníku je doloženo odkazem na přijaté usnesení vlády (rozhodnutí o systemizaci) stanovující nová pracovní a služební místa pro SKF.

Cíle:

Cíle jsou doloženy soupisem míst určených pro SKF. Soupis míst obsahuje následující informace o každé pozici:

- kód systemizovaného místa (v případě pracovních a služebních míst);
- identifikační číslo (v případě dohod o provedení práce);
- název instituce ve které je místo alokováno;
- popis pracovní náplně k danému místu;
- uvedení procentuálního vyjádření výše úvazku (v případě zkrácených úvazků, míst pouze částečně alokovaných pro SKF, či dohod o provedení práce).

Jaké je východisko (počáteční bod) a jaká je úroveň nebo konkrétní bod, jichž má být dosaženo (pouze pro ukazatele/cíle)

Úvodní stav je 0 míst a celkový počet alokovaných míst je 60.

--

Do kdy bude dosaženo konečného milníku (konečných milníků) nebo cíle (cílů) (čtvrtletí a rok)

Q4/2032

Kdo a jaká instituce to bude mít na starosti

Ministerstvo životního prostředí

2.3.2.1.3. Financování a náklady

Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů

Průměrné jednotkové náklady na osobu na rok.

Pro výpočet průměrného nákladu na osobu na rok byla stanovena částka 40 000 eur (cca 1 mil. Kč) odpovídající částkám v obdobných programech v roce 2024. Částka obsahuje osobní náklady a dále náklady na vzdělání zaměstnance a jeho technické zajištění.

Orientační komplexní harmonogram, v kterém by tyto očekávané náklady měly nastat

Počet osob – z časového hlediska bude k nárůstu administrativních kapacit (vyčleňování stávajících zaměstnanců a obsazování nových míst) docházet postupně, a to zejména v průběhu roku 2026, potažmo 2027. Největší množství osob bude potřeba během hlavní implementační fáze SKF, kdy budou vypisovány dotační výzvy, administrovány projekty, vypisovány zakázky, kladen důraz na publicitu opatření SKP atd. Naopak před koncem SKF se očekává postupné omezování kapacit z důvodu nižší vytíženosti projektových managerů a gestorů výzev např. kvůli snížení administrativy z důvodu nepotřeby vypisovat nové výzvy v závěrečných letech, postupný útlum příjmu žádostí (vyčerpávání alokací, naplňování cílů a absorpční kapacity) a tedy nižší administrativní zátěž na kontrolu, administraci nových žádostí a odpovídání na dotazy potenciálních žadatelů.

Jednotkový náklad – částka (náklad na osobu na rok) je z důvodu predikce růstu nominálních mezd a predikce vývoje inflace každoročně valorizována.

Informace o příspěvku členského státu k celkovým nákladům akce

U míst bude uvedena procentuální výše financování z EU zdroje (SKF) a z národního příspěvku. Předpokládáme financování ze 75 % EU část SKF; z 25 % národní příspěvek ze SR.

Jakékoli informace o tom, jaké financování z jiných nástrojů Unie je nebo by mohlo být plánováno v souvislosti se stejnou akcí

V případě, že bude konkrétní úvazek využíván pouze částečně pro účely SKF, bude daná výše zapojení do SKF vyčíslena procentuálně a bude u daného místa vyznačen souběh čerpání prostředků z jiného zdroje. Dané bude uvedeno v doložených dokumentech při kontrole splnění cílů na alokovaná místa.

Jakékoli informace o plánovaném financování ze soukromých zdrojů a v relevantních případech o cílové úrovni pákového efektu

Nerelevantní

v nutných případech odůvodnění věrohodnosti a přiměřenosti odhadovaných nákladů, v případě potřeby s přihlédnutím k vnitrostátním specifikům

Výše výdajů na FTE odpovídají nákladům na personální kapacity u obdobných programů (např. NPO, OPST, OPŽP apod.) v roce 2024 a z důvodu predikce vývoje inflace a růstu nominálních mezd je každoročně valorizována.

Množství zapojených osob bylo odvozeno z předchozích zkušeností jednotlivých zapojených aktérů s implementací obdobných programů, zejména dle zkušenosti z NPO a kohezních programů. Zástupci zapojených orgánů byli při vytváření SKP vyzváni k provedení zhodnocení požadavků na personální kapacity, které budou k zajištění implementace požadovat na základě zkušeností z implementace obdobných programů. Sesbírané požadavky byly následně reflektovány při nastavování podoby složky Technické pomoci. Počet míst pro vedoucí koordinační útvar byl odvozen ze zkušeností jiných koordinačních útvarů (např. MPO-DU), místa pro implementační orgány byla odvozena ze zkušeností vlastníků komponent u NPO a řídicích orgánů v kohezních programech. U zprostředkujících subjektů implementace se pohlíželo na náročnost administrace a předpokládané počty projektů v jednotlivých Investicích a na základě stanovené náročnosti a zkušenosti z obdobných podpor byl stanoven počet potřebných osob.

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech akce

Pořadové číslo	Akce	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C4.TA.A1	Lidské kapacity pro zajištění SKF	1. 1. 2026	31. 12. 2032	19 685 669	2 371 200	2 574 208	2 722 171	2 854 455	2 968 633	3 036 766	3 158 236

2.3.2.1.4. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy

Technická pomoc je nezbytným nástrojem k efektivnímu naplnění účelu SKF prostřednictvím podpory zejména zapojených organizačních složek státu (ministerstva), zřízených státních fondů (např. SFŽP) a státních příspěvkových organizací (např. CRR). Cílové skupiny SKF tak budou sekundárně benefitovat z implementace technické pomoci, ale nebudou příjemci podpory v rámci dané složky.

2.3.2.1.5. Adicionalita

Vysvětlení a odůvodnění toho, jakým způsobem jsou nové nebo stávající opatření nebo investice doplňkové a že nenahrazují opakované výdaje z vnitrostátního rozpočtu, v souladu s čl. 13 odst. 2, přičemž je třeba podat takové vysvětlení i v souvislosti s opatřeními a investicemi zahrnutými do plánu podle čl. 4 odst. 5.

Aktivita stanovena v souladu s článkem 13 (3).

Aktivita podporuje lidské kapacity zapojených orgánů přímo se podílejících na SKF.

Jedná se o nová místa, zejména pro vedoucí koordinační útvar, ale i o místa podpořená z jiných programů prodloužená v čase pro potřeby SKF, zejména pro zprostředkující subjekty implementace a implementační orgány.

2.3.2.1. Akce: 2- Technické zajištění SKF

Oblast intervence: C4.TA.A2 Art.8.3 - Technická pomoc

2.3.2.1.1 Popis akce složky

Informace o povaze, druhu a rozsahu opatření technické pomoci

Úprava či pořízení informačních nástrojů na monitorování a pro implementaci SKF. Aktivita podpoří projekty zaměřené na aktualizaci, vylepšení, propojení stávajících informačních nástrojů, či na vytvoření nových potřebných nástrojů.

Dále aktivita zahrnuje organizační zajištění monitorovacího výboru, pracovních skupin, obdobných koordinačních jednání a dalších případných konferencí, workshopů apod., včetně zajištění metodické, analytické a technické podpory, publicity, osvěty a komunikace s veřejností.

2.3.2.1.2. Milníky, cíle a harmonogram

Milník: C4.TA.A2.1 Schválený mediální a komunikační plán SKF

Popis

Je schválen mediální a komunikační plán SKF.

Milník: C4.TA.A2.2 Informační systémy potřebné pro SKF

Popis

Jsou připraveny informační nástroje určené pro implementaci a monitorování SKF.

Milník: C4.TA.A2.3 Podpora pro zajištění SKF

Popis

Po dobu implementace SKF jsou průběžně zajišťovány metodické, analytické, koordinační, komunikační, osvětové aktivity k SKF (organizační zajištění monitorovacího výboru, pracovních skupin, obdobných koordinačních jednání a dalších případných eventů, konferencí, workshopů apod. spojených se SKP, příprava podkladů a materiálů apod.)

Cíl: C4.TA.A2.S1 Mediální a osvětová kampaň SKF

Popis

Je doloženo uskutečnění alespoň jedné mediální a osvětové kampaně k SKF.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro akci

Pořadové číslo	Akce	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Jednotka akce	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C4.TA.A2.1.2027Q1	C4.TA.A2	M	Schválený mediální a komunikační plán SKF				2027	Q1
C4.TA.A2.2.2027Q1	C4.TA.A2	M	Informační systémy potřebné pro SKF				2027	Q1
C4.TA.A2.3.2032Q4	C4.TA.A2	M	Podpora pro zajištění SKF				2032	Q4
C4.TA.A2.S1.2032Q4	C4.TA.A2	T	Mediální a osvětová kampaň SKF	Počet	0,00	1,00	2032	Q4

Proč byl(y) konkrétní milník(y) nebo cíl(e) zvolen(y)

Milníky a cíl se váží k jednotlivým oblastem, které je potřeba pokrýt z technické pomoci pro zdárnou a efektivní implementaci SKF.

Co daný milník (dané milníky) nebo ukazatel(e)/cíl(e) měří

Cílem je uskutečnit alespoň jednu mediální osvětovou kampaň s tematikou SKP. Smyslem cíle je zvýšit povědomí veřejnosti o SKF, tématech, kterým se věnuje a dostupných podporách pro zranitelné skupiny.

Milníky zachycují potřebné technické zajištění pro SKP.

Jaké metodiky a zdroje budou použity a jak bude řádné dosažení milníku/milníků nebo cíle/cílů objektivně ověřováno

Schválený mediální a komunikační plán SKF (M)

- Doložen monitorovacím výborem SKF schválený mediální a komunikační plán SKF

Informační systémy potřebné pro SKF (M)

- Doložen soupis upravených/pořízených informačních nástrojů, včetně zdůvodnění jejich využití v rámci SKF
- Doloženo potvrzení o dokončení prací podepsané zhotovitelem a příslušným orgánem v souladu s národními právními předpisy prokazující, že daný systém je funkční, včetně shrnutí nových prvků systému

Podpora pro zajištění SKF (M)

- Doložen soupis uskutečněných jednání, včetně termínu a místa konání (monitorovací výbor, pracovní skupiny, workshopy, eventy, konference apod.)
- Doložen soupis vyhotovených metodik, analýz a případně dalších podpůrných dokumentů a aktivit

Mediální a osvětová kampaň SKF (T)

- Doložen soupis uskutečněných mediálních osvětových aktivit

Jaké je východisko (počáteční bod) a jaká je úroveň nebo konkrétní bod, jichž má být dosaženo (pouze pro ukazatele/cíle)

Aktivita 2 obsahuje pouze jeden cíl, a to uskutečnění alespoň 1 mediální a osvětové kampaně k SKF.

Do kdy bude dosaženo konečného milníku (konečných milníků) nebo cíle (cílů) (čtvrtletí a rok)

Q4/2032

Kdo a jaká instituce to bude mít na starosti

Ministerstvo životního prostředí

2.3.2.1.3. Financování a náklady

Použité metodologie a výchozí předpoklady (například o jednotkových nákladech a nákladech na vstupy), včetně odůvodnění těchto předpokladů

Odhady nákladů na úpravy (či pořízení) informačních nástrojů a další metodické, analytické a technické zajištění byly stanoveny na základě podkladů od resortů dle jejich dosavadních zkušeností s obdobnými zakázkami, aktivitami a implementováním jiných fondů.

U osvětových/mediálních aktivit (mediální kampaně a obdobné aktivity) a dalšího technického zajištění (pracovní skupiny, workshopy, monitorovací výbor atd.) vychází odhad financí dle dosavadní praxe z obdobných programů, zejména z podkladů z ročních komunikačních plánů operačních programů na rok 2025 (OP TP; OPST; OPŽP; OPTAK, OPJAK atd.) a dle konzultace se zástupci řídicího orgánu OPST.

Orientační komplexní harmonogram, v kterém by tyto očekávané náklady měly nastat

V rámci A2 technické pomoci se očekává vyšší čerpání v prvních dvou letech, a to zejména z důvodu potřeby připravit informační systémy pro čerpání a administraci a z důvodu nastavení informační kampaně (např. vytvoření vizuálu SKF či vyhotovení strategie). V dalších letech se očekává nižší konstantní čerpání na část aktivity zaměřené na podporu organizačního zajištění monitorovacího výboru, pracovních skupin, obdobných koordinačních jednání a dalších případných konferencí, workshopů apod., včetně zajištění metodické, analytické a technické podpory, publicity, osvěty a komunikace s veřejností.

Hrubé odhadované procentuální čerpání Aktivita 2 v čase (* Pozn: Záleží na termínu schválení SKP a následného zahájení činnosti, možné snížení částky v roce 2026 při pozdějším náběhu SKF a přesunutí dané částky do následujících let.):

2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
30 %*	20 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %

Informace o příspěvku členského státu k celkovým nákladům akce

Národní příspěvek bude pokryt ze SR a bude ve výši 25 % daných nákladů.

Jakékoli informace o tom, jaké financování z jiných nástrojů Unie je nebo by mohlo být plánováno v souvislosti se stejnou akcí

Upravované informační nástroje jsou využívány i pro jiné aktivity, zejména administraci jiných dotačních programů.

Jakékoli informace o plánovaném financování ze soukromých zdrojů a v relevantních případech o cílové úrovni pákového efektu

Nerelevantní

v nutných případech odůvodnění věrohodnosti a přiměřenosti odhadovaných nákladů, v případě potřeby s přihlédnutím k vnitrostátním specifikům

Odhad nákladů na aktivitu 2 byl stanoven na základě zkušeností z obdobných aktivit Technické pomoci z jiných programů.

Nariadení SKF umožňuje využit 2,5 % SKF na náklady technické pomoci. Celkové náklady na Technickou pomoc jsou nižší než stanovená hranice.

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech akce

Pořadové číslo	Akce	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C4.TA.A2	Technické zajištění SKF	1. 1. 2026	31. 12. 2032	19 684 470	5 905 341	3 936 894	1 968 447	1 968 447	1 968 447	1 968 447	1 968 447

2.3.2.1.4. Odůvodnění pro případné přijímací subjekty jiné než zranitelné domácnosti, zranitelné mikropodniky a zranitelné uživatele dopravy

Technická pomoc slouží k zajištění efektivního naplnění účelu SKP prostřednictvím podpory aktivit zejména zapojených organizačních složek státu. Cílové skupiny SKP tak budou sekundárně benefitovat z implementace technické pomoci, ale nebudou příjemci podpory v dané složce.

2.3.2.1.5. Adicionalita

Vysvětlení a odůvodnění toho, jakým způsobem jsou nové nebo stávající opatření nebo investice doplňkové a že nenahrazují opakované výdaje z vnitrostátního rozpočtu, v souladu s čl. 13 odst. 2, přičemž je třeba podat takové vysvětlení i v souvislosti s opatřeními a investicemi zahrnutými do plánu podle čl. 4 odst. 5.

Aktivita 2 je stanovena v souladu s článkem 13 (3).

Aktivita financovaná v rámci technické pomoci přímo souvisí se SKF a navazuje na ně.

2.3.3. Odhadované celkové náklady složky C4

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech akcí pro složku

Pořadové číslo	Akce	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C4.TA.A1	Lidské kapacity pro zajištění SKF	1. 1. 2026	31. 12. 2032	19 685 669	2 371 200	2 574 208	2 722 171	2 854 455	2 968 633	3 036 766	3 158 236
C4.TA.A2	Technické zajištění SKF	1. 1. 2026	31. 12. 2032	19 684 470	5 905 341	3 936 894	1 968 447	1 968 447	1 968 447	1 968 447	1 968 447
CELKEM				39 370 139	8 276 541	6 511 102	4 690 618	4 822 902	4 937 080	5 005 213	5 126 683

Tabulka s informacemi o financování složky

CELKEM	Příspěvek ze Sociálního klimatického fondu	Zdroje převedené z programů ve sdíleném řízení	Vnitrostátní veřejný příspěvek	Podíl vnitrostátního příspěvku (= vnitrostátní veřejné / celkem)
39 370 139	29 527 604	0	9 842 535	25,0000%

2.3.4. Milníky a cíle složky C4

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro složku

Pořadové číslo	Akce	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Unit of action	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C4.TA.A1.1.2026Q3	C4.TA.A1	M	Schválení usnesení vlády o lidských kapacitách pro SKF				2026	Q3
C4.TA.A1.S1.2027Q4	C4.TA.A1	T	Alokování míst pro plnění účelů SKF	Počet FTE	0,00	59,00	2027	Q4
C4.TA.A1.S1.2030Q4	C4.TA.A1	T	Alokování míst pro plnění účelů SKF	Počet FTE	59,00	61,00	2030	Q4
C4.TA.A1.S1.2032Q4	C4.TA.A1	T	Alokování míst pro plnění účelů SKF	Počet FTE	61,00	60,00	2032	Q4
C4.TA.A2.1.2027Q1	C4.TA.A2	M	Schválený mediální a komunikační plán SKF				2027	Q1
C4.TA.A2.2.2027Q1	C4.TA.A2	M	Informační systémy potřebné pro SKF				2027	Q1

C4.TA.A2.3.2032Q4	C4.TA.A2	M	Podpora pro zajištění SKF				2032	Q4
C4.TA.A2.S1.2032Q4	C4.TA.A2	T	Mediální a osvětová kampaň SKF	Počet	0,00	1,00	2032	Q4

2.3.5. Scénář v případě pozdějšího spuštění systému obchodování s emisemi

Popis a vyčíslení nezbytných úprav opatření, investic, milníků, cílů, částky příspěvku členského státu a jakýchkoli dalších relevantních prvků plánu vyplývajících z odkladu spuštění systému obchodování s emisemi zřízeného podle kapitoly IVa směrnice 2003/87/ES v souladu s článkem 30k uvedené směrnice.

Samostatná verze souhrnného rámečku, tabulky milníků, cílů a harmonogramu a tabulky odhadovaných nákladů.

I v případě odložené implementace systému ETS2 bude potřebné připravit ve stejné míře informační nástroje nutné zejména pro monitorování a implementaci SKF. Z důvodu pozdějšího náběhu dojde pouze k posunu termínů, množství alokovaných prostředků na danou část aktivity však zůstává neměnné. Stejně tak budou podpořeny totožné aktivity směřující k organizačnímu zajištění monitorovacího výboru, pracovních skupin, obdobných koordinačních jednání a dalších případných konferencí, workshopů apod., včetně zajištění publicity, osvěty a komunikace s veřejností. Zde dojde k posunu termínů a snížení alokace čerpání.

Podpoření lidských kapacit bude stejně tak nezbytné, množství zapojených lidí v průběhu implementace SKF nebude omezeno, pouze dojde k posunu termínů milníku/cílů a k snížení nákladů na personální kapacity v prvním roce.

Alokace na složku byla poměrově snížena dle nově dostupné alokace při odložení ETS2.

Tabulka obsahující informace o milnících, cílech a harmonogramu pro dosažení pro složku

Pořadové číslo	Akce	Milestone / Target	Název milníku/cíle	Kvantitativní ukazatel (cíl)			Harmonogram pro dosažení milníku/cíle	
				Unit of action	Východisko	Cíl	Rok	Čtvrtletí
C4.TA.A1.1.2027Q1	C4.TA.A1	M	Schválení usnesení vlády o lidských kapacitách pro SKF				2027	Q1
C4.TA.A1.S1.2027Q4	C4.TA.A1	T	Alokování míst pro plnění účelů SKF	Počet FTE	0,00	59,00	2027	Q4
C4.TA.A1.S1.2030Q4	C4.TA.A1	T	Alokování míst pro plnění účelů SKF	Počet FTE	59,00	61,00	2030	Q4
C4.TA.A1.S1.2032Q4	C4.TA.A1	T	Alokování míst pro plnění účelů SKF	Počet FTE	61,00	60,00	2032	Q4
C4.TA.A2.1.2027Q1	C4.TA.A2	M	Schválený mediální a komunikační plán SKF				2027	Q1
C4.TA.A2.2.2028Q1	C4.TA.A2	M	Informační systémy potřebné pro SKF				2028	Q1
C4.TA.A2.3.2032Q4	C4.TA.A2	M	Podpora pro zajištění SKF				2032	Q4

C4.TA.A2.S1.2032Q4	C4.TA.A2	T	Mediální a osvětová kampaň SKF	Počet	0,00	1,00	2032	Q4
--------------------	----------	---	--------------------------------------	-------	------	------	------	----

Tabulka s informacemi o odhadovaných celkových nákladech akcí pro složku

Pořadové číslo	Akce	Od (datum)	Do (datum)	CELKEM	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C4.TA.A1	Lidské kapacity pro zajištění SKF	1. 1. 2026	31. 12. 2032	18 500 069	1 185 600	2 574 208	2 722 171	2 854 455	2 968 633	3 036 766	3 158 236
C4.TA.A2	Technické zajištění SKF	1. 1. 2026	31. 12. 2032	14 558 366	1 455 837	4 367 510	2 911 673	1 455 837	1 455 837	1 455 836	1 455 836
CELKEM				33 058 435	2 641 437	6 941 718	5 633 844	4 310 292	4 424 470	4 492 602	4 614 072

Tabulka s informacemi o financování složky

CELKEM	Příspěvek ze Sociálního klimatického fondu	Zdroje převedené z programů ve sdíleném řízení	Vnitrostátní veřejný příspěvek	Podíl vnitrostátního příspěvku (= vnitrostátní veřejné / celkem)
33 058 435	24 793 826	0	8 264 609	25,0000%

2.4. Zdroje převedené do/z programů ve sdíleném řízení

Mají-li být zdroje převedeny z fondu do fondů ve sdíleném řízení podle čl. 11 odst. 2, informace o tom, do kterých programů budou tyto zdroje převedeny a podle jakého harmonogramu, a o způsobu, jakým budou opatření a investice prováděné v rámci těchto programů dosahovat souladu s cíli uvedenými v článku 3, včetně toho, zda spadají pod opatření a investice stanovené v článku 8.

2.4.1. Odůvodnění převodů do programů ve sdíleném řízení

Jasná a fakticky podložená analýza potřeby převádět finanční prostředky do programů ve sdíleném řízení s podrobným popisem operací, které mají být v rámci těchto programů financovány, a jejich sladění s cíli Sociálního klimatického fondu

Nerelevantní

2.4.2. Odůvodnění převodů z programů ve sdíleném řízení do sociálního klimatického plánu

Jasná a fakticky podložená analýza potřeby převádět finanční prostředky do programů ve sdíleném řízení s podrobným popisem opatření/investic v současném plánu, které mají být financovány z těchto zdrojů

Nerelevantní

2.4.3. Tabulka převodů

Z/do	CCI	Fond	Kategorie regionu	Priorita	Východisko (v EUR)	V případě použití článku 30k směrnice 2003/87/ES (v EUR)
------	-----	------	-------------------	----------	--------------------	--

2.5. Odhadované celkové náklady plánu

Odhadované celkové náklady plánu, včetně veškerých částek poskytnutých na dodatečnou technickou podporu podle čl. 11 odst. 4 tohoto nařízení, částky příspěvků v hotovosti pro účely dané složky členského státu podle příslušných ustanovení nařízení (EU) 2021/523 a jakékoli částky poskytnuté na dodatečnou technickou pomoc podle čl. 8 odst. 3 tohoto nařízení.

Uvedení příspěvku členského státu k celkovým nákladům jeho plánu, včetně uvedení veškerých zdrojů, které mají být převedeny do fondu z programů ve sdíleném řízení podle čl. 11 odst. 1 tohoto nařízení, a jakýchkoli zdrojů, které mají být převedeny z fondu do programů ve sdíleném řízení podle čl. 11 odst. 2 tohoto nařízení.

2.5.1. Popis způsobu, jakým se u nákladů dosahuje souladu se zásadou nákladové efektivnosti a úměrnosti vzhledem k očekávanému dopadu plánu

Pozn.: bude doplněno.

2.5.2. Tabulka shrnující náklady fondu podle zdroje financování

Celkové náklady sociálního klimatického plánu	Východisko (v EUR)	V případě použití článku 30k směrnice 2003/87/ES (v EUR)
Příděl členského státu podle přílohy II nařízení o Sociálním klimatickém fondu po odečtení částek stanovených v čl. 10 odst. 3	1 559 527 604	1 309 508 769
(Zdroje převedené do programů ve sdíleném řízení)	0	0
ODHAD CELKOVÝCH NÁKLADŮ PLÁNU	2 079 370 139	1 746 011 692
z toho		
Příspěvek fondu	1 559 527 604	1 309 508 769
Vnitrostátní příspěvek	519 842 535	436 502 923
Zdroje převedené z programů ve sdíleném řízení	0	0
Příspěvek do nástroje pro technickou podporu (čl. 11 odst. 4)	0	0
Příspěvek do složky členského státu v InvestEU (čl. 11 odst. 3)	0	0

2.5.3. Minimální a maximální kritéria financování, která je třeba dodržet

Podíl z	Východisko	V případě použití článku 30k směrnice 2003/87/ES
Příspěvek členského státu (min. 25 % odhadovaných celkových nákladů)	25,00%	25,00%
Složka pro přímou podporu příjmů (maximálně 37,5 % odhadovaných celkových nákladů)		
Činnosti technické pomoci (maximálně 2,5 % odhadovaných celkových nákladů)	1,89%	1,89%
Zdroje přidělené v rámci sdíleného řízení převedené do fondu	0,00%	0,00%
Zdroje, které mají být vynaloženy v rámci Nástroje pro technickou podporu nebo InvestEU (maximálně 4 % maximálního finančního přídělu)	0,00%	0,00%
Zdroje přidělené na sociální klimatický plán převedené do programů ve sdíleném řízení (maximálně 15 % maximálního finančního přídělu)	0,00%	0,00%

3. ANALÝZA A CELKOVÝ DOPAD – Pozn.: kapitola bude doplněna.

3.1. Předpokládaný dopad plánovaných opatření a investic

Odhad předpokládaných dopadů opatření a investic plánovaných v části 2 týkající se emisí skleníkových plynů, energetické chudoby a dopravní chudoby, v porovnání s výše popsáním výchozím scénářem.

Popis metodiky použité v odhadech

3.1.1. Popis metodiky použité v odhadech

--

3.1.2. Popis očekávaných dopadů složek

3.1.2.1. Energetická účinnost

3.1.2.1.1. Celkový plán

--

3.1.2.1.2. Odvětví budov

--

3.1.2.1.3. Odvětví silniční dopravy

--

3.1.2.2. Renovace budov

3.1.2.2.1. Celkový plán

--

3.1.2.2.2. Odvětví budov

--

3.1.2.2.3. Odvětví silniční dopravy

--

3.1.2.3. Mobilita a doprava s nulovými a nízkými emisemi

3.1.2.3.1. Celkový plán

--

3.1.2.3.2. Odvětví budov

--

3.1.2.3.3. Odvětví silniční dopravy

--

3.1.2.4. Snižování emisí skleníkových plynů

3.1.2.4.1. Celkový plán

--

3.1.2.4.2. Odvětví budov

--

3.1.2.4.3. Odvětví silniční dopravy

--

3.1.2.5. Snížení počtu zranitelných domácností a zranitelných uživatelů dopravy

3.1.2.5.1. Celkový plán

--

3.1.2.5.2. Odvětví budov

--

3.1.2.5.3. Odvětví silniční dopravy

--

3.1.3. Kvantitativní tabulka dopadu plánu

Složka	Kvantifikace dopadu (je-li k dispozici). Počet domácností, uživatelů nebo rozdíl v ktCO ₂ oproti politicky neutrálnímu výchozímu scénáři											
	Krátkodobý (výhled na tři roky)						Střednědobý (konec plánu)					
	Emise skleníkových plynů (ktCO ₂)	Zranitelné domácnosti	Domácnosti trpící energetickou chudobou	Zranitelní uživatelé dopravy	Domácnosti trpící dopravní chudobou	Zranitelné mikropodniky	Emise skleníkových plynů (ktCO ₂)	Zranitelné domácnosti	Domácnosti trpící energetickou chudobou	Zranitelní uživatelé dopravy	Domácnosti trpící dopravní chudobou	Zranitelné mikropodniky
Celkem												
Odvětví budov												
Odvětví silniční dopravy												

3.1.4. Kvalitativní a kvantitativní tabulka očekávaného dopadu opatření dočasné přímé podpory příjmů na snížení počtu zranitelných domácností a zranitelných uživatelů dopravy, jakož i domácností trpících energetickou chudobou a dopravní chudobou

Složka: Přímá podpora příjmů

Snížení počtu zranitelných domácností

Snížení počtu zranitelných uživatelů dopravy

Popis očekávaných dopadů.

--

Snížení počtu domácností trpících energetickou chudobou

Snížení počtu domácností trpících dopravní chudobou

Popis očekávaných dopadů.

--

4. DOPLŇKOVOST A PROVÁDĚNÍ PLÁNU

Tato část se týká celého plánu. Jednotlivá níže uvedená kritéria musí být odůvodněna za plán jako celek.

4.1. Monitorování a provádění plánu

Vysvětlení, jakým způsobem členský stát hodlá provádět navrhovaná opatření a investice, se zaměřením na opatření a harmonogram pro monitorování, shromažďování údajů a provádění, případně včetně opatření nezbytných pro dosažení souladu s článkem 21.

Řídící, implementační a kontrolní struktura

Sociální klimatický fond (SKF) je novým nástrojem, který doplňuje existující iniciativy, jako jsou například kohezní programy a Národní plán obnovy. Na základě inspirace ze struktur existujících v rámci obdobných programů je při plánování SKF dbáno na stanovení jasné řídicí, implementační a kontrolní struktury a stanovení pravidel a odpovědností zapojeným aktérům.

Po vzoru kohezních programů na celý proces spojený s implementací SKF dohlíží **monitorovací výbor** sestávající ze zástupců implementačních orgánů, zprostředkujících subjektů implementace a zástupců partnerů (další ministerstva, zástupci samospráv, zástupci z řad nestátních neziskových organizací, expertních organizací apod.). Každý člen monitorovacího výboru má hlasovací právo. Ustanovení monitorovacího výboru tvořeného z externích spolupracovníků zabezpečí veřejnou participaci a transparentnost plánu v průběhu celé jeho implementace. Pro koordinaci **implementačních orgánů** a jejich **zprostředkujících subjektů implementace** je ustanoven **SKF podvýbor při výboru pro využití peněžních prostředků z dražeb povolenek a Modernizačního fondu**.

Za realizaci jednotlivých opatření jsou zodpovědné **implementační orgány**, které mají zkušenosti z obdobných programů (např. kohezních programů – IROP nebo jakožto vlastníci komponent v Nástroji pro oživení a odolnost) a na implementaci opatření budou mít vyčleněny dostatečné lidské kapacity podpořené v rámci složky technická pomoc, aktivity 1 (Lidské kapacity). Pro zajištění koordinace a udržování jednotných standardů vykazování a monitoringu je nad úrovní implementačních orgánů zřízen **vedoucí koordinační útvar** pod Ministerstvem životního prostředí (MŽP). Útvar je zároveň pověřen komunikací s Evropskou komisí. Tento útvar je součástí Sekce ekonomiky životního prostředí, která má zkušenosti s implementací obdobných programů (plní funkci řídicího orgánu pro Operační program životní prostředí, Operační program spravedlivé transformace a vlastníka pro vybrané komponenty z Národního plánu obnovy). V rámci sekce byly zřízeny dodatečné kapacity pro SKF. Po vzoru Národního plánu obnovy byl zvolen orgán odpovědný za audit na Ministerstvu financí – **auditní orgán**, kterému budou v rámci složky technická pomoc, aktivity 1 (Lidské kapacity) vytvořeny nové kapacity na auditní činnost spojenou se SKF.

Tabulka níže uvádí hlavní zapojené orgány do řídicí, implementační a kontrolní struktury SKF. Následuje tabulka rozdělení opatření mezi zvolené implementační orgány.

Označení	Subjekt	Hlavní role
Vedoucí koordinační útvar (<i>Lead coordination authority</i>)	Ministerstvo životního prostředí (MŽP)	Útvar umožňuje efektivní koordinaci aktérů a plní zejména následující role: • zajišťuje sekretariát pracovních skupin a výborů; • nese celkovou odpovědnost za přípravu SKP a jeho přijetí na úrovni ČS, včetně konzultací s veřejností; případně navrhování úprav

		plánu v průběhu čerpání SKF; • je kontaktním místem pro EK; • koordinuje ostatní orgány zapojené do implementace SKF; • získává data od implementačních orgánů; • zodpovídá za podávání zpráv a monitorování pokroku při plnění opatření; • zodpovídá za vyhotovování žádosti o platbu a předložení nezbytných podkladů pro ni; • potvrzuje, že žádost o platbu obsahuje pouze splněné cíle a milníky; • ověřuje, že došlo k nápravě nesrovnalostí v auditech a kontrolách týkajících se dané žádosti o platbu; • nastavuje metodické prostředí SKF a je zodpovědný za vyhotovení metodických podkladů; • zodpovídá za řízení finančních toků SKF nad úrovní implementačních orgánů vč. správy prostředků určených pro implementační orgány v ČR z EK. Zodpovídá za příjem prostředků z EK, jejich přerozdělení implementačním orgánům, za příp. vracení části prostředků EK z důvodu odejmutí příspěvku • zodpovídá za uchování dat na úrovni SKF v souladu s článkem 21(2)(d) včetně výsledků kontrol a auditů; • plní funkci vnitrostátního koordinátora komunikace SKF spočívající v: a) koordinaci informační a
--	--	---

		komunikační činnosti v souvislosti se Sociálním klimatickým fondem b) funkci kontaktního místa pro EK a ostatní ČS za účelem sdílení osvědčených postupů a koordinace společných činností, c) zodpovědnosti za implementaci vnitrostátní komunikační strategie.
Monitorovací výbor <i>(Monitoring committee)</i> Vykonává dohled nad SKF	Vznikne na půdorysu stávající Platformy SKF Tvořen zástupci implementačních orgánů, zprostředkujících subjektů implementace a partnerů (další ministerstva, zástupci neziskového sektoru, zástupci regionů, experti atd.)	Orgán umožňuje efektivní zapojení stakeholderů a plní zejména následující role: • posuzuje provádění SKP; • sděluje implementačním orgánům a vedoucímu koordinačnímu útvaru připomínky; • prověřuje pokrok při provádění SKP, plnění cílů/milníků; • prověřuje provádění činností v oblasti komunikace a publicity; • prověřuje plnění podmínek vyplývajících z nařízení; • schvaluje metodické dokumenty; • schvaluje podklady pro monitoring, reporting a podklady pro žádost o platbu vyplývající ze SKP; • schvaluje návrh na změnu SKP; • schvaluje roční komunikační plán; • schvaluje návrhy přerozdělení prostředků mezi implementační orgány; • schvaluje kritéria při výběru operací.
Podvýbor Výboru pro využití peněžních prostředků z dražeb povolenek a Modernizačního fondu	Tvořen zástupci zapojených resortů a případně jejich zprostředkujících subjektů implementace	• slouží pro komunikaci a koordinaci zapojených orgánů

		• nemá řídicí roli a neprobíhá formální hlasování
Poradní orgány <i>(Advisory bodies)</i>	Tematické pracovní skupiny pro složku budov a složku dopravy	• zaměřeny na spolupráci s externími subjekty nad tématy SKF • poradní orgány
Implementační orgány <i>(Implementation authorities)</i>	Ministerstvo životního prostředí (MŽP) Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)	Orgány umožňují efektivní implementaci jednotlivých opatření a plní zejména tyto role: • po kontrole vedoucího koordinačního útvaru navrhuje výši předfinancování v rámci svěřeného opatření ve své kapitole; • zodpovídá za implementaci svěřených opatření, tzn. vypisování, administrování dotačních výzev, vyhotovování právních aktů – rozhodnutí o poskytnutí dotace, uzavírání smluv; • monitoruje proces implementace svěřených opatření a pravidelně v souladu s metodickým pokynem pro monitorování reportuje data vedoucímu koordinačnímu útvaru; • zodpovídá za naplňování DNSH podmínek ve svěřených opatřeních; • deklaruje plnění svěřených opatření; • provádí kontroly, poskytuje součinnost auditnímu orgánu, odpovídá za evidenci a monitoring nesrovnalostí.
Zprostředkující subjekty implementace <i>(Subjects of Implementation)</i>	Např. Státní fond životního prostředí, Centrum pro regionální rozvoj České republiky, Státní fond podpory investic	Jejich povinnosti určují implementační orgány v delegačních dohodách / prostřednictvím jiných právních aktů (např. Rozhodnutí o poskytnutí dotace).

Příjemci podpory		Vymezení v jednotlivých popisech opatření a detailněji zachycení v jednotlivých výzvách
Auditní orgán (Audit authority)	Ministerstvo financí – O52 + CKBAFCOS	Provádí nestranný audit v souladu se standardy operací a procesů u jednotlivých opatření více uvedeno v podkapitole 4.5

Tabulka rozdělení opatření mezi implementační orgány

Složka	Opatření	IO <i>Může delegovat pravomoci a odpovědnosti na zprostředkující subjekt implementace</i>
C1. Budovy	I1.: Renovace rodinných domů vlastněných a obývaných zranitelnými domácnostmi	MŽP
	I2.: Výstavba nájemního bydlení pro zranitelné domácnosti	MMR
	I3.: Transformace ubytoven obývaných zranitelnými domácnostmi	MMR
	I4.: Renovace bytových domů obývaných zranitelnými domácnostmi	MŽP
	I5.: Poradenství	MŽP
C2. Doprava	I1.: Integrované projekty poptávkové dopravy doplňující existující linky veřejné dopravy	MŽP
	I2.: Nákup bezemisních vozidel veřejné dopravy	MŽP
C4. Technická pomoc	A1.: Lidské kapacity pro zajištění SKF	MŽP
	A2.: Technické zajištění SKF	MŽP

Administrativní kapacity:

Orgány zapojené do SKF mají předchozí zkušenosti s implementací obdobných iniciativ (kohezní programy, Národní plán obnovy apod.). Zajištění dostatečných potřebných kapacit je v kompetenci jednotlivých orgánů, kterým budou vyčleněny prostředky ze složky technická pomoc, Aktivita 1. Zástupci zapojených orgánů byli při vytváření SKP instruováni k provedení zhodnocení požadavků na personální kapacity, které budou k zajištění implementace požadovat na základě zkušeností z implementace obdobných programů. Sesbírané požadavky byly následně reflektovány při nastavování podoby složky Technické pomoci. Z časového hlediska bude k nárůstu administrativních kapacit (vyčleňování stávajících zaměstnanců a obsazování nových míst) docházet postupně, a to zejména v průběhu roku 2026, potažmo 2027. Největší množství osob bude potřeba během hlavní implementační fáze SKP. Naopak před koncem SKP se očekává postupné omezování kapacit z důvodu nižší vytiženosti projektových managerů a gestorů výzev například kvůli snížení administrativy pro nepotřebu vypisovat další nové výzvy v závěrečných letech, postupný útlum příjmu žádostí (vyčerpávání alokací, naplňování cílů a absorpční kapacity) a tedy nižší administrativní zátěž na kontrolu, administraci nových žádostí a odpovídání na dotazy potenciálních žadatelů.

Místa podpořená v rámci Technické pomoci, aktivita 1 budou umožňovat efektivní naplňování účelu SKP a budou tvořena zejména metodiky, koordinátory, pracovníky určenými pro administraci investic, kontrolory a auditory, rozpočtáři apod. Bude se jednat o nová místa, ale i o místa podpořená z jiných programů prodloužená v čase pro potřeby SKP. Bez potřeb SKP by daná místa zanikla, či nevznikla.

Externí subjekty:

Do činností souvisejících s SKF mohou zasáhnout další externí orgány, které budou poskytovat nezávislé vstupy. Např. Evropská komise, Účetní dvůr, OLAF, Nejvyšší kontrolní úřad dle Zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšší kontrolním úřadu ve znění pozdějších předpisů, či Ministerstvo financí a jemu podřízené místně příslušné správci daně (finanční úřady), v souladu se zákonem o finanční kontrole a rozpočtovými pravidly. Dohled nad zadáváním veřejných zakázek provádí Úřad pro ochranu hospodářské soutěže na základě ZZVZ. Výše popsané subjekty a orgány nejsou standardní součástí implementační struktury, ale z titulu svých funkcí mohou vstupovat do implementace případně plnit poradní funkci.

Monitorování:

Zpráva o stavu provádění 1x za 2 roky – v souladu s článkem 24 bod 1

- Implementační orgány jsou povinny ve spolupráci se svými zprostředkujícími subjekty implementace průběžně sledovat vývoj plnění cílů a milníků a zasílat požadované podklady vedoucímu koordinačnímu útvaru pro vyhotovení pravidelné Zprávy o stavu provádění 1x za 2 roky. Zpráva bude obsahovat kromě vyhodnocení plnění opatření i vyhodnocení zvolených Společných ukazatelů (common indicators).

Žádost o platbu zpravidla 1x ročně – v souladu s článkem 20 a 21 c)

- Podklady pro žádost o platbu vytváří Implementační orgány ve spolupráci se svými zprostředkujícími subjekty implementace. Následně vedoucí koordinační útvar zkompletuje dané podklady a připraví je pro jejich možné odeslání prostřednictvím systému EK. Žádost o platbu bude zasílána zpravidla 1x ročně. Žádost bude obsahovat pouze milníky a cíle, jejichž plnění bylo ukončeno v rámci daného období. Nad těmito ukončenými operacemi vztahujícími se k milníkům a cílům bude provedeno auditní šetření ze strany MF a veškeré výstupy pak budou součástí předkládané žádosti o výplatu finančních prostředků, viz podkapitola 4.5. Monitorovací výbor schválí podklady pro žádost o platbu.

Evaluace SKP

- Součástí pravidelné Zprávy o stavu provádění bude v roce 2029 provedena celková evaluace SKP. Zároveň bude probíhat průběžné vyhotovování monitorovacích zpráv o průběhu implementace SKF. Implementační orgány (IO) jsou povinny ve spolupráci se svými zprostředkujícími subjekty implementace průběžně sledovat vývoj plnění cílů a milníků a zasílat požadované podklady vedoucímu koordinačnímu útvaru pro průběžné monitorování a vyhodnocování plnění SKF zpravidla 1x za čtvrtletí, či v případě potřeby. Daný monitoring bude sloužit zejména jako podklad pro monitorovací výbor pro zjištění aktuálního naplňování veškerých opatření.

Finanční toky:

Subjektem, který odpovídá za nastavení finančních toků na národní úrovni a ve vztahu k EK, je MŽP ve spolupráci s MF. MŽP zabezpečuje přípravu souhrnné žádosti o výplatu finančních prostředků a IO si nastavují a realizují vlastní finanční toky. ČR bude při plánování finančních toků využívat systém předfinancování ze státního rozpočtu. MŽP se řídí při realizování finančních toků interním manuálem, který bude obsahovat informace související s žádostí o výplatu prostředků a výkonem plateb. Účtování a povinnosti s tím spojené budou popsány v interních postupech MŽP Odborem rozpočtu.

Finanční toky budou realizovány mezi EK, MŽP a jednotlivými IO. Finanční tok směrem od EK bude probíhat následovně:

- Plnění milníků a cílů bude dokládáno IO společně s výší nárokové finanční podpory.

- EK bude na základě schválené žádosti o výplatu finančních prostředků po částech zasílat nárokové finanční prostředky na předem ustanovený účet cizích prostředků pod správou MŽP.
- Následně na základě pokynu příkazce operace, kterým je vedoucí koordinační útvar na MŽP (Odbor financování dekarbonizace ekonomiky), budou finanční prostředky přerozděleny mezi jednotlivé IO, a to vždy v návaznosti na splnění milníků a cíle. Zde se finance stávají příjmem státního rozpočtu příslušné rozpočtové kapitoly.

Předfinancování ze státního rozpočtu v rámci kapitol jednotlivých IO:

- IO po diskusi s vedoucím koordinačním útvarem si musí narozpočtovat dostatek finančních prostředků (rozpočtováno souvztažně).
- Finanční prostředky jsou vedeny v Kč.
- Prostředky na finanční část označenou jako Členský příspěvek ve výši 25 % budou pokryty ze státního rozpočtu z části ostatních výnosů z ETS2.

Platba od IO ke konečnému příjemci:

- Jedná se o proplacení aktivity konečnému příjemci z narozpočtovaných prostředků IO (v Kč).
- Podmínky výplaty finanční podpory konečnému příjemci jsou dány v uzavíraných smlouvách mezi IO a konečným příjemcem či právním aktem.
- Tato platba je realizována na základě předložené žádosti o platbu ze strany konečného příjemce směrem k IO. IO po provedené kontrole finanční prostředky vyplácí. V této fázi před proplacením aktivity či její části IO vykonává povinně finanční kontrolu (administrativní kontrola s možností kontroly na místě). Kontrolou se ověří splnění podmínek pro poskytnutí podpory stanovených mezi IO a konečným příjemcem. Tyto podmínky musí respektovat právní předpisy ČR i EU.
- IO může zvolit variantu využití zprostředkujícího subjektu implementace po vzoru procesů v NPO. V daném případě tok prostředků ke konečnému příjemci probíhá skrz zvolený zprostředkující subjekt implementace (např. Státní fond životního prostředí) a ten následně vyplácí prostředky konečnému příjemci.

Zaplacení dodávky/služby od konečného příjemce k dodavateli, subdodavateli:

- Využití finančních prostředků k plnění opatření bude probíhat zejména prostřednictvím dotačních programů, či například prostřednictvím veřejných zakázek. IO mohou zvolit i jiné způsoby implementace například prostřednictvím finančních nástrojů na národní úrovni.

Informační systémy:

Implementační orgány (vč. zprostředkujících subjektů implementace) spravující svěřené opatření budou využívat své stávající systémy (např. pro administraci žádostí v dotačních výzvách) i z toho důvodu, že pracovníci implementačních orgánů (vč. zprostředkujících subjektů implementace) jsou již v systémech zvyklí pracovat a mají potřebnou kvalifikaci pro práci v systému (vč. školení). Dané systémy byly využívány při implementaci např. Národního plánu obnovy, či podpory z Modernizačního fondu. Systémy tak umožní jednodušší kontrolu dvojího financování u navazujících opatření.

Po vzoru NPO bude využíván centrální systém na úrovni vedoucího koordinačního útvaru pro SKF na sběr a monitorování dat od Implementačních orgánů, z kterého budou přenášeny data do systému EK.

- Vedoucí koordinační útvar pro SKP plánuje využít licenci k existujícímu modulu agendového informačního systému, který byl využíván ke stejnému účelu při implementaci Národního plánu obnovy a dojde k jeho úpravám a aktualizaci pro potřeby SKP monitorování.
- Systém bude v souladu s vodítky k implementaci sloužit zejména jako:
 - katalog opatření s jejich detailním popisem,
 - nástroj pro monitoring (nástroj pro vyhotovování Zprávy o stavu pokroku),
 - nástroj pro vyhotovování podkladů pro žádost o platbu,

- nástroj pro uchování dat ke společným indikátorům.
- Na centrální úrovni bude dle pokynu EK využíván systém SFC 2021 (System for Fund Management in the European Union), pro který bude určen MS Liaison a jeho Deputy Liaison officers.

Inspirace a ponaučení z Národního plánu obnovy:

Jelikož SKP stojí na obdobných základech jako NPO – výkonnostně orientovaný fond, předem ustanovené cíle/milníky, jeden koordinační útvar s vícero zainteresovanými orgány a vícero tematickými oblastmi, bylo rozhodnuto, že metodické prostředí bude převzato z implementace NPO s dílčími úpravami a aktualizacemi. Při přípravě implementační struktury a procesů vedoucí koordinační útvar vyšel z praxe Delivery Unit Národního plánu obnovy na Ministerstvu průmyslu a obchodu s cílem převzít metodické prostředí, osvědčené postupy, a naopak upravit případné neefektivní a problematické části rolí a procesů.

Za hlavní změny oproti NPO tak můžeme uvést:

- větší zapojení veřejnosti v procesu implementace ustanovením monitorovacího výboru a větší důraz na veřejné konzultace při přípravě samotného plánu;
- alokování dostatečných prostředků na lidské kapacity, technické zajištění a publicitu již od spuštění implementace SKP;
- dále po negativních zkušenostech z NPO se podařilo alokovat vždy k jednomu opatření jeden implementační orgán, který za dané opatření plně zodpovídá, což umožní jasnou odpovědnost za danou aktivitu; oproti NPO tak nebyla stanovena žádná sdílená opatření.

4.2. Soulad s jinými iniciativami

Vysvětlení, jakým způsobem je plán v souladu s obsaženými informacemi a se závazky členského státu v rámci jiných relevantních plánů a fondů, a vzájemného vztahu mezi jednotlivými plány s výhledem do budoucna, jak je stanoveno v čl. 6 odst. 3 a čl. 16 odst. 3 písm. b) bodě iii).

SKP dle nařízení musí být konzistentní s informacemi a závazky členského státu obsaženými v následujících plánech a programech (čl. 6 odst. 3 nařízení o Sociálním klimatickém fondu):

- akční plán pro evropský pilíř sociálních práv;
- program politiky soudržnosti členského státu;
- plán pro oživení a odolnost členského státu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2418;
- plán renovace budov přijatý členským státem podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/12759;
- aktualizovaný integrovaný vnitrostátní plán členského státu v oblasti energetiky a klimatu podle nařízení (EU) 2018/1999;
- plán spravedlivé územní transformace přijatý podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056.

Již v procesu příprav SKP tak byly brány v potaz národní závazky, plány a jiné programy. Konzistence s jinými iniciativami bude dodržována i v průběhu implementace SKF.

SKP je koncipován tak, aby adresoval sociální dopady přechodu ke klimatické neutralitě, přičemž se zaměřuje na sektory budov a dopravy. Hlavním cílem SKF je podpora zranitelných domácností při snižování energetické náročnosti obydlí a zavádění čistých technologií, a to zejména s důrazem na snížení negativních dopadů růstu cen v důsledku zavedení ETS2 na tyto domácnosti. Dále pak SKF cílí i na podporu zranitelných uživatelů dopravy. Plán je tak v souladu s klíčovými národními strategickými

dokumenty a programy, které formují směřování České republiky v oblastech udržitelné energie, klimatické neutrality a spravedlivé transformace. SKP přispívá k efektivnímu využívání veřejných prostředků a navazuje na následující národní strategické dokumenty, které vzájemně posilují svůj dopad a vytvářejí komplexní rámec pro klimaticky odpovědnou a sociálně spravedlivou transformaci české společnosti:

- Akční plán evropského pilíře sociálních práv

Evropský parlament, Rada a Komise vyhlásily v roce 2017 evropský pilíř sociálních práv. Tento pilíř stanoví dvacet klíčových zásad, které mají EU pomoci dosáhnout silné sociální Evropy, jež je spravedlivá, inkluzivní a přináší příležitosti. V roce 2021 byl následně představen Akční plán, který převádí zásady do přímých opatření na podporu občanů. Navrhuje také hlavní cíle, kterých má EU dosáhnout do roku 2030, včetně snížení počtu lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením nejméně o 15 milionů. Předkládaný SKP je v souladu s evropským pilířem sociálních práv a jeho akčním plánem. V oblasti dopravy se soustředí zejména na naplňování zásady číslo 20 podporou dostupné veřejné dopravy. V oblasti budov SKP je zohledněna zásada č. 11, která stanoví, že děti mají právo na ochranu před chudobou, zásada č. 19 o přístupu k sociálnímu bydlení nebo k pomoci v oblasti bydlení dobré kvality, a i zmíněná zásada 20, která stanoví právo na přístup ke kvalitním základním službám, včetně energií a dopravy.

V České republice je národním rámcovým dokumentem pro řešení chudoby a sociálního vyloučení Strategie sociálního začleňování 2021–2030. Tuto strategii schválila vláda České republiky usnesením č. 55 ze dne 20. ledna 2020. SKP ve složce budov podporuje její cíle (Cíl 4.6.a), kterým je zvýšit přístup k bydlení pro osoby ohrožené bytovým vyloučením nebo pro ty, které již bydlení ztratily. Cílem strategie je také přizpůsobit bytový fond klíčovými společenským výzvám (stárnutí obyvatelstva, energetická chudoba, změna klimatu) s ohledem na rozmanitost místních bytových podmínek.

- Program politiky soudržnosti členského státu

Program politiky soudržnosti ČR je realizován prostřednictvím čtyř samostatných fondů: Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu plus (ESF+), Fondu soudržnosti (FS) a Fondu pro spravedlivou transformaci (FST). Programy politiky soudržnosti podporují investice v mnoha oblastech, včetně oblastí, které jsou relevantní pro SKP (energetická náročnost budov, dekarbonizace a využívání technologií pro energii z obnovitelných zdrojů, čistá městská doprava, přístup ke kvalitním, udržitelným, inkluzivním a cenově dostupným službám, včetně přístupu k bydlení a péči zaměřené na sociální problematiku, podpora sociální integrace osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením, jakož i marginalizovaných komunit do většinové společnosti, přístup ke kvalitním pracovním místům, vzdělávání a odborné přípravě, jež zahrnují aspekty zelené a digitální transformace). Při přípravě SKP byly brány v potaz existující programy podpory, jak je popsáno v podkapitole 4.3, a na přípravě a následně i implementaci se podílí řídicí orgány příslušných operačních programů (např. Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo dopravy).

- Plán pro oživení a odolnost členského státu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2418

SKP navazuje na Plán pro oživení a odolnost, přispívá k jeho účelu a dále rozvíjí jednotlivé aktivity. Na NPO navazuje zejména na jeho dva pilíře – 2 Fyzická infrastruktura a zelená transformace a 7 REPowerEU. Konkrétně je SKP v souladu s komponentami 2.5 Renovace budov a ochrana ovzduší, 2.10 Dostupné bydlení, 7.3 Komplexní reforma poradenství týkajícího se renovační vlny v České republice a 2.4 Čistá mobilita. Pomáhá zajistit energeticky úsporné a klimaticky přizpůsobené budovy, zlepšuje kvalitu bydlení, rozvíjí poradenský systém pro cílové skupiny, snižuje emise skleníkových plynů a dalších škodlivých látek znečišťujících ovzduší, podporuje aktivity v oblasti zmírňování a adaptace, přispívá ke zlepšení místní kvality ovzduší a energetické účinnosti a podporuje čistou veřejnou dopravu.

- Plán renovace budov přijatý členským státem podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/12759 - „Směrnice EPBD IV“ (Energy Performance of Buildings Directive)

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) publikovalo dne 16. června 2020 Dlouhodobou strategii renovací na podporu renovace vnitrostátního fondu obytných a jiných než obytných budov, veřejných i soukromých (dále jen „Dlouhodobá strategie renovací budov“ nebo „DSRB“), podle článku 2a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844 ze dne 30. května 2018. Tato Dlouhodobá strategie renovací budov zahrnuje zhodnocení fondu budov v ČR v rezidentním a nerezidentním sektoru, metodiku stanovení úspor energie pro modelování scénářů renovace budov, scénáře možného vývoje renovace fondu budov s orientačními milníky pro roky 2030, 2040 a 2050, volbu scénáře vývoje renovace budov, který bude ČR realizovat v následujícím období, hodnocení bariér v rezidentním, soukromém i veřejném sektoru a strategii ČR na podporu realizace optimálního scénáře. DSRB přímo cílí na renovace budov, včetně těch obývaných zranitelnými skupinami. Problematika energetické chudoby je v DSRB řešena v rámci širšího hodnocení bariér v rezidenčním sektoru (rodinné a bytové domy). Tato část se zaměřuje na identifikaci překážek, které brání efektivní renovaci budov, včetně sociálních a ekonomických aspektů, jako jsou nízké příjmy domácností a vysoké náklady na energie. DSRB navrhuje komplexní soubor opatření, která mají potenciál přispět ke zmírnění energetické chudoby. Mezi klíčová řešení patří zavedení cílených finančních nástrojů, jako jsou zvýhodněné úvěry a záruky (pro vlastníky rodinných domů), rozšíření dotačních programů (např. Nová zelená úsporám Light) a posílení technické asistence a poradenství. DSRB rovněž klade důraz na zjednodušení administrativních procesů, zavedení poradenských center pro domácnosti, podporu komunitních projektů, a zvýšení informovanosti veřejnosti prostřednictvím komunikačních kampaní mj. pro domácnosti ohrožené energetickou chudobou. SKP je plně v souladu s Dlouhodobou strategií renovací budov, zejména v části věnované renovacím rezidenčních budov, energetickému poradenství a osvětovým aktivitám.

MPO nyní prostřednictvím expertních pracovních skupin pracuje na implementaci směrnice EPBD IV, která vstoupila v platnost v květnu 2024, s dvouletou lhůtou pro transpozici. Zmíněná směrnice podporuje renovaci stávajících budov, aby dosáhly vyšších energetických standardů, čímž přispívá k širším klimatickým a energetickým cílům EU. Směrnice EPBD IV požaduje přehled politik a opatření zaměřených na energeticky nejnáročnější segmenty vnitrostátního fondu budov, problém rozdílných motivací a selhání trhu, jakož i nástin příslušných vnitrostátních kroků přispívajících ke zmírnění energetické chudoby. Každý členský stát je povinen vytvořit vnitrostátní plán renovace budov, aby zajistil renovaci vnitrostátního fondu obytných a neobytných budov, veřejných i soukromých tak, aby do roku 2050 disponoval energeticky vysoce účinným fondem budov. Finální verze vnitrostátního plánu renovací spolu s trajektorií pro postupnou renovaci fondu budov bude dokončena do konce roku 2026. V souladu s článkem 3 Směrnice EPBD IV bude do Národního plánu renovace zahrnut podíl zranitelných domácností a plán snížení počtu osob v energetické chudobě a zranitelných domácnosti, které je za cíl dosáhnout pomocí hloubkových renovací a snižování energetické náročnosti rezidenčních budov. Složka budov SKP je v souladu s připravovaným Plánem renovace budov a přispívá k jeho cílům zejména podporou renovací rodinných a bytových domů.

- aktualizovaný integrovaný vnitrostátní plán členského státu v oblasti energetiky a klimatu podle nařízení (EU) 2018/1999

Dne 18. prosince 2024 schválila vláda ČR Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu (dále jen „Vnitrostátní plán“ nebo „NKEP“). Tento vnitrostátní plán byl zpracován na základě požadavků nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu. Vnitrostátní plán obsahuje cíle a politiky ve všech pěti rozměrech energetické unie na období 2021-2030 s výhledem do roku 2050. Tyto oblasti zahrnují: snižování skleníkových plynů, energetickou účinnost, vnitřní trh s energií, energetickou bezpečnost a výzkum, inovace a konkurenceschopnost. Vnitrostátní plán stanovuje cíle pro každou z těchto oblastí, respektive příspěvek ČR k cílům EU a nástroje k jejich dosažení. Vnitrostátní plán obsahuje kapitoly 2.4.4. a 3.4.4 „Vnitřní trh s energií“ které pojednávají o energetické chudobě, včetně návrhu definice energetické chudoby, a výsledků šetření (grafy – Srovnání indikátorů vzhledem k průměru EU k roku 2019 a Srovnání indikátoru neschopnost dostatečně vytápět v ČR a EU). I když Vnitrostátní plán není zaměřen pouze na budovy, věnuje jim výraznou pozornost v rámci energetické účinnosti. SKP je plně v souladu s daným Vnitrostátním plánem, zejména s kapitolami 2.4.4 a 3.4.4, které se zabývají energetickou chudobou. NKEP formuluje

obecné rámce pro snižování emisí a zvyšování energetické účinnosti, přičemž oblast budov představuje jeden z klíčových sektorů. SKP na tyto cíle navazuje a rozvíjí je o sociální aspekt cílením podpory zejména na zranitelné domácnosti a energeticky chudé domácnosti. Zatímco NKEP stanovuje technicko-strategické cíle, SKF představuje nástroj podpory a rozšiřuje cíle o dosažitelnost pro nízkopříjmové skupiny obyvatelstva a přispívá k jejich začlenění do transformačního procesu. Konkrétněji můžeme uvést, že ve Vnitrostátním plánu je uvedeno, že z národních programů je klíčový program Nová zelená úsporám, který snižuje emise skleníkových plynů především v sektoru domácností a SKP navrhuje investice do programu Nová zelená úsporám.

- Plán spravedlivé územní transformace přijatý podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056

V České republice Plán spravedlivé územní transformace definuje priority spravedlivé transformace ve třech uhelných regionech (Moravskoslezský kraj, Ústecký kraj a Karlovarský kraj) zejména v oblastech zaměstnanosti, vzdělávání, inovací a dekarbonizace. Plán spravedlivé územní transformace je základním dokumentem, na jehož základě dochází k následné implementaci Fondu spravedlivé transformace prostřednictvím Operačního programu Spravedlivá transformace (OPST). V České republice se podpora z OPST zaměřuje na strukturálně postižené regiony, oproti tomu SKP nestanovuje regionální zaměření a cílí na celou Českou republiku. SKP tak podporuje i regiony nezahrnuté do podpory v rámci OPST a ve zmíněných regionech přináší dodatečné prostředky. SKP doplňuje Plán spravedlivé transformace tím, že zajišťuje sociální vyvážení dopadů klimatické transformace na domácnosti napříč regiony se zaměřením mimo jiné na snížení jejich energetické zátěže.

Vzhledem k tomu, že řídicím orgánem OPST je Ministerstvo životního prostředí, přesněji Sekce ekonomiky životního prostředí, v rámci, které byl připravován a bude implementován SKP, dochází zde k pravidelnému informování a vzájemného se inspirování.

Svým celkovým zaměřením a konkrétními investicemi do oblasti budov a dopravy SKP je v souladu se zmiňovanými legislativními požadavky uvedenými v nařízení SKF článek 16(3), bod (b)(iii).

- **Požadavky přepracovaného znění směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické účinnosti** – V souladu se Směrnicí (EU) 2023/1791 o energetické účinnosti SKP přispívá k zvyšování energetické účinnosti rezidenčních budov ve vlastnictví domácností a veřejného sektoru a mimo jiné podporuje zvyšování povědomí a poskytování informací o energetické účinnosti pro domácnosti a zástupce veřejného sektoru.
- V souladu se **Směrnicí 2018/844/EU o energetické náročnosti budov měnící směrnice 2012/27/EU a 2010/31/EU** (Směrnice o energetické náročnosti budov) složka budov SKP podporuje zejména renovaci stávajících budov, aby dosáhly vyšších energetických standardů a dále například přináší podporu na vyhotovování takzvaných Renovačních pasů.
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů** – Složka budov mimo jiné podporuje v souladu se Směrnicí (EU) 2018/2001 instalace OZE. Zároveň složka dopravy se soustředí na poptávkovou dopravu a podporuje rozvoje využívání bezemisních vozidel ve veřejné dopravě.
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU** – SKP dále podpoří rozvoj infrastruktury pro alternativní paliva využitelné pro veřejnou dopravu.
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1161 ze dne 20. června 2019, kterou se mění směrnice 2009/33/ES o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel** - V České republice je daná směrnice transponována prostřednictvím Zákona o podpoře nízkoemisních vozidel prostřednictvím zadávání veřejných zakázek a veřejných služeb v přepravě cestujících Zákon č. 360/2022 Sb. SKP není v rozporu s danou směrnicí a investice ze složky dopravy SKP míří na podporu bezemisních vozidel veřejné dopravy.

4.3. Doplnkovost financování

Informace o stávajícím nebo plánovaném financování opatření a investic z jiných unijních, mezinárodních, veřejných nebo případně soukromých zdrojů, které přispívají k opatřením a investicím stanoveným v plánu, včetně informací o dočasné přímé podpoře příjmů podle čl. 6 odst. 1 písm. c).

Obecný kontext

Při vytváření SKP byly brány v potaz již existující programy na podporu v sektorech budov a dopravy. Navržená opatření v SKP navazují v čase na dobíhající programy (například na podporu z Národního plánu obnovy) a přináší jejich změnu, rozšíření podpory a užší zaměření cílové skupiny u stávajících programů.

Za nejvýznamnější zdroje podpory na obdobná opatření můžeme jmenovat Národní plán obnovy (Nástroj pro oživení a odolnost – Recovery and Resilience Facility – NPO), Modernizační fond, či Operační programy z jiných evropských fondů jako je například Integrovaný regionální operační program (IROP), Operační program životní prostředí (OPŽP), Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OPTAK), Operační program Doprava (Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti). Implementaci opatření financovaných z daných zdrojů mají na starosti totožné orgány, které jsou zapojeny i do příprav a do procesu implementace SKP.

Pro eliminování rizika dvojího financování bude nastaveno metodické prostředí vycházející z Národního plánu obnovy. Konkrétní pravidla nemožnosti čerpání podpory ze SKF, při již proběhlé nebo probíhající podpoře z jiného zdroje budou stanovena v jednotlivých výzvách. Zároveň zprostředkující subjekty implementace mají zkušenosti s administrováním obdobných výzev z minulosti, což jim umožňuje jednodušší kontroly jednotlivých žadatelů a projektů i mezi fondy. Při přípravách národních podkladů pro další programy z následujícího Víceletého finančního rámce EU byl seznam opatření SKP brán v potaz pro eliminování rizika dvojího financování.

Budovy

V České republice existuje několik veřejných zdrojů financování výstavby a rekonstrukce budov, resp. obytných budov, přičemž většina těchto programů je zaměřena na ekologické, energeticky úsporné nebo sociálně orientované projekty. Mezi hlavní veřejné nástroje financování patří dotační programy a zvýhodněné úvěry financované z národních zdrojů či z evropských fondů. Podpora je poskytována jak obcím a městům, tak i fyzickým a právnickým osobám. Za hlavní dosavadní zdroje podpory můžeme jmenovat Nástroj pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility), Modernizační fond a Evropský fond pro regionální rozvoj.

Modernizační fond (2021-2030)

Podpora z Modernizačního fondu v rámci 8 programů míří na celou řadu energeticky úsporných opatření – od modernizace technologií v průmyslu a teplárenství, výstavbu fotovoltaických elektráren, přes energetické úspory v budovách až po modernizaci veřejného osvětlení nebo pořízení elektrobuses. Pro oblast budov můžeme vyzdvihnout zejména programy RES+ – Nové obnovitelné zdroje v energetice, ENERGA – Energetická účinnost a snižování spotřeby energie a KOMUNERGA – Komunitní energetika. V rámci programu ENERGA jsou podporována opatření pro zvýšení energetické účinnosti a snížení produkce skleníkových plynů v průmyslu, v podnikání, ve veřejných budovách a v rezidenčním sektoru. Jedním z klíčových programů v oblasti rezidenčních budov financovaných aktuálně z programu ENERGA, resp. podprogramu HOUSEnerg je Nová zelená úsporám, která je více popsána mezi konkrétními příklady podpory níže. Modernizační fond byl zřízen Směrnicí 2003/87/ES na období 2021–2030 a v České republice je implementován prostřednictvím Státního fondu životního prostředí. Pro zamezení rizika dvojího financování budou nastaveny adekvátní procesy kontrol, problematika bude řešena v jednotlivých výzvách a investice na renovace rodinných a bytových domů ze SKF budou administrovány stejným zprostředkujícím subjektem implementace (SFŽP) jako je tomu u Modernizačního fondu, podprogramu HOUSEnerg, který taktéž podporuje renovace rodinných a bytových domů.

Národní plán obnovy (2021-2026)

Národní plán obnovy financovaný z Nástroje pro oživení a odolnost byl spuštěn v roce 2021, kdy obsahoval 6 pilířů sestávajících z reformy a investičních opatření. Následně jakožto reakce na energetickou krizi byl přidán dodatečný 7 pilíř REPowerEU. Na oblast budov cílí zejména 2. pilíř – Fyzická infrastruktura a zelená tranzice, v rámci, kterého můžeme zdůraznit především komponenty 2.5 - Renovace budov a ochrana ovzduší; 2.2 Snižování spotřeby energie ve veřejném sektoru a 2.10 Dostupné bydlení. Nástroj pro oživení a odolnost byl zřízen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 a v České republice je implementován prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu (tzv. Delivery Unit) a následně prostřednictvím implementačních orgánů (tzv. Vlastníků komponent), kteří zodpovídají za jednotlivé komponenty.

- Komponenta 2.5 umožňuje pokračování programu Nová zelená úsporám, který je dále popsán mezi konkrétními opatřeními níže. V rámci komponenty 2.5 je také poskytována podpora energetického poradenství a rozvoje komunitní energetiky. Z neinvestičních opatření na podporu komunitní energetiky můžeme zmínit především proběhlou výzvu na podporu zakládání energetických společenství a aktivity zaměřené na osvětu a vzdělávání, které mají rozvoj komunitní energetiky dále podpořit.
- Komponenta 2.2 se zaměřuje na snížení energetické náročnosti budov ve vlastnictví organizačních složek státu a ve vlastnictví veřejných subjektů a dále také na zvýšení energetické účinnosti systémů veřejného osvětlení.
- Komponenta 2.10 se zaměřuje na zvýšení nabídky cenově dostupného bydlení poskytováním zvýhodněných a podřízených úvěrů investorům a zřízením fondu pro společné investice veřejného a soukromého sektoru na rekonstrukci a výstavbu dostupného bydlení.

Dále mezi komponenty zaměřující se na sektor budov můžeme zmínit komponentu 7.3, která má za cíl reformovat systém energetického poradenství.

Zmiňované podpory z NPO jsou časově omezeny polovinou roku 2026 a jejich alokace jsou často již vyčerpány. SKF na některé zmiňované komponenty navazuje v čase a upravuje jejich zaměření pro cílovou skupinu SKP – například prostřednictvím opatření na renovaci rodinných domů; výstavbu dostupného bydlení; podporu poradenství; podporu rozvoje komunitní energetiky. Pro zamezení rizika dvojího financování budou nastaveny adekvátní procesy kontrol, problematika bude řešena v jednotlivých výzvách. Investice na renovaci rodinných, bytových domů a poradenství ze SKF budou administrovány stejným zprostředkujícím subjektem implementace (SFŽP) jako je tomu u komponenty 2.5, která taktéž podporuje renovaci rodinných a bytových domů a komponenty 7.3, která je zaměřena na reformu energetického poradenství. Stejně tak investice na podporu výstavby bytových domů bude administrovány stejným zprostředkujícím subjektem implementace (SFŽP), jako je tomu u komponenty 2.10. Dané zabezpečí jednodušší kontrolu již podpořených projektů při administraci odborných podpor stejnými institucemi za využití stejných procesů.

Operační program životní prostředí (2021-2027)

Operační program životní prostředí (OPŽP) je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a Fondu soudržnosti (FS) a aktuálně se skládá z 6 oblastí, tzv. specifických cílů. Pro oblast budov můžeme jmenovat zejména tyto oblasti:

- 1.1 energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů,
- 1.2 energie z obnovitelných zdrojů.

Mezi konkrétní podporované aktivity z OPŽP můžeme jmenovat: snižování energetické náročnosti veřejných budov a veřejné infrastruktury, zlepšování kvality vnitřního prostředí veřejných budov, zvyšování adaptability veřejných budov na změnu klimatu, výstavbu nových veřejných budov, které budou splňovat parametry pro pasivní nebo plusové budovy. Jednou z konkrétních aktivit financovaných v rámci OPŽP zaměřenou na podporu pro fyzické osoby jsou tzv. Kotlíkové dotace, které jsou více popsány níže mezi konkrétními příklady podpory. Pro zamezení dvojího financování bude ve výzvách stanovena nemožnost čerpání podpory na výměnu zdroje, při již získané podpoře z Kotlíkových dotací.

Integrovaný regionální operační program (2021-2027)

Integrovaný regionální operační program (IROP) je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a aktuálně se skládá z 10 oblastí, takzvaných specifických cílů. Pro oblast budov můžeme zmínit zejména Specifický cíl 4.2: Podpora socioekonomického začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin včetně osob se zvláštními potřebami, pomocí integrovaných opatření, včetně bydlení a sociálních služeb. V rámci tohoto cíle dochází mimo jiné k podpoře pořízení a adaptace bytů, bytových domů a nebytových prostor pro potřeby sociálního bydlení a pořízení nezbytného základního vybavení.

Operační program technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (2021-2027)

Operační program technologie a aplikace pro konkurenceschopnost je primárně určen na podporu malých a středních podniků. Program obsahuje 5 priorit, které jsou dále členěny do oblastí tzv. specifických cílů. Priorita 4. Posun k nízkouhlíkovému hospodářství se zaměřuje na podporu snížení energetické náročnosti podnikatelských budov, výrobních a technologických procesů, výstavbu solárních, větrných a malých vodních elektráren, instalaci tepelných čerpadel a modernizaci a výstavbu energetických soustav s implementací inteligentních prvků. Program se nezaměřuje na rezidenční sektor budov.

Operační program Spravedlivá transformace (2021-2027)

Jak již bylo zmíněno v podkapitole 4.2 Operační program Spravedlivé transformace (OPST) je nástrojem pro naplňování Plánu spravedlivé územní transformace a v České republice se zaměřuje na 3 znevýhodněné regiony (Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj). OPST poskytuje financování čtyřmi způsoby: podporou strategických projektů, prostřednictvím tematických výzev a grantových schémat ve formě skupinových projektů a finančními nástroji. Cílení podpory se v jednotlivých krajích může lišit. Ze sektoru budov OPST například podporuje snižování energetické náročnosti veřejných budov a energetické poradenství (např. v Ústeckém kraji prostřednictvím ustanovení Energetického centra Ústeckého kraje a v Moravskoslezském kraji skrz Centrum veřejných energetiků).

Národní zdroje

Kromě výše zmíněných programů existují také specifické národní dotační programy zejména pro obce a města, ale i jiné subjekty. Zde můžeme jmenovat například program Státního fondu podpory investic – Nájemní bydlení, který je určen pro všechny typy právnických osob na stavbu nájemních bytových jednotek, či Úvěrový program na opravy a modernizace bytových domů Panel 2013+. Aktuálně příjmy žádostí v těchto programech jsou zastaveny.

Konkrétní příklady podpory v sektoru rezidenčních budov

Nová zelená úsporám je dlouholetý program, který se zaměřuje na podporu energetických úspor v rodinných a bytových domech. Tento program poskytuje dotace na zateplení budov, výměnu oken a dveří, instalaci tepelných čerpadel, solárních panelů a dalších opatření, která zvyšují energetickou efektivitu, či přispívají k adaptaci budov. Nová zelená úsporám je dlouholetý program, který byl do roku 2021 financován z výnosů prodeje tzv. emisních povolenek EUA (European Union Allowance) a EUAA (European Union Aviation Allowance), následně byl program zařazen do Národního plánu obnovy a posléze byl financován v rámci podprogramu HOUSEnerg Modernizačního fondu. NZÚ je určena nejen pro fyzické osoby a zástupce veřejného sektoru (jako jsou obce), ale i pro bytová družstva a jiné právnické osoby. V roce 2025 došlo k úpravě programu a aktuálně je rozdělen na NZÚ Oprav dům po babičce (zaměřený na komplexní renovace rodinných domů), NZÚ Light (zaměřený na dílčí renovace rodinných domů s bonifikací pro nízkopříjmové domácnosti) a na NZÚ pro bytové domy, kde jsou jednotlivé výzvy rozděleny dle typu žadatele. K NZÚ pro rodinné domy je ve spolupráci se soukromým sektorem (bankami a stavebními spořitelny) nabízen i zvýhodněný úvěr na zbylou část způsobilých nákladů nad dotační podporu.

Dalším významným nástrojem cílícím na podporu nízkopříjmových domácností v oblasti budov jsou tzv. Kotlíkové dotace. Tato podpora byla financována z výzev Operačního programu Životní prostředí v letech 2014–2024 a měla za cíl pomoci domácnostem s výměnou starých kotlů na tuhá fosilní paliva s ručním přikládáním nižší než 3. emisní třídy za nový ekologický kotel nebo tepelné čerpadlo. Podpora

byla poskytována z evropských fondů krajům, které ji dále rozdělovaly ve vlastních výzvách domácnostem. V roce 2024 byla podpora začleněna do výše popsaného programu Nová zelená úsporám a je implementována prostřednictvím Státního fondu životního prostředí. Aktuálně je tak nabízená podpora na výměnu zdroje v NZÚ Oprav dům po babičce, NZÚ Light a i NZÚ Bytové domy. V rámci podprogramu NZÚ Light je navíc na výměnu nevyhovujícího zdroje tepla poskytována vyšší podpora pro nízkopříjmové domácnosti.

Kromě podpory pro vlastníky rodinných a bytových domů existují v ČR i konkrétní aktivity na podporu nájemního bydlení či přímo sociálního bydlení. Zde můžeme zmínit například program Dostupné nájemní bydlení, který je financován v rámci NPO komponenty 2.10. Program formou dotace v kombinaci s úvěrem nebo formou úvěru ke krytí části nákladů podporuje výstavbu, přístavbu, nástavbu nebo pořízení dostupných nájemních bytů nebo bytových domů s dostupnými nájemními byty. O danou podporu byl enormní zájem a byla překročena plánovaná alokace. Dále můžeme zmínit konkrétní aktivity financované z prostředků IROP na podporu sociálního bydlení, kde příjemci mohou díky těmto výzvám získat podporu na pořízení bytů, bytových domů i nebytových prostor a jejich adaptaci pro potřeby sociálního bydlení.

Doprava

Stejně jako v sektoru Budov, tak i v Dopravě v České republice neexistuje jednotný finanční nástroj a finanční zdroj, který by byl zaměřený výhradně na řešení dopravní chudoby. Implementaci různých nástrojů přímo či nepřímo podílejících se na řešení dopravní chudoby se věnují zejména tři instituce, a to Ministerstvo životního prostředí skrz Státní fond životního prostředí (SFŽP), Ministerstvo dopravy prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) a v neposlední řadě Ministerstvo pro místní rozvoj skrz Centrum pro regionální rozvoj (CRR). Jejich role jsou sice odlišné, ale vzájemně se doplňují při řešení dopravní nespravedlnosti. Zatímco SFŽP se zaměřuje na ekologickou a klimatickou dimenzi dopravy, SFDI představuje hlavní nástroj pro rozvoj dopravní infrastruktury a zajištění dostupnosti dopravy na celostátní úrovni a CRR implementuje fondy na podporu rozvoje regionů. V rámci přípravy SKP se na navrhování opatření podílely všichni tři jmenovaní aktéři (MD, MŽP, MMR). Mezi hlavní zdroje podpory dopravních opatření můžeme jmenovat následující fondy a programy:

Modernizační fond (2021-2030)

Jak již bylo zmíněno výše, podpora z Modernizačního fondu do roku 2030 je rozdělena do 8 programů. Na sektor dopravy se zaměřuje především program TRANSPORT. Na podporu pořízení čistých vozidel a vozidel s nulovými emisemi pro veřejnou dopravu či pro výstavbu příslušné infrastruktury pro veřejnou dopravu se zaměřuje jeho podprogram TRANSGov. V rámci daného podprogramu byla například v roce 2025 vyhlášena výzva na modernizaci vozidel městské hromadné dopravy s celkovou alokací 7,3 mld. Kč, poptávka po dané podpoře překročila danou alokaci.

Národní plán obnovy (2021-2026)

Aktivity související s ochranou ovzduší jsou začleněny zejména v pilíři 2 Fyzická infrastruktura a zelená tranzice. Alokace tohoto pilíře činí 83,6 mld. Kč. Zahrnuje, mezi jiným, následující komponenty související s dopravou:

- 2.1 Udržitelná doprava (alokace 24 mld. Kč),
- 2.4 Čistá mobilita (alokace 4 884 mil. Kč).

Dále se na oblast dopravy zaměřuje část nového pilíře 7, a to přesně následující komponenty:

- 7.5 Dekarbonizace silniční dopravy (alokace 760 mil. Kč),
- 7.6 Elektrifikace železniční dopravy (alokace 1 318 mil. Kč).

V oblasti veřejné hromadné dopravy byly z prostředků NPO v rámci komponenty 2.4 podpořeny aktivity na budování infrastruktury pro veřejnou dopravu a na nákup vozidel (bateriových trolejbusů a nízkopodlažních tramvají) pro veřejnou hromadnou dopravu v hl. m. Praze. Dále byl podpořen nákup vozidel (elektrických, H2) a budování infrastruktury pro obce, kraje, státní správu a další veřejné subjekty společně s budováním neveřejné infrastruktury dobíjecích stanic. Část komponenty 2.4

směřovala na podporu dobíjecích stanic při renovaci obytných budov v rámci programu Nová zelená úsporám.

Komponenty 2.1 a 7.6 se zaměřily na podporu železniční dopravy. Prostřednictvím komponenty 7.5 byly podpořeny zejména reformní aktivity (např. revize národního akčního plánu pro čistou mobilitu, či zavedení daňových opatření na podporu mobility s nulovými emisemi).

Operační program Doprava (2021-2027)

Cíle ochrany ovzduší v dopravě jsou naplňovány i prostřednictvím opatření v dopravě zaměřených zejména na odvedení zbytné dopravy z obydlených oblastí dobudováním páteční silniční sítě, městských obchvatů, dále na podporu udržitelné mobility, modernizace železniční sítě a přesun nákladní dopravy na železnici. Uvedené činnosti jsou pokrývány Operačním programem Doprava. OPD3 je členěn do třech věcných priorit (doplněných o čtvrtou prioritu zaměřenou na technickou pomoc).

První priorita obsahuje zejména intervence na železnici a na silniční síti TEN-T doplněné intervencemi v oblasti interoperability či inteligentních dopravních systémů (ITS). Těžištěm rozvoje železniční a silniční sítě TEN-T je budování chybějící infrastruktury dálnic a modernizace a zvyšování kapacity hlavních železničních tratí s důrazem na snižování negativních vlivů dopravy na životní prostředí a udržitelnost dopravního systému.

Druhá priorita poté cílí na podporu výstavby a modernizaci dálnic a silnic I. třídy mimo síť TEN-T, přičemž jako prioritní byly určeny obchvaty významných sídel či sídel s dlouhodobě nevyhovujícím dopravním řešením. Jedná se zejména o nejvýznamnější silniční tahy v ČR mimo síť TEN-T. Jsou podporovány aktivity zaměřené na minimalizaci negativních vlivů dopravy výstavbou obchvatů, jež přispějí ke zlepšení imisní situace v centrech měst a obcí a sníží dopad na zdraví obyvatel v obytné zástavbě.

Třetí priorita na projekty podporující udržitelné multimodální městskou mobilitu v rámci přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství, která zahrnuje intervence v oblastech infrastruktury městské drážní dopravy (tramvajové a trolejbusové tratě, metro) a infrastruktury pro využívání alternativních paliv.

Integrovaný regionální operační program (2021-2027)

Integrovaný regionální operační program je rozmanitým programem zaměřeným na investiční podporu např. elektronizace veřejné správy, integrovaného záchranného systému, silnic II. třídy, vzdělávací, sociální či zdravotnické infrastruktury nebo čisté a aktivní mobility. V rámci specifického cíle 6.1 „Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství“ jsou podporovány aktivity s významným dopadem do oblasti ochrany ovzduší jako je nákup nízkoemisních a bezemisních vozidel pro veřejnou dopravu, podpora plnicích a dobíjecích stanic pro veřejnou dopravu nebo dále např. multimodální osobní doprava.

Operační program Spravedlivá transformace (2021-2027)

Jak již bylo zmíněno výše OPST se zaměřuje na podporu projektů a iniciativ ve 3 znevýhodněných regionech s různou tematikou. OPST se přímo nezaměřuje na dopravní oblast, ale i tak zde můžeme jmenovat podporu výstavby a modernizace komunikací pro cyklisty nebo například iniciativy vodíkových údolí, které v sobě zahrnují kompletní řetězec od výzkumu a vývoje, přes výrobu a skladování až po využití zeleného vodíku v průmyslu a dopravě.

Nástroje pro propojení Evropy (CEF) (2021-2027)

Mezi zdroje financování v oblasti dopravy můžeme uvést i Nástroj pro propojení Evropy CEF, který byl zřízen s cílem budování, rozvoje a modernizace transevropských sítí ve třech klíčových oblastech, a to doprava, energetika a digitální technologie.

Národní zdroje

Kromě hlavních zdrojů vypsanych výše na podporu v oblasti dopravy jsou dále vyhlašovány dílčí podpory, které jsou pokryty zejména z národních zdrojů. Mezi takové dílčí programy můžeme zmínit například podporu z rozpočtů krajů v oblasti veřejné dopravy, nebo státní prostředky na rozvoj a údržbu infrastrukturu silniční dopravy. tyto jmenované programy jsou dílčího, často úzce zaměřeného charakteru a doplňují výše popsane hlavní programy.

4.4. Specifické zeměpisné podmínky

Vysvětlení, jak byly v plánu zohledněny specifické zeměpisné podmínky, například ostrovů, nejvzdálenějších regionů a území, venkovských nebo odlehlých oblastí, méně přístupných periferií, horských oblastí nebo zaostávajících oblastí.

Obecný kontext

Česká republika je vnitrozemský stát bez ostrovů, zámořských oblastí a odlehlých teritorií. I přes to je při nastavování politik, strategií a návazných podpor uvažováno o regionálních a místních specifikách. Stejně tak tomu bylo i v případě navrhování SKP. Jak již bylo uvedeno v rámci podkapitoly 1.3 Plán byl v procesu draftování opakovaně konzultován a představován například na Regionálních stálých konferencích a konzultován s relevantními aktéry, kteří znají konkrétní místní specifika.

Dopravní chudoba

Stát je rozdělen do 14 krajů, které se člení na 6 258 obcí (obce I. typu), z toho je 388 obcí s pověřeným obecním úřadem (obce II. typu) a 205 obcí s rozšířenou působností (obce III. typu). Pouze 637 obcí je ve formě měst a statutárních měst. Za specifikum ČR tak můžeme dlouhodobě označit vysoký počet malých obcí, kdy průměrný počet obyvatel na obec je druhý nejnižší v EU (dle Českého statistického úřadu průměr počtu obyvatel k r. 2023 činil 1 730 a medián 451). Velký počet malých obcí s sebou nese časté úskalí v dostupnosti služeb v místě bydliště a potřebu dojíždět za prací, vzděláním, k lékaři, na úřady, na nákupy atd. Kromě problematiky velkého počtu malých obcí se ČR potýká i s problémem periferních oblastí. Dle Dopravní politiky České republiky pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050 jsou periferní oblasti charakterizovány špatnou dostupností veřejných služeb, celkově slabým hospodářským výkonem, dlouhodobě záporným přirozeným přírůstkem. Periferie se do značné míry vytvořily na hranicích některých krajů („vnitřní periferie“), ale nabývají i jiných forem (např. pohraniční oblasti – „vnější periferie“, oblasti ve velké vzdálenosti od regionálních center apod.). Významnou charakteristikou řady periferií je nutnost dojíždět na větší vzdálenosti, a to jak za službami, tak za pracovními příležitostmi. Ke špatné dostupnosti často přispívá i nedostatečný počet spojů veřejné hromadné dopravy.

Dopravní složka C2 pracuje s těmito specifiky a zaměřuje se v rámci podpory Integrovaných projektů poptávkové dopravy na oblasti s nižší dostupností veřejné dopravy.

Energetická chudoba

Dle výstupů Trinomics (2025) můžeme říct, že energeticky chudé domácnosti jsou rozmístěny relativně rovnoměrně napříč Českou republikou a jejich podíl na celkové populaci krajů se příliš neliší (pohybuje se od 9 do 16 %). Zároveň nejsou zřejmé zásadní rozdíly ve velikosti sídel. V nejmenších obcích do 1 tis. obyvatel činí podíl osob ohrožených energetickou chudobou 12,8 %, v malých obcích s 1-5 tis. obyvateli podíl činí 14 %, v středních obcích o 5-10 tisíci obyvateli 10,5 %, u větších obcí s 10-50 tis. obyvateli 11,6 % a u největších měst nad 50 000 obyvatel je podíl 13,3 %. Z těchto důvodů nebylo vyhrazeno konkrétní opatření, které by se zaměřovalo pouze na vybrané znevýhodněné regiony. I když tedy můžeme říci, že energetická chudoba se dotýká všech krajů, tak např. Strategie regionálního rozvoje 2021+ identifikovala takzvané Hospodářsky a sociálně ohrožená území jakožto znevýhodněné území, na které je potřebné zaměřovat vyšší pozornost.

V rámci SKP komponenta budov C1 navazuje na existující podpory v oblasti renovací budov (zejména Nová zelená úsporám), v rámci, kterých již bylo reagováno na problematiku zaostávajících a znevýhodněných území nastavením bonifikačních mechanismů pro vytipovaná území v konkrétních dotačních výzvách (např. zvýšením procentuální výše poskytované dotace). Tato zvýhodnění mají za cíl zvýšit poptávku po nabízených podporách v daných regionech. Mechanismus zvýhodňování vytipovaných území bude v rámci některých dotačních výzev SKF zachován.

4.5. Předcházení korupci, podvodům a střetům zájmů

Systém určený k předcházení korupci, podvodům a střetům zájmů, jejich odhalování a nápravě při využívání finančních prostředků poskytnutých z fondu a ujednání, která mají za cíl předcházet dvojímu financování z fondu a jiných programů Unie, v souladu s článkem 21 a přílohou III, včetně finančních prostředků poskytovaných prostřednictvím veřejných či soukromých subjektů jiných než zranitelných domácností, zranitelných mikropodniků a zranitelných uživatelů dopravy podle článku 9.

Ochrana finančních zájmů Unie

Ochrana finančních zájmů Unie je jedním ze základních předpokladů úspěšné implementace SKF a je ukotvena v samotném nařízení 2023/955, zejména v Článku 21. bodech 1. a 2. Ochrana finančních zájmů EU dle nařízení 2017/1371 byla implementována do zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně do § 260 poškození finančních zájmů Evropské unie a do § 127a, kdy se státním zástupcem rozumí i evropský pověřený žalobce, evropský žalobce a evropský nejvyšší žalobce v rozsahu jejich působnosti stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce.

Kontrola předcházení podvodů, korupce a jiných trestných činností

Při provádění SKP budou nastavena opatření tak, aby využívání finanční prostředků bylo v souladu s platným unijním a vnitrostátním právem, zejména pokud jde o předcházení podvodům, korupci, střetu zájmů a o jejich odhalování a nápravu. Na jednotlivé implementační orgány i vedoucí koordinační útvar to klade vysoké nároky a z tohoto důvodu budou při monitoringu a implementaci SKF využívány softwarové nástroje pro rozkrývání a sledování majetkových, personálních a obchodních vazeb a také nástroje pokročilé analýzy a monitoringu rizik. (Např. Arachne, ale případně i další podobné nástroje, v závislosti na každém zapojeném orgánu a jeho osvědčených postupech.) Tyto nástroje zvýší účinnost kontrol a přispějí ke snížení administrativní náročnosti a zátěže.

Dvojí financování

Při výběru vhodných aktivit do SKP bylo dbáno na jasné oddělení zamýšlených iniciativ podporovaných ze SKF od současných (a aktuálně plánovaných) programů. Zároveň jsou implementační orgány povinny předem informovat příjemce o povinnosti vyloučit možnost dvojího financování, tj. že je zakázána duplicita financování totožného nákladu a jeho dvojího nárokování z několika zdrojů. Jeden projekt nebo aktivita může být financována z více zdrojů, ale vždy musí být zachována přesná evidence na straně konečného příjemce prostředků a rozlišitelnost, jaký náklad je financovaný, z jakého zdroje.

Kontrola střetu zájmů u zaměstnanců

Všichni zaměstnanci zapojení do procesu implementace, koordinace, kontroly a dalších činností souvisejících s SKF jsou povinni dodržovat zákaz střetu zájmů při výkonu svých činností. Při výkonu svěřených činností budou zpracovány dokumenty zajišťující popis těchto činností. Schvalovací procesy budou podléhat pravidlu tzv. „kontroly čtyř očí“, při které je každý výstup verifikován dvěma osobami. Vyloučení střetu zájmů na úrovni jednotlivých aktérů SKF je dále ukotveno v interních předpisech všech zapojených aktérů (popisy pracovních míst, etické kodexy apod.), kde je ukotvena i povinnost oznamovat střet zájmů. Porušení těchto interních předpisů je posuzováno individuálně služebním úřadem (např. disciplinárním řízením). Obecná úprava je také v zákoně č. 234/2014 Sb. o státní službě ve znění pozdějších předpisů (zákon o státní službě). Dle §77 tohoto zákona je státní zaměstnanec povinen zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem služby ve prospěch vlastní nebo jiného, jakož i nezneužívat postavení státního zaměstnance. Samostatně je pak střet zájmů ošetřen v zákoně č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů ve znění pozdějších předpisů (zákon o střetu zájmů).

Platby konečným příjemcům, dodavatelům a subdodavatelům v rámci SKF budou podléhat předběžné kontrole střetu zájmů ze strany implementačních orgánů až na úroveň skutečných majitelů podle čl. 3 odst. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849.

Kontrolní a auditní činnost

Kontrolní a auditní činnost je ukotvena v zákoně č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (kompetenční zákon), dále v zákoně č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o finanční kontrole) (*Pozn.: Aktuálně je v legislativním procesu návrh Zákona o řízení a kontrole veřejných financí, který má nahradit stávající právní úpravu. Očekávaná účinnost zákona je stanovena od 1.1. 2027*). Legislativní mantinely pro nakládání s veřejnými (rozpočtovými) prostředky souvisejícími se SKF jsou legislativně zachyceny v zákoně č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (rozpočtová pravidla). Procesní úprava kontrolní činnosti je pak v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále jen kontrolní řád).

Zákon o finanční kontrole popisuje poměrně rozsáhlý systém finanční kontroly. Zákon vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů. Veřejnosprávní kontrola (VSK) upravená v zákoně o finanční kontrole je definována jako kontrola skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky. Průběh veřejnosprávní kontroly se řídí kontrolním řádem, tzn. kontrolující je oprávněn vyžadovat od kontrolované osoby součinnost.

Primární zodpovědnost za výkon kontrol dle zákona o finanční kontrole má implementační orgán, který vykonává úkony spojené s poskytováním finančních prostředků příjemcům podpory. V případě zjištění nesrovnalostí je o nich v rámci nastaveného postupu informován Centrální kontrolní bod AFCOS (CKB AFCOS). Kontrolní činnost související s implementací investic/opatření lze taktéž delegovat. V případě, že implementační orgán deleguje část svých činností na zprostředkující subjekt implementace, musí se implementační orgán ujistit o řádném vykonávání zprostředkovaných úkonů, a to v rámci kontroly delegovaných pravomocí.

Implementační orgány jsou povinny provádět administrativní ověření na realizovaných aktivitách. Tato forma kontroly probíhá administrativně na pracovišti ověřujícího a je z ní pořízen záznam – kontrolní list. Administrativní ověření slouží k ověření dokumentů předložených žadatelem nebo příjemcem. Průběh administrativního ověření se neřídí kontrolním řádem a není při něm vyžadována součinnost kontrolované osoby dle ustanovení kontrolního řádu. Na základě výsledků z těchto administrativních ověření implementační orgán rozhoduje, zda bude vykonána veřejnosprávní kontrola.

Všechny subjekty zapojené do SKF jsou povinny řídit se zákonem o finanční kontrole právě z toho důvodu, že pracují s veřejnými prostředky a jsou orgány veřejné správy. Rozsah kontrol upravený v zákoně o finanční kontrole je aplikovatelný na potřeby kontrolní činnosti při implementaci SKF. Pro kontrolní účely budou využívány kontrolní listy, na nichž musí být uskutečněna tzv. „kontrola čtyř očí“. Tzn., že u jednotlivých částí procesu administrace (kde je potvrzována/verifikována správnost údajů) je zajištěna kontrola druhou zmocněnou osobou. Ověření, zda kontrola proběhla, je buď v písemné formě (podpis dvou zmocněných osob), nebo v elektronické prostřednictvím systému (přechod stavu kontroly). Kontroly musí být vykonávány nestranně a nezávisle.

Kontrolní činnost spojená s implementací SKF je primárně v odpovědnosti implementačních orgánů. Implementační orgány v rámci vlastních činností zajišťují kontroly u příjemců podpory, případně u dalších zapojených subjektů. Tyto kontrolní činnosti jsou zásadním ověřovacím bodem, který implementační orgán zajistí svými interními odbornými útvary.

Ministerstvo životního prostředí/vedoucí koordinační útvar vykonává kontroly v rozsahu své působnosti zejména z toho důvodu, že přerozděluje implementačním orgánům finanční prostředky a zpracovává souhrnné žádosti o výplatu finančních prostředků. V rámci kontrol budou kontrolovány podklady od implementačních orgánů. Kontrola bude zaměřena na to, zda byly doloženy správné a úplné podklady, vč. dodržení případných lhůt, tj. zda dochází k plnění cílů a milníků ve stanoveném harmonogramu.

CKB AFCOS je za ČR partnerem pro Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) ve správněprávní oblasti. Tomuto úřadu mj. zasílá hlášení nesrovnalostí dle podmínek stanovených v evropských

předpisech, obstarává pro úřad OLAF dokumenty pro jeho vyšetřování, vyžádává pro něj dokumenty ke zpracování analýz a organizačně zabezpečuje kontroly na místě prováděné úřadem OLAF. Z tohoto důvodu a na základě dobré praxe z jiných programů řízených přímo EK je vhodné, aby i v případě tohoto fondu byl úřad OLAF informován o podezřeních ze spáchání nezákonných praktik (podezření na podvodná jednání), která by finanční zájmy EU ohrožovala. Vzhledem k tomu, že CKB AFCOS má již vytvořeno zabezpečené úložiště pro výměnu citlivých dokumentů a zpřístupněnou zabezpečenou poštu pro komunikaci s EK, bude vhodným partnerem i pro oblast nesrovnalostí odhalených při implementaci prostředků ze SKF.

Hlavními cíli finanční kontroly je:

- dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky k zajištění stanovených úkolů těmito orgány;
- zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, ne hospodárným, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností;
- včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, o prováděných operacích, o jejich průkazném účetním zpracování za účelem účinného usměrňování činnosti orgánů veřejné správy v souladu se stanovenými úkoly;
- hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.

Kromě finanční kontroly a auditu může být systém a výkony související se SKF nebo jeho částmi ověřován i dalšími subjekty, které nejsou přímo zapojené do systému řízení a kontroly a auditu. Tyto subjekty vykonávají kontrolu ve smyslu národní legislativy. Jde o kontrolu:

- Nejvyšším kontrolním úřadem dle zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu;
- Finanční správou, v souladu s rozpočtovými pravidly a zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů;
- Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže na základě zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek;
- Subjekty chránícími finanční zájmy EU (OLAF).

Na implementaci jsou navázány další specifické formy kontroly při zacházení s veřejnými prostředky, jako je kontrola obchodních společností založených či zřízených státem či územně samosprávním celkem (v rámci soukromoprávních vztahů). Dále veřejná kontrola spočívající v uveřejňování soukromoprávním i veřejnoprávním smluv podle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv ve znění pozdějších předpisů (zákon o registru smluv). A v neposlední řadě se jedná o prověřování podezření ze spáchání trestného činu (PČR, státní zastupitelství, soudy).

Auditní činnost a její výkon je soustředěn na Ministerstvu financí. V rámci Ministerstva financí byl k výkonu auditu SKF určen odbor Auditní orgán. Ministerstvo financí je na základě usnesení vlády ČR č. 467 ze dne 17. května 2021 vykonavatelem auditu i pro implementaci Národního plánu obnovy; na základě usnesení vlády ČR č. 448 ze dne 12. června 2013 kontinuálně vykonávalo funkci auditního orgánu také pro programy spolufinancované z EFRR, FS a ESF v programovém období 2014-2020 a na základě usnesení vlády ČR č. 677 ze dne 26. července 2021 plní tutéž roli i v rámci programového období 2021-2027; na základě usnesení vlády č. 525 ze dne 24. 7. 2017 plní auditní orgán roli auditního subjektu pro Finanční mechanismy EHP a Norska 2014-2021 a dále na základě usnesení vlády č. 417 ze dne 14. června 2023 vykonává auditní orgán auditní činnosti v rámci Druhého švýcarského příspěvku. Auditní orgán je útvar, který disponuje osvědčenými postupy a dlouholetými zkušenostmi při auditní činnosti finančních prostředků Evropských strukturálních fondů, a to jak na úrovni auditu fungování řídicích a kontrolních systémů, tak na úrovni jednotlivých operací.

Nezávislost auditního orgánu

Působnost MF jako ústředního orgánu státní správy pro finanční hospodaření, finanční kontrolu a audit vyplývá z ustanovení § 4 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (kompetenční zákon). Právním základem pro působnost k výkonu auditu podle přímo použitelných aktů práva EU u organizačních složek státu, státních fondů a u ostatních státních organizací a právnických či fyzických osob, které jsou zapojeny do systému řízení nebo využívání prostředků EU, je obecné ustanovení § 7 zákona o finanční kontrole.

Ve Statutu Auditního orgánu (AO), který je vydáván ministrem financí, bude promítnut právní základ pro organizační oddělení odpovědnosti AO od odpovědnosti vedoucího koordinačního útvaru a implementačních orgánů a jeho funkční a organizační nezávislosti na veškerých činnostech vedoucího koordinačního útvaru, implementačních orgánů a ostatních subjektů a osob podílejících se na řízení, kontrole a užití prostředků Sociálního klimatického fondu a dodržování zásad integrity, objektivity, důvěrnosti a kompetentnosti v činnosti auditorů AO.

AO dbá na zachování nezávislosti svých auditorů ve smyslu mezinárodních auditorských standardů a v souladu s Etickým kodexem Institutu interních auditorů (IIA, The Institute of Internal Auditors).

Nezávislé postavení AO v rámci struktury MF je upraveno Organizačním řádem MF.

V případě potřeby bude AO pro podporu řádného výkonu auditů a pro specifické úkoly, které vyžadují odborné kapacity, využívat nezávislý externí subjekt, např. zadáním expertních posudků a stanovisek externím expertům v oblastech s vysoce odborným a specifickým zaměřením (environmentální otázky, technické inovace apod.). Výběr dodavatele proběhne v souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek.

Nápravu nesrovnalostí a připomínek zjištěných auditním orgánem budou subjekty implementace SKP (vč. vedoucího koordinačního útvaru a implementačních orgánů) odpovídajícím způsobem provádět, sledovat a vymáhat zpět.

Administrativní kapacity Auditního orgánu

Plánované lidské zdroje AO

Odbor AO disponuje k 1. 1. 2024 celkem 217 systemizovanými místy pro zaměstnance vykonávající auditní činnost a další podpůrné činnosti. Od 1. 1. 2025 byla ředitelem AO určena 4členná pracovní skupina ze stávajících personálních kapacit, která se zabývá přípravou a nastavením auditních postupů pro SKP.

Tato pracovní skupina je tvořena seniorními auditory AO s rozsáhlými zkušenostmi napříč všemi relevantními oblastmi z auditu Národního plánu obnovy a ESIF. Skupina tvoří znalostní základ pro auditní činnost SKP a bude se podílet jak na metodickém nastavení, konzultacích pro vedoucí koordinační útvar či implementační orgány, tak i na samotné auditní činnosti.

Po schválení SKP Evropskou komisí se plánuje buď zřízení samostatného oddělení, nebo začlenění agendy SKP pod již existující struktury. V této souvislosti se plánuje úprava šesti systemizovaných míst určených pro výkon auditu SKF, přičemž jednotliví zaměstnanci budou pracovat z poloviny úvazku na výkonu agendy auditu SKP – celkový objem odpovídá třem FTE. Výše uvedené systemizační změny budou realizovány primárně s využitím stávajících pracovníků AO. Pro zajištění zastupitelnosti a zachování objektivity se počítá se zapojením dvou auditorských týmů po třech členech. Členové týmů budou zaměstnání buď na plný, nebo částečný úvazek, v závislosti na konkrétních potřebách a dostupnosti personálních kapacit. V případě specifických nároků na odbornost auditorů, která není dostatečně zabezpečena zaměstnanci AO, či v případě neočekávané kapacitní nedostatečnosti na straně MF, může AO pro posílení vlastních auditních týmů využít rovněž služeb externích dodavatelů, popřípadě odborných pracovníků jiných útvarů Ministerstva financí.

Odborná způsobilost a profesní růst

Auditoři AO musí mít odborné znalosti a dovednosti, které jsou nezbytné pro plnění jejich povinností a odpovědností. Profesní růst a získávání dalších potřebných odborných znalostí je zajišťováno vytvořeným systémem průběžného vzdělávání, přičemž je kladen důraz na tzv. „školení na míru“ z vlastních zdrojů AO, resp. školení Ministerstva financí v rámci průběžného vzdělávání státních zaměstnanců.

Školení jsou obsahově zaměřena na rozšiřování znalostí zejména v oblasti finanční kontroly a auditu v rámci vnitřního kontrolního systému a dále v oblastech:

- účetnictví a způsobilost výdajů,
- daně,
- veřejné zakázky,
- realizace projektu,
- fondy EU a veřejná podpora,
- relevantní legislativa ČR,
- relevantní legislativa EU,
- informační a komunikační technologie,
- tzv. red flags v oblasti předcházení korupce, předcházení podvodům a zamezení vzniku střetu zájmů.

Podstatou a cílem kontinuálního profesního a osobnostního vzdělávání jsou zejména:

- dosažení co nejvyšší úrovně profesionální objektivity při shromažďování, hodnocení a podávání informací o prověřovaných činnostech a procesech,
- důvěrnost, která je výrazem respektu k vlastnictví a hodnotě informací, které auditoři získávají při své činnosti,
- kompetentnost, představující jejich vědomosti, dovednosti a zkušenosti uplatňované při výkonu auditu.

Předmět auditu a auditní strategie

Na základě posouzení rizik a s přihlédnutím k popisu systému řízení a kontrol vypracuje AO auditní strategii do 3 měsíců od schválení SKP. Strategie auditu bude každoročně přezkoumávána. Auditní strategie bude zahrnovat také auditu nově určených orgánů odpovědných za koordinaci (vedoucí koordinační útvar) a implementaci SKP (implementační orgány).

Pro zpracování auditní strategie budou v přiměřené míře využity relevantní prvky Přílohy VII prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2015/207, tj. auditní strategie bude obsahovat metodu posouzení rizik, odkaz na metodické postupy k provádění auditu a zpracování souhrnu auditů, informaci o subjektech, u kterých bude audit proveden, informaci o klíčových požadavcích auditu systému, informaci o způsobu výběru subjektů, u kterých bude audit proveden a způsobu výběru vzorku pro ověření plnění deklarovaných milníků a cílů (tzv. substantive testing). Součástí auditní strategie bude střednědobý plán auditní činnosti, který bude sestaven na základě plánu plnění milníků a cílů v rámci SKP.

Plán auditů bude zpracován dvakrát za kalendářní rok, vždy ke konci 3. čtvrtletí roku N a začátku 2. čtvrtletí roku N+1. Výkon auditní činnosti bude probíhat v návaznosti na předkládání žádosti o platbu, do 31. července, nebo do 31. prosince.

Audit bude vykonán formou auditu systému, který bude doplněn testováním řídicích a kontrolních procesů včetně ověřování plnění milníků a cílů na úrovni operací/projektů.

Audit bude zaměřen zejména na hodnocení a ověřování toho, zda:

- jsou nastavené postupy v rámci systému implementace SKP přiměřené, dostatečné a v souladu s příslušnými předpisy ČR a EU;
- jsou nastavené postupy skutečně uplatňované/využívané;
- zavedený systém implementace poskytuje dostatečné ujištění, že milníky a cíle deklarované Komisi byly skutečně splněny v souladu se SKP a že byly splněny podmínky pro poskytnutí prostředků ze Sociálního klimatického fondu;

- jsou nastaveny postupy pro **předcházení podvodům, korupci, střetu zájmů a jejich odhalování a nápravu**, postupy k **zamezení dvojího financování** ze Sociálního klimatického fondu a jiných fondů EU a dodržení **zásady řádného finančního řízení**.

Na základě vykonané auditní činnosti vypracuje AO shrnutí provedených auditů, včetně zjištěných nedostatků a veškerých přijatých opatření k nápravě, podle čl. 21 odst. 2 písm. c) ii) nařízení EP a Rady (EU), kterým se zřizuje Sociální klimatický fond. Shrnutí auditů podepíše ředitel auditního orgánu.

Shrnutí provedených auditů bude zpracovávat AO k 15. 12. a k 15. 7. roku N nebo s ohledem na termín podání žádosti o platbu finančních prostředků, kdy jej bude předávat vedoucímu koordinačnímu útvaru za účelem zpracování žádosti o platbu. Shrnutí provedených auditů bude obsahovat informaci o výsledku posuzování rizik u relevantních implementačních orgánů, na jehož základě byl zpracován plán auditů. Dále popis hlavních zjištění a závěrů vyvozených z auditů systémů, včetně testování věcné správnosti vykazovaných milníků a cílů, informaci o tom, zda byly některé ze zjištěných problémů označeny za systémové, a informaci o přijatých opatřeních. Shrnutí provedených auditů bude obsahovat také informaci o výběru vzorku pro testování věcné správnosti (metodě výběru vzorku, velikosti vzorku a výsledku provedeného testu).

Metoda výběru vzorku k testování bude popsána v auditní strategii. Vzorek pro testování bude reprezentativní, tj. bude pokrývat dostatečný počet vykázaných milníků a cílů, aby bylo možné získat dostatečné ujištění, že milníky a cíle deklarované v žádosti o platbu byly splněny.

Závěr shrnutí bude obsahovat informaci o celkové míře jistoty ohledně řádného fungování systému řízení a kontroly získané na základě výsledků provedených auditů včetně posouzení vlivu zjištěných nedostatků na splnění deklarovaných milníků a cílů.

Audit na úrovni vedoucího koordinačního útvaru

Po schválení SKP Komisí vykoná AO na úrovni vedoucího koordinačního útvaru audit systému.

Cílem prvního auditu u vedoucího koordinačního útvaru bude komplexní ověření a hodnocení nastavení a funkčnosti řídicího a kontrolního systému (ŘKS) se zaměřením na adekvátní oddělení funkcí, zajištění koordinačních činností, reportingu a dohledu ve vztahu k implementačním orgánům. Předmětem auditu u vedoucího koordinačního útvaru bude také ověření funkčnosti a spolehlivosti IT systému pro uchování požadovaných údajů a reporting o dosažení milníků a cílů.

Cílem auditu je získat ujištění, že jsou dostatečně nastavena:

- opatření proti podvodům (prevence, odhalování, náprava), korupci a střetu zájmů;
- opatření k zamezení dvojího financování ze Sociálního klimatického fondu a jiných fondů EU;
- zásady finančního řízení podle nařízení EP a Rady (EU) č. 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepracované znění).

Audit vedoucího koordinačního útvaru bude doplněn o testování činností a postupů útvaru souvisejících s koordinací implementačních orgánů, monitoringem implementace SKP a reportováním vůči Komisi. Ověření funkčnosti auditovaných opatření bude kontinuálně prováděno v následné auditní činnosti.

V průběhu implementace budou monitorovány změny v nastavení ŘKS. Rozsah a potřeba následných auditů na úrovni vedoucího koordinačního útvaru bude stanoven na základě vyhodnocení změn v nastavení ŘKS a změn v rizikových oblastech identifikovaných u útvaru.

Výsledky auditů, které bude vykonávat AO, budou evidovány v informačním systému AO (APAO). V APAO bude evidována kompletní dokumentace k auditu včetně identifikovaných zjištění, navržených opatřeních k nápravě a nápravy zjištěných nedostatků. Z APAO budou exportována data potřebná pro vypracování souhrnu vykonaných auditů za účelem předložení žádosti o platbu. Na základě žádosti je možné poskytnout přístup ke všem informacím týkajícím se auditu SKP zástupcům EK, EÚD, OLAF, EPPO nebo jiným oprávněným osobám.

Audit na úrovni implementačních orgánů

Cílem prvního auditu na úrovni konkrétního implementačního orgánu bude ověřit a zhodnotit nastavení a funkčnost ŘKS, a to zejména:

- nastavené řídicí a kontrolní procesy jsou přiměřené, dostatečné a v souladu s příslušnými předpisy ČR a EU. Ověřovány a hodnoceny budou zejména nastavené postupy pro:
 - vhodný výběr operací k podpoře;
 - adekvátní mechanismy finanční kontroly;
 - zajištění uchovávání všech dokladů týkajících se výdajů a kontrol pro zajištění adekvátní auditní stopy;
 - spolehlivý systém shromažďování, zaznamenávání a ukládání údajů pro účely monitorování, hodnocení, finančního řízení, ověřování a auditu;
- nastavené řídicí a kontrolní procesy poskytují dostatečné ujištění, že byly splněny podmínky pro poskytnutí podpory příjemci a že v žádosti o platbu na EK budou deklarovány jen milníky a cíle, které byly splněny v souladu se SKP;
- jsou nastaveny a uplatňovány postupy k předcházení podvodům, korupci, konfliktu zájmů, k jejich odhalování a nápravě,
- jsou nastaveny a uplatňovány postupy k zamezení dvojího financování, a zda jsou dodržovány zásady řádného finančního řízení.
- jsou na úrovni implementačních orgánů nastaveny postupy pro ověřování plnění milníků a cílů.

V rámci auditů u implementačních orgánů budou testovány postupy zejména pro:

- ověřování plnění milníků a cílů, které jsou/budou deklarovány Komisi v předkládané/ověřované žádosti o platbu;
- ověřování splnění podmínek poskytnutí podpory ze strany příjemce;
- jiné skutečnosti na základě profesionálního auditorského úsudku.

AO bude vykonávat audit vždy u těch implementačních orgánů, jejichž milníky a cíle, resp. jejich splnění, budou deklarovány v příslušné žádosti o platbu Komisi. V případě, že v jedné žádosti o platbu budou zahrnuty milníky a cíle od více implementačních orgánů, bude na základě odborného a profesionálního úsudku auditora a metodiky pro posouzení rizik, popsané v auditní strategii, proveden výběr vzorku. Přičemž platí, že audit bude u každého implementačního orgánu vykonán během celého období implementace SKP alespoň jednou.

AO bude také využívat výsledky vlastní auditní činnosti vykonané u subjektů v rámci auditů NPO (příp. ESIF, AMIF, ISF, EHP/Norsko nebo Programu švýcarsko-české spolupráce), kteří jsou zároveň implementačními orgány. AO může pro svoji činnost využít též výsledky činnosti NKÚ.

Audit u implementačních orgánů, nebo vybraných implementačních orgánů, jejichž splnění milníků a cíle budou vykázány v první nebo každé další žádosti o platbu, bude proveden vždy před vyhotovením, resp. předložením žádosti o platbu Komisi.

V následujících auditech na úrovni implementačních orgánů, které budou vykonávány v návaznosti na splnění milníků a cílů deklarovaných v dalších žádostech o platbu Komisi, bude rozsah ověřování záviset na provedené analýze rizik a v návaznosti na:

- výsledky předcházejících auditů na úrovni implementačního orgánu;
- vyhodnocení změn v nastavení ŘKS;
- výsledky misí EK, EÚD, OLAF, EPPO a jiných relevantních subjektů;
- medializované kauzy, resp. podněty třetích stran;
- profesionální auditorský úsudek.

Výše uvedené skutečnosti mohou být v průběhu implementace průběžně doplněny.

Tematické audity

Tematické audity, zaměřené například na oblasti dvojího financování, státní podpory, veřejných zakázek, střetu zájmů, korupce nebo podvodů, nebudou prováděny jako samostatné audity. Tyto oblasti

budou pokryty v rámci systémových auditů, které budou prováděny u vedoucího koordinačního útvaru a u implementačních orgánů (viz výše). Tento přístup je v souladu přílohou III odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955 a umožňuje auditnímu orgánu efektivně pokrýt všechna relevantní rizika v rámci stávajícího plánování auditních činností.

Audit na úrovni příjemce

Audity budou primárně vykonávány na úrovni vedoucího koordinačního útvaru a jednotlivých implementačních orgánů. V případě potřeby, např. pokud na úrovni implementačního orgánu nebudou k dispozici dostatečné informace potřebné k ověření naplnění milníků a cílů, může AO vykonat audit operace u příjemce podpory.

Řízení kvality

Cílem AO v oblasti řízení kvality je především zajištění použití příslušných mezinárodně uznávaných auditorských standardů při výkonu auditu a poskytnutí záruky všem oprávněným adresátům služeb, že je dodržována odpovídající kvalita auditu, včetně naplňování klíčových požadavků určených pro AO.

AO nese odpovědnost za vytvoření a dodržování takového systému řízení kvality, který zajistí, že práce prováděné auditory AO jsou:

- v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy,
- v souladu s auditní strategií AO,
- v souladu s regulačním rámcem ČR a EU,
- spolehlivé pro účely souhrnu auditů.

Inspirace a ponaučení z Národního plánu obnovy

Auditní orgán Ministerstva financí při přípravě kapitoly věnované auditu SKP vycházel ze zkušeností získaných v rámci činností souvisejících s RRF. Příprava kapitoly vycházela ze zkušeností získaných při zpracování kapitoly o auditu pro NPO a z praktických poznatků při výkonu auditních činností v rámci NPO.

4.6. Informace, komunikace a viditelnost

Dodržování ustanovení článku 23 týkajících se přístupu veřejnosti k údajům s uvedením internetových stránek, na kterých budou údaje zveřejněny, jakož i opatření v oblasti informací, komunikace, reklamy a zviditelňování.

Nástin zamýšlené vnitrostátní komunikační strategie zaměřené na zajištění povědomí veřejnosti o finančních prostředcích poskytovaných Unii.

Komunikace SKP vychází ze zkušeností Ministerstva životního prostředí získaných zejména při řízení Operačního programu životní prostředí, Operačního programu spravedlivá transformace a při dalších komunikačních aktivitách. Komunikace SKP se bude řídit Mediálním a komunikačním plánem SKP, který bude schválen monitorovacím výborem SKF (viz komponenta technické pomoci, aktivita 2). Tento dlouhodobý plán bude rozšířen a doplněn v podrobném ročním komunikačním plánu. Roční komunikační plán bude zohledňovat aktuální fáze implementace SKP a upřesňovat plánované aktivity. Níže je uveden nástin zamýšlené iniciativy, která bude více rozpracována ve zmiňovaném Mediálním a komunikačním plánu SKP.

Cílové skupiny komunikace:

- potenciální příjemci podpory (cílová skupina podpory)
- široká veřejnost
- partneři, včetně lokálních a regionálních partnerů a zástupců municipalit

Cíle komunikace:

- posílit znalosti o SKP, jeho přínosech a podporách pro potenciální příjemce a tím přispět k úspěšné realizaci SKP
- informovat o výsledcích a přínosech SKP
- informovat o úspěšných projektech a sdílet tak příklady dobré praxe
- posílit pozitivní vnímání opatření a přínosů SKP či dalších iniciativ a politik v oblasti dekarbonizace (například téma poptávkové dopravy, podpory renovací budov atd.)

Hlavní komunikační kanály a nástroje:

- webové stránky
- tiskové zprávy
- kanály zvolené na základě strategie mediální kampaně k SKF – například reklamní spoty, novinové články atd. (vč. zpracování vizuální identity SKF)
- tvorba podpůrných materiálů (brožury, letáky, propagační materiály atd.)
- individuálně zvolené komunikační kanály v rámci komunikačních aktivit jednotlivých implementačních orgánů (např. osvětové workshopy, eventy)

Webové stránky vedoucího koordinačního útvaru referující k celému SKF:

- informace o základním účelu SKF, vč. plného textu SKP
- informace o aktuálním vývoji v implementaci SKP vč. vyhotovených monitorovacích zpráv (publikovaných 1x za 2 roky)
- povinné aspekty k celému SKF (Prováděcí rozhodnutí Komise, kterým se plán schvaluje, případně prováděcí rozhodnutí Komise o změnách plánu, rozhodnutí Komise o výplatách, dohody mezi Komisí a členským státem, které představují individuální právní závazky, a jakékoli oznámení o drobných změnách plánu)
- seznam úspěšných/vzorových aktivit
- odkaz na konkrétní weby jednotlivých implementačních orgánů, potažmo zprostředkujících subjektů implementace
- informace o veřejných konzultacích, spolupráci s asociacemi, svazy, komorami, spolky atd.
- zápisy z pracovních skupin, z Platformy SKF, z monitorovacího výboru SKF
- *Pozn: aktuálně je SKF věnována rubrika na internetových stránkách Ministerstva životního prostředí: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/prehled-dotaci/socialni-klimaticky-fond>. Následně je v plánu zřízení samostatné webové stránky.*

Webové stránky implementačních orgánů a jejich zprostředkujících subjektů implementace:

- informace k jednotlivým opatřením – například webové stránky zprostředkujících subjektů implementace informující o aktuálně dostupné podpoře
- informace o příjemcích podpory

Rozpočet

Celková komunikace zastřešující SKF je financována v rámci technické pomoci, aktivita 2.

Osvětové a informační aktivity jednotlivých implementačních orgánů zaměřené na specifická témata (např. efektivní renovace, obnovitelné zdroje energie, energetická společenství, čistá mobilita, poptávková doprava) budou taktéž financovány v rámci technické pomoci, aktivita 2.

Povinná publicita

Implementační orgány budou příjemce podpory informovat o zdroji financí (zveřejněním loga EU s dovětkem Financováno Evropskou Unií – Sociální klimatický fond a případně loga SKF vycházejících z Mediálního a komunikačního plánu SKP) a zavazovat příjemce podpory k dodržování publicity.